

ROČENKA 2018

**NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU
ÚZEMNÍHO ODBORNÉHO PRACOVISŤE STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE
PŘÍLOHA ČASOPISU PAMÁTKY STŘEDNÍCH ČECH
2 / 2019**

PAMÁTKY STŘEDNÍCH ČECH

ČASOPIS NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU
ÚZEMNÍHO ODBORNÉHO PRACOVIŠTĚ STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE
ROČENKA 2018

2/2019
PŘÍLOHA

Obsah

- Slovo úvodem
1
- Náplň činnosti NPÚ ÚOP SČ
2
- Organizační schéma NPÚ ÚOP SČ
3
- Seznam osob, které byly v průběhu roku 2018 zaměstnány v NPÚ ÚOP SČ
v hlavním pracovním poměru
4–5
- Kancelář ředitele
6–11
- Oddělení ekonomiky a provozu
12
- Odbor evidence, dokumentace a informačních systémů
13–49
- Odbor péče o památkový fond
50–133
- Oddělení archeologie
134–135
- Institucionální výzkumné úkoly
136–139
- Odborná publikační a přednášková činnost pracovníků NPÚ ÚOP SČ v roce 2018
140–143
- Účast pracovníků NPÚ ÚOP SČ v komisích, vědeckých, redakčních a dalších radách
144
- Rejstřík lokalit
145–148

Titulní strana: Lány (okres Kladno), kašna v zámecké ohradní zdi. Dílo Josipa Plečnika realizované pro Tomáše Garrigue Masaryka v lánském zámeckém parku představovalo jeden ze segmentů výstavy „Architektura ve službách první republiky“, kterou připravilo středočeské pracoviště k stému jubileu našeho státu. Právě poslední realizace Josipa Plečnika – monumentální zeď z červených cihel v kombinaci se světlým kamenem – na počátku 30. let 20. století dokonale vyjádřila symboliku nové demokratické republiky. Dominuje jí kašna s pěti bronzovými lvími hlavami, představující Čechy, Moravu, Slezsko, Slovensko a Podkarpatskou Rus. Voda vytékající z těchto hlav se následně slévá v jediném silném prameni (foto H. Prixová Dvorská).

4. strana obálky: Století republiky připomnělo středočeské pracoviště NPÚ také výstavou Prima sezóna, vily v okolí Prahy – interiérový a oděvní design první republiky, která byla k vidění ve Středočeském muzeu v Roztokách u Prahy. Snímek z expozice výstavy zachycuje interiér vily čp. 1427 rodiny Löwitových v Nymburce (30. léta 20. století), na kterém se podílel architekt stavby Jan Šebánek. V přízemním obývacím pokoji (hudebním salónu) propojeném s jídelnou navrhl jednotlivý kus nábytku, složený z knihovny, barové skříňky a sedacího koutu s volnými polštáři (původně přichycenými patenty, v barvě fríssé červené). Soubor doplnil trubkovým konferenčním stolem s alabastrovým sklem a třemi křesly s adaptabilním náklonem opěráku, dvěma taburety a třemi hnízdoými servírovacími stolky (foto M. Míčka).

SLOVO ÚVODEM

Opět uběhl rok a vychází další Ročenka – 21. ve stejném formátu a grafické úpravě, ve které pokračuje „kronika památkové péče“ Středočeského kraje. Rok 2018 rezonoval osmičkovými výročími, tedy zejména stoletým výročím vzniku republiky. Územní odborné pracoviště středních Čech přispělo k oslavám a k připomenutí výročí několika akcemi. Především se podílelo na výstavě „Architektura ve službách první republiky“, připravované v celém NPÚ, a to realizací středočeské části prezentované zejména v Praze a v Mělníku. Společenskou roli módy po vzniku Československé republiky velmi živě připomenula IV. konference o historii odívání. Vrchol však přišel v říjnu, kdy byla zahájena výstava Prima sezóna, vily v okolí Prahy – interiérový a oděvní design první republiky, instalovaná za spolupráce a ve výstavních prostorách Středočeského muzea v Rostokách u Prahy. Výstavy doprovázel přednáškový cyklus. Všem pracovnícům, které se podílely na přípravě a realizaci těchto akcí, které důstojně a přitom zajímavě přispěly k významnému výročí, tedy náleží velké poděkování.

Kromě těchto mimořádných událostí se však rok 2018 nelišil od předchozích let a každodenně byly plněny menší i větší úkoly vyplývající z poslání odborné organizace památkové péče, tedy její pracovní náplně. Významný podíl na výstavách náleží kanceláři ředitele, která však především opět bezchybně zabezpečovala veškerý chod rozsáhlé spisové agendy. Vysokou úroveň měla opět ediční činnost. Kromě dalšího ročníku odborných periodik Památky středních Čech a Průzkumy památek byla zejména vydána kniha J. Langerova „Lidové stavby v České republice“ a v rámci DKRVO kniha V. Razíma „Řeč středověké fortifikační architektury“. Podařilo se vytisknout druhé doplněné vydání knihy „Hospodářské dvory bývalých panství v Čechách“ od J. Žižky a vydat sborníky z konferencí konaných v roce 2017 – „Móda a oděv renesance“ a „Historická sídla v kulturní krajině“. Propagace ediční činnosti byla významnou součástí propagace pracoviště.

V odděleních odboru evidence a dokumentace pokračovala zejména každoroční, důležitá práce na vypracování návrhů na prohlášení za kulturní památku, nebo práce na základní evidenci mobiliárních fondů, která opět výrazně pokročila. Operativní průzkumy a dokumentace památek, prováděné oddělením průzkumů a dokumentace, přinesly řadu nových a důležitých poznatků, které obohacují poznání stavebních dějin i poznatků potřebných pro stanovení zásad obnovy. S oddělením průzkumů a dokumentace v mnohém spolupracovalo oddělení archeologie. Několik zjišťovacích a záchranných dílčích výzkumů na památkách ve správě NPÚ, například na hradě Karlštejně, ukazuje na dobrou spolupráci s územní památkovou správou Praha. Evidenční a průzkumné akce ilustruje řada komentovaných fotografií v Ročence.

Zpráva o činnosti odboru péče o památkový fond, propojená s faktickými výsledky péče o památky v kraji, ilustrovaná rovněž řadou fotografií, tvoří opět nejrozsáhlejší část Ročenky. Netřeba připomínat, že za řadou stručných informací o obnově kulturních památek nebo zásazích na nemovitostech v plošně chráněných územích či restaurování děl výtvarného umění se ukrývá mnoho jednání s vlastníky, projektanty, vypracování písemných vyjádření a často náročný výkon odborného památkového dohledu při realizaci. Rok 2018 přinesl zahájení několika významných rozsáhlých obnov národních kulturních památek s výrazným podílem restaurátorských prací, financovaných z IROP – například kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi nebo zámku v Dobříši, kde je zajištění odborného památkového dohledu již na samé hranici personálních možností pracoviště, tedy jednotlivých pověřených památkářů. V rámci odboru je také úspěšně zajišťován monitoring památky světového dědictví Kutné Hory, průběžně aktualizován seznam ohrožených památek nebo zajišťována soutěž o „Cenu regenerace“.

V Ročence nechybí informace o alokaci finančních příspěvků z Programů Ministerstva kultury ČR. ÚOP se zásadním způsobem podílí na přípravě Havarijního programu, Programu regenerace VPR, VPZ A KPZ a Programu restaurování. Je třeba připomenout nový Program Středočeského kraje, cílený na podporu obnovy památek pro společenské a kulturní využití, tedy také na památky ohrožené.

V rámci výzkumných úkolů DKRVO úspěšně pokračoval projekt nemovité památky, metodicky řízený z našeho pracoviště, a někteří pracovníci se podíleli i na dalších úkolech včetně výzkumných úkolů NAKI. Potěšitelná je i řada osvětových přednášek podaných pro širokou i odbornou veřejnost, vycházejících jak z výsledků výzkumných úkolů, tak z běžné odborné práce. Památkáři se s nadšením zúčastnili odborných srovnávacích exkurzí nebo ukázek technologických postupů, například provádění sgrafita nebo umělého mramoru, které na pracovišti předváděli zdatní kolegové.

Plynulý ekonomický a personální chod pracoviště byl výsledkem důkladné a zodpovědné práce pracovníků oddělení ekonomiky a provozu, bez které by se ostatní neobešli. V roce 2018 se kromě jiného podařilo zajistit a realizovat opravu poloviny oken zadní budovy a další nutné práce údržby.

Památkáře při jejich často náročných práci potěší to, že se dostanou do těch částí památek a k detailům, které jsou zblízka vidět pouze v rytmu řady desetiletí. S trochou nadsázky lze říci, že pro toho, kdo žije památkami, je to taková „součást odměny“. Památkáře potěší také ocenění vlastníků obnovené památky, třeba cenou Patrimonium pro futuro, která byla v roce 2018 udělena majitelům zámku v Třebešicích v okrese Benešov. Můžeme si tedy jen přát, aby v našem kraji bylo co nejvíce podobných majitelů, kteří zodpovědně pečují o své památky, a to s nadšením a velkým nasazením za dobré spolupráce s garanty a specialisty našeho ÚOP.

Ing. Jan Žižka
ředitel

NÁPLŇ ČINNOSTI NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU, ÚZEMNÍHO ODBORNÉHO PRACOVISŤE STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE

Středočeské pracoviště NPÚ vykonává komplexní odborné poznávací, evidenční, dokumentační, metodické, koncepční, hodnotící, iniciační, koordinační, prezentační a osvětové činnosti a služby v oblasti památkové péče ve Středočeském kraji, který zahrnuje správní obvody obcí *Benešov, Beroun, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Čáslav, Černošice, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Kladno, Kolín, Kralupy nad Vltavou, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Mělník, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Příbram, Rakovník, Říčany, Sedlčany, Slaný, Vlašim, Votice*. Významná je ediční činnost pracoviště a zapojení odborných pracovníků do vědecko-výzkumné práce v NPÚ.

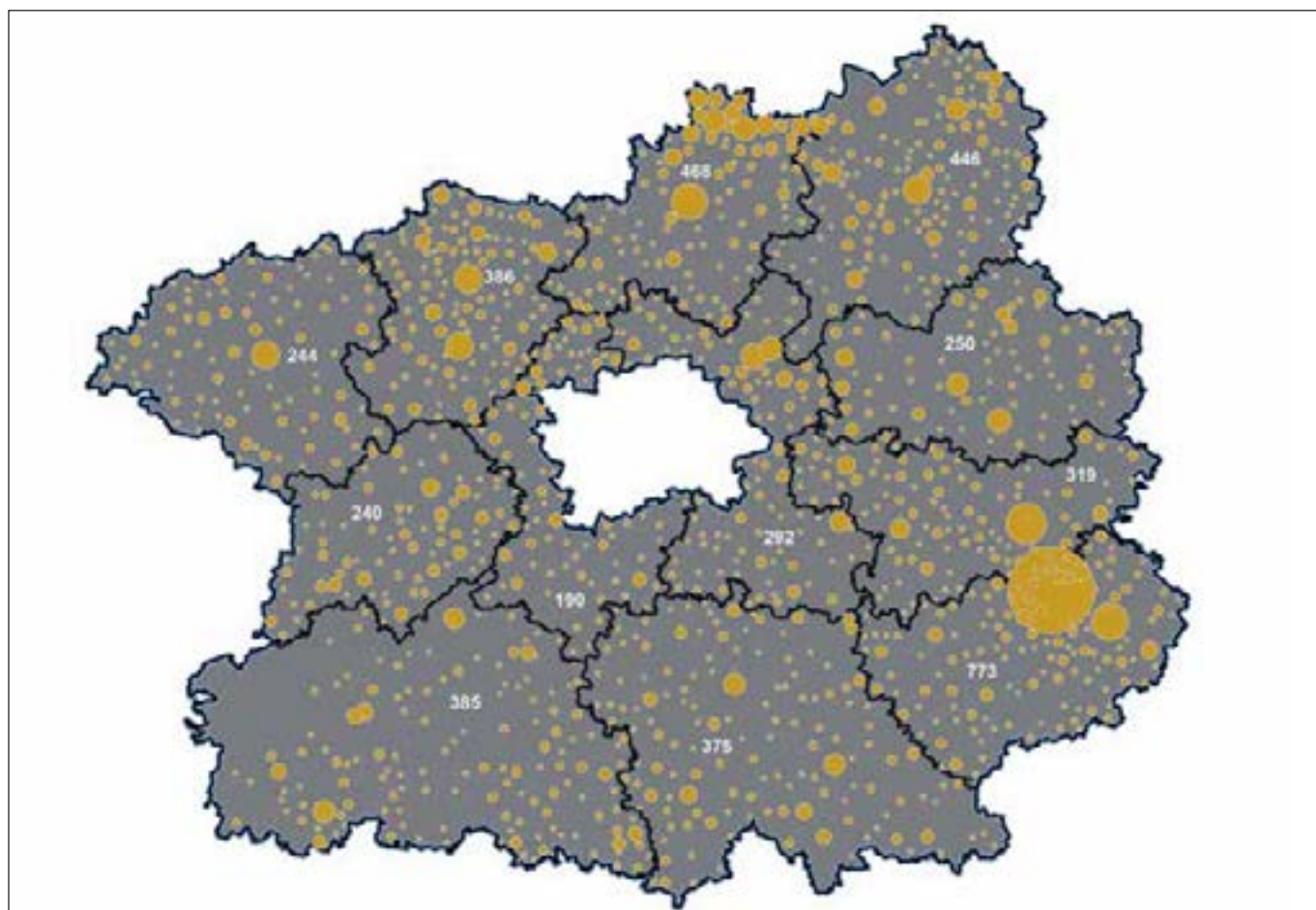
Činnost Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze (dále NPÚ ÚOP SČ) je vymezena platným Statutem Národního památkového ústavu, a také Hlavním organizačním řádem Národního památkového ústavu.

Sídlem středočeského ÚOP je pavlačový dům čp. 5 se zadním traktem v Sabinově ulici v Praze na Žižkově. Obě budovy sdílí pracoviště spolu s další organizací NPÚ – s územní památkovou správou Praha.

Památkový fond Středočeského kraje

Středočeský kraj drží druhé místo v počtu památek v České republice, a to hned za krajem Jihočeským. Na jeho území se nachází bezmála 4 500 nemovitých kulturních památek, přibližně 7 700 movitých kulturních památek, 128 800 památek v zámeckých knihovnách, 306 000 movitostí na hradech a zámcích, 37 národních kulturních památek (z toho 2 movité a 1 movitý soubor), 2 městské památkové rezervace, 34 městských památkových zón, 26 vesnických památkových zón, 2 krajinné památkové zóny, 3 archeologické památkové rezervace a 2 lokality spadající do světového dědictví UNESCO. Tolik strohá čísla, kterými se náš kraj může pyšnit. K opačným údajům patří 102 aktuálně ohrožených památek.

Podstatnou a významnou součástí památkového fondu Středočeského kraje jsou pochopitelně národní kulturní památky. Jsou vyhlášovány vládou České republiky, a to od roku 1962. Za pozornost jistě stojí údaje, kdy která pamětihodnost tento statut získala. Jako první, už v roce 1962, se národními kulturními památkami staly hrad *Karlštejn*, slovanské hradiště *Budeč*, *Sázavský klášter*, *Vlašský dvůr* v *Kutné Hoře* a Památník *Lidice*. Statistickou zajímavostí je, že z 37 v tomto roce pro-

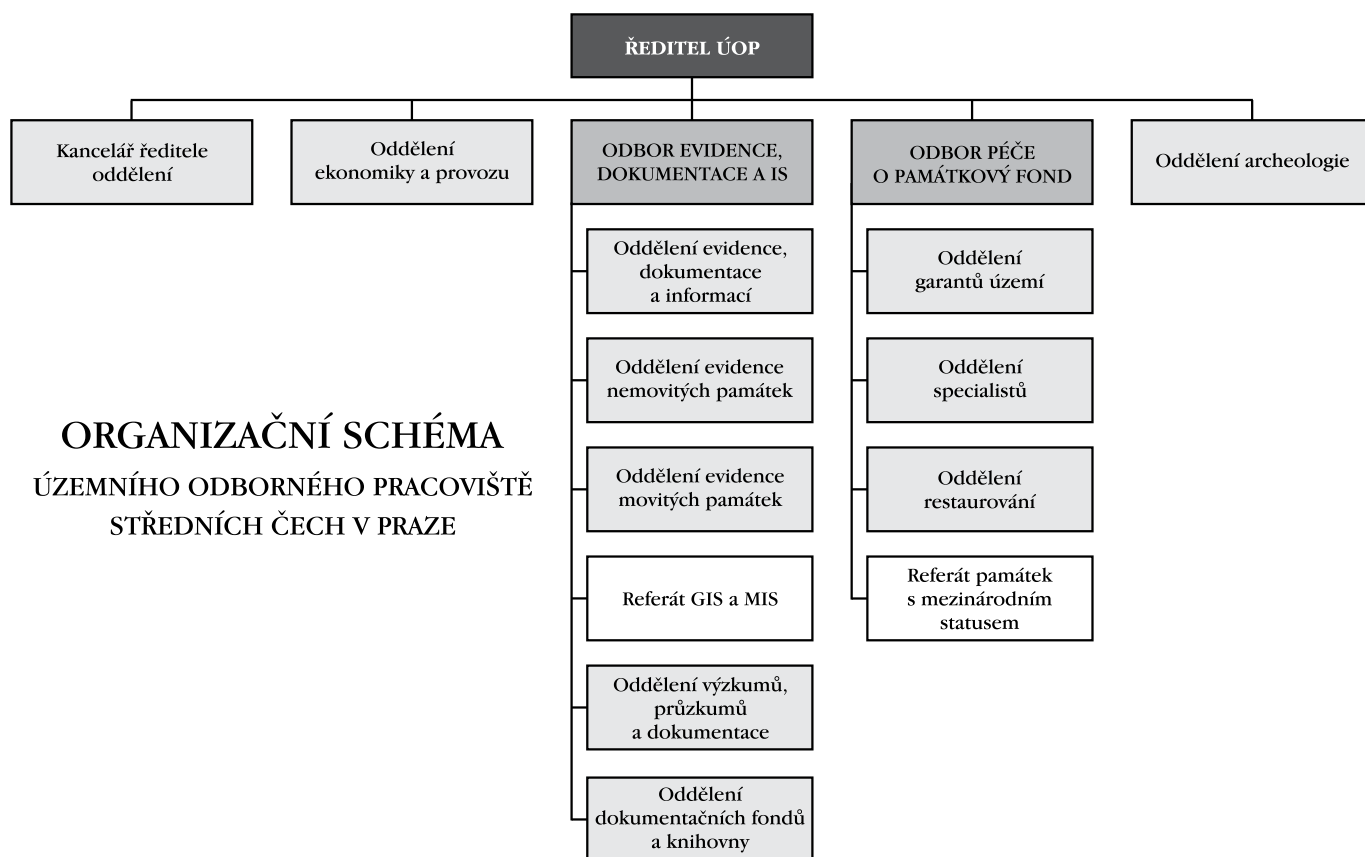
Středočeský kraj; schematická mapa zobrazující počet nemovitých kulturních památek v jednotlivých okresech (dělených dle obce s rozšířenou působností) a jejich přibližné rozmístění (zpracoval J. Marounek).

hlášených památek bylo „pochopitelně“ nejvíce z *Prahy* (např. Pražský hrad, Betlémská kaple, Národní divadlo a 15 dalších), ale hned druhou příčku početnosti obsadily střední Čechy. Další památka – přemyslovské hradiště *Levý Hradec* – byla sice prohlášena až o 16 let později, ale od 80. let 20. století se intervaly vzniku nového národní kulturního dědictví převážně zkracovaly. Do sametové revoluce přibýly ještě hradiště ve *Lhotě* (oppidum na Závisti, ležící na území hlavního města Prahy a Středočeského kraje) a v *Libici nad Cidlinou*, a druhý nejslavnější středočeský hrad – *Křivoklát*. V polovině 90. let byly na seznam připsány nejvýznamnější středočeské kostely v *Kutné Hoře*, *Kolíně* a *Příbrami* a po roce 2000 pak došlo k prohlášení dalších významných hradů, zámků a církevních staveb. V současnosti je trendem ministerstva kultury prohlásování národních kulturních památek jako „tematických souborů“. V posledních letech tak došlo na poutní místa, a dokonce i na moderní architekturu, která je v kraji poměrně bohatě a kvalitně zastoupena (např. krematorium v *Nymburce*, vodní elektrárnou v *Poděbradech* a jinými). Pro následující roky jsou aktuální taková témata, jako připomínky osobností národa, architektura a umění v boji za svobodu a proti totalitám, duchovní, umělecká a kulturní centra, rekreace a volnočasové aktivity v průběhu staletí a další. Co však zůstává velkým dluhem do budoucna, jsou bezesporu movité národní kulturní památky. Ve Středočeském kraji dosud pojímají tento statut jen vybraná gotická díla: kromě umělecké a uměleckořemeslné výzdoby kaple sv. Kříže na *Karlštejně* je to milostný mariánský reliéf Palladia země české z kostela Nanebevzetí Panny Marie ve *Staré Boleslavi* a socha sv. Petra ze *Slivice* u *Příbrami*,

Zákolany (okres Kladno), slovanské hradiště Budeč – jedna z prvních národních kulturních památek prohlášených v roce 1962. Základy románského kostela Panny Marie vybudované v blízkosti areálu staršího románského dvorce s rotundou sv. Petra (foto H. Prixová Dvorská).

patřící mezi špičková kamenosochařská díla z období tzv. krásného slohu (dílo z kostela stejného zasvěcení je od roku 1961 zapůjčeno do Národní galerie v Praze, kde tvoří součást stálé expozice).

**SEZNAM OSOB, KTERÉ BYLY V PRŮBĚHU ROKU 2018 ZAMĚŠTNÁNY V NPÚ ÚOP SČ V PRAZE
V HLAVNÍM PRACOVNÍM POMĚRU**

ODDĚLENÍ	PRACOVNÍ ZAŘAZENÍ	TELEFON	E-MAIL
Ústředna		274 008 111	
Ing. Jan Žizka	ředitel	274 008 261	zizka.jan@npu.cz
KANCELÁŘ ŘEDITELE			
PhDr. Klapetková Olga	vedoucí kanceláře ředitele, redaktorka	274 008 283	klapetkova.olga@npu.cz
Bonaventurová Marie	administrativní a spisová pracovnice	274 008 201	bonaventurova.marie@npu.cz
Kovaříková Alena	asistentka	274 008 133	kovarikova.alena@npu.cz
Mgr. Roubíčková Dita	pracovnice vztahů k veřejnosti (úv. 0,5)	274 008 285	roubickova.dita@npu.cz
ODDĚLENÍ EKONOMIKY A PROVOZU			
Krabcová Šárka	vedoucí oddělení, koordinační, projektová a programová pracovnice	274 008 154	krabcova.sarka@npu.cz
Hanák Karel	provozář – správce vozového parku	274 008 147	hanak.karel@npu.cz
Havlovic Luboš	referent majetkové správy	274 008 145	havlovic.lubos@npu.cz
Ing. Mikešová Kateřina	vedoucí, koordinační, projektová a programová pracovnice (RD)		
Špála Jiří	provozář – správce budovy (od 15. 1.)	274 008 147	spala.jiri@npu.cz
Tutr Václav	správce informačních technologií	274 008 284	tutr.vaclav@npu.cz
ODBOR PÉČE EVIDENCE, DOKUMENTACE A IS			
PhDr. Razím Vladislav	vedoucí odboru, památkář	274 008 281	razim.vladislav@npu.cz
Oddělení evidence nemovitých památek			
Mgr. Prixová Dvorská Hana	vedoucí oddělení, památkářka	274 008 289	prixova.hana@npu.cz
Mgr. Jankulíková Alžběta	památkářka (úv. 0,5 od 1. 9.)	274 008 229	jankulikova.alzbeta@npu.cz
Mgr. Karásková Martina	památkářka (úv. 0,75)	274 008 238	karaskova.martina@npu.cz
Mgr. Koukalová Šárka	památkářka	274 008 234	koukalova.sarka@npu.cz
PhDr. Minář Ivan, Ph.D.	památkář	274 008 222	minar.ivan@npu.cz
Oddělení evidence movitých památek			
Mgr. Kolářová Šárka	vedoucí oddělení, památkářka	274 008 233	kolarova.sarka@npu.cz
Fesslová Helena	dokumentátorka	274 008 225	fesslova.helena@npu.cz
Mgr. Horáček Jaroslav, DiS.	památkář	274 008 230	horacek.jaroslav@npu.cz
Mgr. Jančo Milan	památkář (úv. 0,5 do 31. 12.)	274 008 149	
Mgr. Kovářová Lenka	památkářka (úv. 0,5 do 31. 10.)	274 008 231	
Mgr. Zuzana Pospíchalová	památkářka (úv. 0,5 od 1. 7.)	274 008 231	pospichalova.zuzana@npu.cz
Referát GIS a MIS			
Mgr. Jankulíková Alžběta	památkářka (úv. 0,4 od 1. 9.)	274 008 229	jankulikova.alzbeta@npu.cz
Marounek Jiří	dokumentátor	274 008 223	marounek.jiri@npu.cz
Mgr. Vácha Petr	památkář (úv. 0,6 od 1. 9.)	274 008 223	vacha.petr@npu.cz
Oddělení výzkumů, průzkumů a dokumentace			
Mgr. Hylmarová Lucie	dokumentátorka (úv. 0,5 do 31. 8.)	274 008 202	
Ing. Jesenský Vít, PhD.	památkář (úv. 1,0 od 1. 6.)	274 008 286	jesensky.vit@npu.cz
PhDr. Nachtmannová Alena, Ph.D.	památkářka	274 008 287	nachtmannova.alena@npu.cz
Ing. arch. Veselý Jan	památkář (úv. 0,5 od 1. 6.)	274 008 287	vesely.jan@npu.cz
Veverka Lukáš	dokumentátor (úv. 0,5 od 1. 9.)	274 008 202	veverka.lukas@npu.cz
Oddělení dokumentačních fondů a knihovny			
Geislerová Olga	dokumentátorka – archiv	274 008 282	geislerova.olga@npu.cz
Juráček Roman	dokumentátor – fototéka	274 008 221	juracek.roman@npu.cz
Ing. Králová Bohumila	administrativní a spisová pracovnice (úv. 0,5)	274 008 270	kralova.bohumila@npu.cz
Laniarová Olga	knihovnice (úv. 0,5)	274 008 235	laniarova.olga@npu.cz
ODBOR PÉČE O PAMÁTKOVÝ FOND			
Mgr. Zapalková Eva	vedoucí odboru, památkářka	274 008 211	zapalkova.eva@npu.cz
Poslušná Radka	asistentka	274 008 274	poslusna.radka@npu.cz
Oddělení garantů území			
Mgr. Černochová Jindřiška	památkářka (úv. 1,0 od 27. 9.)	274 008 162	cernochova.jindriska@npu.cz
Ing. Gottwaldová Markéta	památkářka (úv. 0,5 od 1. 5.)	274 008 270	gottwaldova.marketa@npu.cz
Ing. arch. Havlíková Dorota	památkářka	274 008 273	havlikova.dorota@npu.cz
Mgr. Hlaváčková Veronika	památkářka	274 008 167	hlavackova.veronika@npu.cz
Ing. Hofreiterová Dita	památkářka (úv. 0,5 od 1. 10.)	274 008 162	hofreiterova.dita@npu.cz
Mgr. Jedlička Martin	památkář (úv. 1,0 do 26. 9.)	274 008 162	

Památkáři z NPÚ ÚOP SČ na prohlídce koupaliště ve Mšeně (červen 2018, foto R. Poslušná).

Ing. arch. Kosová Eva	památkářka (úv. 0,5)	274 008 272	kosova.eva@npu.cz
Ing. arch. Láska Vojtěch	památkář (úv. 0,5)	274 008 113	laska.vojtech@npu.cz
Mgr. Linhartová Dana	památkářka (úv. 0,5 do 31. 12.)	274 008 224	
Mgr. Mikešová Eva	památkářka (RD)		
Ing. arch. Musilová Andrea	památkářka (RD)	274 008 162	musilova.andrea@npu.cz
PhDr. Pospíšil Aleš	památkář	724 614 669	pospissil.ales@npu.cz
Ing. Primusová Dagmar	památkářka	274 008 265	primusova.dagmar@npu.cz
Ing. arch. Řepková Hana	památkářka	274 008 224	repkova.hana@npu.cz
Ing. arch. Schmidová Barbora	památkářka	274 008 267	schmidova.barbora@npu.cz
Ing. arch. Volfová Eva	památkářka	274 008 265	volfova.eva@npu.cz
Ing. arch. Vyletová Eva	památkářka	274 008 266	vyletova.eva@npu.cz
Mgr. Zemková Michaela	památkářka (RD do 30. 4.)		

Oddělení specialistů

Mgr. Berková Jana	vedoucí oddělení, památkářka	274 008 262	berkova.jana@npu.cz
Mgr. Hanzlíková Markéta	památkářka	274 008 264	hanzlikova.marketa@npu.cz
Ing. arch. Rákosníková Alena	památkářka	274 008 275	rakosnikova.alena@npu.cz
Ing. Rudl Aleš	památkář	274 008 268	rudl.ales@npu.cz

Oddělení restaurování

Mgr. Maděrová Ludmila	vedoucí oddělení, památkářka	274 008 271	maderova.ludmila@npu.cz
Mgr. Kuldová Marie	památkářka	274 008 252	kuldova.marie@npu.cz
Mgr. Motýčka Julie	památkářka	274 008 253	motycka.julie@npu.cz

Referát památek s mezinárodním statusem

Ing. arch. Mrázek Jiří	památkář	274 008 212	mrazek.jiri@npu.cz
------------------------	----------	-------------	--------------------

ODDĚLENÍ ARCHEOLOGIE

Mgr. Neustupný Zdeněk	vedoucí oddělení, archeolog	274 008 209	neustupny.zdenek@npu.cz
Ing. Králová Bohumila	archeolog (úv. 0,5)	274 008 270	kralova.bohumila@npu.cz
Mgr. Kypta Jan, PhD.	archeolog	274 008 287	kypta.jan@npu.cz
Mgr. Laval Filip, PhD.	archeolog (úv. 0,5)	274 008 209	laval.filip@npu.cz

ÚVÁZKY VĚDA A VÝZKUM

Finstrová Ilona	dokumentátorka (úv. 1,0 od 1. 4. do 31. 12.) (DKRVO)	274 008 159	finstrova.ilona@npu.cz
Mgr. Hodinářová Marie	V a V pracovnice (úv. 0,5 od 1. 11. do 31. 12.) (NAKI)		
Mgr. Jacková Kateřina	koordináční, proj. a prog. prac. (úv. 0,4 od 1. 7.) (NAKI)		jackova.katerina@npu.cz
Mgr. Jančo Milan	V a V pracovník (úv. 0,2 od 1. 3.) (NAKI)	274 008 149	janco.milan@npu.cz
Mgr. Klapetková Jana	redaktor (úv. 0,3 od 01. 4. do 30. 11.) (DKRVO)		
Mgr. Koukalová Šárka	V a V pracovnice (úv. 0,1) (NAKI)	274 008 234	koukalova.sarka@npu.cz
Mgr. Kuldová Marie	V a V pracovnice (úv. 0,2 od 1. 3.) (NAKI)	274 008 252	kuldova.marie@npu.cz
PhDr. Nachtmannová Alena, PhD.	V a V pracovnice (úv. 0,2 od 1. 3.) (NAKI)	274 008 287	nachtmannova.alena@npu.cz
Mgr. Vácha Petr	V a V pracovník (úv. 0,2) (DKRVO)	274 008 223	vacha.petr@npu.cz

Zpracovala: Šárka Krabcová

KANCELÁŘ ŘEDITELE

Kancelář ředitele se starala v průběhu roku 2018 o administrativní podporu řediteli, částečně i vedoucím odborů. Důležitou součástí agendy kanceláře ředitele je prezentace oboru, vztahy k veřejnosti a především ediční činnost pracoviště.

SEKRETARIÁT ŘEDITELE

Sekretariát ředitele zajišťoval v roce 2018 nezbytné činnosti: zejména vypravení spisů datovou službou, kontrolu ESS a protokolů smluv, tyto agendy jsou rovněž propojeny s oddělením ekonomiky a provozu. Dále byly zajišťovány distribuce směrnic, příkazů, rozhodnutí a opatření ředitele, které jsou evidovány v ESS.

Základní agenda byla v době nemoci asistentky ředitele rozdělena mezi Radku Poslušnou, Alenu Kovaříkovou a Šárku Krabcovou, kterým patří veliké poděkování za plynulý chod sekretariátu.

Marie Bonaventurová

PODATELNA

Pracovnice podatelny vykonávala veškeré práce související s prací podatelny pro celé ÚOP SČ. Evidovala též příjem faktur v elektronické spisové službě, dohlížela na servis a provoz frankovacího stroje Ultimail včetně doplňování štítků.

Alena Kovaříková

PREZENTACE, VZTAHY K VEŘEJNOSTI

Podobně jako v předchozích letech zajišťovala i v roce 2018 pracovnice vztahů k veřejnosti informační, publicistické a tiskové vztahy k veřejnosti a hromadným sdělovacím prostředkům. V rámci PR spolupracovala s tiskovým referátem NPÚ GnŘ, zprostředkovávala informace tiskové mluvčí NPÚ GnŘ a mluvčích jednotlivých územních odborných pracovišť a památkových správ.

I v roce 2018 pokračoval seriál PR článků v Listech Prahy 1, který byl zaměřen především na propagaci publikační činnosti pracoviště. V oblasti prezentace NPÚ se nadále pracovnice vztahů k veřejnosti podílela na plnění obsahu webových stránek pracoviště; technickou část realizace zajišťoval pracovník IT V. Tutr.

Století republiky

Rok 2018 znamenal pro Českou republiku několik významných výročí, k jejichž oslavám se připojil také Národní památkový ústav. V rámci připomenutí sta let novodobé české státnosti uvedl Národní památkový ústav v sezóně 2018 projekt Století republiky, v němž zaměřil pozornost zejména na období předválečného Československa.

Celorepublikové i regionální akce se tak nesly v duchu oslav století od vzniku samostatného Československa, zaměřily se ale také i na další „osmičková“ výročí a připomněly např. roky 1918–1938, 1948 či 1968.

Středočeské pracoviště se připojilo k projektu dvěma výstavami, přednáškami, konferencí a vydáním publikace Lípy republiky ve Středočeském kraji.

Jeden z výstavní panelů výstavy Architektura ve službách první republiky.

Výstava Architektura ve službách první republiky

Významným projektem Století republiky byla celonárodní výstava Architektura ve službách první republiky, která podle jednotného konceptu představila po jednotlivých regionech nejhodnotnější stavby z let 1918–1938. Středočeský kraj, nejrozsáhlejší region s jednou z největších koncentrací kulturních památek v České republice, zaujímá významné místo také v dějinách architektury 20. století. Jen za tento region byly tři stavby z meziválečného období nominovány v roce 2017 národními kulturními památkami. Nejpodstatnějším rysem středních Čech je jeho historická a kulturní souvislost s hlavním městem, což dokládá nejen podíl předních pražských architektů na výstavbě měst, ale také to, že zde vznikla

Výstava *Architektura ve službách první republiky*. Úvodní projev Mgr. Šárky Koukalové a Ing. arch. Matyáše Kracíka na vernisáži výstavy (foto H. Prixová-Dvorská).

Vernisáž výstavy *Architektura ve službách první republiky* v Masarykově kulturním domě v Mělníku 2. 10. 2019 (foto O. Lešnarová).

umělecky svěbytná a svého druhu i jedinečná díla české moderní architektury. Výjimečné postavení v české meziválečné architektuře mají obě státně reprezentativní sídla prezidenta T. G. Masaryka na Pražském hradě a v Lánech.

Putovní panelová výstava, na které se autorsky podílely Hana Prixová-Dvorská a Šárka Koukalová (viz s. 19, 141), byla produkčně zajištěna kanceláří ředitele (včetně spolupráce na grafice výstavy). Výstavu se podařilo prezentovat ve foyer Městské knihovny v Praze (květen–červen 2018) a v Zahradách pod Pražským hradem (červenec–září 2019), kde spolu zároveň představilo výstavu i pražské ÚOP. Středočeská část pokračovala ještě koncem roku v Masarykově kulturním domě v Mělníku (říjen–prosinec 2019).

Výstava *Prima sezóna, vily v okolí Prahy – interiérový a oděvní design první republiky*

Století republiky připomnělo středočeské pracoviště představením významu a hodnoty interiérů středočeských vil ve spojení s ukázkami bytového designu a souvisejícího stylu odívání tehdejších obyvatel domů. Většina vil ani jejich interiérů není dosud památkově chráněná, přestože patří ke skvostům meziválečné architektury a designu ve středních Čechách. Repräsentativní výstava byla instalována v prostorách Středočeského muzea v Roztokách, které poskytlo své výstavní prostory a zajistilo návštěvnícký provoz (5. 10. 2018 – 4. 3. 2019). Kancelář ředitele měla na starosti námět výstavy, produkci, koordinaci s kurátorkami, grafikem a architektem a vydání plakátu i propagačního letáku s textem A. Nachtmannové a Š. Koukalové. Výstava měla mimořádný ohlas u veřejnosti také díky

tvůrci expozice Martinu Mickovi, navštívilo ji přes 3 tisíce lidí, a reportáž odvysílala také Česká televize v pořadu *Toulavá kamera* (více na s. 19, 142).

Přednáškový cyklus k výstavám

Obě výstavy byly doprovázeny přednáškami, které veřejnosti blíže představily vybraná témata výstav a setkaly se s velkým zájmem veřejnosti (více na s. 141).

Městská knihovna v Praze, Malý sál

- 22. 5. 2019: Mgr. Šárka Koukalová: *Architektura ve službách první republiky*
- 29. 5. 2019: Ing. arch. Hana Řepková: *Modernistické sídliště jako výkladní skříň socialistické architektury*

Středočeské muzeum v Roztokách

- 15. 11. 2019: Mgr. Šárka Koukalová: *Interiéry vilových staveb mezi světovými válkami na území Středočeského kraje*
- 22. 11. 2019: PhDr. Alena Nachtmannová, Ph.D.: *Prvky lidového oděvu v módě první republiky*
- 9. 12. 2019: Ing. arch. Zuzana Iličevová: *Prima kabelky*

Konference

Koncem září 2018 uspořádalo středočeské ÚOP již IV. ročník odborné konference *Historie odívání v českých zemích*, který tentokrát navázal na téma *Století republiky*. Konference s názvem *Společenská role módy po vzniku Československé republiky* se konala opět ve spolupráci s Knihovnou AV ČR, v. v. i. a za mediálního partnerství portálu PRO PAMÁTKY. Konference byla hojně zastoupena, příspěvky přiblížily téma z módního světa první republiky z mnoha úhlů – od odívání elit, proměny šperků až po vývoj církevních oděvů, a ohlasy svérázu v módě.

Programový letáček ke konferenci *Společenská role módy po vzniku první republiky*.

Výstava *Prima sezóna, vily v okolí Prahy – interiérový a oděvní design první republiky*, pohled do expozice (foto M. Micka).

Patrimonium pro futuro

Cena *Patrimonium pro futuro* je udělována od roku 2014 a jejím cílem je upozornit na pozitivní příklady v oblasti památkové péče, ale také na mnohdy strhující příběhy, které danou památku doprovázejí. Národní památkový ústav chce touto cestou vyzdvihnout nejen oceněné, ale i všechny nominované projekty, protože každá úspěšná snaha o záchranu památky si zaslouží uznání od laické i odborné veřejnosti.

Na Cenu Národního památkového ústavu *Patrimonium pro futuro* jsou odborníky z regionálních pracovišť NPÚ nominovány maximálně dva pozitivní příklady z každého kraje, jež potom soupeří o ocenění ve čtyřech kategoriích: obnova památky, restaurování; objev, nález roku; prezentace hodnot; záchrana památky.

V roce 2018 byla v kategorii *Záchrana památky* udělena cena Elišce Valdové a Igoru Valdovi za záchranu zámku v Třebešicích na Benešovsku. Kvalitně realizovaná obnova zámeckého areálu s hospodářskými budovami, který je nyní také k dispozici veřejnosti, je mimořádná a příkladná z několika důvodů. Především se zde za deset let podařilo zachránit a opravit poměrně rozsáhlý komplex budov. Nezůstalo pouze u vlastního zámku, ale mimořádná pozornost byla věnována i značně poškozeným hospodářským budovám, obnově zaniklých částí i sadovým úpravám. Vše je výsledkem velkého nasazení, obětavého a zodpovědného přístupu i vlastnoruční práce majitelů, tedy nepochybně i jejich niterného vztahu k této památce. Kvalitně provedené práce zde probíhaly za velmi dobré spolupráce s pracovníky střeodočeského pracoviště NPÚ a Městského úřadu v Benešově. Zámek v Třebešicích s areálem hospodářského dvora se sýpkou, chlévy a někdejšími lihovarem koupili manželé Valdovi jako opuštěný a zcela zanedbaný, s poškozenými a částečně zřícenými budovami v roce

Lobeč (okres Mělník), Parostrojní pivovar: a – současný pohled na hlavní budovu pivovaru; b – pan ing. arch. Pavel Prouza, majitel objektu, retrospektivně představil průběh procesu dlouholeté postupné obnovy pivovaru a jeho současné využití (foto R. Poslušná).

Nosálov (okres Mělník): a – pohled na usedlost čp. 3 před zahájením oprav; b – zasvěcená přednáška Mgr. Jany Berkové o problémech památkové péče ve vesnické památkové rezervaci (foto R. Poslušná)

Na zámku v Jindřichově Hradci byly 3. října 2018 již popáté uděleny ceny NPÚ Patrimonium pro futuro. Cena za záchranu památky byla udělena manželům Elišce a Igorovi Valdovým za záchranu zámeckého areálu v Třebešicích (foto V. Čáp).

2008. Po celou dobu oprav byly v maximální míře respektovány autentické úpravy a postupy a zachovávan citlivý přístup k památce, kterou se povedlo téměř doslovně pozvednout z popela.

Odborné exkurze

V červnu se uskutečnila odborná exkurze ÚOP SČ do parostrojního pivovaru v Lobči (okres Mělník), kde opravený areál poutavě prezentoval ing. arch. Pavel Prouza. V nedalekém Nošálově Mgr. Jana Berková seznámila účastníky se současnými úspěchy a problémy památkové péče u jednotlivých usedlostí. Exkurzi završila návštěva městské památkové zóny Mšeno a tamního obnoveného areálu koupaliště.

Distribuce publikací

Odpovědná pracovnice mimo PR plnila také úkoly související s prodejem, evidencí, skladováním a distribucí publikací. V této části agendy bylo hlavním cílem pro rok 2018 nalézt pro distribuci publikací ÚOP distributora, který by dokázal zajistit prodej knih po celé ČR, a to i v rámci dalších sítí prodejen a menších distribucí. Po delším vyjednávání se nakonec podařilo navázat spolupráci se společností Euromedia Group a.s., která patří mezi největší firmy podnikající v rámci knižního trhu v České republice. Kromě zajišťování distribuce vlastní i řady nakladatelských značek je rovněž vlastníkem největšího knižního velkoobchodu v ČR, který zásobuje knihkupce, knihkupecké sítě, internetové obchody i hypermarkety produkcí většiny tuzemských nakladatelů. Smlouva o komisioním prodeji a vzájemné spolupráci byla podepsána v srpnu roku 2018 a od tohoto data probíhá distribuce publikací úspěšně a v poměrně velkém nákladu. Zároveň byly v roce 2018 ukončeny zbývající komisionářské smlouvy s minimálním odběrem, čímž bylo zajištěno zjednodušení a usnadnění účetní evidence a zároveň dále zefektivněn prodej publikací NPÚ ÚOP SČ.

EDIČNÍ ČINNOST

Periodika

**Památky středních Čech, roč. 32, č. 1
a Památky středních Čech, roč. 32, č. 2,
ISSN 0862-1586**

V roce 2018 vyšla obě čísla 32. ročníku časopisu, který se soustředí na památkový fond a památkovou péči zejména ve středních Čechách. Součástí druhého čísla je také oborová bibliografie k památkám Středočeského kraje. Vydání periodika bylo podpořeno z úkolu DKRVO Presentace výsledků výzkumu a vývoje NPÚ a v roce 2018 zde bylo publikováno 5 výstupů z úkolů vědy a výzkumu NPÚ. Časopis je na Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR.

**Ročenka NPÚ ÚOP SČ 2017,
příloha časopisu Památky středních Čech,
ISBN 978-80-86516-97-4, ISSN 0862-1586**

Dvacátá jubilejní Ročenka NPÚ ÚOP SČ, vybavená řadou fotografií, podrobně dokumentuje činnost středočeského odborného pracoviště v roce 2017, a přispívá tak k prezentaci oboru i k historii pracoviště. Volně ke stažení na www.pamatkysc.cz.

**Průzkumy památek, roč. 25, číslo 1
a Průzkumy památek, roč. 25, číslo 2,
ISSN 1212-1487**

Časopis Průzkumy památek je zařazen na Seznam recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR. V roce 2018 vyšla dvě čísla jubilejního 25. ročníku periodika. Součástí druhého čísla je seznam oborové bibliografie za rok 2017, která je přístupná na webu časopisu. Obsahy, resumé a bibliografie jsou dostupné na www.pruzkumypamatek.cz. Periodikum je uznávanou celorepublikovou platformou průzkumů a dokumentace nemovitých a movitých památek. Vydání periodika bylo částečně finančně podpořeno z úkolu DKRVO a v roce 2018 zde bylo publikováno 8 výstupů úkolů vědy a výzkumu z NPÚ.

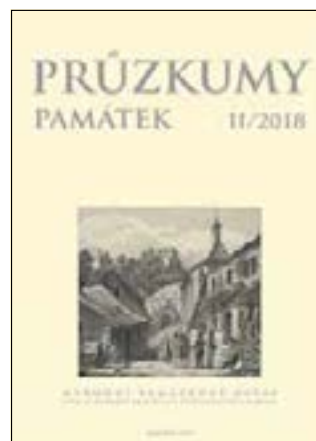
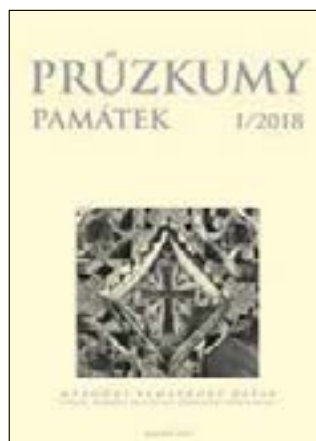
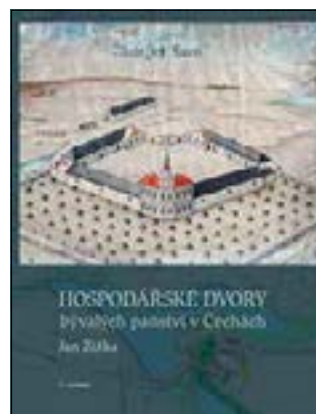
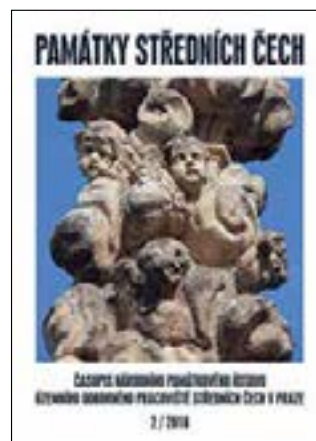
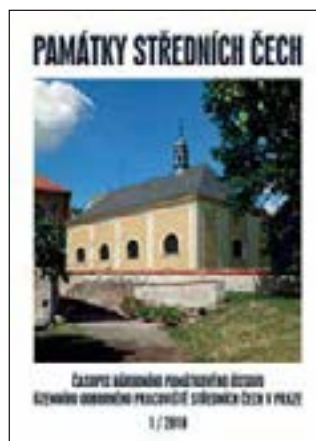
Ostatní publikace

**Jan Žižka: Hospodářské dvory bývalých panství
v Čechách, 2. vydání, ISBN: 978-80-86516-92-9**

Hospodářské dvory a hospodářské budovy bývalých panství – velkostatků, stavěné od 17. do počátku 20. století, patří mezi nejvýznamnější stavby v kulturní zemědělské krajině. Přesto, že jde často o architektonicky výrazné budovy, navrhované i významnými staviteli, nebyla jim dosud věnována dostatečná pozornost. Druhá polovina 20. století navíc hospodářským dvorům z různých důvodů nepřála. Řada jich zanikla, a to i v posledních dvaceti letech a řada z nich je dnes v havarijním stavu. Druhé vydání publikace je rozšířeno o kapitoly Historické plány dvorů a Ke geometrické konstrukci půdorysu dvorů.

**Jiří Langer: Lidové stavby v České republice,
ISBN: 978-80-86516-99-8**

Knížka populárně naučnou formou přibližuje široké veřejnosti vesnické stavitelství v celé šíři regionálních odlišností a výtvarného působení historických staveb našeho venkova. Přehledné poznání lidového stavitelství je představeno v základních etnologických, geografických, materiálových a konstrukčních souvislostech. V nástinu je podán i způsob bydlení a každodenní využití jednotlivých typů staveb. Čtivý text doprovází řada krásných instruktivních kreseb Jiřího Langer. Poznání lidové architektury vede k porozumění a poznání

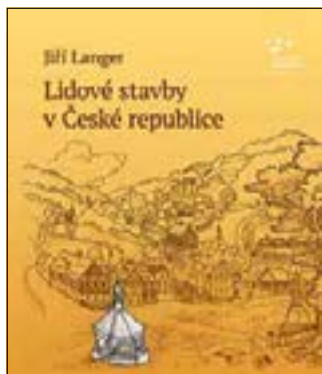
mení s historií prostředí, ve kterém žijeme, a snad podpoří úsilí o zachování hodnotných dokladů minulosti.

**Alena Nachtmannová – Olga Klapetková edd.:
Móda a oděv doby renesance, ISBN 978-80-86516-93-6**

Mezioborové téma renesančního oděvu v pohledu památkářů, historiků, historiků umění, etnografů, restaurátorů. Sborník z 3. ročníku specializované stejnojmenné konference s mezinárodní účastí, věnované historii odívání v českých zemích, přináší 13 článků o renesanční módě v Čechách i zahraničí s úvodem editorky a je vybaven bohatou obrazovou dokumentací.

**Aleš Rudl: Lípy republiky Středočeského kraje,
ISBN 978-80-904141-8-1 (Agentura Koniklec),
978-80-86516-94-3 (NPÚ)**

Publikace představuje nejzajímavější a nejkrásnější lípy republiky ve Středočeském kraji, které jsou živými svědky naší

Počátkem roku proběhl slavnostní křest knihy Dany Linhartové *Architektonická činnost ateliéru Fellner a Helmer s přednáškou autorky*, v prosinci byla pokřtěna kniha A. Rudla *Lípy republiky Středočeského kraje společně s představiteli Agentury Koniklec* (snímky R. Poslušná).

Propagační tiskoviny

Alena Nachtmannová – Šárka Koukalová: Prima sezóna, vily v okolí Prahy – interiérový a oděvní design první republiky, Praha: NPÚ ÚOP SČ 2018.

Kalendář na rok 2019

Propagační plakáty k přednáškám

Propagační materiály ke konferenci Společenská role módy po vzniku Československé republiky

Publikace z DKRVO

Vladislav Razím: Řeč středověké fortifikační architektury. Terminologie a její souvislosti, ISBN: 978-80-86516-96-7

Spolupráce na knize, více na s. 137.

*PhDr. Olga Klapetková, vedoucí oddělení
Mgr. Dita Roubíčková*

minulosti. Texty s příběhy o historii vybraných jubilejních stromů doplňuje řada fotografií. Úvodní kapitoly v krátkosti ukazují lípu jako národní strom, poskytují doporučení k vysazování a označování těchto pamětních stromů, tak aby i nové výsadby po roce 2018 mohly dlouho nést své poselství. Součástí publikace je přehled lip republiky v celém kraji.

Jana Berková ed.: Historická sídla v kulturní krajině, ISBN 978-80-86516-95-0

Sborník příspěvků z celostátního semináře konaného 13.-15. 9. 2017 v Hořovicích představuje 18 příspěvků na téma kulturní krajiny, její ochrany a významu historických sídel v České republice.

ODDĚLENÍ EKONOMIKY A PROVOZU

Oddělení zajišťuje pro pracoviště ekonomické a personální činnosti, správu veškerého majetku, domovnictví, agendu spojenou s dopravou a pod metodickým vedením odboru informatiky generálního ředitelství NPÚ také informační technologie.

V roce 2018 činil průměrný evidenční přepočtený počet zaměstnanců ÚOP 52,5743. Průměrný fyzický počet zaměstnanců byl 60,6027. Dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr bylo evidováno 27, z čehož 26 bylo uzavřeno jako dohoda o provedení práce a 1 jako dohoda o pracovní činnosti. Průměrný hrubý měsíční plat v roce 2018 dosáhl 28 254,55 Kč.

Oddělení ekonomiky a provozu v průběhu roku 2018 nadále pokračovalo ve snaze o efektivní a hospodárné vynakládání finančních prostředků a zúčastnilo se různých školení zaměřených na elektronický portál pro soutěžení veřejných zakázek, registr smluv a dodržování pravidel GDPR.

V loňském roce proběhla v sídle pracoviště první část rozsáhlé renovace oken v zadní budově, kdy v průběhu několika měsíců došlo ke kompletní renovaci zhruba poloviny dřevěných oken, včetně jejich rámu a kování. Tato akce bude pokračovat i v roce 2019 a na jejím konci budou zrenovována všechna okna v celé zadní budově.

Další poměrně rozsáhlou akcí byla obnova kamerového zabezpečovacího systému, při které došlo k rozšíření a zkvalitnění bezpečnostních kamerových záběrů a nově byl též vypracován projekt elektroinstalace pro plánovanou rekonstrukci elektrorozvodů přední budovy.

V průběhu roku došlo rovněž k nákupu nového vozidla s vyvýšeným podvozkem pro terénní výzkumy oddělení archeologie a k renovaci stávající vlysové podlahy v ředitelně.

Dále byly zrealizovány obnova dřevěného madla schodiště zadní budovy, usazení mříží do oken v oddělení archeologie, kompletní obnova automatického systému otevírání vjezdových vrat a dílčí opravy kotlů a radiátorů. Jako každý rok proběhlo i v loňském roce obnovení části počítačové techniky a nábytku.

V neposlední řadě byla na základě požadavku společnosti Pražské vodovody a kanalizace na podzim roku 2018 instalována nová vodoměrná soustava.

Oddělení ekonomiky a provozu zpracovalo podklad pro další budoucí akce a úpravy stávajícího pracovního prostředí.

Díky rozpočtu FKSP mohl být poskytnut benefit pro všechny zaměstnance ve formě poukázek Fokus Pass využitelných převážně pro volné vstupy na kulturní akce.

Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví stav k 31. 12. 2018

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20	0	0	0	0,00
21–30	1	2	3	4,92
31–40	5	11	16	26,23
41–50	8	13	21	34,43
51–60	3	7	10	16,39
nad 60	5	6	11	18,03
celkem	22	39	61	100,00

Vzniklé a skončené pracovní poměry stav k 31. 12. 2018

stav	počet
nástupy	6
odchody	6

Sídlo NPÚ ÚOP SČ v Sabinově ulici. Obnovené madlo schodišového zábradlí (foto L. Havlovic).

Sídlo NPÚ ÚOP SČ v Sabinově ulici. Okno na schodišti zadní budovy po renovaci (foto L. Havlovic).

Členění zaměstnanců podle dosaženého vzdělání stav k 31. 12. 2018

dosažené vzdělání	muži	ženy	celkem	%
základní	0	0	0	0,00
vyučen	2	0	2	3,28
střední odborné	1	0	1	1,64
úplné střední	1	0	1	1,64
úplné střední odborné	4	7	11	18,03
vyšší odborné	0	0	0	0,00
vysokoškolské	15	31	46	75,41
celkem	23	38	61	100,00

Trvání pracovního a služebního poměru zaměstnanců stav k 31. 12. 2018

doba trvání	počet	%
do 5 let	19	31,15
do 10 let	9	14,75
do 15 let	7	11,48
do 20 let	10	16,39
nad 20 let	16	26,23
celkem	61	100,00

Šárka Krabcová

koordináční, projektová a programová pracovnice

ODBOR EVIDENCE, DOKUMENTACE A INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ

Odbor evidence, dokumentace a informačních systémů (OEDIS) je tvořen oddělením evidence nemovitých památek, oddělením evidence movitých památek, oddělením výzkumů, průzkumů a dokumentace a oddělením dokumentačních fondů a knihovny. Toto poslední oddělení se dále dělí na archiv odborné dokumentace (restaurátorské zprávy, projekty, studie, zaměření, stavebněhistorické průzkumy, operativní průzkumy a dokumentace, archeologické výzkumy atp.), fototéku a knihovnu. Poslední útvar představuje referát geografických informačních systémů a metainformačních systémů (GIS a MIS).

OEDIS tedy zahrnuje všechny činnosti NPÚ na území Středočeského kraje, které se týkají poznávání a dokumentování památkového fondu (kromě samostatného oddělení archeologie) a tvorby ústředního seznamu kulturních památek, zároveň shromažďuje, ukládá a zpřístupňuje výsledky těchto činností. OEDIS vytváří předpoklady kvalitní působnosti ÚOP v ostatních segmentech odborné práce a pečuje o paměť oboru ve svěřeném regionu. Z toho přirozeně vyplývá významná účast odborných pracovníků OEDIS na vědecko-výzkumné činnosti ÚOP a její prezentaci.

PhDr. Vladislav Razím, vedoucí odboru

ODDĚLENÍ EVIDENCE NEMOVITÝCH PAMÁTEK (ONP)

Hlavním úkolem oddělení evidence nemovitých památek je vedení Ústředního seznamu nemovitých kulturních památek a evidence dalších, zákonem nechráněných objektů a urbanistických celků, které vykazují památkové hodnoty (např. památky místního významu připravované pro výdej tzv. Územně analytických podkladů). K naplňování tohoto cíle je nutné

provádění odborné dokumentace a průzkumu památek v terénu, studium odborné literatury a archivních materiálů. Následné zpracovávání získaných poznatků a jejich hodnocení a zpřístupnění odborné i laické veřejnosti je prováděno prostřednictvím dokumentačních sbírek ústavu i informačních systémů památkové péče (Památkový katalog, Metainformační systém a Geoportál). Agenda evidence památek nezahrnuje pouze průběžnou aktualizaci stávajících informací, ale také předkládání návrhů na prohlášení dalších hodnotných staveb,

Kolín, Masarykův most, pohled od východu. Tři dvojice parabolických oblouků nad jezovými poli s válcovými uzávěry vynášejí na deskových stojkách mostovku, která stoupá ze Zálaví (vpravo) směrem k městu. Vlevo se nachází nábrežní zeď s vyhlídkovou terasou, rybím přechodem a jalovou propustí, vpravo pod úrovní mostovky je umístěná strojovna vodní elektrárny. Dále vpravo mimo snímek se klene segmentový oblouk přes plavební kanál a další přes silnici na pravém břehu. Architektonické řešení mostu je střídavé a nechává vyniknout konstrukce. Estetický účinek je založen ve větším měřítku na kontrastu mohutných předstupujících pilířů a subtilnějších obloukových konstrukcí. Ty jsou rytmizované příznanými stojkami pod mostovkou, jejichž pravidelný sled zároveň určuje rozmístění obloučkových otvorů v zábradlí. V těchto otvorech jsou v malém měřítku opakovány jak tvary nosné obloukové konstrukce, tak vertikály stojek užitím svislých mříží jako výplní (foto A. Jankulíková).

Měšice (okres Praha-východ), soubor tří bažantnic. „Malá bažantnice“, „Velká bažantnice“ a „bažantnice Na křížku“ se nacházejí v bezprostřední blízkosti rozlehlého areálu měšického zámku, který nechal postavit významný šlechtický rod Nosticů v období 40.–90. let 18. století. Součástí urbanistické kompozice komplexu zámku tvořily dvě symetricky koncipované bažantnice („Malá a Velká bažantnice“), přiléhající na severu k pavilonu se stájecími a architektonicky neztvárněnému závozišti. Výsadba třetí bažantnice („Na křížku“) proběhla v první třetině 19. století společně s úpravou zámeckého parku v přírodně krajinném stylu. Letecký snímek zachycuje zámek s parkem a tři původní bažantnice, v současnosti lesní enklávy, které vytvářejí jedinečný dosud zachovaný krajinný celek (www.mapy.cz, 25. 9. 2016).

kteřá splňují kritéria k prohlášení za kulturní památku podle § 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, popřípadě také vyjádření ke zrušení věci za kulturní památku podle § 8 téhož zákona. Jako poradní orgán ředitele NPÚ ÚOP středních Čech je pro tento účel zřízena mimo jiné i Územní komise NPÚ ÚOP středních Čech v Praze pro posuzování návrhů na prohlášení věci za kulturní památku, s níž ONP spolupracuje.

Oddělení poskytuje informace o kulturních památkách a rozsahu jejich ochrany a v souladu se zákonnými předpisy a interními metodickými pokyny zpracovává odborná vyjádření pro Ministerstvo kultury České republiky. K další běžné činnosti patří spolupráce s Generálním ředitelstvím Národního památkového ústavu (podílení se na přípravě podkladů k nařízením vlády o prohlášení kulturních památek za národní kulturní památky, aktualizaci údajů v katastru nemovitostí atd.) a odbornými pracovníky památkové péče v obcích s rozšířenou působností.

V roce 2018 pracovalo v ONP pět kmenových pracovníků, kteří měli nemovité památky rozdělené po jednotlivých okresech (Martina Karásková – Praha-východ, Mělník, Praha-západ (od 1. 10. 2018); Šárka Koukalová – Kutná Hora, Benešov; Ivan Minář – Nymburk, Kolín, Mladá Boleslav; Hana Prixová Dvorská – Praha-západ (do 30. 9. 2018), Kladno, Příbram; Alžběta Jankulíková – Beroun, Rakovník). Zaměstnanci ONP jsou však, dle svého zaměření a naléhavosti řešení úkolů, zastupitelní.

Činnost oddělení se soustředila na několik důležitých úkolů. Prvním byla systematická práce na záznamech v památkovém katalogu a s tím související práce v dalších databázích Národního památkového ústavu (GIS, MIS). V loňském roce byly prioritou záznamy Národních kulturních památek v našem kraji. Kromě činnosti v databázích se odborní pracovníci podíleli na řadě dalších činností prezentujících práci Národního památkového ústavu. V roce 2018 se prioritně jednalo

Soutice (okres Benešov), areál zámku, klasicistní správcovská budova. Na jihu dvůr uzavírá třetí, nejnižší umístěná část jihovýchodního křídla – mohutná dvoupatrová správcovská budova, zastřešená sedlovou, valbami ukončenou střechou a složená z několika funkčně odlišných částí, obytného i správního a hospodářského účelu. Fasádu s horizontálním členěním dělí mezipatrová římsa nad přízemím a průběžné parapetní římsy pod okenními otvory prvního a druhého patra a zakončuje kladí s architrávem, s vlysem zdobeným páskou a výrazně profilovanou římsou. Přízemí dominuje trojlodní prostor stáží zaklenutý plackami do pasů, které vyběhají z římsových hlavic kamenných sloupů (foto Š. Koukalová).

o výstavě připravené k příležitosti oslav 100. výročí vzniku Československé republiky (Architektura ve službách první republiky, Prima sezóna a Pomníky Velké války). Vedle toho se

publikační a přednáškovou činností snažili přispět k poznání a prezentaci nemovitého kulturního dědictví České republiky.

Podstatnou součástí činnosti ONP bylo zpracování návrhů na prohlášení staveb za kulturní památky a odborná vyjádření k žádostem Ministerstva kultury ČR, či provádění terénního průzkumu a dokumentace památek. Z důležitých terénních průzkumů provedených v roce 2018 zmiňme např. dokumentaci náhrobků v *Kutné Hoře*, *Nymburku*, *Starém Rožmitále*, venkovské architektury v *Katusicích*, hospodářských dvorů v *ORP Mnichovo Hradiště*, ohrožených památek zámků ve *Zdíbech* či *Rožmitále pod Třemšínem*. Pro územně analytické podklady byly vytipovány objekty např. v *Berouně*, *Hořovicích*, *Novém Strašecí*, *Rakovníku* a *Unhošti*.

V rámci odborných vyjádření a stanovisek řešili pracovníci řadu zajímavých, více či méně povzbudivých problémů památkové péče. Ty nejzajímavější či nejpálčivější z nich níže uvádíme (v rámci komplexního seznamu návrhů, vyjádření a stanovisek).

Návrhy na prohlášení věcí za nemovitou kulturní památku

V roce 2018 Hodnotitelská komise Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze pro posuzování návrhů na prohlášení věcí za kulturní památku projednávala 8. 3., 25. 6. a 19. 11. celkem 13 návrhů na prohlášení za kulturní památku. V průběhu roku pak bylo Ministerstvu kultury ČR podáno 10 návrhů či aktualizací návrhů na prohlášení věcí za nemovitou kulturní památku.

<i>Kolín</i> (okres Kolín)	Masarykův most (AJ)
<i>Lázovice</i> (okres Beroun)	budova chlévů usedlosti čp. 10 (návrh na rozšíření památkové ochrany) (AJ)
<i>Lobeč</i> (okres Mělník)	sýpka (MK)
<i>Měšice</i> (okres Praha-východ)	soubor tří bažantnic u zámku (návrh na rozšíření předmětu památkové ochrany) (MK)
<i>Soutice</i> (okres Benešov)	hospodářský dvůr v areálu zámku čp. 1 (návrh na rozšíření památkové ochrany) (ŠK)
<i>Tmaň</i> (okres Beroun)	hospodářský dvůr v areálu zámku (návrh na rozšíření památkové ochrany) (IM)
<i>Valdštejnsko</i> (okres Mladá Boleslav)	mýtina s průseky, alejemi a hájovnou v areálu loveckého zámečku (rozšíření památkové ochrany) (IM)
<i>Záryby</i> (okres Praha-východ)	škola čp. 92 (MK)
<i>Zlonice</i> (okres Kladno)	sokolovna (HPD)
<i>Žebrák</i> (okres Beroun)	dům čp. 23 s hospodářským zázemím (AJ)

Kolín (okres Kolín), Masarykův most: Železobetonový silniční most přes Labe spojující centrum Kolína se zálabským předměstím je unikátní technickou stavbou v kontextu celého Středočeského kraje. V jeho hmotě jsou důmyslně zakomponovány zdymadlo i vodní elektrárna. Kromě řeky přemostuje také přílehlou plavební komoru, železniční trať a dvě nábrežní komunikace. Samotný most byl postaven v letech 1925–1927 na pilířích založených a vystavěných v letech 1913–1920 podle staršího projektu celého vodního díla. Architektonická koncepce je dílem Františka Roitha, který vycházel z předválečného návrhu Antonína Engela. Masarykův most je, spolu se svými technickými kvalitami, také důležitým urbanistickým prvkem a jednou z architektonických dominant města.

Mgr. Alžběta Jankulíková

Tmaň (okres Beroun) hospodářský dvůr v areálu zámku. Střechu seníku nad jižním chlévem z roku 1862 nese v našich zemích ojedinělá konstrukce s cihelnými pásy (foto I. Minář).

Měšice (okres Praha-východ), soubor tří bažantnic u zámku (návrh na rozšíření předmětu památkové ochrany): Podnět na rozšíření areálu zámku o tři bažantnice podali společně Spolek Zdravý rozum, Obec Měšice a Místní akční skupina Nad Prahou o. p. s., které chtěly zabránit masivnímu kácení stromů v předmětných lesních komplexech v bezprostřední blízkosti pozdně barokního zámku. Přírodní rámeček měšického zámku spoluvytvářely francouzský park, francouzská zahrada a dvě symetricky koncipované bažantnice otevírající se do krajiny. Krajinotvorný rámeček domodelovala v první třetině 19. století výsadba třetí bažantnice („Na křížku“), jejíž vznik souvisel s obdobím romantismu a přeměnou zámeckého parku na přírodně krajinářský. I když ve 20. století došlo k vykácení a výstavbě domů, části bažantnic, celková plocha těchto lesních enkláv se zmenšila jen o nepatrnou část. I přes tato narušení se soubor tří bažantnic prakticky dochoval v původním rozsahu a v konceptu z doby výstavby areálu měšického zámku. Velkolepá kompozice, zahrnující (kromě jiného) i výsadbu loveckých revírů, se právě v Měšicích uplatnila v celém svém záměru. Lesní enklávy tvořily původní neodmyslitelnou součást panského sídla a poskytovaly mu zázemí.

Mgr. Martina Karásková

Soutice (okres Benešov), hospodářský dvůr v areálu zámku čp. 1: K rozšíření dosavadní památkové ochrany byl navržen velkolepě zbudovaný klasicistní hospodářský dvůr v areálu zámku, kompozičně uzavřený celek, který v mnohém připomíná „čestný dvůr“, včetně vjezdové brány se sochami lvů. K těmto hlavním pohledovým stavbám areálu náleží i severní „pivovarský dvůr“, s náročným provedením hlavní fasády budovy pivovaru. Hospodářské stavby zde nechali postavit velkostatkář Vincenc Zahn a jeho následovníci nejspíše v rozmezí 30. až 60. let 19. století. Důraz položili na reprezentativní funkci hospodářského dvora a kvalitu provedení jednotlivých staveb. Jednotně vystavěné zázemí zámku představuje významný příklad zámeckého hospodářského dvora, který v Čechách nemá mnoho soudobých analogií (Líšno, Tmaň nebo nedávno zbořený dvůr v Oblajovicích v okrese Tábor).

Mgr. Šárka Koukalová

Tmaň (okres Beroun) hospodářský dvůr v areálu zámku: Trojkřídový hospodářský dvůr z 18. a 19. století, vybudovaný na půdorysu renesančních objektů, dotváří a uzavírá chráněný areál zámku (bývalé tvrze) s parkem. Budovy dvora jsou jak barokního původu, tak ve své době moderními novostavbami

Záryby (okres Praha-východ), škola čp. 92. Plánová dokumentace školy v Zárybech byla vypracována v letech 1904–1906 místním stavitelem Františkem Hradeckým, který stavbu také řídil. Nová škola byla slavnostně otevřena v září 1907 a definitivně dokončena v následujícím roce. Fotografie zachycuje hlavní uliční průčelí s plastickou modelací fasády. Místní škola se intaktně dochovala do současnosti včetně dispozice, hmoty objektu a původních stavebních prvků a detailů. Zároveň budova slouží od otevření nepřetržitě svému primárnímu účelu (foto M. Karásková).

Zlonice (okres Kladno), sokolovna, pohled na hlavní průčelí. Typologicky můžeme zlonickou sokolovnu hodnotit jako objekt stojící na pomezí staveb formujících počátky hnutí „moderních“, hlásících se k funkcionalismu či purismu. Architekt navrhl stavbu spíše umírněnou, zcela v intencích moderních sokolských potřeb – tedy budovu s ústřední vysokou tělocvičnou bez zbytečného bočních galerií. Sjednocující zastropení vyřešil pomocí tehdy moderní betonové konstrukce. Sál byl obohacen o jeviště, které umožňovalo multifunkční využití. Vlastní výzdoba se omezila na střídme štukové detaily. Zcela zde chybí jakékoli národní motivy, které vidíme u starších sokolských staveb např. v Českém Brodě, a objekt se hlásí spíše již k vývojově pokročilejším, střídým stavbám bez zbytečných ozdob (foto H. Prixová Dvorská).

Žebrák (okres Beroun), dům čp. 23, dvorní průčelí od jihu (a), dvorní objekt a stodola od severu (b). Zděná pavlač s pultovou stříškou přistavěná k dvornímu průčelí, zachovaná souvrství historických omítek, položení sřešní krytiny bez oplechování, valouny vydlážděný dvůr se studnou a kamenným máchadlem, prostorové uspořádání budov bez novodobých přístaveb. To jsou jen některé z řady prvků, které se mohou zdát všední, viděny izolovaně, které ale z našich měst a vesnic postupně a bez povšimnutí mizejí. Jejich souhrn v daném případě podtrhuje památkovou hodnotu areálu a přispívá k jeho celkové malebnosti (foto A. Jančíková).

z roku 1862. Nejcennější stavební částí v rámci dvora je krov jižního chléva, kde jsou krokve nahrazeny půlkruhovými zděnými pasy.

PhDr. Ivan Minář, PhD.

Valdštejsko (okres Mladá Boleslav) mýtina s průseky, alejí a hájovnou v areálu loveckého zámečku: Barokní krajinářská kompozice z 20. let 18. století s hvězdící lipových stromořadí a navazujícími lesními průseky je jednou z posledních památek svého druhu v republice. Kompozice doplňující již chráněný soubor zámečku, soch granátníků a sousoší sv. Jana Nepomuckého byla v rámci návrhu obohacena o aleje, průseky, sklep s centrálním pahorkem a klasicistní hájovnu. Vznik areálu souvisel s někdejší sídlem Valdštejnů na zámku v nedaleké Bělé pod Bezdězem. Podnět k návrhu na rozšíření ochrany stávající památky vyšel z magistrátu města Mladá Boleslav.

PhDr. Ivan Minář, PhD.

Záryby (okres Praha-východ), škola čp. 92: Návrh na prohlášení budovy školy za kulturní památku podalo oddělení evidence nemovitých památek z podnětu vlastníka – obce Záryby. Škola byla postavena v roce 1907 podle plánu místního stavitele Františka Hradeckého. Autor projektu objekt navrhl v secesním stylu se zdůrazněním reprezentativního pojetí stavby v rámci obce a účelnosti vnitřního uspořádání. Architektonický výraz fasády hlavního průčelí spojuje prvky secese (rostlinný dekor, atika se zvlněným zakončením ve vrcholu rizalitu apod.) s výtvarnými projevy čerpajícími z lidové tvorby (srdíčkový dekor, maskarony s podobou dětské tváře zavínuté do šátku apod.) Secesní motivy se rovněž uplatňují v interiéru budovy, především v dekorativně pojaté výzdobě vstupního vestibulu, v detailech kovového zábradlí schodišť s vegetabilními motivy či zdobně řešené brance uzavírající vchod na půdu. Škola v Zárybech představuje kvalitní příklad venkovské veřejné budovy postavené v období před první světovou válkou.

Mgr. Martina Karásková

Zlonice (okres Kladno), sokolovna: Budova byla vystavěna jako novostavba v roce 1922 (8. května – 6. prosince) pro tělocvičnou jednotu Sokol podle projektu místního stavitele Ing. Václava Faigla, který také stavbu po celou dobu vedl. Neobvyklý je slohový styl sokolovny, který je možné definovat jako art deco. Do současnosti se stavba zachovala víceméně v původní podobě, pouze s menšími dispozičními úpravami, zvýšením partie severního průčelí nad dřívějšími šatnami (dnes malá tělocvična) a provozním zázemím, kde byla původně vyhlídková terasa.

Mgr. Hana PRIXOVÁ Dvorská

Žebrák (okres Beroun), dům čp. 23 s hospodářským zázemím: Podnět k podání návrhu na prohlášení domu za kulturní památku vzešel z iniciativy majitele, který k jeho obnově přistupuje s příkladnou citlivostí a zájmem o tradiční konstrukce a postupy. Dům čp. 23 s hospodářským zázemím zastupuje typickou klasicistní zástavbu Žebráku na historické parcele středověkého založení. Celý areál se dochoval bez výraznějších stavebních zásahů v autentické podobě z konce 19. století, a nevhodné novodobé úpravy obou průčelí domu jsou postupně odstraňovány. Jedná se o typologicky a urbanisticky hodnotný celek s naprostou převahou historických konstrukcí a řadou cenných řemeslných prvků.

Mgr. Alžběta Jankulíková

Pracovníci ONP řeší často také zajímavé podněty, které však z nejrůznějších důvodů nemohou být navrženy za kulturní pa-

Borovsko (okres Benešov), dálniční most. Unikátně dochovaná a nikdy nezprovozněná technická stavba ze 40. let 20. století se nachází v ochranném pásmu vodní nádrže Švihov. Vzhledem k umístění mostu a nemožnosti jeho praktického využití je jeho památková ochrana vyloučena. Objekt je, přes místní zákaz vstupu, cílem turistů i zájemců o památky (foto I. Minář).

mátku. Tyto nemovitosti jsou pak zdokumentovány a pokud možno zařazeny k Územně analytickým podkladům. V roce 2018 patřily k nejzajímavějším mosty protektorátní dálnice v Borovsku a Žehrovická obora.

Borovsko (okres Benešov), mosty protektorátní dálnice: Dvojice zatopených dálničních mostů z let 1939–1942 představuje unikátně dochované dopravní stavby ze 40. let 20. století bez pozdějších úprav. Díky vybudování vodní nádrže Švihov se oba objekty ocitly v I. ochranném pásmu vodního zdroje, takže jejich případná obnova se statutem KP je prakticky vyloučena. Stavby byly zdokumentovány díky nízkému stavu vody v nebývale širokém rozsahu a zaneseny do evidence jako tzv. nepovinné jevy.

PhDr. Ivan Minář, PhD.

Žehrov (okres Mladá Boleslav), ohrazení obory: Přestože se historické ohrazení Rohanské obory z 20. let 19. století nachází na ploše CHKO Český Ráj, bylo naše pracoviště upozorněno, že je tato cenná památka bezprostředně ohrožena likvidací a nahrazením utilitárními drátěnými ploty. Vzhledem k obtížnosti vymezení případné ochrany jako KP, byla tato několik kilometrů dlouhá zeď z pískovcových kvádrů alespoň zdokumentována a ve spolupráci s místním sdružením bylo s vlastním zahájením jednání o její záchraně.

PhDr. Ivan Minář, PhD.

V roce 2018 bylo Ministerstvem kultury České republiky prohlášeno za nemovitou kulturní památku 6 objektů a u 2 byla rozšířena památková ochrana

Český Brod (okres Kolín)

občanská záložna (nová radnice), Husovo náměstí 70

Hřebečnický (okres Beroun)

usedlost čp. 3

Kostelec nad Černými lesy

areál pivovaru, Českobrodská 17

(okres Praha-východ)

(rozšíření památkové ochrany)

Kozárovice (okres Příbram)

hospodářské usedlosti čp. 5

Lázovice (okres Beroun)

budova chlévů usedlosti čp. 10

Mladá Boleslav

(rozšíření památkové ochrany)

Mšeno (okres Mělník)

poplužní dvůr Podhrad čp. 97

Slaný (okres Kladno)

městský dům, Masarykova 260

vila továrníka Příbyla,

K. H. Borovského 74

Český Brod (okres Kolín), nová radnice čp. 70. Neorenesanční nárožní budova z let 1897–1898 od architekta Antonína Turka slouží od roku 1948 jako sídlo místní samosprávy. Výstavná patrová budova s dominantní volutovou atikou, připomínající stavby o generaci staršího Antonína Wiehla, je jednou z nejvýraznějších budov na Husově náměstí. Podle původních plánů měla mít téměř dvojnásobnou rozlohu a střeše měla dominovat věž (foto I. Minář).

Mladá Boleslav, poplužní dvůr Podhrad čp. 97: Klasicistní areál poplužního dvora pod mladoboleslavským hradem vznikl přestavbou středověkého johanitského špitálu, jehož jádrem byl gotický kostel ze 13. století. Vedle hospodářských objektů z počátku 19. století tak nejcenější objekt areálu představuje barokní sýpka, v jejímž zdivu se kromě dvojice renesančních náhrobníků ze 17. století nachází i řada druhotně použitých gotických kamenných prvků. V blízké době je v rámci obnovy areálu plánován podrobnější průzkum dosud nepřístupné obytné části dvora, v jejímž zdivu se patrně nachází další zbytky kdysi významného johanitského špitálu.

PhDr. Ivan Minář, PhD.

Slaný (okres Kladno), vila továrníka Příbyla: Vila textilního průmyslníka vznikla v letech 1939–1940, snad podle projektu Vilibalda Hiekeho. Byla budována jako poslední součást rozlehlého podnikatelského areálu. Tovární, obytnou a parkovou zónu doplňovala také rozlehlá část zaměstnanecké kolonie. I přes to, že mohl být za kulturní památku navržen (a posléze prohlášen) pouze fragment celého areálu (vila s částí parku), je dům velmi zajímavým dokladem architektury a bydlení podnikatelů 30. let 20. století; představuje jeden s moderních proudů architektury vzdělané movité společenské skupiny 1. poloviny 20. století, projevující se historizujícími a romantizujícími prvky. Exteriér stavby byl navržen ve stylu anglického cottage, zatímco interiéry byly laděny do historizujících stylů, a to včetně kvalitně provedených femesných detailů.

Mgr. Hana Prixová Dvorská

Na základě požadavku Ministerstva kultury vyjádřil NPÚ ÚOP SČ v Praze stanoviska k níže uvedeným žádostem o zrušení ochrany kulturních památek

<i>Čelákovice (okres Praha-východ)</i>	děkanství čp. 455
<i>Krušovice (okres Rakovník)</i>	sýpka
<i>Svatý Jan pod Skalou (okres Beroun)</i>	dům čp. 19

Krušovice (okres Rakovník), sýpka: Dlouhodobě zanedbaná údržba dovedla vzácnou barokní sýpku do kritického stavu. Část východní obvodové zdi, poznamenané nárazem nákladního auta v 80. letech 20. století a nedostatečným vyspravením,

Lážovice (okres Beroun), budova chlévů usedlosti čp. 10, pohled od východu. Chlévy jsou součástí areálu usedlosti čp. 10, prohlášené za kulturní památku již v roce 1998, ale pouze v rozsahu obytného domu, brány s brankou a pozemku dvora. Podnět k návrhu na prohlášení dali sami majitelé usedlosti a Ministerstvo kultury v roce 2018 památkovou ochranu usedlosti rozšířilo. Zděná budova chlévů postavená před polovinou 19. století je dobře dochovaným příkladem tradiční hospodářské stavby. Díky exponované poloze na samém okraji obce se navíc uplatňuje v dálkových pohledech na Lážovice (foto A. Jankulíková).

Mladá Boleslav, poplužní dvůr Podhrad. Čtyřkřídlý areál bývalého hospodářského dvora skrývající v jádru johanitský špitál s gotickým kostelem patří mezi poslední historické objekty mladoboleslavského podhradí, které unikly masivní demolicí. Na snímku pořízeném z hradu je špitální část ukryta ve vzdálenější části levého křídla (foto I. Minář).

se zřítíla do interiéru přízemí. Na havárii navázala série dalších statických poruch a své důsledky má i zatékání poškozovací střešní krytinou. Ačkoli se havarijnímu stavu stavby dalo zabránit, a současný vlastník dlouhodobě neplní povinnosti, které mu ohledně péče o památku přímo ukládá zákon, právě kritickým stavebně technickým stavem odůvodnil svou žádost o zrušení prohlášení sýpky za kulturní památku. Zanedbaný stav a z něj plynoucí nutnost výměny nebo doplnění části původních konstrukcí však nemůže být už z principu jediným důvodem pro upuštění od památkové ochrany, a proto jsme zrušení ochrany sýpky nedoporučili.

Mgr. Alžběta Jankulíková

Národní kulturní památky

Na počátku roku 2018 bylo nařízením vlády č. 23/2018 ze dne 31. ledna prohlášeno 19 poutních areálů z nejruznějších míst České republiky za NKP. Na tento seznam se dostal také klášter ve Svatém Janu pod Skalou na Berounsku (toto nařízení nabylo účinnosti dne 1. července 2018).

Svatý Jan pod Skalou (okres Beroun), benediktinský klášter, krypta jeskynního kostela. Dnešní klášter vznikl rozšířením původní raně středověké kaple – pozdější cely, kterou tvořila místnost vytesaná v travertinové jeskyni a jejíž vznik můžeme položit do 1. poloviny 11. století. Až do 15. století k této místnosti náležely zřejmě jen dřevěné konstrukce. Teprve od 16. století se areál začal pomalu rozrůstat, nicméně travertinové místnosti zůstaly místem, kde žil, podle pověsti, poustevník Ivan (foto H. Prixová Dvorská).

Benediktinský klášter ve Svatém Janu pod Skalou (okres Beroun): Podle legendy je vznik poutního místa ve Svatém Janu spojen s životem poustevníka Ivana a kladen do 9. století. Existence poustevníka Ivana zůstává nejistá. Vznik kláštera můžeme s jistotou spojit až s nejstaršími dějinami benediktinů a časově jej zařadit do poloviny 11. století. Benediktinské proboštví bylo ve středověku poměrně malé a chudé a na významu začalo nabývat až na sklonku 15. století. Teprve na konci 16. století a v baroku došlo k upevnění tradice poutí k místu poustevníka Ivana a k vybudování kláštera, na jehož podobě se podíleli Carlo Lurago, Kryštof Dientzenhofer a Kilián Ignác Dientzenhofer. Přesto, že novodobá historie nebyla ke klášteru příliš shovívavá, byl po Sametové revoluci vrácen církvi a dnes je opět živoucím organismem. Působivost areálu dotváří okolní krajina se strmými skalními útesy, díky nimž patří komplex k nejkrásnějším poutním komplexům ve středních Čechách.

Mgr. Hana Prixová Dvorská

Podíl oddělení na přípravách výstav pořádaných k 100. výročí vzniku republiky

V roce 2018 se pracovníci oddělení evidence nemovitých památek aktivně účastnili přípravy několika výstav uspořádaných k příležitosti oslav 100. výročí založení republiky. Projektem našeho pracoviště a Středočeského muzea v Roztokách byla reprezentativní výstava „Prima sezóna. Vily v okolí Prahy, interiérový a oděvní design první republiky“, kterou kurátory připravily Šárka Koukalová a Alena Nachtmannová. Autorky expozici zaměřily na vývoj bydlení a módy na pozadí změn, které přinesla první republika. Přesto, že jednou z priorit tohoto období bylo dosažení moderního a zdravého

bydlení, dostupného všem, zásady avantgardy se nejdůsledněji naplnily u individuálně navržených vil. Kurátorky věnovaly mimořádnou pozornost ojediněle dochovaným interiérum vilových staveb ve středních Čechách, projektovaným většinou známými architekty a designéry. Pomocí velkoformátových fotografií a projekcí, doprovázených originálními kusy nábytku a dobovými módními oděvy, které mnohdy zapůjčili potomci původních majitelů, se podařilo vytvořit iluzi dobového životního stylu (viz s. 8).

V rámci celostátních projektů Národního památkového ústavu se pracovnice oddělení evidence nemovitých památek Šárka Koukalová a Hana Prixová Dvorská zapojily do přípravy regionální výstavy „Architektura ve službách první republiky“. Autorky vybraly nejkvalitnější stavby a pomocí atraktivních historických i soudobých fotografií a textů je prezentovat tak, aby byly zřejmě širší historické, společenské a kulturní souvislosti dynamické doby nově se rodícího státu. Byly tak prezentovány například úpravy lánského parku, které pro prvního československého prezidenta navrhl Josip Plečnik, dnes již ikonické krematorium v Nymburku, kulturní dům v Mělníku, mimořádně kvalitní úpravy lázní v Poděbradech či některé unikátní technické stavby (viz s. 6, 7).

Připomínkou 100 let od ukončení první světové války byl druhý celostátní výstavní projekt „Pomníky velké války“. Hana Prixová Dvorská a Ludmila Maděrová představily středočeské pomníky Františka Bílka v Hořovicích, Jaroslava Rösslera a Rudolfa Březy v Lysé nad Labem a Jana Kotěry v Příbrami, které prezentovaly nejen jako mimořádná výtvarná díla, ale také jako příběhy těžkých lidských i uměleckých osudů.

Mgr. Hana Prixová Dvorská, vedoucí oddělení a kol.

ODDĚLENÍ EVIDENCE MOVITÝCH PAMÁTEK (EMP)

Oddělení evidence movitých památek (dále jen EMP) se zaměřuje na mobiliární fondy hradů a zámků (tj. movité vybavení šlechtických sídel), které představují v České republice doposud nedocentelný zdroj poznání kultury a životního stylu společenských elit od pozdního středověku po moderní dobu. Druhou oblastí je evidence movitých památek, které jsou převážně v církevním majetku a tvoří (tvořily) historické vybavení klášterů, kostelů nebo farních budov. Menší procento je v této části ÚSKP ČR zastoupeno také památkami v majetku soukromých nebo právnických osob.

Statutární činností oddělení je nejen správa a budování ÚSKP ČR v oblasti movitých památek (evidují se přírůstky, přesuny památek, změny vlastnictví aj.), ale také terénní prospekce, dokumentace a následné odborné zpracování a hodnocení (v některých případech vč. archivních rešerší). Předpokladem práce se širokým spektrem movitých památek je základní orientace v interdisciplinárním propojení dějin umění s příbuznými obory, jako je obecná historie, církevní dějiny, nebo pomocné vědy historické (heraldika, genealogie a epigrafika aj.). Důležitou oblastí je také znalost historických materiálů a technik.

Oddělení je prostřednictvím pověřeného pracovníka zapojeno také do Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví – (dotačního) programu MK ČR pro systematickou dokumentaci církevních mobiliářů, zahrnujícího jak kulturní památky, tak předměty kulturní hodnoty. Nedílnou součástí programu je také vykonávání činností vyplývajících ze zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, v platném znění.

Hlavní úkoly a činnosti EMP v roce 2018

1. Základní evidence mobiliárních fondů

V rámci statutární činnosti se EMP od roku 2016 systematicky zaměřuje na katalogizaci mobiliárních fondů, umožňující identifikaci jednotlivých kulturních památek a předmětů kulturní hodnoty. Klíčovými klasifikačními znaky pro evidované předměty v databázi CastIS jsou rozměry, materiály, techniky a dokumentační fotografie. S ohledem na početně bohatý fond památek (NPÚ ÚOP SČ eviduje 19 mobiliárních fondů, aktuálně v celkovém počtu 306.668 inv. jednotek) je předpokladem dokončení úkolu operativní spolupráce s kolegy oddělení správy mobiliářů a zámeckých knihoven ÚPS Praha, kastelány a správci depozitářů z památkových objektů, ale i jiných ÚOP. Za NPÚ ÚOP SČ bylo do úkolu zapojeno 5 kmenových pracovníků:

Mgr. Jaroslav Horáček – Garant úkolu; stěžejní prací byla průběžná kontrola záznamů v CastIS v „karanténním režimu“ a jejich schvalování do „ostrého režimu“ (všechny MF), připojování fotografické dokumentace, příprava pro protokolární předání MF *Sázava*.

Mgr. Milan Jančo – Editace katalogizačních záznamů MF *Hořovice* ve spolupráci s Mgr. Jaroslavem Horáčkem; připojování fotografické dokumentace (všechny MF).

Helena Fesslová – Editace katalogizačních záznamů MF *Depozitář Kutná Hora* a MF *Jemniště*; kromě ZEMF se podílí také na dokumentaci dalších movitých památek.

Mgr. Lenka Kovářová – Editace katalogizačních záznamů MF *Mělník*, MF *Karlštejn*.

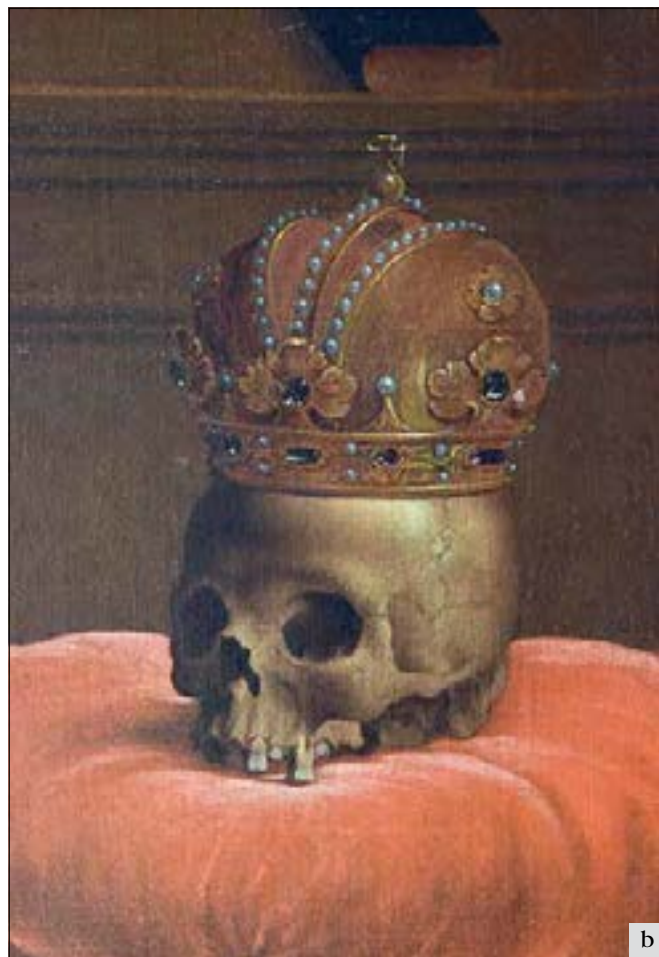
Mgr. Zuzana Pospíchalová – Stěžejní editace katalogizačních záznamů MF *Březnice*.

Kutná Hora, mobiliární fond Depozitář Kutná Hora. Mezi rozmanitými druhovými skupinami památek najdeme také drobné předměty osobní potřeby, které si i přes období zlomových okamžiků po roce 1945 uchovály specifické výpovědní hodnoty. Jako příklad zde uvádíme dvě tabatěrky, o kterých víme, že byly darovány ve 30. letech 20. století jako vánoční dárky: a – červená tabatěrka z kaširovaného papíru, zdobená oválnou miniaturou s podobiznou císaře Josefa II. Neznámý obdarovaný ji dostal roku 1931 jako vánoční dárek od svých rodičů; b – tabatěrka ze želvoviny, nesoucí oválnou miniaturu s portrétem polního maršála Karla Aloise Fürstenberga, současníka Josefa II. Díky přípisu víme, že tato tabatěrka byla vánočním dárkem z roku 1933, tentokrát od „tety Emy Salm“ (fotoarchiv ZE MF).

a

b

Kutná Hora, České muzeum stříbra, obraz sv. Františka Borgiáše od malíře Jana Jiřího Heinsche: a – detail sv. Františka Borgiáše; b – detail korunované lebky, jenž je atributem sv. Františka Borgiáše. Stav po restaurování. Obraz pochází ze sbírek Voršilského kláštera v Kutné Hoře. Movité vybavení voršilského kláštera bylo vesměs po roce 1950 zlikvidováno, neboť působení řádu bylo násilně ukončeno a sestry převezeny do kláštera v Broumově. Díky působení tehdejšího Muzea Vocel byl zachráněn před likvidací relativně početný soubor obrazů, zahrnující díla prvotřídní kvality od významných barokních malířů (Jana Jiřího Heinsche, Ignáce Viktorina Raaba a jeho dílenských spolupracovníků), ale i obrazy od provinčních malířů (Jana Čolíče, Václava Richtera), nebo hodnotné kopie mistrů, zhotovené dle grafických předloh. Dochovaný obrazový soubor byl pro své kvality a uměleckohistorické hodnoty vytipován k prohlášení za kulturní památku (foto Š. Kolářová).

Kromě kmenových pracovníků EMP se na plnění úkolu podíleli také 3 externí pracovníci v rámci uzavřených DPP (484 hodin) a DPČ (516 hodin).

Naše pracoviště uzavřelo také dohodu o vzájemné spolupráci s NPÚ ÚOP v Plzni na naplňování evidence MF *Mnichovo Hradiště*. Cíleně byly doplňovány statisticky vykazované chybějící identifikační údaje do rubrik „techniky“ a „materiály“. U editovaných záznamů současně proběhla kontrola úplnosti a správnosti celého záznamu, tzn. vč. doplnění datace a provenience. V souvislosti s probíhajícími inventurami na 3 objektech (MF *Hořovice*, MF *Jemniště*, MF *Křivoklát*) pořizovali pracovníci ÚPS chybějící fotodokumentaci předmětů či jejich částí (details, značky, signatury atd.), případně doplňovali chybějící rozměry.

Pozornost kmenových pracovníků se tak více přesouvá k finální kontrole záznamů. Fondy je nutné před samotným uzavřením a předáním připravit. Texty popisů a dalších údajů je třeba gramaticky, stylisticky a v některých případech i věcně korigovat. Různá úroveň zpracování jednotlivých záznamů je dána velkým počtem předchozích zpracovatelů a jejich nejednotnými odbornými i jazykovými schopnostmi. Průběžně zajišťujeme také připojování fotografické dokumentace a vyřazování záznamů v tzv. karanténním režimu. Operativně se řeší také technická stránka databáze podle připomínek editorů a aktualizace přístupů pro pověřené pracovníky ÚOP a ÚPS.

Z celkových 19 mobiliárních fondů byla v průběhu roku 2018 dopracována evidence v rozsahu minimálního záznamu u 12 mobiliárních fondů (z toho 4 mobiliární fondy – MF *Mělník*, MF *Veltrusy*, MF *Žleby*, MF *Roztěž* – byly dokončeny v roce 2018).

Pro pilotní tzv. protokolární předání byl vybrán MF Sázava. Komise složená ze zástupců ÚPS Praha, ÚOP SČ, GnŘ a správy kláštera Sázava posoudila a schválila stav, rozsah, způsob, úplnost a správnost záznamů v databázi CastIS, vč. připojené fotodokumentace. Proběhla také namátková kontrola správnosti označení evidenčními čísly u vybraných předmětů.

Mgr. Šárka Kolářová, Mgr. Jaroslav Horáček, DiS a kol.

2. Evidence movitých památek a program Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví

Evidence movitých kulturních památek je plně provázána s agendou Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví – (dotačního) programu MK ČR na evidenci a dokumentaci církevních mobiliářů. Pracoviště se stejně jako v minulých letech přednostně zabývalo krádežemi předmětů převážně sakrální povahy. Jedná se především o časově náročné lustrace uměleckých děl z odvětví malířství, sochařství i uměleckého řemesla, které jsou nabízeny k prodeji na

Nabdín (okres Kladno), kostel sv. Barbory. Díky monitoringu památek na trhu se starožitnostmi a účinnosti zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty se podařilo v roce 2018 identifikovat dvojici barokních andělků z nástavce hlavního oltáře sv. Barbory, odcizenou již v roce 1992 (tj. před 26 lety). Sedící andělky s loutkovitě rozpaženými rukama a výrazně stylizovanou muskulaturou v oblasti hrudníku, břicha a nohou lze dle celkového charakteru (i přes mladší polychromie) zařadit do doby kolem roku 1700. Ze byly andělci ukotveni k většímu celku, dokazují vždy dva otvory nad sebou na levé a u druhého andělka na pravé straně zadečku (foto Š. Kolářová, 2018).

českých i evropských internetových aukcích, u nichž je velká pravděpodobnost, že pocházejí z trestné činnosti (srov. agendu zákona č. 71/1994 Sb.). Spolupracujeme také s celními úřady. Aktuální krádeže byly s Policií ČR řešeny pouze ve Vlastivědném muzeu ve Slaném, kde došlo v časovém rozmezí od 12. 8. 2018 do 17. 8. 2018 k odcizení dvou barokních kalichů, původem z piaristického kláštera ve Slaném.

Statutární činností je také vykonávání činností vyplývajících ze zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, v platném znění. Pro lustrace byly nově zřízeny přístupy do databáze INTERPOLu a IMI (Internal Market Information System). Přístup do policejní databáze PSEUD (Policejní systém evidence uměleckých děl) je k dispozici pro pověřené pracovníky NPÚ již od roku 2009.

Hlavním nástrojem pro (odbornou) evidenci movitých památek a lustrace je databáze ArtGuard, přizpůsobená také pro evidenci odcizených (nezvěstných) památek. Pro rok 2018 jsme převzali k testování upgrade s převedenými daty ArtGuard 3.0.0., který se v tuto chvíli jeví jako plně funkční, splňující mj. technické požadavky pro import digitalizovaných materiálů ve formátu PDF (max. 4 MB) a obrazových souborů ve formátech JPG, TIFF. Databáze umožňuje k obrazovým souborům vkládat také spisovou agendu či restaurátorské zprávy apod. Testování se zaměřilo na všechny využívané funkce: zakládání nových záznamů, aktualizace starších záznamů (nejčastěji doplňování fotografické dokumentace a odborných popisů, opravy chybných ikonografických specifikací) a vyřazování dublovaných záznamů.

Dokumentace kulturních památek a předmětů kulturní hodnoty proběhly v roce 2018 ve 22 objektech nejen na území Středočeského kraje a hl. města Prahy. Za účelem ohledání a fotografické dokumentace přemístěných památek byly uskutečněny výjezdy do Litoměřic a Zbiroha. Technicky a časově nejnáročnější se jeví z praxe dokumentace deponovaných předmětů na oratořích kostelů či v jiných provizorních (církevních) depozitářích, kde jsou často velmi náročné světelné, klimatické i prostorové podmínky. Často zajišťujeme základní úklidové práce, přesuny těžkých předmětů atd. pro zpřístupnění jednotlivých památek k fotodokumentaci tak, aby mohla být provedena v požadované kvalitě. Také je potřeba zmínit omezené časové možnosti vlastníka či jeho pověřeného zástupce, kterým se snažíme maximálně přizpůsobit. Koordinace vstupů do objektů je obecně složitým a časově náročným úkolem, proto je nutné dokumentace i v některých menších objektech rozložit na dvě etapy prací (např. *Buková u Příbramě*). V letošním roce nejnáročnější dokumentační práce proběhly v 6 etapách v kostele sv. Prokopa v Sázavě, a to před plánovanou demontáží početného mobiliáře v rámci IROP. V depozitářích Českého muzea stříbra v Kutné Hoře proběhly ve spolupráci s kurátorkou sbírky 4 etapy dokumentačních prací obrazů a soch, které tvořily do roku 1950 historické vybavení voršilského kláštera v Kutné Hoře. Působení řádu bylo násilně ukončeno v roce 1950, kdy byly sestry převezeny do kláštera v Broumově, a vnitřní zařízení vesměs zničeno.

Ztotožněné památky v roce 2018

(Srov. – agenda zákona č. 71/1994)

<i>Nabdín</i> (okres Kladno)	kostel sv. Barbory, hlavní oltář, sochy andělů 2 ks
<i>Zduchovice</i> (okres Příbram)	zámecká kaple sv. Norberta, socha sv. Augustina
<i>Zduchovice</i> (okres Příbram)	zámecká kaple sv. Norberta, socha letícího anděla

Odcizené památky v roce 2018

<i>Vlastivědné muzeum ve Slaném</i> (okres Kladno)	kalich I
<i>Vlastivědné muzeum ve Slaném</i> (okres Kladno)	kalich II

Mgr. Šárka Kolářová

2.1 Agenda prohlášení věcí za kulturní památky dle § 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči

Součástí terénní prospekce je výběr movitých předmětů či jejich souborů, které splňují zákonná kritéria pro statut kulturní památky. Prověřujeme také podněty vlastníků či správců památek. Územní komise NPÚ ÚOPSC pro posuzování návrhů na prohlášení věcí za kulturní památku projednala na konci roku 5 nových podnětů, které budou ve stanovené formě odborného návrhu odeslány na MK ČR v následujícím roce. Mezi již zpracovanými a postoupenými odbornými stanovisky MK ČR náležejí:

Nové Strašecí (okres Rakovník), oltář sv. Aloise Gonzagy: Oltář reprezentuje ojedinělou variantu barokního oltáře s plochým tabulovým retáblem, jehož architekturu utváří kombinace klasicizujících tektonických článků s prvky domácího vrcholného i pozdního baroka. Součástí oltáře je kvalitní figurální sochařská výzdoba, kterou lze podle celkového charakteru dát do přímé souvislosti s řezbářskou produkcí pražských barokních děl z 30.–40. let 18. století. Památkové hodnoty a uměleckořemeslné kvality oltáře jsou podpořeny také velmi citlivou historickou úpravou z 19. století – retábl byl osazen novým obrazem s námětem kontemplace sv. Aloise Gonzagy od malíře Antonína Lhoty z roku 1864 (v literatuře je mylně připisováno autorství obrazu faráři Braunovi; malba je signovaná a datovaná v levém dolním rohu: A. Lhota. 1864.)

Lošany (okres Kolín), oltář Božího hrobu: Oltář doplňuje soubor novogotického mobiliáře kostela sv. Jiří v Lošanech, jehož odborné posouzení bylo zpracováno pro MK ČR již v roce 2017 (důvodem aktualizace a doplnění je dohledání chybějících součástí oltáře). Na základě archivních rešerší se podařilo oltář provenienčně i dílensky určit – oltář pochází z produkce firmy Johanna Baptisty Mahlknechta (St. Ulrich), jedné z nejvýznamnějších řezbářských dílen v oblasti Val Garden v Jižním Tyrolsku. Do Lošan byl objednan na žádost tehdejšího faráře Josefa Stýbla v roce 1897. Zastupuje zde velmi kvalitní ukázkou řezbářských dílen z údolí Val Garden, které se staly obecně v 19. století centrem pro výrobu sakrálního umění, neboť jejich výrobky – zejména oltáře – byly pro své kvality vyváženy nejen do celého Rakouska-Uherska, ale i za jeho hranice.

V roce 2018 byly Ministerstvem kultury České republiky prohlášeny movité kulturní památky (v jednom případě se jedná o soubor)

<i>Čáslav</i> (okres Kutná Hora)	mobiliář Městského muzea a knihovny Čáslav
<i>Mladá Boleslav</i>	epitaf rodiny Šterců
<i>Mladá Boleslav</i>	epitaf rodiny Brodianů
<i>Nové Strašecí</i> (okres Rakovník)	oltář sv. Aloise Gonzagy (srov. výše)

U žádné z movitých kulturních památek nebylo zrušeno prohlášení.

Mgr. Šárka Kolářová

2.2 Agenda zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, v platném znění

Nedílnou součástí (dotačního) programu MK ČR na evidenci a dokumentaci církevních mobiliářů je agenda výše citovaného zákona č. 71/1994 Sb. Účinnost zákona v oblasti ochrany kulturního dědictví ČR potvrdila identifikace barokních andělů (z doby kolem roku 1700), odcizených již v roce 1992 z hlavního oltáře sv. Barbory v *Nabdíně* (okres Kladno). Z okruhu nezvěstných památek je to identifikace barokního anděla z restituované zámecké kaple ve *Zduchovicích* (okres Příbram), který byl na základě našeho odborného posouzení prohlášen MK ČR za kulturní památku. V průběhu vyřizování žádosti byl prověřen také původ sochy sv. Biskupa, která byla bezpečně ztotožněna s movitou kulturní památkou – sochou sv. Augustina, pocházející rovněž ze zámecké kaple sv. Norberta ve *Zduchovicích* (její ochrana je stanovena zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění).

V roce 2018 byl podán jeden návrh na prohlášení za kulturní památku v souladu s § 5 odst. 2 zákona č. 71/1994 Sb.

Příbram, socha letícího anděla: Dřevořezba letícího anděla z 30.–40. let 18. století je jedním z mála dochovaných památek, které původně tvořily součásti barokního mobiliáře zámecké kaple sv. Norberta ve *Zduchovicích*. Mobiliář byl demontován v souvislosti s novorenesanční úpravou interiéru v letech 1885–1887, kdy byl pořízen také novorenesanční oltář se sochou sv. Norberta. Některé architektonické a sochařské části rozebraných oltářů byly nadále uchovávané v kapli. Tento stav dokumentují ještě historické fotografie ze 60.–70. let 20. století. Anděl byl součástí novodobé kompozice při východní stěně zámecké kaple, kde se svým sochařským pandánem nesl obraz Bolestné Panny Marie. Z pohledu barokního sochařství představuje dřevořezba letícího anděla cenný doklad umělecké úrovně oltářních retáblů ve venkovském prostředí, které byly určeny pro menší soukromé liturgické prostory.

V roce 2018 byly movitou kulturní památkou z agendy zákona č. 71/1994 Sb. prohlášeny 3 památky

<i>Ohrobec</i> (Praha-západ)	socha Bolestné Panny Marie
<i>Poděbrady</i> (okres Nymburk)	socha sv. Václava
<i>Příbram</i>	socha letícího anděla

Mgr. Šárka Kolářová, vedoucí oddělení

ODDĚLENÍ VÝZKUMŮ, PRŮZKUMŮ A DOKUMENTACE

Úkolem oddělení průzkumu a dokumentace je provádění průzkumu a dokumentace památkového fondu na základě dlouhodobého plánu, ale zejména podle akutních potřeb vázaných na ostatní funkce středočeského odborného pracoviště NPÚ. Průzkumná a dokumentační činnost, tedy poznávání památkového fondu, představuje základní východisko odborné a vědecko-výzkumné práce NPÚ. Kromě samotných průzkumů staveb jsou v některých odůvodněných případech prováděny také archivní rešerše. Pracovníci oddělení úzce spolupracují zejména s pracovníky oddělení garantů území, specialistů a evidence nemovitých a movitých památek, průzkumy často probíhají právě na základě vyžádání těchto oddělení. Vzhledem k povaze objektivní poptávky naprosto převahuje provádění tzv. operativních průzkumů a dokumentace nemovitých památek (dále jen OPD) a pouze v menší míře dovoluje omezená kapacita oddělení věnovat pozornost průzkumům a dokumentaci jiného charakteru. Již dlouhodobě převládá potřeba průzkumů nad reálnými možnostmi oddělení, proto je třeba provádět pečlivý výběr a koordinaci prací, v úzké spolupráci s ostatními odděleními sekce památkové péče. V posledních letech je činnost odborných pracovníků na tomto úseku značně ovlivněna rychlým rozvojem nových dokumentačních metod, které jsou ověřovány a zaváděny do praxe. Na provádění standardních SHP nezbývají kapacity.

Následující seznam akcí s anotacemi obsahuje jen ty důležitější a časově náročnější (srov. též úkoly vědy a výzkumu - DKRVO, výzkum nemovitých památek).

*PhDr. Vladislav Razím
vedoucí odboru*

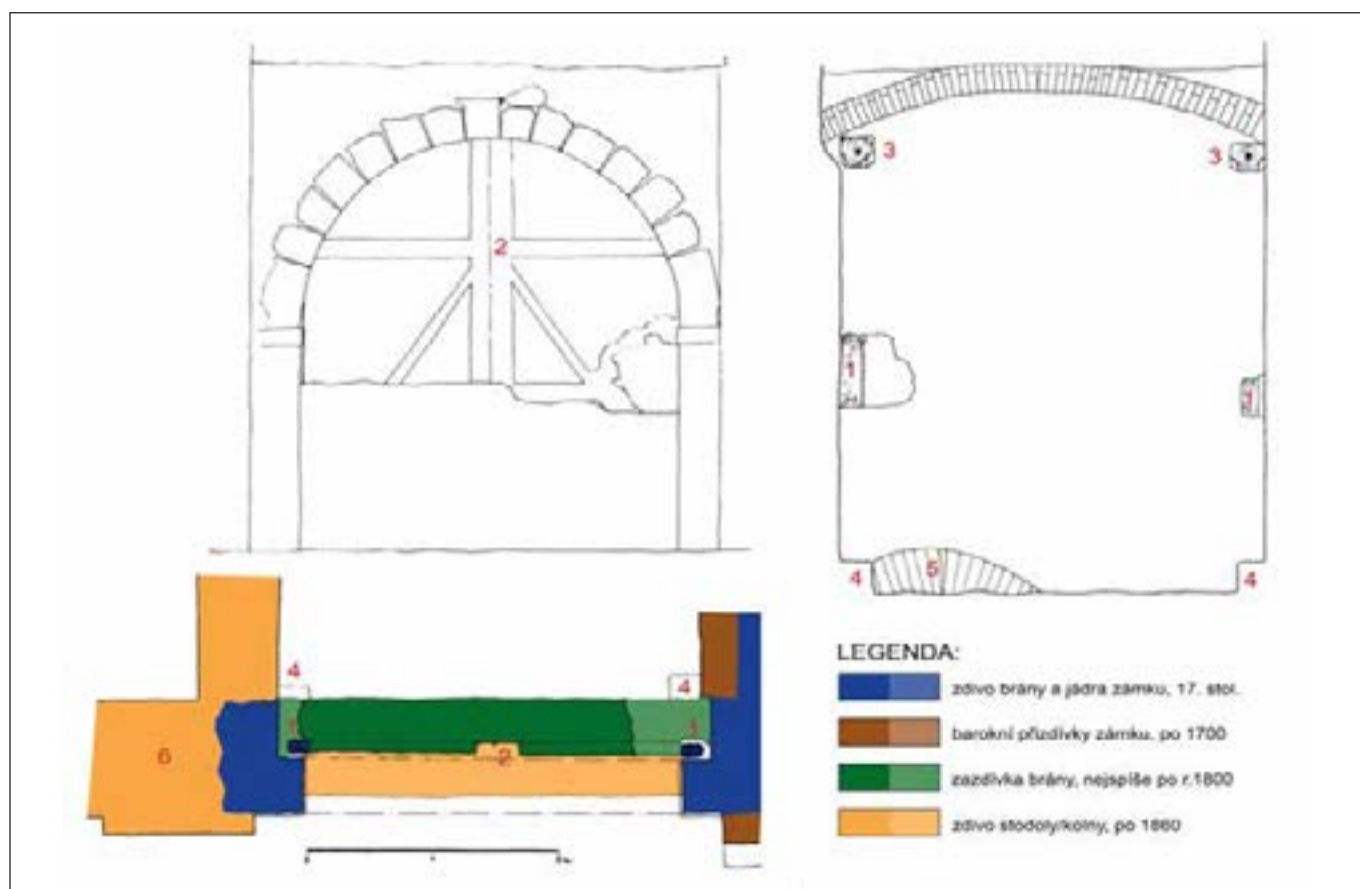
Seznam hlavních průzkumů a dokumentačních prací v roce 2018

Beroun – Dolní brána: V průběhu zásadních stavebních úprav domu přiléhajícího k severovýchodnímu vnějšímu nároží branské věže městského opevnění z doby kolem roku 1300 byl realizován OPD zacílený na rozsah pozůstatků konstrukcí souvisejících s navazujícími částmi fortifikačního systému. Byl upřesněn rozsah boční zdi předbraní, hlavní hradby a parkánové hradby, včetně detailních řešení. Provedeno dílčí zaměření a podrobná fotodokumentace. (VR)

Borovsko (okres Benešov) – kostel sv. Petra a Pavla: Provedena vstupní prohlídka stavby s projektantem Ing. Fuchsem a památkovou garantkou. V předstihu před započítím opravy krovu a stropů kostela bude proveden celkový památkový průzkum a dokumentace, charakteru zjednodušeného SHP. (JaVe)

Brandýs n. Labem (okres Praha-východ) – čp. 120, Kostelecká; čp. 132, Na Strouze; čp. 149, U Sv. Vavřince, čp. 394, Plantáž; čp. 404, Na Celné; par. č. 409, Na Celné; Stará Boleslav – čp. 8, Mariánské nám.: Domy vytipované památkovým garantem jsou vážně ohrožené chátráním; základní evidenční OPD měl dokumentovat stávající stav a určit možný původ, zaznamenat hodnotné části a prvky staveb, které jsou rozdílného stáří i památkového významu. (VJ)

Byšice (okres Praha-východ) – zámek čp. 25: Na základě žádosti památkové garantky bylo provedeno zaměření a celková fotodokumentace brány. Následně byly sondážně ověřeny stratigrafické vztahy mezi zdívkou brány a zdívkou nároží zámec-

Byšice (okres Praha-východ), zámek čp. 25. Výkres zaměření a barevného vyhodnocení vývojových fází raně barokní brány mezi zámeckou budovou a budovami hospodářského dvora. Brána byla zaslepena již na počátku 19. století. K jejímu úplnému zazdění ale došlo až ve druhé polovině 19. století. V zazdívce se dochovala část dřevěné konstrukce barokních vrat (foto J. Veselý, 2018).

Drahelčice (okres Praha-západ), sýpka a hospodářský dvůr Na Návsí, čp. 5. Doplněk průzkumu byl bohužel posledním pokusem o památkovou ochranu cenné barokní sýpky s klenutými chlévy v přízemí. Nebyla nijak podstatně stavebně poškozena, ale bohužel ani prohlášenou kulturní památkou, a jako takovou ji místní samospráva nechala odstranit. Nejde jen o ztrátu samotné cenné stavby, ale pro obec ojedinělého hmotného dokladu historické paměti a urbanisticko-architektonické identity (foto V. Jesenský).

ké budovy a stodoly, mezi které je brána sevřena. V rozpadající se zardívce brány byly odhaleny otisky dřevěných vrat a části obezděných točnic jejich křídel. (JaVe)

Dobruška (okres Mladá Boleslav) – věž budovy radnice čp. 28; budova fary čp. 70. Před zamýšlenou opravou vnitřních omítek věže pro její zpřístupnění veřejnosti byl proveden průzkum a dokumentace interiérových stěn v jednotlivých podlažích věže. Ta byla postavena v 16. stol., ale přesto udivuje roz-

Chvojen (okres Benešov), kostel sv. Jakuba, stav v roce 1970 (fotoarchiv NPÚ ÚOP SČ).

sah dochovaných omítek se specificky smítaným povrchem, které lze považovat za renesanční. Předmětem dokumentace se ale staly také početné, v podstatě vandalské podpisy návštěvníků na omítkách hrázděných stěn posledního patra. Nejstarší jsou z roku 1906, takže jde o malou kroniku místního turismu, která by měla být chráněna. Rekognoskační průzkum a dokumentace byly provedeny i v budově bývalé barokní fary, která je dlouhá léta pustá po značně ničujícím pokusu o obnovu z 90. let 20. století. (VJ)

Drahelčice (okres Praha-západ) – sýpka a hospodářský dvůr Na Návsí, čp. 5: Doplnková dokumentace dřívějšího OPD zpřesnila dokumentaci, v druhé fázi však spočívala už jen ve fotografování zbourané sýpky. Pozdně barokní sýpka byla architektonicky, typologicky i historicky velmi hodnotnou stavbou, bohužel neprohlášenou za kulturní památku. Demolice této v obci nejstarší a ojedinělé stavby, která – ač nevyužívaná – neměla podstatné stavební závady, je činem kulturního barbarství. Pro současné i budoucí obyvatele došlo k nenahraditelné ztrátě historické paměti i místní architektonicky prostorové identity. (VJ)

Hořovice (okres Beroun) – stodola u ZUŠ, Palackého nám. čp. 253: Barokně klasicistní stodola s dílnou na zahradě bývalé klášterní budovy františkánů (dnes ZUŠ) je v havarijním stavu. Návrh dostavby počítal se zachováním jen minimální části objektu, bylo proto potřeba realizovat základní průzkum a dokumentaci. (VJ)

Hořkovice (okres Mladá Boleslav) – usedlost čp. 4: Na základě žádosti a ve spolupráci s památkovou garantkou bylo provedeno půdorysné zaměření dvojice roubených objektů rozpadající se památkově chráněné usedlosti. Obytný dům byl zaměřen pouze zvenčí, neboť interiéř nebyl přístupný. Sýpka byla zaměřena kompletně, v rozsahu půdorysu sklepa a přízemí, zaměřen byl také jeden příčný řez. Oba objekty byly rovněž zevrubně dokumentovány fotograficky. (JaVe, AR)

Chvojen (okres Benešov) – kostel (archivní rešerše): Kostel stojící o samotě na návrší nedaleko Konopiště vznikl pravděpodobně na počátku nebo v první polovině 13. století jako

Kolín, zámek čp. 160 a 545. Operativní průzkum a dokumentace fasád zámku probíhá postupně po řadu let. V letech 2017 a 2018 byly nejprve z mobilní plošiny a následně z lešení zpřístupněny jižní a východní fasáda západního zámeckého křídla. Na základě nálezů a jejich podrobné dokumentace se pak během obnovy omítek podařilo částečně iluzivně rekonstruovat zazděnou mohutnou raně renesanční arkádu ve druhém patře (foto J. Veselý, 2018).

Kolín, parkánová hradba městského opevnění severovýchodně od kostela sv. Bartoloměje. Po odstranění vegetace se objevil v českých zemích dosud ojedinělý typ lučičnické střílny se sklopenou, rozšiřující se dolní částí (foto V. Razím, 2018).

součást dvorce drobného šlechtice. Od počátku byl kostelem farním, ale fara za husitských válek zanikla a již nebyla obnovena. Byl pak připojen jako filiální k faře v Benešově a sloužil obyvatelům nejbližších vesnic také jako kostel hřbitovní. Na konci 19. století zakoupil konopištské panství František Ferdinand d'Este, a chvojenský kostelík si zvolil jako rodovou kapli. Při opravách, které inicioval, byly nalezeny mimořádně cenné středověké nástěnné malby, které následník trůnu nechal restaurovat. Poté zde soustředil své umělecké sbírky se sakrální tematikou. Tyto artefakty jsou v kostele uloženy dodnes a zajímavým způsobem dokreslují jeho jedinečnou atmosféru (AN).

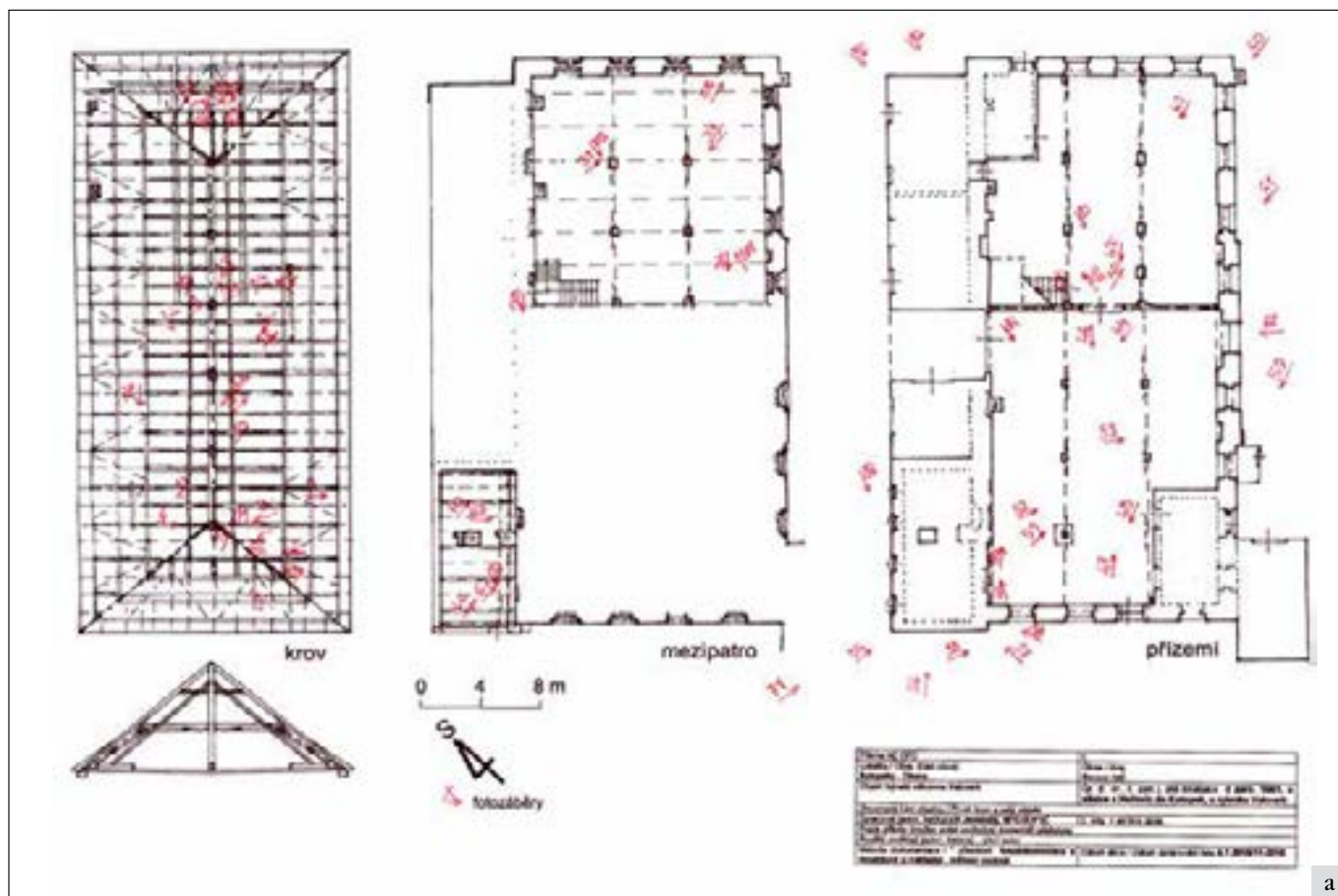
Jenštejn (okres Praha-východ) – hrad: Pokračující OPD v průběhu stavebního zajištění a restaurování ojedinělé válcové věže z poslední čtvrtiny 14. století, jejíž vnější plášť převážně tvoří bosované kvádry. Byly dokumentovány jednotlivé detaily před restauračními zásahy a rovněž byla využita ojedinělá možnost dokumentovat běžně nepřístupné vysoké přízemí věže (s využitím horolezecké techniky). Při průzkumu mohl být využit také v dané souvislosti provedený petrografický průzkum (J. Valečka) a geodetické zaměření vybraných částí, jimiž bylo rozvinuto a upřesněno starší zaměření. Již dříve byla provedena archivní rešerše (A. Nachtmannová). (VR)

Kolín – zámek čp. 160 a 545: V rámci pokračující obnovy fasád západního křídla zámku byl z lešení proveden hloubkový operativní průzkum jižního rizalitu a východní nádvoří fasády. Práce byly rozděleny do několika fází, z nichž první, předstihová, proběhla již v roce 2017 z mobilní plošiny. Po odstranění nesoudržných částí omítek z první poloviny 20. století byly kromě zbytků sgrafitové bosáže a odsekaných renesančních ostění i korunní římsy odhaleny dosud neznámé středověké otvory. V kavernách zdíva se podařilo identifikovat pozůstatky původního dubového ztužujícího věnce. V rámci průzkumu byla podrobně prozkoumána a zdokumentována rovněž zazděná raně renesanční arkáda při jihovýchodním nároží křídla. Poznatky pak byly využity při náznakové obnově arkády v nové sgrafitové omítce. (JaVe)

Kolín – dům čp. 17 v Brandlově ulici: Na základě žádosti památkové architektky byl proveden celkový operativní průzkum domu „bratří Kamarýtů“ před chystanou opravou. Byly provedeny drobné korektury existujícího zaměření objektu, poskytnutého majitelem, celková fotodokumentace s inventarizací hodnotných prvků. Malý sondážní průzkum do stropní konstrukce patra v poškozené části podlahy půdy, pro zjištění charakteru konstrukce a jejího vztahu ke krovu, odhalil barokní strop s překládaným záklopem, jenž je s krovem konstrukčně propojen. (JaVe)

Kolín – parkánová hradba za kostelem sv. Bartoloměje: V rámci rozsáhlé akce revitalizace a zpřístupnění tzv. děkanšského parkánu byla opravována a místy také nově obnažena (za archeologického dozoru) parkánová hradba, která byla zároveň zbavena popínavé vegetace. Přitom bylo objeveno několik střílnových nik. Nejdůležitější byl nález dosud neznámé dlouhé štěrbinové střílny pro lukostřelce, dole zakončené dolů sklopeným trojúhelníkovým rozšířením. (VR)

Kotopky – Tihava (okres Beroun) – Valcverk, bývalá válcovna par. č. 104/1: OPD původně zaměřený na krov byl rozšířen na celou budovu stojící pod hrází rybníka Valcverk. Válcovna, především plechu, vznikla roku 1823 a po polovině 19. stol. byla využívána snad jako mlýn a později pro kovovýrobu. Objekt s úplným původním krovem je stále poměrně slušně dochovanou stavbou jedné z nejstarších našich válcoven, dnes prakticky unikátní. (VJ)

a

Krušovice (okres Rakovník) – bývalý panský špýchar: Ve spolupráci s Mgr. Jankulíkovou byl v rámci rekognoskace stavu této ohrožené památky doplněn existující stavebněhistorický průzkum špýcharu. Doplněk spočíval ve fotodokumentaci náleзовých situací odhalených novými destrukcemi obvodového zdiva, zejména ale v odběru vzorků z krovu a stropních konstrukcí pro dendrochronologickou dataci. Výsledky jejich analýzy doložily kácení kmenů na přelomu let 1689/90. (JaVe, AJ)

Křivoklát - Amalín (okres Rakovník) – dům čp. 31, zvaný Laubovna: Na základě žádosti pracovníků kolínského muzea byla starší stavebněhistorická a evidenční dokumentace domu upravena a rozšířena pro potřeby přípravy opětovné výstavby domu v Muzeu lidových staveb v Kouřimí. (JaVe)

Líšno (okres Benešov) – areál zámku čp. 1: V návaznosti na průzkumy a dokumentace prováděné v předchozích letech společně s oddělením archeologie byly i v tomto roce sledovány všechny zemní i stavební práce v areálu zámku. Formou týmové spolupráce obou oddělení byla prováděna průběžná operativní dokumentace všech nálezů. Fotograficky, kresebně i měřicky byly dokumentovány jak nálezy zdiv zaniklé zástavby ve výkopech kanalizace a technologického zázemí bazénku, tak nálezy uvnitř hlavní budovy zámku v trasách inženýrských sítí. Za nejpodstatnější nálezy považujeme pozůstatky malované pozdně gotické fasády na domku správce a archeologické situace související se zaniklým příkopem a zmizelou zástavbou parkánu na severní i jižní straně hlavní zámecké budovy. (JaVe, VJ, JK)

Malín (okres Kutná Hora) – vesnická usedlost čp. 28: Klasicistní statek s obytným a hospodářským křídlem s bránou, protilehlou stodolou a kamennou studnou ve dvoře je v ně-

b

Kotopeky – Tihava (okres Beroun), Valcverk, bývalá válcovna par. č. 104/1. Průzkum, původně žádaný pouze pro posouzení původu krovu, byl rozšířen na celý objekt jedné z nejstarších stojících válcoven u nás (snad 1823). Provedení, byť i jen základního půdorysného zaměření a plánu má smysl nejen pro další památkové posuzování objektu, ale také pro jeho zprostředkování širšímu výzkumu (červené šipky značí pořizované snímky). Krov, na svou dobu poměrně konzervativní, až „barokní“ soustavy, je kompletně zachován a k jeho konzervaci přispělo jistě i očouzení, dokládající otevření prostoru válcovny s výhledem s otevřeným ohněm do krovu (foto a zpracování V. Jesenský).

kterých částech nespíše už barokní. I přes vestavěný moderní domek v čele dvora jde o stavebně historicky i urbanisticky významný areál. Není sice samostatně prohlášenou kulturní památkou, ale celé území je chráněno jako kulturní památka – slavníkovské hradiště. Je proto nepochopitelná povolená demolice všech objektů bez vyjasnění nového urbanistického řešení. OPD zde nemohl být dostatečnou formou docenění stojících budov. (VJ)

Líšno (okres Benešov), zámek – domek správce par. č. 1/2. Při obnově fasád v jádru gotického domu byly již známé nálezy nejstarších omítek rozšířeny a dokumentovány. Malované a ryté kvádrování v podobě zubořezu se v patře mění na přímé a navazuje na ně ustupující líc pod střechou, snad místo uložení neznámé dřevěné konstrukce. Dle malých zbytků okenní pasparty se podařilo tuto pravděpodobně pozdně gotickou etapu ztotožnit s nálezy na věži zámku. Průzkumy nadzemních budov v předzámčí jsou zásadně doplňovány průběžným archeologickým výzkumem při zemních zásazích (foto V. Jesenský).

Městec Králové (okres Nymburk), dům s bránou čp. 25, ul. Přemysla Otakara II. Nesmírně autenticky uchovaný klasicistní dům v sobě skrývá mimo jiné i místnost mladšího papírenského krámu do ulice. Jeho součástí byl výkladec vytvořený z původního okna asi ve 30. letech 20. století. V jeho vnitřku jsme našli dobové elektrické rozvody a osvětlení, police i reklamy, které jsou dnes stejně vzácné jako slohové detaily starší o staletí. Jako takové je proto neopomíjí ani památkové průzkumy a dokumentace (foto V. Jesenský).

Městec Králové (okres Nymburk) – brána a dům čp. 25, ul. Přemysla Otakara II. Z barokně klasicistního objektu vzniklého po požáru 1792 je paradoxně prohlášeno za kulturní památku pouze hlavní štítové průčelí s bránou, ačkoliv celý dům včetně bývalé tiskařské a vazačské dílny, přistavěné asi ve 20. letech 20. stol., a jen o málo mladšího krámu je nesmírně autenticky dochovaný. Průzkum a dokumentace měly proto především identifikovat a zaznamenat hodnotné části a prvky. (VJ)

Michalovice (okres Mladá Boleslav) – kostel sv. Archanděla Michaela (archivní rešerše): Původně raně gotický kostel vybudovaný významným rodem pánů z Michalovic v těsné blízkosti jejich rodového hradu se ve 14. století dočkal vrcholné gotické přestavby. S vymřením rodu a ztrátou významu celé lokality se postupně vytrácela i důležitost kostela. V 18. století byla fara přenesena do nedalekých Kosmonos, ale kostel stále sloužil liturgickým účelům a byl nadále opravován. Poslední větší přestavby v novorománském stylu se dočkal na konci 19. století, kdy byla přistavěna věž a naopak zbořena původní dřevěná zvonice stojící vedle kostela. Nový majitel přílehlého hospodářského dvora si v bezprostřední blízkosti nechal zbu-

dovat vilu, a kostel stojící na soukromém pozemku se pro veřejnost prakticky uzavřel. Přestože byl prohlášen za kulturní památku již v roce 1958, je dnes pro veřejnost nepřístupný a prakticky neviditelný, protože jej zakrývá vysoká zeď kolem pozemku a vzrostlé stromy. Významná středověká památka Mladoboleslavská tak zůstává v podstatě neznámá a nevyužívaná. (AN)

Nové Dvory (okres Kutná Hora) – kostel sv. Anny (archivní rešerše): Kostel sv. Anny s přílehlou dominikánskou rezidencí založil v roce 1695 majitel zdejšího panství Bernard František Věžník s manželkou Barbarou. Kostel s přílehlým klášterem byly součástí úsilí o zvelebení panství a sousedily s nově vystavěnými budovami zámku a velkou zámeckou zahradou, parkem a bažantnicí. Tento rozsáhlý projekt barokní komponované krajiny však v následujících staletích zanikl. Přestože se založení kláštera zcela nepodařilo a v Nových Dvorech vznikla pouze rezidence podřízená klášteru sv. Máří Magdaleny v Praze, byl kostel sv. Anny vybudován se vši nádherou. Jediněčná je jeho vnitřní štuková výzdoba a mimořádné bylo také movité vybavení včetně luxusních bohoslužebných textilií. Archivní fond novodvorského velkostatku je velmi dobře zachován

a díky tomu se v archivní rešerši podařilo zachytit podrobně nejen právní stránku procesu založení a obdarování kostela, ale i jeho vnitřní vybavení, a to do nejmenších podrobností. (AN)

Obděnice (okres Příbram) – kostel Nanebevzetí Panny Marie, strop a stěny lodi: Po zahájení dlouho připravované opravy zastropení lodi románského kostela byly průběžně sledovány a dokumentovány odhalované nálezové situace. Jednalo se jak o konstrukční detaily vlastního stropu, tak zejména o jeho návaznosti na korunu zdiva a interiérové stěny lodi. Starší zjišťovací sondážní průzkum omítek a výmalby byl na základě dohody s investorem rozšířen v koordinaci s restaurátorkou tak, aby bylo možné rekonstruovat podobu výmalby lodi, která vznikla současně se stropem v roce 1890. Na základě nálezů byly zpracovány výkresy všech stěn, rekonstruující celkový rozvrh výmalby. (JaVe)

Olbramovice (okres Benešov) – kostel Všech svatých: Operativní průzkum dokumentoval nálezy učiněné při dílčí opravě interiérových omítek románského kostela. Byly odhaleny nejstarší, pravděpodobně románské omítky na všech stěnách pod kruchtou, ale také na špaletách niky západního vchodu. Dokumentovány byly i opravy dekorativní výmalby z druhé poloviny 19. stol. (VJ)

Poděbrady (okres Nymburk) – čp. 403/10, Na Bělidlech: OPD domu, který není kulturní památkou, ale je součástí městské památkové zóny, byl proveden jako základní evidenční, před zamýšlenou demolicí. Objekt, postupně budovaný od 20. do 30. let 20. století, je památkově hodnotný spíše svou urbanistickou situací. (VJ)

Prerov nad Labem (okres Nymburk) – bývalý císařský pivovar: Na podnět památkové architektky byl proveden operativní průzkum a dokumentace fasád, lépe zpřístupněných po vyřezání náletových dřevin. Kromě celkové fotodokumentace přístupných částí fasád byly zaměřeny a do starých plánů zaneseny stopy starších otvorů a polohy kleštin příčného ztužení. (JaVe)

Rakovník – sklep na Žižkově náměstí z boku čp. 167: Sklep ležící mimo budovu byl narušen výkopem pro vodovod. Operativní průzkum a dokumentace byly však provedeny značně nestandardně za asistence profesionálních hasičů, kteří z bezpečnostních důvodů zamezili ostatním vstup do prostoru. Sklep s valenou klenbou by mohl pocházet z druhé poloviny 18., spíše však až z 19. století a je důležitým dokladem posunu původní uliční čáry v druhé pol. 20. století (VJ)

Říčany (okres Praha-východ) – dům čp. 119, ul. Na Hradě: OPD domu, který je fakticky novodobý, snad z 60. let 20. století, byť patrně obsahuje starší jádro stavby nejspíše z 19. století, byl proveden s ohledem na záměr přestavby pro potřeby muzea. Akce je památkově sledována vzhledem k tomu, že objekt stojí snad v místech příkopu říčanského hradu, pocházejícího z druhé pol. 13. století. (VJ)

Sázava - Černé Budy (okres Benešov) – fara čp. 75: Konzultace charakteristik zděných konstrukcí s interiérovými omítkami odhalenými v rámci záchranného archeologického výzkumu. (JK, ZN, FL, JaVe)

Sulice – Hlubočinka (okres Praha-východ) – bývalý zájezdní hostinec čp. 874: Hodnotný, v jádře barokní areál zájezdního hostince s průjezdným dvorem a velkou otevřenou kolnou, nacházející se při staré Vídeňské silnici, není bohužel památkově

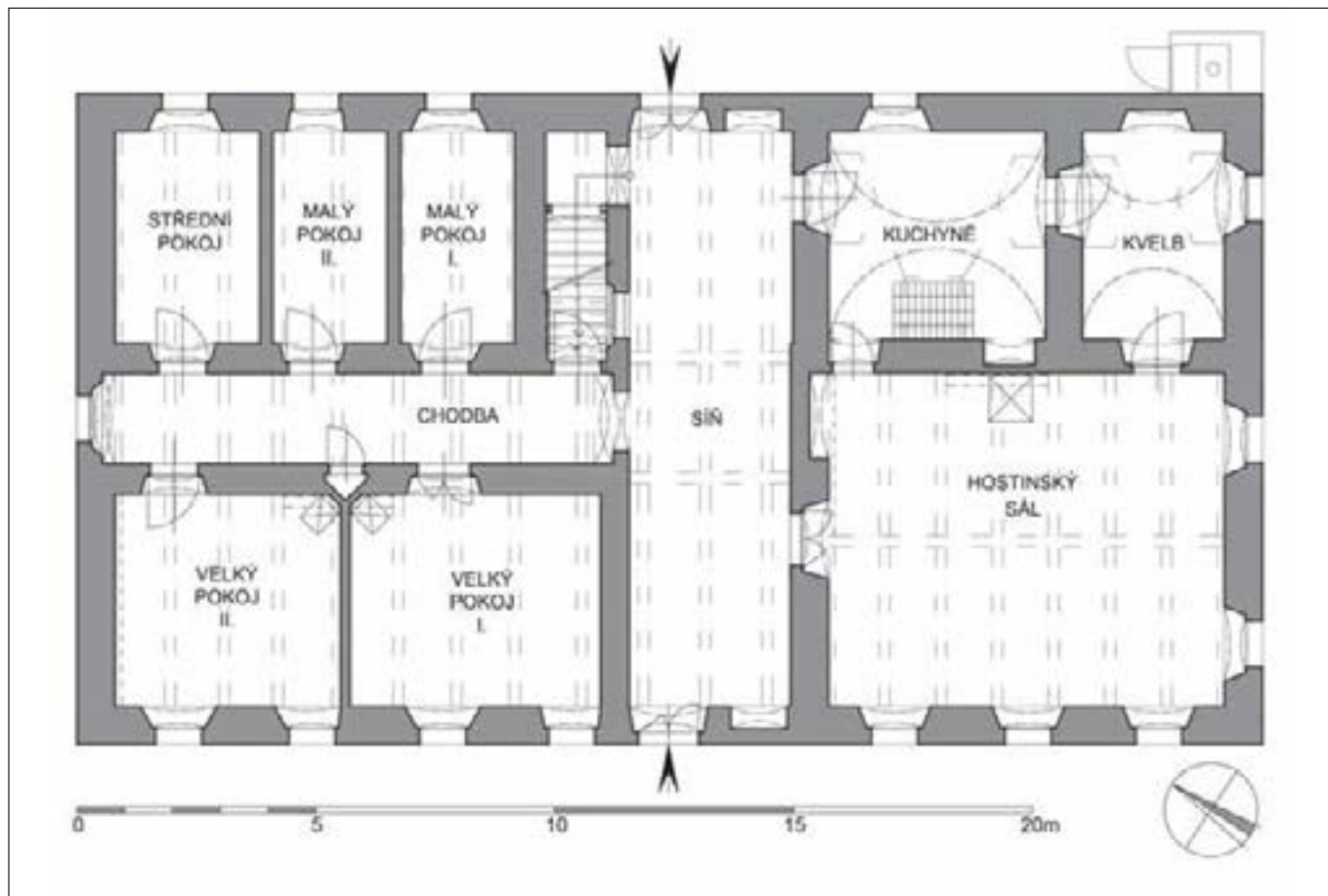

Michalovice (okres Mladá Boleslav), kostel sv. Archanděla Michaela záhy po přestavbě na konci 19. století (Sbírka fotografií Muzea Mladoboleslavska).

Nové Dvory (okres Kutná Hora), kostel sv. Anny, interiér (foto J. Žižka, 1986, fotoarchiv NPÚ ÚOP SČ).

chráněn a posledních 10 let chátrá. Nový majitel počítá s jeho celkovou demolicí. S použitím plánové dokumentace poskytnuté majitelem byl proto proveden celkový záchranný operativní průzkum a dokumentace areálu včetně odběru vzorků z přístupných dřevěných konstrukcí pro dendrochronologickou analýzu. Krov mohutné valbové střechy domu byl datován do roku 1899. (JaVe)

Sulice – Hlubočinka (okres Praha-východ), bývalý zájezdní hostinec čp. 874. Zajímavý historický objekt při staré vídeňské silnici není bohužel památkově chráněn a nový majitel jej hodlá zbořit. Byla proto provedena podrobná dokumentace. Na jejím základě byl proveden pokus o rekonstrukci barokní dispozice (kresba J. Veselý, 2018).

Točnick (okres Beroun) – hrad: Na podnět Ing. Fialové z NPÚ ÚPS v Praze byl proveden operativní průzkum a dokumentace částí stěn sálu ve druhém/třetím patře královského paláce, dočasně odkrytých odtěžením záspy nad klenbami během přípravy pro realizaci nové podlahy. Odhaleny byly otisky dřevěného obvodového věnce a starší stropní konstrukce nad sálem v nižším patře. Zkoumány byly rovněž vývojové fáze okenních a dveřních otvorů a jejich nik v jižní obvodové stěně paláce. (JaVe, JK, FL)

Vlašim (okres Benešov) – kostel sv. Jiljí: V rámci celkového statického zajištění a opravy zastřešení západní předsíně vlašimského kostela byla průběžně prováděna operativní dokumentace všech postupně odhalovaných náleзовých situací. Průzkum ukázal, že předsíň s přílehlou dvojicí schodišť na varhanní kruchtu má překvapivě bohatý stavební vývoj. V jejím podstřeší se podařilo odhalit část ostění velkého goticko-renesančního okna krucht a zbytky soudobé úpravy fasády kostela s hrubě hoseným základem, hlazenými paspartami kolem otvorů a (pravděpodobně nápisovou) obdélnou kartuší. (JaVe)

Všebořice (okres Benešov) – kostel sv. Jiljí: Na podnět památkové garantky Ing. Primusové byl proveden operativní průzkum a dokumentace opravovaných krovových konstrukcí střech nad západní předsíní a sakristií. Dokumentovány byly rovněž nálezy starších otvorů a omítkových úprav na fasádách kostela zakrytých těmito střechami. (JaVe)

Záboří nad Labem (okres Kutná Hora) – kostel sv. Prokopa: Z podnětu restaurátora akad. sochaře J. Bradny a památkové architektky D. Havlíkové byl proveden podrobnější průzkum a zaměření pozůstatků starší krovové konstrukce zadržných v jižním štítě kostelní lodi. (JaVe)

Zvěstov (okres Benešov) – zámek čp. 1: V návaznosti na průzkumné aktivity z minulých let byl nadále prováděn průběžný monitoring a fotodokumentace probíhajících vyklízecích a zajišťovacích prací. Příležitostně byly podrobněji prozkoumány a dokumentovány některé odhalené detaily a architektonické články nalezené v sutí. (JaVe)

Žebrák (okres Beroun) – Plzeňská ul. čp. 23: Doplnkový průzkum k základní dokumentaci a rozboru domu provedeným v předchozím roce zaznamenal další místa a konstrukce odhalené při pokračujícím vyklizení a sanaci nesmírně autentické stavby, vzniklé patrně na spáleništi svého předchůdce v 17. století. Průzkumy zásadně přispěly k návrhu objektu na prohlášení za kulturní památku zpracovanému v oddělení PDP našeho pracoviště. Tento návrh však není i přes mimořádný zájem a faktickou záchranu památky současným vlastníkem akceptován výkonnými orgány. (VJ)

*Mgr. Alžběta Jankulíková (AJ); Ing. arch. Vít Jesenský (VJ);
Mgr. Jan Kypta, Ph.D. (JK); Mgr. Filip Laval, Ph.D. (FL);
PhDr. Alena Nachtmannová, Ph.D. (AN); Mgr. Zdeněk Neustupný (ZN); Ing. arch. Alena Rákosníková (AR);
PhDr. Vladislav Razím (VR); Ing. arch. Jan Veselý (JaVe)*

REFERÁT GIS A MIS

Referát GIS a MIS zpracovává ve spolupráci s oddělením evidence nemovitých památek digitální interaktivní mapy kulturních památek a památkově chráněných území pro účely evidence; zároveň je zpřesňována jejich lokalizace a rozsah. Dále zpracovává mapové podklady pro účely návrhů na prohlášení za kulturní památky a vytváří mapy pro odborné a publikační účely. Mapy jsou vytvářeny v prostředí GIS v programu ArcView od společnosti ESRI.

V roce 2018 byla především prováděna tzv. revize po parcelách (zákresy rozsahu jednotlivých památek). Na centrální úložiště bylo předáno cca 380 památek.

Pozornost byla věnována dříve odkládanému překreslení zákresů plošných památkových ochran (MPR, MPZ, VPR, VPZ, APR, OP), zpracovaných mezi lety 2008–2012 nad rastrovou verzí katastru nemovitostí, do současné digitální verze (DKM). Tato činnost plně zatížila jednoho pracovníka na 8 měsíců. V současné době jsou nad DKM překresleny všechny MPR, MPZ, VPR, VPZ, APR a přibližně 80 % OP. V roce 2019 chceme tuto činnost dokončit (zbývá dopracovat problematické OP a KPZ). Též vyvstala potřeba převést starší zákresy národních kulturních památek (NKP) do DKM (včetně rozsahů KP). Poslední 2 nedořešené NKP budou dopracovány v roce 2019.

Digitalizaci rozsahu kulturních památek i plošných památkových ochran provádíme přednostně nad územím, které bylo pracovníky CÚZK převedeno do digitální verze katastrální mapy (tzv. DKM). Postup digitalizace lze předvést na prezentovaném obrázku. Barevná škála rozlišuje postup digitalizace po jednotlivých rocích od roku 2009 do konce roku 2018. Z obrázku je patrná nerovnoměrnost postupu digitalizace, k největšímu nárůstu došlo v letech 2013 a 2017. Nemnohé bílé plochy, značící prostory, na kterých digitalizace ještě nebyla provedena, by měly být zdigitalizovány do konce roku 2019 (zpracoval J. Marounek).

ODDĚLENÍ DOKUMENTAČNÍCH FONDŮ A KNIHOVNY

Archiv stavebněhistorických průzkumů, zaměření, restaurátorských zpráv a další odborné dokumentace

Vedle běžné agendy pokračoval digitální zápis archivní dokumentace v evidenčním systému Tritius. Za rok 2018 bylo evidováno 399 přírůstků (viz příloha Zpracované přírůstky archivu za rok 2018), archiv navštívilo 203 badatelů. Celkový počet půjčených dokumentací – 541 (badatelé 344, zaměstnanci NPÚ 197). V měsíci listopadu a prosinci probíhala revize dokumentací NZ OPD, NZA, MPZ, Ostatní. Proběhla také revize plánů měst, zámků, hradů, tvrzí, domů, klášterů, obcí.

Olga Geislerová

Fotoarchiv

V průběhu roku 2018 zajišťovalo pracoviště všechny standardní činnosti spojené s jeho funkcí a chodem, mezi nimiž výrazně převažují dvě oblasti.

První z nich jsou služby pro odborné pracovníky a badatele, ať už z řad pracovníků ÚOPŠČ, nebo externích zájemců. Početně vyjádřeno, bylo během roku zpracováno 122 takovýchto dotazů, vyhledávání, badatelských návštěv apod., a to k celkem 171 památkám a objektům. Následně bylo pro badatele digitalizováno a zpracováno celkem 851 vybraných snímků.

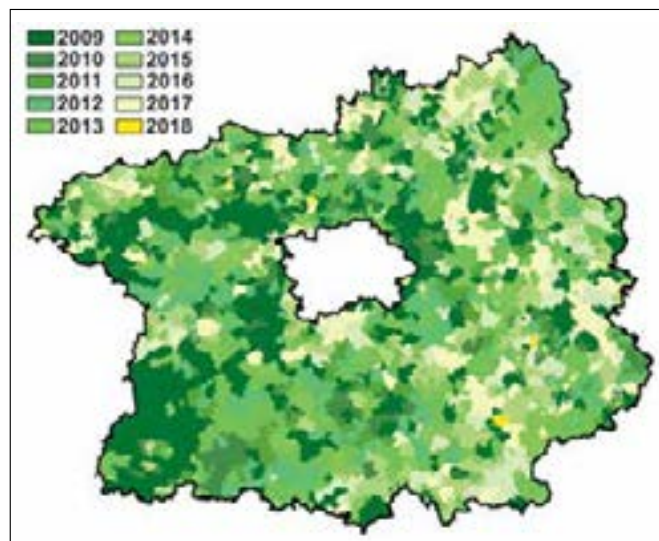
Jako každoročně se pracovníci zúčastňovali setkání editorů PaGIS a správců MIS (*Brno, Horšovský Týn*). Po celý rok byl zajišťován provoz datových úložišť NAS2 a NASE, které jsou využívány v rámci našeho ÚOP.

*Jiří Marounek, Mgr. Petr Vácha,
Mgr. Alžběta Jankulíková*

Specializovaná odborná činnost

Mgr. Vácha provedl 12 vyžádaných prohlídek zvonů a zvonových stolic, z toho 5 mimo region. Dále byla zpracována 4 vyjádření na základě zaslaných podkladů, z toho 3 mimo region.

Mgr. Petr Vácha

Druhou oblastí je průběžná editace dat v elektronickém evidenčním systému Tritius, v něm bylo za tento rok editováno celkem 5236 záznamů.

Roman Juráček

Knihovna

V roce 2018 knihovna zajišťovala standardní služby odborné knihovny pro interní i externí badatele. Na nákup knih a periodik bylo knihovně přiděleno z rozpočtu, z grantových prostředků našich pracovníků a z výnosů prodeje vlastních publikací celkem 50356,00 Kč. Bylo zkatologizováno 310 knihovních jednotek, publikace koupené koncem roku budou zpracovávány v roce 2019. Stále probíhá úprava záznamů monografií převedených do nového systému, rekatologizace periodik a katalogizace nezpracovaných periodik.

V roce 2018 knihovna uzavřela evidenci výpůjček v systému Clavius a přešla na nový modul výpůjčního protokolu v Tritiu. V této souvislosti proběhla revize výpůjček badatelů.

Knihovna využívá meziknihovní výpůjční službu v České republice (MVS) i ze zahraničí (MMVS). Bylo podáno 12 žádostí, realizováno 11 výpůjček (jednu výpůjčku nebylo možné realizovat), z toho 6 v České republice a 5 v zahraničí. Počet návštěv v knihovně – 344 interních badatelů a 2 externí badatelé. Bylo realizováno 1533 absenčních a 942 prezenčních výpůjček.

Olga Laníarová

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2018 – RESTAURÁTORSKÉ ZPRÁVY

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Bečváry	Kolín	zámek	5507	„Laudonova jídelna“	J. Vojtek	2010	rest. průzkum, 22 foto	
Beroun	Beroun	kostel sv. Jakuba staršího	5537	obraz „Srdce Páně“ z oltáře Největějšího Srdce Páně	M. Slavík	2018	rest. zpráva, 9 foto	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	židovský hřbitov	5449	náhrobky – 30 ks	L. Špatenka	2017	rest. zpráva, 60 foto	CD
Březnice	Příbram	fasáda zámeckého pivovaru čp. 30	5498	sochy sv. Josefa a sv. Jana Křtitele	J. Švec	2015	rest. zpráva, 19 ks foto	
Březnice	Příbram	fasáda zámeckého pivovaru čp. 30	5499	kamenný erb Jana Josefa z Újezda a jeho manželek	J. Švec	2016	rest. zpráva, 44 foto	
Březnice	Příbram	kostel sv. Bartoloměje	5500	kredenční skříň sakristie – spodní díl	P. Hanč	2017	rest. zpráva, 26 foto	
Byšice	Mělník	u zámku	5489	boží muka	J. Rafl	2017	rest. zpráva, 24 foto	CD
Černošice	Praha-západ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5450	oltář sv. Anny	H. Slavíková	2017	rest. zpráva, 26 foto	
Černošice	Praha-západ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5538	socha Madony s Ježíškem	H. Slavíková, I. Houska	2018	rest. zprávy, 23 foto	
Červený Újezd	Benešov	vila Vallila čp. 32	5479	terakotový reliéf „Jak čas nám ryje vrásky“ od Františka Bílka	K. Žán Valentová	2017	rest. zpráva, 22 foto	
Český Brod	Kolín	kostel Nejsvětější Trojice	5550	venkovní kazatelna, portál a ostění dvou oken na štítu	A. Kozlov	2018	rest. zpráva, 11 ks foto	
Český Šternberk	Benešov	hrad – interiér	5473	orientální ručně vázaný koberec	S. Kronbergerová	2017	rest. zpráva, 14 foto	CD
Český Šternberk	Benešov	hrad – Rytířský sál	5474	podobizna generála jízdy hraběte Gallase	M. Pavlíková	2016–2017	rest. zpráva, 47 foto	CD
Český Šternberk	Benešov	hrad – knihovna II. patra	5520	vyšivané okenní závěsy	S. Kronbergerová, R. Hamušová	2010	rest. zpráva, 36 foto	
Český Šternberk	Benešov	hrad – expozice – pracovna	5521	orientální ručně vázaný koberec CS 2944	S. Kronbergerová	2016	rest. zpráva, 24 foto	CD
Dobruška	Mladá Boleslav	fara – Palackého náměstí čp. 70	5530	malířská výzdoba včetně omítkových vrstev v pěti místnostech přizemí	M. Scheib, J. Musilová	2018	rest. průzkum, 38 foto	
Dobruška	Příbram	areál hřbitovního kostela Povýšení sv. Kříže	5475	kopie soklu sochy sv. Linhart / Leonarda	J. Fukka	2017	rest. zpráva, 16 foto	
Dobruška	Příbram	areál hřbitovního kostela Povýšení sv. Kříže	5481	socha sv. Linhart / Leonarda	J. Fukka	2015	rest. zpráva a záměr, 72 foto	CD
Dobruška	Příbram	areál hřbitovního kostela Povýšení sv. Kříže	5482	socha sv. Linhart / Leonarda – zhotovení kopie bez soklu	J. Fukka	2015	rest. zpráva, 34 foto	CD
Dobruška	Příbram	kostel Nejsvětější Trojice	5505	křtitelnice se sousoším sv. Jana Křtitele s Kristem	J. Kulda, S. Kroupová, K. Mahelka, M. Kučera, I. Vondráček	2017	rest. zpráva, 143 foto	
Dolní Břežany	Praha-západ	zámek	5539	fasády	Z. Šmahel	2017	rest. průzkum a záměr 74 foto	
Dolní Břežany	Praha-západ	zámek – hlavní průjezd	5540	štukový strop klenby	M. Sedlecká Rečová, K. Navrátil	2018	rest. zpráva, 59 foto	
Dolní Břežany	Praha-západ	zámek – hlavní průjezd	5541	kamenná nápisová deska	E. Míčková	2018	rest. zpráva, 8 foto	
Dolní Břežany	Praha-západ	zámek – 2. NP a 3. NP	5542	nástěnné malby a omítky	L. Hřinda, P. Šimánek	2018	rest. zpráva, 43 foto	
Dolní Břežany	Praha-západ	zámek	5543	renesanční záklopový strop	Z. Koušek, Z. Novotný	2018	rest. zpráva, 21 foto	
Dřívý	Praha-východ	na rozcestí za vsí, severně od čp. 309	5451	podstavec se sochou sv. Václava	T. Korblová	2017	rest. zpráva, 37 foto	CD
Dymokury	Nymburk	na návsi mezi kostelem a zámkem	5551	sv. Jan Nepomucký	J. Kracik	2018	rest. zpráva, 42 foto	CD
Hořovice	Beroun	zámek – severozápadní přední křídlo, I. patro	5471	štukové suprafrazeny	J. Plachý	2014	rest. zpráva, 60 foto	CD

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Hořovice	Beroun	zámeček – středověká část zábradlí	5472	erb na zábradlí balkonu u Slavíkova sálu	P. Šafus	2016	rest. zpráva, 25 foto	CD
Hospozín	Kladno	nedaleko od památníku obětem I. a 2. světové války	5552	pomník s křížem	P. Kyřka	2018	rest. zpráva, 77 foto	CD
Hvozdčany	Příbram	kostel Navštívení Panny Marie a sv. Prokopa	5480	obraz sv. Prokopa	J. Šlechta	2017	rest. zpráva, 17 foto	CD
Kačice	Kladno	na návsi u kapličky sv. Jana Nepomuckého	5452	kamenný podstavec kříže	R. Šolc	2017	rest. zpráva, 21 foto	
Kačice	Kladno	na návsi u kapličky sv. Jana Nepomuckého	5453	litinový kříž se zlaceným Kristem	L. Jílková	2016–2017	rest. zpráva a záměr, 43 foto	
Karlštejn	Beroun	hrad – Císařský palác – kaple sv. Václava	5553	alabastrová socha Madony s dítětem	E. Machalová	2018	rest. zpráva, 81 foto	DVD
Kladno	Kladno	původně v nice vily Libochvíle	5490	socha sv. Václava	D. Janouch	2017	rest. zpráva, 36 foto	
Kněžves	Praha-západ	při hlavní silnici, jihovýchodně od návsi	5454	socha sv. Jana Nepomuckého	J. Bradna, M. Tamchyna	2017	rest. zpráva, 20 foto	CD
Kolín	Kolín	synagoga – Na Hradbách 157	5511	schrána na toru Áron ha-kodes	P. Šmejkal, J. Nevědal, J. Drábková Hrdá	2010	rest. průzkum a záměr, 69 foto	
Kolín	Kolín	synagoga – Na Hradbách 157	5512	schrána na toru Áron ha-kodes	M. Brož, V. Miča, A. Bezchlebová, P. Bezchleba, R. Kalabisová	2016	rest. průzkum a záměr, 20 foto	
Kolín	Kolín	synagoga – Na Hradbách 157	5513	schrána na toru Áron ha-kodes	M. Zmeškal	2016	rest. záměr, 4 foto	
Kosmonosy	Mladá Boleslav	v parcíku před vchodem do zámku	5510	socha sv. Jana Nepomuckého	O. Nosek	2010	rest. zpráva, 10 foto	
Kosmonosy	Mladá Boleslav	zámeček – jihozápadní a jihovýchodní pavilon	5531	akroterie – 13 ks	M. Pokorný	2016–2017	rest. zpráva, 38 foto	CD
Kosmonosy	Mladá Boleslav	býv. piaristický klášter – vstup do konventu	5532	pískovcový portál s obloukovým vjezdem	M. Pokorný	2017	rest. zpráva, 46 foto	
Kostelec u Křížků	Praha-východ	kostel sv. Martina	5554	3 vitrajová okna – 1. etapa	J. Černoňorský, J. Černoňorský	2018	rest. zpráva, 19 foto	
Kovanice	Nymburk	na návsi při čp. 7	5509	socha sv. Jana Nepomuckého	V. Adamec	2012	rest. průzkum a záměr, 16 foto	
Kralupy nad Vltavou	Mělník	kostel Nanebevzetí Panny Marie a sv. Václava	5555	boční schodiště a části kamenného soklu	P. Kyřka	2018	rest. zpráva, 90 foto	
Kráčův Dvůr	Beroun	zámeček čp. 1 – západní křídlo, 1. NP	5491	nástěnné malby	M. Koželuh	2017	rest. zpráva, 54 foto	
Křinec	Nymburk	zámeček – 2. NP	5514	malířská výzdoba budoucí jídelny, přípravný a přilehlé chodby	M. Slavík	2010	rest. průzkum, 8 foto	
Křivoklát – Amalín	Rakovník	jižní svah u cesty – mateřská školka	5522	socha sv. Jana Nepomuckého	J. Turský	2011–2013	rest. zpráva, 120 foto	
Kutná Hora	Kutná Hora	SOA, Benešova 257/33 – Hlouška	5455	pergaménové listiny inv. č. 8–17	M. Široký	1989	rest. zpráva	
Kutná Hora – Sedlec	Kutná Hora	kostel Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele	5515	obraz Svátá rodina a Čtrnáct svatých pomocníků	J. Vojtěchovský	2008–2009	rest. průzkum, 72 foto	
Lešany	Benešov	zámeček – 1. patro – reprezentativní sál	5523	nástěnné malby J. V. Spitzera	K. Kubátová, M. Kubát	2013	rest. zpráva, 83 foto	CD
Liběchov	Mělník	kostel sv. Havla	5456	dvojrámenný vrcholový kříž	L. Červenka	2017	rest. zpráva, 15 foto	
Libeznice	Praha-východ	kaple Panny Marie	5544	oválné olejomalby, vstupní dveře, kamenné prvky, kovový kříž s plastikou Krista	A. Krahulíková, V. Adámek, P. Piekarz, V. Marat	2017	rest. zprávy, 31 foto	
Lochovice	Beroun	střed náměstí	5476	socha sv. Františka Xaverského	V. Štochl	2017	rest. zpráva, 81 foto	CD
Louňovice pod Blaníkem	Benešov	kostel Nanebevzetí Panny Marie – boční oltář	5483	obraz sv. Jan Nepomucký	K. Kubátová	2017	rest. zpráva, 30 foto	CD

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Lysá nad Labem	Nymburk	okolí sochy	5516	socha Stigmatizace sv. Františka Serafinského	V. Adamec	2013	rest. záměr, 12 foto	
Lysá nad Labem	Nymburk	ohradní zeď kostela sv. Jana Křtitele	5517	socha sv. Augustína	V. Adamec	2013	rest. průzkum a záměr, 16 foto	
Medonosy	Mělník	mezi obcemi Medonosy a Chudolazy	5458	socha sv. Ludmily	P. Dufek	2016	rest. zpráva, 58 foto	
Mělník	Mělník	kostel sv. Petra a Pavla – jižní boční loď	5459	klenba, kružbová okna, sloupy	V. Mudronka	2017	rest. zpráva a záměr, 87 foto	
Mělník	Mělník	kostel sv. Petra a Pavla – jižní boční loď	5460	svorníky a kamenná ostění	Z. Novotný	2017	rest. zpráva, 34 foto	
Mělník	Mělník	kostel 14. sv. pomocníků – boční oltář sv. Felixe	5492	obraz sv. Felixe	L. Helfertová	2017	rest. zpráva, 23 foto	
Mělník	Mělník	v parku u Masarykova kulturního domu	5493	pomník kapitána Otakara Jaroše	J. Majrlich	2017	rest. zpráva, 24 foto	
Mělník	Mělník	Masarykův kulturní dům U sadů čp. 323	5545	soubor dveří, ostění a balkonových loží	T. Bárta	2018	rest. zpráva, 132 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	sokolovna – tělocvična	5533	oprava stropů a štukové výzdoby stropů sokolovny	J. Myška	2017	rest. průzkum a záměr, obr.	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	Sbor Českých bratří – západní průčelí	5534	fasády, sgrafitové římsy, kamenné portály, sokl, okna a kamenné čučky, pinové šišky na štítě	J. Brabec	2016	rest. záměr	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	před Sborem Českých bratří	5535	křtitelnice	J. Brabec	2017	rest. záměr, 1 foto	
Mnichovice	Praha-východ	Masarykovo náměstí	5461	sloup se sochou Panny Marie Svatohorské	P. Váňa	2016	rest. zpráva, 23 foto	
Mnichovice	Praha-východ	Jánské náměstí	5462	socha sv. Jana Nepomuckého	P. Váňa	2016	rest. zpráva, 18 foto	
Mníšek pod Brdy – Skalka	Praha-západ	barokní areál Skalka s křížovou cestou	5546	konzervování nástěnných maleb ve výklencích zděných kapliček křížové cesty	P. Navrátilová	2018	rest. zpráva, 83 foto	
Nymburk	Nymburk	náměstí Přemyslovců	5518	Mariánský sloup	J. Vích	2007	rest. průzkum a záměr, 23 foto	
Obráťství	Mělník	na návsi proti domu čp. 39	5457	socha sv. Markéty Antiochijské	T. Korbelová	2017	rest. zpráva, 50 foto	CD
Osov	Beroun	zámek	5504	číselník věžních hodin	V. Kopriva, I. Vondráček	2016	rest. zpráva, 8 foto	
Panenské Břežany	Praha-východ	v parku u horního zámku	5494	sloup se sochou sv. Benedikta	V. Adamec	2015	rest. průzkum, 11 foto	
Panenské Břežany	Praha-východ	horní zámek – zahrada	5495	mobiiliář zahrady – vázy, socha lva, lavička, puttí, socha honce I. a II., chrlič, pítko, zahradní domek	V. Adamec	2016	rest. průzkum, 148 foto	
Petrovice u Sedlčan	Příbram	kostel sv. Petra a Pavla	5524	omítky v interieru kostela, presbytář, loď kostela	M. Pavlíková, T. Poppová	2016	rest. průzkum, 49 foto	CD
Poděbrady – Kluk	Nymburk	městský hřbitov – Bílkova zeď	5547	sgrafitové omítky hřbitovní zdi	J. Kracík	2018	rest. průzkum, 45 foto	
Práskolesy	Beroun	kostel sv. Mikuláše	5525	obraz sv. „Mikuláš“ z hlavního oltáře	M. Slavík	2017–2018	rest. zpráva, 3 foto	CD
Příčovy	Příbram	zámek – kaple sv. Vojtěcha	5501	vstupní dvoukřídlé dveře	J. Stöckl, Z. Švec, J. Stehlík	2017	rest. zpráva, 8 foto	CD
Sázava	Benešov	kostel sv. Prokopa – severní boční loď	5477	zpovédnice č. I	T. Pejřil, M. Lubomírský	2017	rest. zpráva, 36 foto	CD
Sedlčany	Příbram	kostel sv. Martina – severní strana presbyteria	5484	nástěnná malba Průvod a klanění sv. Tří králů s křtem Krista	T. Popova, M. Pavlíková	2015	rest. zpráva, 145 foto	CD
Sedlec u Kutné Hory	Kutná Hora	kostel Panny Marie	5548	relikviář sv. Felixe – oltář sv. Benedikta, relikviář sv. Vincence – oltář sv. Bernarda	Š. Dejmlová	2012	rest. zpráva, 21 foto	
Skryšov	Příbram	zámek – průčelí	5485	kamenný alianční erbovní znak	H. Štěrbová Jahodová	2017	rest. zpráva, 17 foto	CD
Skryšov	Příbram	zámek – jižní fasáda	5486	restaurování nástěnných maleb – iluzivních oken	L. Matějková	2017	rest. zpráva, 51 foto	CD
Slaný	Kladno	kostel sv. Gotharda – hlavní oltář	5463	obraz sv. Gotharda, plastiky sv. Jana Nepomuckého, sv. Václava, sv. Petra a sv. Pavla	H. Slavíková, M. Slavík	2017	rest. zpráva, 41 foto	

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Slaný	Kladno	kostel sv. Gotharda – presbyterium	5464	náhrobek na soklu presbytáře, bysta anděla, sochařská výzdoba římsy	J. Plachý	2017	rest. záměr, 12 foto	CD
Slaný	Kladno	radnice, Masarykovo náměstí 3/5	5465	kamenné prvky na vstupním portálu – městský znak, zábradlí, rozety a festony	P. Dufek, J. Jovbak, L. Valehrach, M. Pávová	2017	rest. zpráva, 68 foto	CD
Smečno	Kladno	vpravo při silnici do Kačice	5556	sloupková Boží Muka	P. Kydka	2018	rest. zpráva, 70 foto	CD
Stará Boleslav	Praha-východ	v parku u autobusového nádraží	5488	pomník legionáře	J. Falus	2017	rest. zpráva, 26 foto	CD
Starý Kolín	Kolín	kostel sv. Ondřeje – ohradní zeď	5508	výklenková kaple Panny Marie a výklenková kaple Cyrila a Metoděje	Z. Kuřátková	2015	rest. průzkum, 22 foto	DVD
Sýčina	Mladá Boleslav	areál hřbitova	5536	kostel sv. Václava – kamenné prvky západního průčelí – korunní římsa, překlad okenního ostění věže	M. Pokorný	2018	rest. zpráva, 26 foto	CD
Štěchovice	Praha-západ	kostel sv. Jana Nepomuckého	5466	malované vitraje v oknech č. 5, 6, 7, 8 – medailony světců – sv. Anežka, sv. Vojtěch, sv. Ludmila, sv. Václav	J. Černohorský	2017	rest. zpráva, 21 foto	CD
Štěchovice	Praha-západ	kostel sv. Jana Nepomuckého	5557	malované vitraje v oknech č. 3, 4, 10, 11, 12, 13 – 2. etapa	J. Černohorský, J. Černohorský	2018	rest. zpráva, 26 foto	CD
Švihov	Rakovník	krížovatka na kraji obce	5502	boží muka	J. Fiala	2007	rest. zpráva, 22 foto	CD
Terezín	Litoměřice	Malá pevnost – památník Terežin	5468	soubor kreseb a skic Petra Kleina	A. Waulinová	1987	rest. zpráva	CD
Tetín	Beroun	kostel sv. Kateřiny – oltář sv. Kateřiny	5467	obraz sv. Kateřiny – olejomalba a zlacení na dřevěné desce – kopie	M. Slavík	2016–2017	rest. zpráva, 5 foto	CD
Tetín	Beroun	v parčíku, vpravo u kostela	5549	sloup se sochou Panny Marie s dítětkem	M. Minks	2017	rest. zpráva, 40 foto	CD
Točnick	Beroun	hrad	5478	socha Panny Marie Immaculaty	L. Helfertová	2016	rest. zpráva, 32 foto	CD
Třebíz	Kladno	na kopečku nad obcí	5558	pomník V. B. Třebízkého	V. Adamec	2018	rest. zpráva, 46 foto	CD
Třebovle	Kolín	kostel sv. Bartoloměje	5519	nástěnné malby	J. Chejn	2013	rest. průzkum, 30 foto	CD
Týnec nad Sázavou	Benešov	kostel sv. Šimona a Judy	5526	zvon I.	M. Měšťan	2018	rest. zpráva, 24 foto	CD
Unhošť	Kladno	u kostela sv. Petra a Pavla	5496	socha sv. Václava	J. Turský	1994	rest. zpráva	CD
Velvary	Slaný	kostel sv. Jirí	5497	vitraje a kamenná ostění oken	J. Černohorský, O. Fajstavr, J. Jovbak	2017	rest. průzkum, 59 foto	CD
Vidím	Mělník	centrální část návsi	5469	socha sv. Jana Nepomuckého	J. Jovbak	2017	rest. zpráva, 71 foto	CD
Votice	Benešov	kaple býv. kláštera františkánů	5506	nástěnné a nástropní malby v kapli a dekorativní výmalba knihovny	J. Novotný	2017	rest. zprávy, 51 foto	CD
Votice	Benešov	bývalý klášter františkánů	5527	nástěnné malby / západní křídlo / přízemí	J. Novotný	2018	rest. průzkum, 47 foto	CD
Votice	Benešov	bývalý klášter františkánů	5528	nástěnné malby / západní křídlo / 1. patro	J. Novotný	2018	rest. průzkum, 67 foto	CD
Votice	Benešov	hřbitov	5529	Boží hrob	D. Lebenhartová	2018	rest. zpráva, 9 foto	CD
Všesulov	Rakovník	kostel sv. Martina – presbytář	5487	kamenné renesanční náhrobníky	H. Štěrbová Jahodová	2017	rest. zpráva, 52 foto	CD
Zderaz	Rakovník	kaple sv. Jana Nepomuckého	5503	socha sv. Jana Nepomuckého	J. Fiala	2011	rest. zpráva, 55 foto	CD
Zeměchy	Mělník	krížovatka silnice do Olovnice	5559	vinicní kříž	T. Korbelová	2018	rest. zpráva, 41 foto	CD
Zlonice	Kladno	Tyršova ulice	5470	Halášův kříž	P. Kydka	2017	rest. zpráva, 72 foto	CD

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2018 – PROJEKTY, STUDIE, ZAMĚŘENÍ

obec	okres	objekt	arch.č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Benešov	Benešov	Nemocnice Rudolfa a Stefanie, Máchova 400	5670	L. Tomek, R. Mašková, L. Vacula	2006	studie (1 : 750, 1 : 100)	rekonstrukce objektu na dialyzační středisko	
Benešov	Benešov	Nemocnice Rudolfa a Stefanie, Máchova 400	5671	L. Tomek, R. Mašková, L. Vacula, T. Vítek, D. Štastný,	2006	dokumentace pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 200, 1 : 100)	rekonstrukce objektu na dialyzační středisko	
Brnký	Praha-východ	zámek – kaple	5697	A. Seberová, J. Hodač	2009	fotogrametrická dokumentace	klenba kaple zámku	
Březnice	Příbram	zámek	5513	P. Sukdolák, T. Luks	2015	zaměření stávajícího stavu (1 : 50)	oprava veřejných toalet	CD
Březnice	Příbram	zámek	5514	P. Sukdolák, P. Čajanová	2016,	projektová dokumentace ke stavebnímu řízení a pro provedení stavby (1 : 5 000, 1 : 50, 1 : 25)	oprava veřejných toalet	
Březnice	Příbram	zámek	5515	P. Sukdolák, P. Čajanová	2016,	projektová dokumentace ke stavebnímu řízení a pro provedení stavby (1 : 5 000, 1 : 50, 1 : 25)	oprava dílny	
Březnice	Příbram	zámek	5516	I. Havel	2016	projektová dokumentace k ohlášení stavby (1 : 5 000, 1 : 1 000)	přípojka dešťové kanalizace	
Březnice	Příbram	areál zámku	5528	I. Havel	2012	dokumentace pro povolení stavby (1 : 5 000, 1 : 1 000)	celková oprava přípojky dešťové kanalizace	
Debrž	Mladá Boleslav	kostel sv. Barbory a okolí	5688	J. Vinař, P. Veverka, P. Haláček	2018	dokumentace pro stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 200, 1 : 100, 1 : 50)	oprava kostela a navazujícího okolí	
Dobrovice	Mladá Boleslav	fara – Palackého nám. čp. 70	5658	V. Axmannová	2018	DUR + DSP + DPS (1 : 200, 1 : 75)	generální oprava a stavební úpravy bývalé fary vč. vstupní brány	
Dobrovice	Mladá Boleslav	Muzeum a společenské centrum – objekty A (A1–A4), objekty C (C1, C2)	5674	V. Axmannová, J. Jecelín, P. Wudy	2008	dokumentace pro stavební povolení (1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy, změna užívání	
Dobrovice	Mladá Boleslav	Muzeum a společenské centrum – objekt A1 – čp. 2	5675	V. Axmannová, J. Jecelín, P. Wudy	2008	dokumentace pro provedení stavby (1 : 50)	stavební úpravy, změna užívání	
Dobrovice	Mladá Boleslav	Muzeum a společenské centrum – objekt C (C1–C2)	5676	V. Axmannová, J. Jecelín, P. Wudy, Fr. Bartoš	2008	dokumentace pro provedení stavby (1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy, změna užívání	
Dobrovice	Mladá Boleslav	Muzeum a společenské centrum – objekt A1 – čp. 2	5677	V. Axmannová, J. Jecelín, P. Wudy	2009	dokumentace pro provedení stavby – včetně změn k 3/2009 (1 : 50)	stavební úpravy, změna užívání	
Dobrovice	Mladá Boleslav	Muzeum a společenské centrum – objekt A2 – bez čp.	5678	V. Axmannová, J. Jecelín, P. Wudy	2009	dokumentace pro provedení stavby – změny k 3/2009 (1 : 50)	stavební úpravy, změna užívání	
Dobrovice	Mladá Boleslav	Muzeum a společenské centrum – objekt A3 – čp. 4 a objekt A4 – čp. 223	5679	V. Axmannová, J. Jecelín, P. Wudy, R. Renč	2009	dokumentace pro provedení stavby – změny k 3/2009 (1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy, změna užívání	CD
Dobrovice	Mladá Boleslav	Muzeum a společenské centrum – objekt C (C1–C2)	5680	V. Axmannová, J. Jecelín, P. Wudy, Fr. Bartoš	2008	dokumentace pro provedení stavby – změny k 3/2009 (1 : 100, 1 : 50, 1 : 15)	stavební úpravy, změna užívání	
Dobrovice	Mladá Boleslav	Muzeum a společenské centrum – objekt B1	5681	V. Axmannová, J. Jecelín, R. Renč	2009	dokumentace pro provedení stavby (1 : 250, 1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy, změna užívání	CD
Dobrovice	Mladá Boleslav	Muzeum a společenské centrum – dvorek	5682	V. Axmannová, J. Jecelín, R. Renč	2008	dokumentace pro stavební povolení (1 : 50)	stavební úpravy, změna užívání	CD
Dobrovice	Mladá Boleslav	Muzeum a společenské centrum – dvorek	5683	V. Axmannová, J. Jecelín, R. Renč	2009	dokumentace pro provedení stavby (1 : 250, 1 : 50)	stavební úpravy, změna užívání	
Hofrův	Mělník	areál zámku	5584	HR ARCHITECTS	2010	studie	„The Royal Mělník park“	
Hofrův	Beroun	nový zámek	5485	O. Kantová	2009	studie – změna koncepce (1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy v severní věži	

obec	okres	objekt	ardh.č. zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Hořovice	Beroun	nový zámek	5486 O. Kantová	2010	projekt ke stavebnímu povolení (1 : 500, 1 : 50)	stavební úpravy v severní věži	
Hořovice	Beroun	nový zámek	5487 M. Fuchs, J. Bártová	2012	prováděcí projekt (1 : 25000, 1 : 1000, 1 : 50, 1 : 20)	sanace houby – střechy	CD
Hořovice	Beroun	nový zámek	5488 M. Fuchs	2013	doplnění projektu – zjednodušený projekt (1 : 200, 1 : 50)	sanace houby – střechy – návrh instalace protisněhových zábran	
Hořovice	Beroun	nový zámek	5489 A. Hlaváč, M. Fuchs	2017	dokumentace skutečného provedení (1 : 50, 1 : 20)	sanace houby – střechy	
Hořovice	Beroun	nový zámek	5490 M. Fuchs	2015	projektová dokumentace – změna PD I	sanace houby – střechy – západní křídlo – severní část – krov – vazby č. 12–21 – východní strana	
Hořovice	Beroun	nový zámek	5491 M. Fuchs	2015	projektová dokumentace – změna PD II	sanace houby – střechy – západní křídlo – střední část – oprava konstrukcí krovů a stropů – západní křídlo – vestibul s freskou východní průčelí – úpravy u říms	
Hořovice	Beroun	nový zámek	5492 M. Fuchs	2016	projektová dokumentace – změna PD III	sanace houby – střechy – západní křídlo – střední část – oprava konstrukcí krovů a stropů – západní křídlo – sanace stropu nad mezipatrem zahradní altán – replika historické drobné zahradní architektury	
Hořovice	Beroun	nový zámek	5493 J. Cígler	2012	dokumentace – obnova (1 : 500, 1 : 50)	sadové úpravy anglické zahrady zámeckého parku	CD
Hořovice	Beroun	zámecký park – anglická zahrada	5529 J. Souček, M. Součková	2014	prováděcí projekt (1 : 500, 1 : 400, 1 : 100)		
Chlumín	Mělník	hlavní objekt hospodářské usedlosti	5578 K. Pěkný	2011	projekt ke stavebnímu povolení (1 : 2 000, 1 : 500)	provizorní zajištění hlavního objektu ve dvoře hospodářské usedlosti před další destrukcí	
Jílové u Prahy	Praha-západ	dva rodinné domy	5696 P. Pav, Fr. Troják, J. Smolíkova, P. Kozák	2008	architektonická studie (1 : 500, 1 : 100)	návrh na výstavbu dvou rodinných domů pro sociální bydlení	
Jirny	Mělník	areál zámku – sýpka v hospodářském dvoře	5585 P. Hudák, L. Jurkovičová	2014	studie (1 : 5 000, 1 : 3 500, 1 : 350, 1 : 250, 1 : 200)	oprava a rekonstrukce zámecké sýpky – přetvoření v galerii a deponitář uměleckých předmětů	
Jirny	Mělník	areál zámku – sýpka v hospodářském dvoře	5586 T. Půlkrábek, M. Poláček, M. Jirásek	2015	projektová dokumentace pro změnu stavby před dokončením (1 : 250, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 25, 1 : 15, 1 : 10)	oprava a rekonstrukce zámecké sýpky – soukromá galerie	
Jirny	Mělník	areál zámku – sýpka v hospodářském dvoře	5587 T. Půlkrábek	2016	projektová dokumentace pro změnu stavby před dokončením (1 : 250, 1 : 100, 1 : 50)	oprava a rekonstrukce zámecké sýpky – soukromá galerie	
Kamenice	Praha-východ	bývalá materská škola, Ringhofferova ulice čp. 64	5482 J. Abt, D. Polydor	2017	dokumentace bouracích prací (1 : 2000, 1 : 500, 1 : 50)	demolice objektu původních koňských stájí / materské školy	
Karlštejn	Beroun	hrad	5554 F. Sedláček	2016	dokumentace (1 : 500)	elektro – energetická situace	CD
Karlštejn	Beroun	hrad – Velká věž, Mariánská věž, Císařský palác, Purkrabství	5555 F. Sedláček	2016	dokumentace stávajícího stavu části areálu (1 : 2 000, 1 : 200)	lokalizace vedení elektrické přípojky – areálové rozvody	
Karlštejn	Beroun	hrad	5556 T. Šantavý, S. Hladník, E. Veverková	2017	projektová dokumentace pro stavební povolení (1 : 50)	hrad Karlštejn – klenot České země, projekt IROP – expozice	CD
Karlštejn	Beroun	hrad	5557 T. Šantavý, S. Hladník, V. Kladrva, E. Wíchs	2016	projektová dokumentace pro stavební povolení (1 : 4 000, 1 : 1 000, 1 : 200, 1 : 100, 1 : 50)	hrad Karlštejn – klenot České země, projekt IROP – revitalizace	
Karlštejn	Beroun	hrad – Mariánská věž	5648 J. Adámek, V. Mláčovský, M. Stibůrková, Z. Rieger	2003	dokumentace – návrh stavby – statika	oprava stropů Mariánské věže	

obec	okres	objekt	arch.č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Karlštejn	Beroun	areál hradu – opěrné pilíře a hradby	5649	V. Mlážovský, M. Pilecká, Z. Rieger	2013	dokumentace pro stavební povolení a provedení stavby, aktualizace k 31. 10. 2013 (1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	havarijný zajištění opěrných pilířů a hradeb přiléhajících k purkrabství	CD
Karlštejn	Beroun	areál hradu – opěrné pilíře a hradby	5650	V. Mlážovský, M. Pilecká, Z. Rieger	2016	výrobní dokumentace – dodatek č. 1, aktualizace k 31. 10. 2013 (1 : 50, 1 : 5)	havarijný zajištění opěrných pilířů a hradeb přiléhajících k purkrabství	CD
Karlštejn	Beroun	areál hradu – prostor mezi Císařským palácem a Mariánskou věží	5651	V. Mlážovský, P. Dostál, J. Dostálová	2013	dokumentace pro stavební povolení a provádění stavby (1 : 5001 : 50)	odvodnění prostoru mezi Císařským palácem a Mariánskou věží (odvlhčení zdi na jižní a východní terase severně od Císařského paláce)	CD
Kolín IV	Kolín	vila čp. 249 – Heverova ul.	5664	O. Jareš	2004	dokumentace pro stavební povolení	stavební úpravy vily	
Komorní Hrádek	Benešov	dům zahradníka	5634	J. Šteflíček	1993	projekt (1 : 200, 1 : 50)	úprava zahrady	
Komorní Hrádek	Benešov	zámecký park – grotta v hrázi vodní nádrže	5635	J. Adámek, J. Fuchs	2005	projekt ke stavebnímu řízení a k provedení stavby	odstranění havarijního stavu a oprava grotty	
Komorní Hrádek	Benešov	bývalý pivovar	5636	J. Adámek	1993	studie (1 : 500, 1 : 200)	příprava zakázky a návrh využití – rekonstrukce	
Komorní Hrádek	Benešov	ubytovna	5637	J. Veselý	1999	projektová dokumentace pro provedení stavby (1 : 500, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 20, 1 : 2)	výměna oken, balkónových dveří a přestavba umakartových jader na zděná	
Komorní Hrádek	Benešov	zámecký areál – oplocení – Barborka	5638	LARENO s.r.o.	2001	dokumentace (1 : 750)	oprava části oplocení ovocného sadu Barborka	
Komorní Hrádek	Benešov	objekty v areálu parku	5639	J. Adámek	1991	zaměření současného stavu (1 : 50, 1 : 20)	grotta a bazén, zahradnický domek, brány v ohradní zdi	
Komorní Hrádek	Benešov	zámecký park – vodní nádrž	5640	J. Šmaták	1992	projekt stavby (1 : 5 000, 1 : 500/100, 1 : 100, 1 : 100/50, 1 : 50, 1 : 50/20)	parková vodní nádrž	
Komorní Hrádek	Benešov	objekty v areálu parku – stavební objekty I.	5641	J. Adámek, J. Jedlička	1992	prováděcí projekt (1 : 500, 1 : 50, 1 : 10, 1 : 1)	rekonstrukce parku u Lesovny – grotta – hráze, opěrná zeď hráze, brána D, oplocení při silnici	
Komorní Hrádek	Benešov	objekty v areálu parku – stavební objekty II.	5642	J. Adámek	1992	prováděcí projekt (1 : 500, 1 : 50, 1 : 10, 1 : 1)	rekonstrukce parku u Lesovny – zahradnický domek, ohradní zeď a brány, skleník a opěrná zeď, fontána, altán a pergola, parkoviště	
Komorní Hrádek	Benešov	starý zámek – severní fasáda	5643	M. Fuchs	1992	projekt (1 : 50)	rekonstrukce severní fasády	
Komorní Hrádek	Benešov	starý zámek – východní křídlo	5644	M. Fuchs	1996	projekt (1 : 50, 1 : 20)	statische zajištění a oprava východního průčelí	
Komorní Hrádek	Benešov	starý zámek – východní a severní křídlo	5645	J. Adámek	2003	návrh stavby (1 : 1 000, 1 : 100)	stavební úpravy po odstranění statické havárie	
Komorní Hrádek	Benešov	nový zámek	5646	J. Jiroutek, M. Hrdlička, M. Kučerová	1999	projekt pro realizaci (1 : 100)	osvětlení schodiště a chodby	
Komorní Hrádek	Benešov	nový zámek	5647	V. Řezníčková, T. Novotný	2010	projektová dokumentace pro stavební povolení a provedení stavby (1 : 100, 1 : 50, 1 : 10)	oprava části střechy zámku – krov a střecha nad jihozápadním nárožím	
Konopíště	Benešov	kostel sv. Bartoloměje	5689	M. Vítek	1980	dokumentace	rekonstrukce oken obou věží	
Konopíště	Benešov	zámecký park	5530	J. Souček, M. Součková	2013	prováděcí projekt (1 : 500)	sadové úpravy v okolí Korkového pavilónu	CD
Konopíště	Benešov	zámek – Velká věž	5564	T. Novotný, M. Bartoňová	2015	projektová dokumentace pro stavební povolení a provádění stavby (1 : 1 000, 1 : 50)	oprava střechy Velké věže	
Konopíště	Benešov	zámek – Velká věž	5565	T. Novotný, M. Bartoňová, M. Kloiber, J. Bláha, J. Frankl, T. Kýnel, K. Eliášek	2015	digitální zaměření stávajícího stavu a průzkumy (1 : 50)	oprava střechy Velké věže	CD
Konopíště	Benešov	zámek – Velká věž	5566	T. Novotný, M. Bartoňová	2016	projektová dokumentace skutečného provedení stavby (1 : 1 000, 1 : 50, 1 : 10/1 : 5/1 : 2)	oprava střechy Velké věže	

obec	okres	objekt	arch.č. zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Konopiště	Benešov	zámecký areál	5567 J. Masák, M. Tůma, T. Hojer	2016	digitální zaměření stávajícího stavu (1 : 50)	opravy vybraných střech zámku a budov v zámeckém areálu	
Konopiště	Benešov	zámecký areál	5568 J. Masák, K. Zedníčková, R. Herink, J. Svěrek, I. Horová, T. Kyncl, L. Košťál, M. Tůma, T. Hojer	2016	digitální zaměření stávajícího stavu a průzkumy 1 : 1 000, 1 : 500	opravy vybraných střech zámku a budov v zámeckém areálu	
Konopiště	Benešov	zámecký areál	5569 J. Masák, K. Zedníčková, R. Herink, J. Svěrek, I. Horová, T. Kyncl, L. Košťál, K. Poláček	2016	projektová dokumentace pro provádění stavby (1 : 2 000, 1 : 1 500, 1 : 500/100, 1 : 50, 1 : 20)	opravy vybraných střech zámku a budov v zámeckém areálu – 1. etapa	
Konopiště	Benešov	zámecký areál	5570 J. Masák, K. Zedníčková, R. Herink, J. Svěrek, I. Horová, T. Kyncl, L. Košťál, D. Brouzdová, K. Poláček	2016	projektová dokumentace pro provádění stavby (1 : 2 000, 1 : 1 500, 1 : 500, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 20)	opravy vybraných střech zámku a budov v zámeckém areálu – 2. etapa	
Konopiště	Benešov	areál zámku – lávka při domu čp. 5	5571 O. Hrdlička, J. Starý	2015	prováděcí projekt (1 : 500, 1 : 50, 1 : 20)	oprava dřevěné lávky vedoucí od vozovny na hrázi rybníka	
Konopiště	Benešov	areál zámku – korkový pavilon, jižní okraj Růžové zahrady	5572 O. Hrdlička	2016	úprava projektu (1 : 50, 1 : 20)	rekonstrukce korkového pavilonu	
Konopiště	Benešov	zámeček	5573 B. Kouba, K. Mikeš, M. Kapálek	2017	projekt pro stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 40)	čistiřna odpadních vod – strojně technologická část	
Kosmonosy	Mladá Boleslav	zámeček čp. 1 – základní škola	5496 T. Šantavý, M. Bubeníková	2016	dokumentace pro stavební povolení a provedení stavby (1 : 250, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 25)	bezbariérový přístup, SO.01 – zprístupnění jídelny, SO.02 dostavba výtahu	
Kosmonosy	Mladá Boleslav	rodinný dům čp. 142, Boleslavská ulice – bývalý panský špitál	5497 L. Jenček, M. Burda	2016	dokumentace pro ohlášení drobné stavby (1 : 250, 1 : 75)	stavební úpravy rodinného domu	
Kosmonosy	Mladá Boleslav	Psychiatrická nemocnice, Lípy 15	5498 P. Wudy	2017	dokumentace pro provedení stavby (1 : 75)	opravy vnitřních prostor v I. NP, jižní, východní a severní křídlo – pavilon S	CD
Kosmonosy	Mladá Boleslav	čp. 409, ul. Sadová	5499 J. Titlbach, J. Maryška	2011	dokumentace pro ohlášení stavby (1 : 50)	změna užívání komory, sušárny a částí půdních prostor na šatník a sklad sezonního nářadí	
Kosmonosy	Mladá Boleslav	dvě výklenkové kaple v ul. Lípy – kaple sv. Heleny a kaple sv. Františka Xaverského	5500 M. Volejník, D. Mareček, R. Pěkná	2017	dokumentace pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 25)	celková obnova výklenkových kaplí	
Kosmonosy	Mladá Boleslav	Bradlecká – Duhová stezka pro cyklisty a chodce se společným provozem	5501 J. Altera, J. Jiráč, J. Havelka	2017	dokumentace pro územní řízení (1 : 250)	zájmové území zahrnuje trasu v dl. J, 829 k 26 km procházející severojižní směrem města	
Kosmonosy	Mladá Boleslav	novostavba rodinného domu	5502 S. Skrbková, P. Navrátil	2016	dokumentace pro vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení (1 : 2880, 1 : 400)	novostavba RD na pozemku st.č. 271/11, 271/7 a parc. č. 2808 a 2068	
Kosmonosy	Mladá Boleslav	Psychiatrická nemocnice, Lípy 15	5597 P. Wudy	2017	dokumentace pro stavební řízení v rozsahu DPS (1 : 1 000, 1 : 200)	opravy vnitřních prostor v I. NP, jižní, východní a severní křídlo, pavilon S	
Kosmonosy	Mladá Boleslav	Loreta – Santa Casa – ambity	5598 L. Jenček, M. Burda	2017	dokumentace pro provedení stavby (1 : 500, 1 : 200, 1 : 150, 1 : 50)	stavební opravy ambitů – střecha, fasáda	
Kosmonosy	Mladá Boleslav	víceúčelový objekt, Debržská 2	5687 D. Vinšová	2018	dokumentace pro provedení stavby (1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 200, 1 : 100)	bytové, ubytovací a restaurační prostory, kanceláře a dílny	

obec	okres	objekt	arch.č. zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Kosmonosy	Mladá Boleslav	Rezidence Kosmonosy, Bradlečská 556	5701 B. Pelclová, M. Pecl, V. Domkář	2009	architektonická studie I. stupeň (1 : 1 000, 1 : 300, 1 : 150, 1 : 100)		
Kosmonosy	Mladá Boleslav	zámek	5702 T. Šantavý, H. Luštická	2011	dokumentace pro stavební povolení (1 : 250, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 20, 1 : 5, 1 : 2)	komplexní oprava jižního průčelí (vč. prostor Sally tereny)	
Kosova Hora	Příbram	most na silnici III/11348 – ev. č. 1	5594 B. Horák, J. Horák	2003	dokumentace k žádosti o stavební povolení na stavbu (1 : 20 000, 1 : 2 000, 1 : 200, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 25)	vodoteč Mastník v intravilánu obce	
Kostelec nad Labem	Mělník	dům čp. 316 – volnočasové centrum	5588 J. Dluhoš, J. Vinarš	2010	projekt pro stavební povolení	stavební úpravy	
Krtý	Rakovník	kostel sv. Vojtěcha	5659 J. Rineš	2001	projekt pro stavební povolení (1 : 100, 1 : 50, 1 : 10)	obnova krovu a střechního pláště	
Křivoklát	Rakovník	hrad	5517 M. Bukvař, M. Bukvař	2011	projektová dokumentace pro stavební řízení (1 : 200, 1 : 200/100, 1 : 50, 1 : 25)	zásobení návštevnických WC vodou ze studny, doplňované dešťovou vodou	
Křivoklát	Rakovník	severní křídlo hradního paláce	5518 O. Hrdlička	2012	návrh opravy (1 : 100)	střechy královna palácového křídla hradu	
Křivoklát	Rakovník	objekt se vstupní branou hradu	5519 O. Hrdlička	2013	projekt pro stavební povolení a provedení stavby (1 : 200, 1 : 50, 1 : 20, 1 : 10)	oprava střechy	
Křivoklát	Rakovník	objekt se vstupní branou hradu	5520 O. Hrdlička	2014	dokumentace pro skutečné provedení stavby (1 : 500, 1 : 50, 1 : 20, 1 : 10)	oprava střechy	
Křivoklát	Rakovník	hrad – nádvoří bývalý pivovaru	5521 M. Bukvař, M. Bukvař	2015	studie (1 : 200)	studie zásobení pitnou vodou včetně úpravy vody a její akumulace z již provedeného nového vrtu v nádvoří bývalého pivovaru	
Křivoklát	Rakovník	hrad	5522 M. Bukvař, M. Bukvař	2015	dokumentace pro stavební povolení (1 : 200, 1 : 200/100, 1 : 50, 1 : 25, 1 : 2)	zásobení návštevnických WC vodou ze studny, doplňované dešťovou vodou	
Křivoklát	Rakovník	hrad – Velká věž	5523 J. Starý, M. Fejková, B. Tejnor	2014	dokumentace pro stavební povolení (1 : 200, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 20, 1 : 10)	oprava Velké věže – krov, střecha, fasády	
Křivoklát	Rakovník	hrad – Velká věž	5524 S. Štork	2016	dokumentace pro skutečné provedení stavby (1 : 200, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 20, 1 : 10)	oprava střechy Velké věže	
Křivoklát	Rakovník	hrad – Prochoditá věž	5525 M. Tůma, T. Hojer	2014	změření stávajícího stavu (1 : 50)	oprava střechy Prochoditě věže	
Křivoklát	Rakovník	hrad – Prochoditá věž	5526 J. Masák, J. Světek, P. Beran	2014	studie variantních řešení	oprava střechy Prochoditě věže	
Křivoklát	Rakovník	hrad – Prochoditá věž	5527 J. Masák, J. Světek, P. Beran, M. Pertlíček	2015	projektová dokumentace pro stavební povolení a projektová dokumentace pro provedení stavby (1 : 5 000, 1 : 200, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 10)	oprava střechy Prochoditě věže	
Lidice	Kladno	Památník Lidice	5661 J. Stašek, Z. Stašková, P. Hartmann	1992	studie (1 : 2 000, 1 : 500, 1 : 200)	rekonstrukce rozestavěného Památniku Lidice na Kulturní, duchovní a humanitární středisko	
Lidice	Kladno	objekt čp. 152 – galerie – kulturní dům	5662 K. Zhuska, P. Trambová, M. Bícera, H. Krůtová, K. Nedvěďová	2002	projekt pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 100)	Lidická galerie a technické zázemí Památniku Lidice – rekonstrukce, přestavba	
Lobkovice	Mělník	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5592 RTF – pozemní stavitelství	2010	projekt (1 : 75)	obnova střechního pláště a sanace krovů	
Luštěnice	Mladá Boleslav	zámek	5657 R. Colombelli, J. Čadílek	2018	projektová dokumentace (1 : 100)	přípravné a bourací práce, záměr : rekonstrukce objektu na hotel	
Malíkovice	Kladno	kostel Všech Svatých	5660 J. Rineš	2002	projekt pro stavební povolení (1 : 50)	obnova přístupového schodiště	
Mělník	Mělník	čp. 10, náměstí Míru	5579 M. Drechsler	2005	projekt pro stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 200, 1 : 100)	stavební úpravy v domě – 2. etapa	

obec	okres	objekt	ardh.č. zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Mělník	Mělník	centrum – náměstí Míru a ulice Svatováclavská	5580 P. Zajíčková	2006	architektonická studie (1 : 500, 1 : 200)	parter historického centra	
Mělník	Mělník	centrální část MPZ – p.p.č. 222, 220 a 213/2	5581 P. Zajíčková	2011	pasport stávajícího objektu (1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	RD – novostavba	
Mělník	Mělník	centrální část MPZ – p.p.č. 222, 220 a 213/2	5582 P. Zajíčková	2011	dokumentace pro stavební povolení (1 : 50)	RD – novostavba – rekonstrukce stávajícího objektu	
Mělník	Mělník	kostel sv. Petra a Pavla	5583 PRACOM	2016	dokumentace	obnova kostela sv. Petra a Pavla – zmapování skutečného stavu před zahájením prací	
Mělník	Mělník	lokality Vinařství, ul. Rybáře	5690 P. Hořký, R. Veselý	2008	dokumentace pro územní řízení (1 : 5 000, 1 : 250, 1 : 250 / 1 : 100, 1 : 50)	líhová stavba – mobilní protipovodňová ochrana města	
Mělník	Mělník	Erbenova ul. č. 56, čp. 4	5691 S. Maršík, K. Zeis, Housa	1976	zaměření (1 : 500, 1 : 50)	sanace podzemí – soubor objektů SO 01	
Mělník	Mělník	Erbenova ul. č. 57, čp. 6	5692 S. Maršík, K. Zeis, Housa	1976	zaměření (1 : 500, 1 : 50)	sanace podzemí – soubor objektů SO 01	
Mělník	Mělník	ulice 5. května čp. 110 a Pražská brána	5693 S. Maršík, K. Zeis	1976	zaměření (1 : 500, 1 : 50)	sanace podzemí – soubor objektů SO 02	
Michalovice	Mladá Boleslav	zřícenina hradu	5494 T. Šantavý, V. Kladiwa	2017	technická pomoc (1 : 200, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 15)	provizorní zabezpečení a vytipování tras pro veřejnost, postupná sanace historických hradních konstrukcí	
Michalovice	Mladá Boleslav	zřícenina hradu	5495 T. Šantavý, V. Kladiwa	2017	zaměření (1 : 200, 1 : 100)	aktualizace a digitalizace situace stávajícího stavu, stav původních konstrukcí	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	sokolovna, ul. Palackého čp. 223	5503 M. Mazanec	2017	projektová dokumentace ke stavebnímu povolení (1 : 700, 1 : 500, 1 : 100, 1 : 75, 1 : 25)	stavební a dispoziční úpravy bazénu	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	objekt Centrum 83	5504 R. Wolf, V. Fiedler	2017	dokumentace pro provedení stavby (1 : 100)	stavební úpravy za účelem snížení energetické náročnosti objektu	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	objekt Centrum 83 – osobní výtah	5505 Z. Kadlec, P. Navrátil	2015	projekt pro stavební povolení	výměna technologie výtahu a související stavební úpravy	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	kamenná opěrná zeď u Cukrárny U Bertíka	5506 Z. Ladman	2017	projekt pro provedení stavby (1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	sanace zřícené kamenné zdi	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	nová opěrná zeď u Cukrárny U Bertíka	5507 Z. Ladman	2017	projekt pro provedení stavby (1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	nová opěrná zeď na místě zřícené kamenné opěrné zdi	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	klášter na Karmeli, čp. 74	5508 J. Sonlajtner, J. Obůrka	2017	dokumentace pro stavební povolení (1 : 200, 1 : 100)	stavební úpravy podkroví – VCNK – INNOCUBE – objekt bude užíván jako školící a vzdělávací zařízení – inkubátor	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	chodník ul. Havlíčkova	5509 J. Jiráček, J. Havelka	2015	dokumentace pro stavební povolení a pro provedení stavby (1 : 250, 1 : 50)	oprava chodníku	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	dva bytové domy – ul. Tovačovského a Ptácká	5510 J. Soukup	2017	studie (1 : 500, 1 : 300)	výstavba na parc. č. 462/1, 462/4, 598/1, 598/2	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	sokolovna II, Palackého 223/8	5596 M. Mazanec	2017	studie (1 : 250, 1 : 150, 1 : 75)	stavební a dispoziční úpravy 1. PP – změna dokončené stavby	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	č.k. 83, Staroměstské náměstí	5599 M. Marek, M. Marek	2017	projekt (1 : 5 000, 1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 100)	stavební úpravy objektu	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	sokolovna II, ul. Palackého čp. 223	5653 M. Mazanec	2018	projektová dokumentace DSP – změna dokončené stavby (1 : 250, 1 : 100, 1 : 75, 1 : 50)	stavební a dispoziční úpravy suterénních prostor	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	Centrum 83 – DOZP, Havlíčkova 447/13	5654 S. Trejtnarová, V. Fiedler	2018	dokumentace pro provedení stavby (1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy části 2. NP (spojené se změnou v účelu užívání části prostor na DOZP)	

obec	okres	objekt	arch.č. zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	Centrum 83 – DOZP, Havlíčkova 447/13	5655 S. Trejtnarová, V. Fiedler	2018	dokumentace pro provedení stavby (1 : 500, 1 : 150, 1 : 50, 1 : 10)	stavební úpravy stávajících objektů a přístavba nového objektu	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	Senior centrum, Jaseňská 145	5656 Senior holding	2017	návrh	využití území pro zbudování seniorského centra	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	Městské divadlo – vstupní schodiště a zídky	5684 T. Šantavý, M. Bubeníková	2018	technická pomoc + aktualizace (1 : 50, 1 : 25, 1 : 20)	oprava poškozeného vstupního schodiště a zídek	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	areál Škoda auto a.s., Česana jih	5685 atelier Tsunami	2012	koncept rozvoje TE (1 : 1 500)	situace, návrh, varianty	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	bytový dům na Karmeli	5686 M. Kúdela, J. Radosta	2017–2018	architektonická studie (1 : 500, 1 : 300, 1 : 200, 1 : 250, 1 : 100)		
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	městský dům, Staroměstské náměstí 2 – U hradu čp. 2	5703 I. Bergman, M. Bergman	2007	dokumentace pro stavební povolení (1 : 200, 1 : 100)	navrhované úpravy domu	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	městský dům, Staroměstské náměstí 2 – U hradu čp. 2	5704 I. Bergman, M. Bergman	2007	projekt pro stavební řízení (1 : 100, 1 : 10)	navrhované úpravy domu	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	městský dům, Staroměstské náměstí 2 – U hradu čp. 2	5705 I. Bergman, M. Bergman	2007	projekt pro stavební řízení (1 : 200, 1 : 100, 1 : 20, 1 : 10)	oprava historického objektu	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	městský dům, Staroměstské náměstí 2 – U hradu čp. 2	5706 I. Bergman, M. Bergman	2008	projekt pro stavební řízení (1 : 50, 1 : 20, 1 : 10, 1 : 2)	oprava historického objektu	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	bytový dům na Karmeli	5707 M. Kúdela, J. Radosta	2017	studie (1 : 500, 1 : 200, 1 : 100)		
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	Staroměstské nám. čp. 17	5708 M. Belica, L. Zeman, M. Bunganíč	2018	dokumentace pro společné povolení (1 : 500, 1 : 200, 1 : 100)	stavební úpravy objektu	
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	krajinařská část parku zámku – tzv. anglická část	5531 J. Souček, M. Součková	2009	prováděcí projekt – doplnění a aktualizace (1 : 1 000, 1 : 700)	inventarizační průzkum, návrh nových výsadeb	CD
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	krajinařská část parku zámku	5532 J. Souček, M. Součková	2012	projektová dokumentace – doplnění a aktualizace II. (1 : 1 000)	aktualizace inventarizace dřevin, doplnění osazovacího plánu	
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	krajinařská část parku zámku – jírovcová alej	5533 J. Souček, M. Součková	2012	projektová dokumentace – doplnění a aktualizace II. (1 : 500)	obnova jírovcové aleje	CD
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	krajinařská část parku	5534 J. Souček, M. Součková	2009	prováděcí projekt (1 : 500)	cestní síť	CD
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	krajinařská část parku – okolí Orlí brány	5535 J. Souček, M. Součková	2016	prováděcí projekt (1 : 200)	návrh sadových úprav v okolí Orlí brány	
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	areál zámku – ohradní zdi	5561 J. Zastoupil, I. Král, V. Mlázovský, M. Pilecká, Z. Rieger	2014	dokumentace stávajícího stavu (1 : 2 000, 1 : 200, 1 : 100, 1 : 50)	obnova ohradních zdí areálu zámku – geodetické zaměření stávajícího stavu	CD
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	ohradní zdi areálu zámku	5562 V. Mlázovský, M. Pilecká, Z. Rieger, F. Chmel	2015	dokumentace pro stavební povolení a provádění stavby (1 : 10 000, 1 : 1 000, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 20, 1 : 10)	obnova ohradních zdí areálu zámku – úsek 1, 2, 14 – 23, jihovýchodní, východní a severní část zahrady	
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	ohradní zdi areálu zámku	5563 V. Mlázovský, M. Pilecká, Z. Rieger, F. Chmel	2015	dokumentace pro stavební povolení a provádění stavby (1 : 10 000, 1 : 1 000, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 10, 1 : 5)	obnova ohradních zdí areálu zámku – úsek 3–13, jižní a západní část zahrady	CD
Mnišek pod Brdy	Praha-západ	ohradní zeď parku	5511 J. Valenta	2014	dokumentace pro stavební povolení (1 : 2000, 1 : 100, 1 : 50)	obnova ohradní zdi parku	
Mnišek pod Brdy	Praha-západ	ohradní zeď parku	5512 J. Valenta, V. Kaliner	2015	dokumentace skutečného provedení stavby (1 : 100, 1 : 150, 1 : 50, 1 : 25)	obnova ohradní zdi parku	
Panenské Břežany	Praha-východ	kaple sv. Anny	5589 J. Zuna	2014	prováděcí projekt (1 : 100)	silnoproudá elektroinstalace expozičního osvětlení	

obec	okres	objekt	arch.č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Panenské Břežany	Praha-východ	budova zámku a její okolí	5593	M. Macháčeková, J. Douděra	2011	projektová dokumentace k žádosti o stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy tzv. Horního zámku pro potřeby zřízení expozice – Památníku národního odboje provozní budova	
Pavlovice	Benešov	Blaničský mlýn – rehabilitační a školské středisko	5673	Letovský	1979	technický projekt (1 : 2880, 1 : 500, 1 : 100/100, 1 : 100, 1 : 50)		
Plaňany	Kolín	kostel sv. Jana Křtitele	5694	Fr. Mikš	1908	zaměření	staré stavební plány veřejné osvětlení	
Poděbrady	Poděbrady	most ev. č. 611-016	5672	J. Bursa	2008	realizační dokumentace stavby (1 : 250, 1 : 50)	pasport vegetačních prvků zahrad – průzkumy a rozbor, situace vegetačních prvků	
Praha – Malá Strana	Praha	zahrady pod Pražským hradem	5545	B. Kubecová, I. Marek, B. Eismanová	2011	dokumentace (1 : 200)	úprava domu – rekonstrukce střechy a stropu	
Pravonín	Benešov	zámek	5665	O. Drvota	1958	zaměření – stávající stav (1 : 250, 1 : 100)	návrh adaptace zámku – projektová část HSV	
Pravonín	Benešov	zámek	5666	Němec, Bartůšek	1969	zaměření – stávající stav (1 : 2880, 1 : 50)	obnova poutního areálu	
Pravonín	Benešov	zámek	5667	J. Debríčka, V. Doležalová	1962	projekt (1 : 100)		
Příbram – Svatá Hora	Příbram	areál kláštera s kostelem Nanebevzetí Panny Marie	5595	R. Cibík, M. Sluka, M. V. Křepel, L. Kozák	2011	dokumentace pro stavební povolení (1 : 200, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 20)		
Řepín	Mělník	zámek – hlavní budova, jídelna, správní budova	5590	J. Vaněk	2011	projekt k územnímu řízení (1 : 100, 1 : 50)	etapa 1 – bourací práce	
Řepín	Mělník	areál zámku – školící středisko	5591	N. Zachardová, J. Stěnička, A. Juhová, K. Tajblová, R. Mrázková, V. Jirsáková	2011	architektonická studie (1 : 1 000, 1 : 200)	návrh využití areálu na školící středisko EDUCA Řepín	
Sázava	Benešov	Sázavský klášter – zahrady	5536	A. Wagner, T. Hradečný, A. Salašová	2010	projektová dokumentace (1 : 5 000, 1 : 500, 1 : 300, 1 : 200)	obnova zahrad – návrh konceptu	CD
Sázava	Benešov	Sázavský klášter – zahrady	5537	L. Vogelová, A. Wagner, T. Hradečný	2010	prováděcí dokumentace (1 : 500, 1 : 300)	obnova zahrad – dendrochronologický průzkum, výsadba, terénní úpravy	
Sázava	Benešov	Sázavský klášter – zahrady	5538	A. Wagner, T. Hradečný, V. Mlázovský, M. Pilecká, Z. Rieger, J. Chmel	2010	dokumentace k provedení stavby – stavebně technická část (1 : 500, 1 : 200, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 20, 1 : 10)	obnova zahrad – návrh opravy označených stavebních konstrukcí, které jsou součástí zahrad (ohradní stěny, schodiště, opěrné zdi, atd)	CD
Sázava	Benešov	Sázavský klášter – zahrady	5539	A. Wagner, T. Hradečný, K. Myšička, J. Mach	2011	dokumentace pro provedení stavby (1 : 500, 1 : 500/50, 1 : 300, 1 : 100)	obnova zahrad – stavební úpravy ploch nádvoří a cest v zahradách kláštera	
Sázava	Benešov	Sázavský klášter – zahrady	5540	A. Wagner, L. Vogelová, N. Bratková	2011	dokumentace pro provedení stavby (1 : 200)	obnova zahrad – Kostelní zahrada a Rajský dvůr – automatický zavlažovací systém	
Sázava	Benešov	Sázavský klášter – zahrady	5541	A. Wagner, T. Hradečný, L. Vogelová	2011	dokumentace pro provedení stavby (1 : 200, 1 : 250)	obnova zahrad – Svatoprobopská zahrada a úpravy betonové terasy nad svatoprobopskou jeskyní přilehlé k severní straně kostela sv. Prokopa	CD
Sázava	Benešov	fara čp. 73	5553	P. Dostál, M. Tichý, B. Tejnor	2014	dokumentace pro provádění stavby (1 : 200, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 10)	úprava technického vybavení	
Sázava	Benešov	areál kláštera – konvent	5652	V. Mlázovský, M. Pilecká, Z. Rieger, F. Chmel	2018	projektová dokumentace pro vydání stavebního povolení a pro provádění stavby, aktualizace PD z r. 2007 a 2010 (1 : 2500, 1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	oprava krovy a střechy jižního a západního křídla konventu	CD
Slaný	Kladno	historické jádro města – hrady	5575	O. Hrdlička	2012	projekt pro stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 100, 1 : 50)	oprava severovýchodního úseku hradeb	
Slaný	Kladno	historické jádro města – hrady	5576	O. Hrdlička	2003	projektový úkol (1 : 1 000, 1 : 250, 1 : 100)	oprava jihovýchodního úseku hradeb	
Slaný	Kladno	Česká spořitelna a.s., pobočka Slaný, Husova 99	5669	M. Suchopárek, P. Lédl	2003	dokumentace ke stavebnímu řízení (1 : 1 000, 1 : 100)	rekonstrukce a modernizace stávajícího bankovního provozu	

obec	okres	objekt	arch.č. zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Slaný – Otruby – Lidický dvůr	Kladno	kostel sv. Jakuba Většího	5574 O. Hrdlička	2015	prováděcí projekt (1 : 50, 1 : 20)	oprava střechy a stropu	
Smilkov	Benešov	Ústav sociální péče – ubytovny	5668 Němec, Bartůšek	1969	jednostupňová technická dokumentace (1 : 2880, 1 : 50)	adaptace ubytovny pro zaměstnance ÚSP	
Středokluky – Podlešín	Praha-západ	most	5695 M. Bernát, P. Novák, M. Nováková	2005	projekt stavby – aktualizace (1 : 100, 1 : 50, 1 : 10, 1 : 5)	rekonstrukce mostu	
Tlosov	Benešov	zámek	5479 Mikeš, Souček, Rybáček	1958	zaměření stávajícího stavu (1 : 200, 1 : 100)	modernizace a dostavba	
Tlosov	Benešov	objekt č. 6	5480 Z. Rainhart	1996	zaměření (1 : 50)	rekonstrukce a dostavba	
Tlosov	Benešov	objekt č. 2	5481 P. Kílka, Žalud	1995	studie (1 : 500, 1 : 200)	dispoziční změny ve 2. NP a 3. NP	
Třebešice	Kútná Hora	zámek čp. 1	5483 M. Prchal, M. Sádlo	2016	dokumentace pro změnu stavby před jejím dokončením a změna užívání (1 : 1000, 1 : 100)		
Týnec nad Sázavou	Benešov	dům čp. 47 – budova Starý zámek (úřední dům)	5476 M. Rykl, T. Russe, D. Strach, T. Klanc	1999	zaměření stávajícího stavu (1 : 50)		
Týnec nad Sázavou	Benešov	dům čp. 47 – budova Starý zámek (úřední dům)	5477 J. Vlnář, R. Valášková	2000	projekt pro stavební povolení (1 : 1000, 1 : 50)	oprava krovu	
Týnec nad Sázavou	Benešov	dům čp. 59 – bývalý pivovar	5478 V. Krauz, J. Donát	2002	projekt ke stavebnímu řízení (1 : 200, 1 : 50)	RD – změna projektu před dokončením stavby	
Úvaly	Praha-východ	dům čp. 9	5698 Hamouz, Jaroš, Skorkovská	1981	projektová dokumentace (1 : 2 000, 1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	demolice	
Veltrusy	Mělník	zámecký park – Okružní alej – jižní část	5542 J. Zastoupil, I. Král	2010	dokumentace (1 : 500)	účelová mapa – zaměření polohy stromů v úseku konec nově vysazených stromů – Most	
Veltrusy	Mělník	zámecký park – Okružní alej	5543 J. Kolařík, J. Rousová	2011	projektová dokumentace pro žádost o dotaci na OPŽP (1 : 5 000, 1 : 1 000, 1 : 750)	regenerace Okružní aleje	CD
Veltrusy	Mělník	zámecký park	5544 J. Krause, J. Krause	2012	dokumentace	návrh obnovy porostů památníku Marie Terezie a CD návrh obnovy porostů podél Mlýnského potoka	
Veltrusy	Mělník	zámecký park	5600 Š. Tesař, J. Špičák	2010	architektonická studie (1 : 500, 1 : 50)	revitalizace parku, rekonstrukce – komunikace a ohrazení, mostní objekty	
Veltrusy	Mělník	zámecký park	5601 Š. Tesař, D. Vágnr, Z. Bočková, Z. Podráský, T. Šantavý, J. Bílek	2012	projektová dokumentace DVZ – DRS (1 : 5 000)	revitalizace parku, rekonstrukce – komunikace a ohrazení	
Veltrusy	Mělník	zámecký park	5602 Š. Tesař, Z. Podráský	2013	dokumentace pro stavební povolení (1 : 200)	revitalizace parku, rekonstrukce – komunikace a ohrazení, podchod pro daňky	
Veltrusy	Mělník	zámecký park	5603 Z. Bočková, M. Turek, J. Petr	2014	dokumentace pro provedení stavby (1 : 500)	obnova po povodních – cesty a oplocení	
Veltrusy	Mělník	zámecký park	5604 D. Merta, B. Jelínková	2016	dokumentace pro provedení stavby (1 : 30 000, 1 : 5 000, 1 : 2 500, 1 : 1 000, 1 : 50, 1 : 20)	obnova po povodních – cesty a oplocení	CD
Veltrusy	Mělník	zámecký park	5605 Z. Bočková, M. Turek, J. Petr	2014	dokumentace pro provedení stavby (1 : 500)	obnova po povodních – parkoviště v autocampu Obora	CD
Veltrusy	Mělník	zámecký park	5606 J. Zastoupil, I. Král, J. Kozák	2011	účelová mapa (1 : 500)	stěpé rameno pod Hájenkou v Obore	
Veltrusy	Mělník	zámecký park	5607 J. Zastoupil, I. Král, J. Doubal	2011	zaměření profilů (1 : 500, 1 : 200)	křížení ethylenovodu s vodním kanálem	
Veltrusy	Mělník	zámecký park	5608 J. Zastoupil, I. Král	2014	účelová mapa (1 : 500)	vodní kanál (mezi Laudovým pavilonem a Jezírkiem)	CD
Veltrusy	Mělník	zámecký park	5609 M. Šindelář, P. Kokeš	2012	dokumentace pro zadání stavby (1 : 500, 1 : 500/100, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 20)	rekonstrukce napájecího potrubí vodního kanálu zámekového parku – TRASA I	CD
Veltrusy	Mělník	zámecký park	5610 P. Kokeš, L. Jelínková, J. Brabec	2012	dokumentace pro provedení stavby (1 : 10 000, 1 : 1 000/100, 1 : 250, 1 : 50, 1 : 100, 1 : 20)	obnova zámekového areálu – úprava koryta, přístaviště u brány	
Veltrusy	Mělník	zámecký park	5611 P. Kokeš, M. Šindelář	2014	dokumentace pro provedení stavby (1 : 10 000, 1 : 2 000, 1 : 500)	obnova zámekového kanálu v úseku Laudonův pavilón – Špičkl	

obec	okres	objekt	arch.č. zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Veltrusy	Mělník	zámecký park	5612 D. Cihlář, T. Beránek	2014	studie (1 : 50 000, 1 : 25, 1 : 50)	shybky na VVTL, plynovodech v bočním ramenu Mlýnského potoka – Ostrov	CD
Veltrusy	Mělník	areál zámku – stáj pro ovce	5613 P. Dostál	2012	dokumentace pro ohlášení stavby (1 : 100)	SO 08 stáj pro ovce – Schola Naturalis	CD
Veltrusy	Mělník	areál zámku – zámecká zásobní zahrada	5614 P. Dostál	2013	projekt pro provedení stavby (1 : 250, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 10, 1 : 5, 1 : 2)	parénishtë pro předpěstování sadby – 3 objekty	
Veltrusy	Mělník	areál zámku – hospodářský dvůr, nájemní dům čp. 264	5615 P. Dostál	2014	dokumentace pro provádění stavby (1 : 500, 1 : 100)	realizace rekonstrukce stavebních objektů v rámci projektu Schola Naturalis II. – SO 01	
Veltrusy	Mělník	areál zámku – doplnkové objekty Domů u vstupní brány	5616 P. Dostál	2014	dokumentace pro provádění stavby (1 : 200, 1 : 50)	nájemní dům – oprava fasád	
Veltrusy	Mělník	areál zámku – dům zahradníka	5617 P. Doležal	2013	dokumentace pro výběr dodavatele stavby (1 : 500, 1 : 100)	realizace rekonstrukce stavebních objektů v rámci projektu Schola Naturalis II. – oprava chlívků, studny, sklepa	
Veltrusy	Mělník	areál zámku – dům zahradníka	5618 M. Kudrmonský	2016	studie (1 : 50, 1 : 20)	oprava dvou komínů	
Veltrusy	Mělník	Charlottin mostek	5619 E. Wichs, V. Mláčovský, Z. Rieger	2013	dokumentace pro stavební povolení a provedení stavby (1 : 5 000, 1 : 200, 1 : 50)	koncepce obnovy objektu	
Veltrusy	Mělník	Charlottin mostek	5620 E. Wichs, V. Mláčovský, Z. Rieger	2015	dokumentace pro stavební povolení a provedení stavby (1 : 5 000, 1 : 200, 1 : 50)	Charlottin mostek – celková oprava objektu	CD
Veltrusy	Mělník	areál zámku	5621 P. Nakládal, I. Mikisková	2011	průzkum	předběžné vyhodnocení vrtů VT-1 a VT-K	
Veltrusy	Mělník	areál zámku	5622 P. Nakládal, I. Mikisková	2011	průzkum	hydrogeologický průzkum geotermálních zdrojů	
Veltrusy	Mělník	areál zámku	5623 P. Nakládal, I. Mikisková	2013	projekt	projekt vrtů pro tepelná čerpadla	
Veltrusy	Mělník	areál zámku – pozemek parc. č. 932	5624 M. Fáník, Z. Tomášková	2012	projektová dokumentace pro stavební povolení (1 : 500)	termovrt V-6	
Veltrusy	Mělník	areál zámku – pozemek parc. č. 932	5625 V. Kněžek, I. Koroš	2014	projekt (1 : 10 000, 1 : 1 000)	projekt hydrogeologického průzkumného vrtu V-6	
Veltrusy	Mělník	areál zámku – pozemek parc. č. 932	5626 V. Kněžek	2014	dokumentace	hydrogeologické zdůvodnění změny navržené konstrukce průzkumného hydrogeologického vrtu V-6	CD
Veltrusy	Mělník	areál zámku – Holandský selský dvůr, S stáj, konírna, oranžerie, severozápadní křídlo	5627 T. Růžička, T. Gandel, T. Buchar, M. Januš	2011	dokumentace pro územní řízení (1 : 10 000, 1 : 1 000, 1 : 500)	projekt otopného systému – topné zdroje, vrtý pro tepelná čerpadla	CD
Veltrusy	Mělník	areál zámku – hlavní budova	5628 T. Růžička, T. Gandel, T. Buchar, M. Januš	2012	dokumentace pro územní řízení (1 : 10 000, 1 : 1 000, 1 : 500)	projekt otopného systému – topné zdroje, vrtý pro tepelná čerpadla – hlavní budova	CD
Veltrusy	Mělník	areál zámku – Holandský selský dvůr, severní stáj, konírna, oranžerie, severozápadní křídlo	5629 T. Růžička, T. Gandel	2011	dokumentace pro výběr zhotovitele (1 : 500, 1 : 50)	projekt otopného systému – topné zdroje, vrtné a hydrologické práce – výkaz výměr	
Veltrusy	Mělník	areál zámku – Holandský selský dvůr, severní stáj, konírna, oranžerie, severozápadní křídlo	5630 T. Růžička, T. Gandel	2011	dokumentace pro výběr zhotovitele (1 : 500, 1 : 50)	projekt otopného systému – topné zdroje	

obec	okres	objekt	ardh.č. zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Veltrusy	Mělník	areál zámku – Holandský selský dvůr, severní stáj, konírna, oranžerie, severozápadní křídlo	5631 T. Růžička, T. Gandel, T. Buchar, M. Januš	2012	dokumentace pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 50, 1 : 25)	projekt otopného systému – topné zdroje	CD
Veltrusy	Mělník	areál zámku – Holandský selský dvůr, severní stáj, konírna, oranžerie, severozápadní křídlo	5632 T. Růžička, T. Gandel, T. Buchar, M. Januš	2013	dokumentace pro stavební povolení (1 : 50)	projekt otopného systému – topné zdroje	CD
Veltrusy	Mělník	areál zámku – hlavní budova	5633 T. Růžička, T. Gandel, T. Buchar, M. Januš	2012	dokumentace pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 50) projekt	projekt otopného systému – topné zdroje – hlavní budova	CD
Veltrusy	Mělník	zámecký park – hlavní alej	5699 J. Krause	2000	projekt	obnova hlavní aleje a vybraných porostů, ošetření výsaděb první etapy	CD
Velvary	Kladno	radnice čp. 1	5577 O. Hrdlička	2010	projekt (1 : 100, 1 : 50, 1 : 20)	opravy střechy, krovu a přílehlého stropu	CD
Votice	Benešov	starý zámek	5663 M. Postránecký, J. Novotný, L. Bakotová	1997	zaměření (1 : 100)	údržbové práce 2014	CD
Žebrák	Beroun	hrad	5559 V. Mlázovský, M. Pilecká	2014	dokumentace k ohlášení stavby (1 : 3 000, 1 : 500, 1 : 200, 1 : 100)	návrh zatravněné střechy	CD
Žebrák	Beroun	hrad – Strážnice	5560 V. Mlázovský, M. Pilecká	2013	dokumentace pro stavební povolení a provádění stavby (1 : 5 000, 1 : 500, 1 : 10, 1 : 5)	oprava ohradní hřbitovní zdi včetně úpravy brány	CD
Žertice	Mladá Boleslav	areál kostel sv. Mikuláše – hřbitovní zeď	5700 M. Volejník, R. Pěkná	2008	dokumentace pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 250, 1 : 150, 1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy objektu	CD
Žleby	Kutná Hora	dům čp. 15, ul. u Parku	5484 R. Novotná	2017	projektová dokumentace pro provedení stavby (1 : 250, 1 : 150, 1 : 100, 1 : 50)	obnova parku	CD
Žleby	Kutná Hora	park	5546 R. Pavlačka, L. Čech, Z. Čechová, P. Čehovský, K. Dienstbierová, V. Šváb	2009	studie, SHP (1 : 8 000, 1 : 25 000, 1 : 5 000, 1 : 1 600, 1 : 1 500, 1 : 1 000, 1 : 75)	obnova parku – revitalizace porostů (1. etapa)	CD
Žleby	Kutná Hora	park	5547 R. Pavlačka, L. Čech, Z. Čechová, A. Navrátil, Čejnar	2010	realizační dokumentace stavby (1 : 2 500, 1 : 1 500, 1 : 755)	obnova parku – revitalizace porostů (1. etapa) (aktualizace 2014)	CD
Žleby	Kutná Hora	park	5548 R. Pavlačka, L. Čech, Z. Čechová, A. Navrátil, Čejnar	2014	realizační dokumentace stavby (1 : 2 500, 1 : 1 500, 1 : 755)	obnova parku – revitalizace porostů (1. etapa) (aktualizace 2014) – změna projektu	CD
Žleby	Kutná Hora	park	5549 R. Pavlačka, L. Čech	2015	realizační dokumentace stavby (1 : 1 100)	obnova parku – revitalizace porostů (1. etapa) (aktualizace 2014) – skutečné provedení	CD
Žleby	Kutná Hora	park	5550 R. Pavlačka, L. Čech	2015	dokumentace skutečného provedení stavby (1 : 1 100)	obnova parku	CD
Žleby	Kutná Hora	park	5551 R. Pavlačka, L. Čech, M. Uhláková, Z. Konečná	2010	DUR, DSP, RDS (1 : 8 000, 1 : 2 000, 1 : 2 500, 1 : 1 600, 1 : 1 500, 1 : 1 000/100, 1 : 750, 1 : 400, 1 : 250, 1 : 200, 1 : 50, 1 : 25)	parkové úpravy	CD
Žleby	Kutná Hora	park	5552 R. Pavlačka, L. Čech	2010	projektová dokumentace (1 : 1 000)	sanace jižního svahu pod Velkou věží, oprava ohradní zdi zásobní zahrady, oprava parkanové zdi pod přístupovou cestou k Černé braně	CD
Žleby	Kutná Hora	areál zámku	5558 J. Starý	2014	dokumentace pro provedení stavby (1 : 1 000, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 25)		CD

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2018 – OSTATNÍ PRŮZKUMY

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámky	CD
Benešov	Benešov	nemocnice, Máchova čp. 400	443	D. Šponer, A. Hamrla, B. Šlapanský, L. Ravčuk	2006	stavebně-technický průzkum	vlhkost a pevnost zdiva, vodotěsnost nosné konstrukce, podlahy, krov	
Bošín	Nymburk	kostel Nanebevzetí Panny Marie	431	J. Vinar	2009	posudek	posouzení stavu kostela a návrh postupu opravy	
Český Brod	Kolín	kostel sv. Gottharda	433	P. Rovnaníková	2011	analýza	analýza barokní omítky z římsy	
Dřínov – Drchkov	Kladno	kaple sv. Vojtěcha	423	O. Hrdlička	2008	stavebně-statický posudek	zhodnocení stávajícího stavu a návrh na opravu	
Hořovice	Beroun	objekt čp. 23 (Šafářův dvůr)	415	M. Fuchs	2013	technická pomoc	posudek a návrh zajištění havarijního stavu objektu	
Chvojen	Benešov	kostel sv. Jakuba	444	A. Nachtmannová	2018	archivní rešerše		
Jarpiče – Budenice	Kladno	bývalá panská sýpka	425	O. Hrdlička	2008	statický posudek	zhodnocení stavu kostela a návrh způsobu opravy	
Jirny	Mělník	areál zámku – sýpka v hospodářském dvoře	432	Z. Nyč, Z. Nývlt	2016	posudek	biotický průzkum	
Karlštejn	Beroun	hrad – skalní stěna a svah nad přístupovou cestou ke hradu	439	J. Král	2012	posudek	posouzení stability skalní stěny	
Karlštejn	Beroun	hrad – Velká věž – Lapidárium a další prostory	441	T. Vyhřídál, G. Simeunovič	2013	analýza	analýza vnitřního prostředí Lapidária a dalších prostor Velké věže hradu	
Koleč	Kladno	zámek a hospodářský dvůr	446	A. Nachtmannová	1999	archivní rešerše		
Komorní Hrádek	Benešov	zámek	411	F. Brázda	1995	fotodokumentace č. 1–45		
Komorní Hrádek	Benešov	starý zámek – severní křídlo	434	J. Veselý, M. Rykl	2003–2004	podrobná – stavebně historická dokumentace	2. patro a stropy nad ním	
Komorní Hrádek	Benešov	Nový zámek	435	M. Kloiber, J. Bláha	2010	stavebně technický průzkum	krov nad jižní částí zámku	
Komorní Hrádek	Benešov	Nový zámek	436	M. Kloiber, J. Bláha	2010	stavebně technický průzkum	krov pultové střechy a krov bývalé chodby	
Komorní Hrádek	Benešov	Starý a Nový zámek, bývalý pivovar, lesovna, purkrabství, ubytovna	437	K. Kolský	1995	posudek	odborné mykologicko – entomologické posouzení střechových dřevěných konstrukcí, sanace	
Komorní Hrádek	Benešov	Starý a Nový zámek, bývalý pivovar, bývalá kovárna, lesovna, ubytovna	438		1993	informační zpráva	rekonstrukce a výstavba objektů SVS SZV/MO	
Křivoklát	Rakovník	hrad – Prochoditá věž	416	J. Masák, J. Smerek, M. Pertlíček, P. Beran	2014	stavebně technický průzkum	posouzení stavu konstrukce střechy	
Ledce	Kladno	kaple sv. Jana Křtitele	424	O. Hrdlička	2003	stavebně-statický posudek	zhodnocení stávajícího stavu a návrh na opravu	
Lukov	Kladno	kostel sv. Jiří a zájezdní hostinec	417	A. Nachtmannová	2018	archivní rešerše		
Mělnicko	Mělník	hřbitovy a hřbitovní architektura	440	K. Stínková	2018	bakalářská práce	sepulkrální památky na Mělnicku, hřbitovy – Liběchov, Liblice, Mělník, Mšeno, Obráství, Vysoká	
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	ohradní zeď areálu zámku	421	V. Mlázovský, Z. Rieger, F. Chmel	2013	statický posudek	vyhodnocení stavebně – technického stavu ohradních zdí	
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	ohradní zeď areálu zámku	422	V. Mlázovský, M. Pilecká, Z. Rieger, F. Chmel	2014	stavebně technický a statický průzkum	obnova ohradních zdí	
Slaný	Kladno	kaple Božího hrobu	426	O. Hrdlička, P. Kotlík	2004, 2005	stavebně-statický posudek	návrh opravy, statické řešení a technologické ošetření kamene	

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámky	CD
Slaný	Kladno	dům čp. 603, Šultysova ulice	427	O. Hrdlička	2008	stavebně-statický posudek	střechy a štítý domu	
Slaný	Kladno	historické jádro – kamenné dlažby	449	H. Zachová, B. Lehká, D. Matoušová, J. Stojanová	2001	průzkum a rozbor	dochované kamenné venkovní dlažby	
Tlsovek	Benešov	areál DÚSP – hospodářské objekty „B“ a „E“	412	J. Sedláček	1995	posudek	rekonstrukce hospodářských objektů, porovnání nákladů na alternativy řešení	
Tmaň	Beroun	hospodářský dvůr	418	A. Nachtmannová	2017	archivní řešení		
Točnick	Beroun	hrad – Královský palác	420	V. Mlázovský, M. Pilecká, Z. Rieger, F. Chmel	2010	stavebně technický posudek objektu	návrh opatření vyvolaných přerušením stavby – oprava krovu Královského paláce	
Třebíz	Kladno	kaple sv. Martina	428	O. Hrdlička	2008	statický posudek	krov kaple	
Týnec nad Labem	Kolín	„Panský dům“, Masarykovo nám. 2	445	M. Rykl	1967	stavebně-historická analýza		
Veltrusy	Mělník	potrubní most	447	L. Skupín, J. Duchoňová	1993	dokumentace – dodatek	technologie opravy potrubního mostu přechodu Vltavy, objekt č. 20 – Vltava I.	
Veltrusy	Mělník	zámecký park – vřokový kanál	448	Z. Alinč, P. Kokeš, J. Zastoupil, I. Král	2003	průzkum	učelový hydrogeologický a inženýrsko-geologický průzkum pro projektovaný vřokový kanál před opravou fasády	
Velvary	Kladno	hospoda Panská čp. 10, náměstí krále Vladislava	429	O. Hrdlička	2009	statické zajištění		
Vlašim	Benešov	Stará radnice čp. 121, Radnická 3	413	P. Hovorka	2009	stavebně-technický průzkum	dvě vodorovné stropní konstrukce povalových stropů nad 2. NP	CD
Vlašim	Benešov	Stará radnice čp. 121, Radnická 3	414	L. Dostál, Z. Potužák, P. Polák	2007	stavebně-technický průzkum	sondy V1 – V26 – 1. NP, 2. NP, 3. NP, půda	2x
Vrbičany	Kladno	kaple Nejsvětější Trojice	430	O. Hrdlička	2006	statický posudek	zhodnocení současného stavu a návrh na statické zajištění	
Žebrák	Beroun	hrad	419	V. Mlázovský, M. Pilecká	2013	statický posudek	návrh opatření	

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2018 – STAVEBNĚHISTORICKÉ PRŮZKUMY

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	text	dokumentace	foto	poznámky	CD
Brandýs nad Labem	Praha-východ	bývalá piaristická rezidence čp. 185, ul. Na Vyšším hradku	735	J. Pešta, E. Nová, V. Černý, T. Kyncl	2018	+	+	+	standardní stavebněhistorický průzkum	
Týnec nad Labem		Panský dům	736	M. Rykl		+	+	-	stavebně historická analýza	

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2018 – NÁLEZOVÉ ZPRÁVY

obec	okres	objekt	arch. č. zpracoval	rok	text dokumentace	foto	druh akce a zkoumaná část objektu	CD
Byšice	Mělník	slepá brána při zámku čp. 25	494 J. Veselý	2018	+	+	NZ OPD operativní průzkum a dokumentace brány u severovýchodní nároží zámku	CD
Český Šternberk	Benešov	hrad - 2. patro	498 V. Všečeka	1985	+	-	NZ o průzkumu stropní konstrukce v místnosti u koupelny (vedle loveckého salonu)	CD
Drahelčice	Praha-západ	sýpka hospodářského dvora čp. 5	489 V. Jesenský	2017	+	+	NZ OPD před zamýšlenou demolicí, celý objekt a areál	CD
Hořovice	Beroun	obytný dům hlídače zámeckého parku a jeho zahrada, čp. 25, ul. K nemocnici	491 V. Jesenský	2017	+	+	NZ OPD před zamýšlenou obnovou, celý objekt	CD
Komorní Hrádek	Benešov	Nový zámek	496 J. Bláha, J. Buzek	2010	+	+	NZ OPD oprava střechy a krovů	CD
Komorní Hrádek	Benešov	Nový zámek	497 J. Bláha, J. Buzek	2010	+	+	NZ OPD oprava střechy a krovů	CD
Kostelní Hlavno	Praha-východ	usedlost čp. 11 - sýpka	499 A. Rákosníková	2018	+	+	NZ OPD průzkum a dokumentace konstrukcí sýpky v rámci předprojektové přípravy	CD
Kotopky - Tihava	Beroun	bývalá válcovna plechu Valcverk	500 V. Jesenský	2018	+	+	NZ OPD před zamýšlenou obnovou, krov a celý objekt	CD
Nový Knín	Příbram	obytný dům, bývala včelařská škola, čp. 9, ul. Žižkova	493 V. Jesenský	2016-2017	+	+	NZ OPD před zamýšlenou sanací, celý objekt	CD
Průhonice	Praha-západ	zámek a hospodářský dvůr - ohradní zeď	490 V. Jesenský	2017	+	+	NZ OPD při obnově, část ohradní zdi parku - dvora čp. 96	CD
Sedlec - Přčice	Příbram	tzv. okresní dům čp. 89, nám. 7. května	495 V. Jesenský	2017	+	+	NZ OPD před zamýšlenou sanací, celý objekt	CD
Žebrák	Beroun	obytný dům čp. 23 a objekty v jeho areálu, Plzeňská ulice	492 V. Jesenský	2018	+	+	NZ OPD před zamýšlenou obnovou, celý objekt s areálem	CD

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2018 – URBANISTICKÉ STUDIE

obec	okres	objekt, umístění	arch. č. zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Brandýs nad Labem	Praha-východ	Městská památková zóna	21 M. Glosová, H. Hermannová	2003	zásady památkové ochrany území - tzv. plány ochrany	průvodní zpráva, hodnotící listy k jednotlivým objektům dle čísel popisných, fotodokumentace, hodnotící plány	CD 5 ks
Rakovník	Rakovník	Městská památková ochrana	23 M. Glosová	1999-2001	zásady památkové ochrany území - tzv. plány ochrany	průvodní zpráva, hodnotící listy k jednotlivým objektům dle čísel popisných, fotodokumentace, hodnotící plány	CD
Sedlec - Přčice	Benešov	Městská památková zóna - část Přčice	20 M. Glosová	1996	zásady památkové ochrany území - tzv. plány ochrany	průvodní zpráva, hodnotící listy k jednotlivým objektům dle čísel popisných, fotodokumentace, hodnotící plány	CD
Sedlec - Přčice	Benešov	Městská památková zóna - část Sedlec	20 M. Glosová	1996	zásady památkové ochrany území - tzv. plány ochrany	průvodní zpráva, hodnotící listy k jednotlivým objektům dle čísel popisných, fotodokumentace, hodnotící plány	CD
Sedlec - Přčice	Benešov	Městská památková zóna - celek	20 M. Glosová, Bureš	1996	zásady památkové ochrany území - tzv. plány ochrany	průvodní zpráva, hodnotící plány	CD
Slaný	Kladno	Městská památková ochrana	22 M. Glosová	1998	zásady památkové ochrany území - tzv. plány ochrany	průvodní zpráva, hodnotící listy k jednotlivým objektům dle čísel popisných, fotodokumentace, hodnotící plány	CD

ODBOR PÉČE O PAMÁTKOVÝ FOND

Také v roce 2018 byla hlavní náplní odboru základní agenda daná §14 zákona o státní památkové péči č. 20/1987 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Tu vykonává oddělení garantů území, oddělení specialistů, oddělení restaurování a referát památek s mezinárodním statutem na území Středočeského kraje, rozděleného dle příslušných okresů na jednotlivé správní obvody obcí s rozšířenou působností, konkrétně *Benešov, Beroun, Brandýs nad Labem-Starou Boleslav, Čáslav, Černošice, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Kladno, Kolín, Kralupy nad Labem, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Mělník, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Příbram, Rakovník, Říčany, Sedlčany, Slaný, Vlašim a Votice*. Odborná vyjádření byla zpracována v rámci správních řízení k obnově národních kulturních památek, kulturních památek a k nemovitostem v památkových rezervacích, památkových zónách a rovněž v ochranných pásmech. Byly posuzovány záměry stavební, uměleckořemeslné nebo čistě umělecké v režimu restaurování a nesmíme zapomenout také na historické zahrady a parky. Posuzovány byly také návrhy a změny územně plánovacích dokumentací, jejichž vyřizování bylo od 1. 10. 2018 rozloženo na dva odborné pracovníky. Důležité bylo i zajištění monitoringu MPR Kutná Hora, zapsané na seznam světového dědictví UNESCO a průběžně byl sledován a aktualizován seznam ohrožených památek. V následujících kapitolách reflektovali jednotliví pracovníci odboru nejdůležitější akce obnovy, na kterých se z hlediska památkové péče metodicky podíleli ve fázi přípravy i realizace, uvedeny jsou akce dílčí i ty zdárně dokončené po několika letech, zajímavé postřehy a důležité detaily jsou vypíchnuty v komentářích jednotlivých fotografií.

I v tomto roce byly prohlubovány odborné znalosti, a to jak na půdě ústavu, tak odbornými výjezdy mimo Středočeský kraj. Interní technologické cvičení bylo letos zaměřeno na

zhotovení sgrafita renesančního typu a sádrového stucca lustra do formy. Cvičné sgrafito s námětem odvozeným ze zámku v *Přerově nad Labem* nyní zdobí zeď vnitřního dvorku ústavu, čímž lze zároveň kontrolovat jeho trvanlivost. Sádrové stucco lustro vyhotovené ve formě „mramorové bábovky“ také ukázalo, že máme-li správný technologický postup a jsou-li k dostání dané materiály (poděkování patří zejména e-shopu Pemi Praha 3), je možné techniku v plně šíři vyzkoušet i v omezených kancelářských podmínkách. Co se týká výjezdů mimo náš kraj, uskutečnily se na jaře a na podzim. Dvoudenní dubnový výjezd do *Nových Hradů* byl směřován zejména na problematiku zaměřování krovů, lektorem byl ing. Fuchs. Cvičení bylo zahájeno teoretickou částí, na kterou navázala část praktická v půdních prostorách hradu. Dvoudenní zářijový výjezd do *Kadaně* zase nabídl zajímavý vhled do výroby cihel a souvisejících výrobků podniku Brispol, přičemž vedení podniku nás provedlo celým procesem od výchozích surovin, přes jednotlivé kroky včetně sušení až po sklad s hotovými výrobky. Dalším bodem programu výjezdu byla komentovaná exkurze po kadaňském františkánském klášteře a účast na konferenci s tématem *Františkáni v zemích koruny české a Sasku mezi reformou, reformací a protireformací (15.–17. století)*. Posledním bodem programu byl blok s kolegy z OPPF ÚOP *Ústí nad Labem*, ve kterém nám přiblížili vývoj města a jeho další dominant jako radnice, Mikulovické brány, domu čp. 7 nebo domu čp. 76 (Galerie Kisza).

A jak je patrné z kapitoly Odborná publikační a přednášková činnost pracovníků NPÚ ÚOP SČ v roce 2018, mnozí z nás se navíc zapojili i odbornými monografiemi, dílčími studiemi, odbornými přednáškami nebo tematickými výstavami.

Mgr. Eva Zápalková
vedoucí odboru

Mapa Středočeského kraje s vyznačením okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Středočeský kraj je největším krajem České republiky s celkovou rozlohou 10 930 km². Rozloha okresů: Benešov 1 475 km², Beroun 662 km², Kladno 720 km², Kolín 744 km², Kutná Hora 918 km², Mělník 701 km², Mladá Boleslav 1 023 km², Nymburk 850 km², Praha-východ 756 km², Praha-západ 580 km², Příbram 1 606 km², Rakovník 896 km² (zpracoval J. Marounek).

ODDĚLENÍ GARANTŮ ÚZEMÍ

Okres Benešov

Správní obvod obce Benešov

Ve městě *Benešově* v roce 2018 proběhla celková úprava interiéru přízemí *bývalé záložny čp. 74*, nyní *Muzea umění*, které je majetkem města. Přízemí této hodnotné secesní budovy bylo přebudováno pro účely expozice, přičemž největší důraz byl kladen na současné trendy výstavnictví a málo bylo dbáno na původní konstrukce. V centrální části budovy byla sice obnovena původní dispozice, zbytečně však bylo jinde zasahováno do několika nosných zdí i stropu pod sálem v zadním traktu budovy. Bývalé vedení města vynikalo necitlivým přístupem k památkám a prezíravým postojem k pracovníkům památkové péče, což se projevilo i při přípravě celkové obnovy *městského parku Klášterka*, při které vůbec nebyly akceptovány naše věcné připomínky, přestože celý park je situován v *ochranném pásmu souboru kulturních památek města Benešova*. Z představ bývalých zastupitelů se naštěstí podařilo zrealizovat pouze osazení velkoobjemového přepravního kontejneru na *návsi Karlov*. Nevzhledný modrý plechový kontejner umístěný hned za hřbitovní zdí vedle márnice naštěstí občany jako kavárna a místo zábavy nezaujal a po volbách byl odstraněn. Podobný scénář se opakoval při projednávání dalšího objektu v majetku města, který je situován v ochranném pásmu, *domu čp. 77 na Masarykově náměstí*. Tento dům má výrazné nároží s věžičkou, které tvoří jednu z dominant náměstí, a má být přestavěn pro potřeby Základní umělecké školy a Městské policie. Není však plánováno jeho historizující uliční fasády rehabilitovat, nýbrž budovu zatížit modernistickou nástavbou. Ve městě byla realizována celková obnova několika památek, zejména *měšťanského domu čp. 477*, který je zejména pro své průčelí bohatě zdobené secesními štukovými rostlinnými motivy veden jako kulturní památka. Na příští rok je připravena obnova hodnotného neobarokního průčelí další památky – *měšťanského domu čp. 193*. Opraveny byly také novorenesanční fasády *výpravní budovy nádraží*. Drobné stavební úpravy byly prováděny i na dalších objektech v *ochranném pásmu kulturních památek města Benešova*. Na *hradě Český Šternberk* byla v roce 2018 obnovena severní fasáda hradního paláce, která byla na počátku 20. století opatřena tvrdou omítkou, jež se ve velkých plochách odlučovala. Všechny soudržné plochy byly zachovány, nesoudržné a poškozené plochy byly odstraněny a nahrazeny omítkou stejného složení a provedení. Ve spodních vrstvách byly zachovány a konzervovány historické omítky (zejména renesanční s fragmenty sgrafit). Práce jsou prováděny odborně a v dobré kvalitě, za spolupráce se specialisty – projektanty a restaurátory. V příštím roce mají práce pokračovat na východní fasádě, kde je situace obdobná, a lze předpokládat, že i zde bude výsledek obnovy vnějších omítek velmi uspokojivý. V *ochranném pásmu hradu Český Šternberk* byly projednány a realizovány úpravy několika obytných domů, ale i stavby domů nových. Nejvýznamnější byla *obnova hotelu Vesna čp. 78 v Českém Šternberku*, jejíž součástí byla také výměna oken. Práce pokračují na *domě čp. 26*, který je situován přímo pod hradem, u mostu přes Sázavu. Po řemeslně nepříliš zdařilé opravě fasády domu, která proběhla bez dohledu pracovníků památkové péče, má být v tomto roce obnovena také střecha. Vzhledem k předešlé velmi zdařilé úpravě stodoly náležející k tomuto domu doufáme, že tyto práce proběhnou ke spokojenosti všech stran. Přímo pod hradem Český Šternberk byl opraven krov a položena nová krytina střechy *stodoly u domu čp. 19*. V *ochranném pásmu kláštera v Sázavě* rovněž probíhaly úpravy několika domů, ale oproti očekávání zde bohužel nepokračovala obnova *hospodářského dvora kláštera*. V *areálu hradu v Týnci nad Sázavou* byl opraven severní úsek kamenné ohradní zdi *fary*, čímž byla obnova hrzení areálu dokončena. Také kamenný taras před budovou *fary*, směrem do ulice, byl obnoven. V *ochranném pásmu kulturních památek města* pokračovaly práce na opravách objektů v podhradí. Nevýznamnější akcí je zde stále probíhající celková obnova *bývalého zájezdního hostince*. Na *zámku v Ostředku* byl v ose průčelí odstraněn vstupní přístavek a započata stavba nového, protože chráněný vstup je pro provoz ústavu pro nemocné Alzheimerovou chorobou, který je zde umístěný, potřebný. Přístavba byla navržena v co nejjednodušší soudobé formě, aby působila co nejméně rušivě. Zda se to podaří, budeme moci posoudit v příštím roce, kdy mají být práce dokončeny. V areálu renesančního *zámku v Komorním Hrádku* byly v roce 2018 po mnoha odkladech zahájeny práce na obnově grotty v parku, čímž byl objekt zachráněn před zánikem. Torzo stavby bylo staticky zajištěno, degradované zdivo doplněno, spáry kleneb vyklínovány a injektovány. Stavba byla shora zajištěna proti zatékání. Dalším krokem by mělo být provedení horní terasy s balustrádou, následovat by mělo obnovení vnějších a vnitřních omítek, které zde zcela chybí. Na romantickém *zámku v Líšně* byla dokončena celková obnova *domů správce a zahradníka*. Zejména však v *Líšně* probíhá rozsáhlá obnova *zámeckého parku*, při

Český Šternberk (správní obvod obce Benešov), hrad, oprava severní fasády hradního paláce. Severní fasáda byla na počátku 20. století opatřena tvrdou omítkou. Při nynější obnově byly všechny soudržné plochy zachovány, nesoudržné a poškozené plochy byly odstraněny a nahrazeny omítkou stejného složení a provedení. Ve spodních vrstvách byly zachovány a konzervovány historické omítky (foto D. Primusová).

Komorní Hrádek (správní obvod obce Benešov), areál zámku, park, obnova groty: a – práce na obnově groty byly zahájeny po mnoha odkladech a objekt byl na poslední chvíli zachráněn před zánikem; b – torzo stavby bylo staticky zajištěno, degradované zdivo doplněno, spáry kleneb vyklínovány a injektovány. Stavba byla shora zajištěna proti zatékání (foto D. Primusová).

kteří jsou obnovovány altány, bazén, ohradní zeď, cesty, mostek přes potok, sochařské prvky a zahradní mobiliář. Dále zde byla velmi kvalitně obnovena prejzová krytina věže s branou. Probíhá zde také obnova dlažby na nádvoří hradu včetně vstupních schodišť. V loňském roce vlastník přikoupil hospodářský dvůr, který je součástí areálu zámku. Jeho obnovu však doposud nezahájil, přestože budovy jsou ve velmi havarijním stavu. Na barokním zámku v Třebešicích pokračovala obnova zámku opravou interiéru v přízemí – byly položeny podlahy, opraveny vnitřní omítky a do všech otvorů doplněny výplně. V areálu tohoto zámku proběhla také celková obnova barokní výklenkové kapličky sv. Jana Nepomuckého. Při obnově byl kapliček navrácen původní tvar průčelí, který byl proveden podle starých fotografií a nálezové situace po odstranění omítek. Kromě toho byla realizována revitalizace rybníka před zámkem. Nadějná je situace na nejohroženější kulturní památce Benešovska, na renesanční tvrzi v Mlékovicích. Nový vlastník připravuje obnovu tvrze, která má sloužit částečně k bydlení a částečně pro umístění expozic věnovaných tvrzi a informacím o chovu koní a jejich využití. Oprava střechy však byla bohužel odložena na příští rok. Tak jako v minulých letech probíhala ve správním obvodu Benešova dílčí obnova několika církevních objektů. Na kostele sv. Havla v Pořiči nad Sázavou byla dokončena oprava střechy nad lodí i přístavky. Krov, který byl v minulosti znehodnocen ocelovými příložkami a výměnami, byl tesařsky opraven a všechny plochy střechy nově zakryty modřínovým štípaným šindelem. Zbývá pouze

oprava střechy na věži. Obnova barokního kostela sv. Havla v Neveklově pokračovala opravou střechy nad lodí, která by měla, včetně opravy střechy nad boční kaplí, pokračovat v příštích letech. Práce byly dokončeny také na opravě mansardové střechy barokní fary u kostela Povýšení sv. Kříže v Pyšelicích, jejíž krytina z pálených bobrovek byla v havarijním stavu. Konečně byla také zahájena oprava kostela Nanebevzetí Panny Marie v Netvořicích, jehož klenby nad lodí jsou porušeny velkými trhlinami. Obnova začala klínováním a spárováním trhlin. Dalším krokem bude oprava a statické zajištění krovu. V roce 2018 byla obnovena také ohradní zeď kostela Narození Panny Marie ve Vysokém Újezdě. Zdivo bylo sanováno, hrubě omítnuto a jeho koruna znovu zakryta původními pálenými cihlami, které byly doplněny starými, stejného formátu.

Ing. Dagmar Primusová

Správní obvod obce Vlašim

V roce 2018 bylo nejvýznamnější a nejnáročnější obnovou památky přímo ve městě Vlašimi zajištění havarijního stavu a celková oprava vstupní předsíně se schodišti na kůr kostela sv. Jiljí. Zdivo a klenby předsíně byly porušeny velkými trhlinami, které vznikly souhrou mnoha nepříznivých okolností. Zejména však zatížením a vibracemi měchů varhan, které jsou umístěné v patře přístavku a ležely na poškozené podlaze, která přímo naléhala na klenbu předsíně. Na zdivo také nepříznivě působil narušený krov. Měchy byly demontovány a opraveny a podlaha pod nimi provedena nově. Předtím však muselo být zdivo sanováno – trhliny vyklínovány a injektovány a provedeno stažení příčných táhly i podomítkovou výztuží. Nakonec byl opraven krov a fasády a položena nová krytina z pálených bobrovek. Další významnou akcí ve městě byla oprava fasád novoklasicistní hrobky Auerspergů, při které byly obnoveny veškeré degradované štukové prvky. V městské památkové zóně Načeradec byly projednány i provedeny stavební úpravy několika objektů. Jednalo se zejména o výměny krytiny a oken a různé přístavby. Dále byla provedena oprava střechy hospodářské části statku čp. 5, který je kulturní památkou. Krov byl tesařsky opraven a položena nová krytina z pálených bobrovek. Tím byla obnova střech celého usedlosti dokončena. Stejně jako v minulých letech probíhala ve správním obvodu Vlašimi obnova několika kostelů. Doplněním omítek parapetu části terasy a východního schodiště pokračovala obnova Lorety v Bolince, která probíhá již řadu let. Zřejmě nejnáročněji opravovanou církevní památkou na Vlašimsku byla pokračující oprava havarijní střechy zvonice s márnicí v areálu kostela Nejsvětější Trojice v Psářích. V tomto roce bylo opraveno prkenné bednění věže a jehlanová střecha věže – opraven krov a položena nová krytina ze štípaného šindele. V příštím roce by měla být oprava střechy celého objektu zakrytím márnice a obnovou kamenných bočních fiál zakončena. Dále v roce 2018 pokračovala oprava střechy kostela sv. Martina v Kamberce. Po předchozí opravě stropu nad lodí zde byla započata oprava krovu, byly odstraněny neodborné zásahy provedené v minulosti a konstrukce posilována vkládáním nových prvků. V příštím roce by celková obnova stropů a krovů kostela měla být dokončena. Dále byla dokončena oprava střechy kostela sv. Jiljí ve Všebořicích. V tomto roce byl opraven krov nad presbytářem i přístavky sakristie a předsíně a položena nová krytina z pálených bobrovek. Obnovena byla také ohradní zeď areálu tohoto kostela. Zdivo bylo opraveno, malta ze spár rozebrána, zakrytí koruny zdi pálenými tvarovkami obnoveno. Na příští rok jsou také projednány a připraveny obnovy kostelů v Pravoníně, Keblově a Souticích. Na zámku v Souticích, který byl donedávna ohroženou památkou bez využití a základní údržby, se příznivě změnila situace. V posledních dvou letech byla opravena asi polovina střechy zámku. Tesařsky byl opraven krov a položena nová krytina z pálených bobrovek, pro-

Vlašim (správní obvod obce Vlašim), kostel sv. Jiljí, celková oprava vstupní předsíně. Zdivo a klenby předsíně byly porušeny velkými trhlinami, které vznikly souhrou mnoha nepříznivých okolností. Zejména však zatížením a vibracemi měchů varhan, které jsou umístěné v patře přístavku a ležely na poškozené podlaze, která přímo naléhala na klenbu předsíně. Na zdivo také nepříznivě působil narušený krov. Měchy byly demontovány a opraveny a podlaha pod nimi provedena nově. Předtím však muselo být zdivo sanováno – trhliny vyklínovány a injektovány a provedeno stažení příčnými táhly i podomítkovou výztuží. Nakonec byl opraven krov a fasády a položena nová krytina z pálených bobrovek (foto D. Primusová).

tože stávající tašky již dožívají a do střechy začínalo zatékat. V příštím roce má být oprava střechy zámku dokončena. Na zámku v Právně však nadále trvá bezvýhodná situace. Zámek se dostal do dražby. Po celý rok neúspěšně probíhala jednání se zájemci o koupi této ohrožené památky, ale stále doufáme, že velmi hodnotný zámek má ještě naději na záchranu. Na zámku v Růžkových Lhoticích pokračovala obnova pláště budovy opravou severní a jižní fasády. Štukové články a plochy omítek byly opraveny a nově natřeny. Dále byla opravena střecha na hlavní budově zámku. Kolem komína byl krov posílen krokevní výměnou podepřenou sloupky a krytina z pálených bobrovek byla nahrazena novou.

Ing. Dagmar Primusová

Správní obvod obce Votice

Na budově zámku ve Vojkově proběhla kompletní výměna dožilé břidlicové krytiny, doplněna byla i na místech, kde byla v minulosti nevhodně nahrazena eternitem. V obci Kouty při silnici do Smilkova byla opravena památkově chráněná výklenková kaple. Při obnově fasád byla klasicistní kapli vrácena odpovídající monochromatická novodobá kovová mříž s plechovými hvězdami byla na základě nálezu rámu i stopy po závěsu nahrazena děleným okenním křídlem. Ve Vrchotových Janovicích proběhla další etapa obnovy zámeckého parku do podoby, kterou mu dala baronka Sidonie Nádherná z Borutína. Na základě dobových fotografií byla nalezena a obnovena terasová zahrada, komponovaná z kamenných zídek, bosketu

a zahradního bazénu. Byla skryta pod náletovými dřevinami a vrstvou zeminy na severozápadním svahu pod oranžérií. V hlavním průjezdu zámku byla opravena a doplněna cihelná dlažba. Byla dokončena obnova ohradní zdi hřbitova rozkládajícího se kolem kostela sv. Martina. Zřícený úsek zdi byl znovu vyzděn, byla obnovena či doplněna profilace říms pilířů vstupních bran, za totality vybouraný vjezd do parku byl vyzděn z místního kamene, zazděné a stavebně znehodnocené novogotické brance byla vrácena původní podoba rekonstruovaná na základě výsledků průzkumu, neboť fotodokumentaci či plánovou dokumentaci se nepodařilo dohledat. Zámek ve Střezimíři byl vinou vadné vodovodní instalace na jaře vytopen, celé léto probíhalo vysoušení rozkrytých podlahových a stropních konstrukcí, následovala obnova podlah, stropů, omítek a táflování. Ve Voticích proběhla obnova kaple Božího hrobu, jehož interiér dlouhodobě ohrožovalo nespecifické zatékání, jež působilo v interiéru růst nevzhledných zelených povlaků zcela degradujících omítky, opatřené malbami. Kaple byla před cca 15 lety opatřena hydroizolací, ale problém se objevil znovu ve stejné intenzitě. Obnova si kladla za cíl pokusit se nalézt a odstranit příčinu, byla proto rozkryta celá konstrukce střechy hrobu. Přestože obnova probíhala ve velmi suchém roce, rozkrytý zásep klenby byl nasáklý vodou. Byl proto kompletně odstraněn a nahrazen pěnovým vodním sklem, skladba střechy je v rámci možnosti odvětraná drobnými průduchy. Kamenný plášť hrobu i gloriety byl očištěn, gloriety byl kamenicky opraven a doplněn. Dokončena byla

a

b

Votice (správní obvod obce Votice), františkánský klášter: a – západní průčelí před obnovou; b – při obnově kláštera bylo jako poslední rehabilitováno západní průčelí, v němž byla otevřena zazděná kasulová okna v nice. Pod zazdívkou byl nalezen původní barokní rám. Pravé okno je funkční, za levým je zeď cely. Obnoveno bylo v původní iluzivní podobě šedě vymalovaného výklenku opatřeného okenním křídlem. Kasulové okno osazené v lici fasády nelze z interiéru obsluhovat, okenní křídla jsou zvenku přichycená obrtlíky (foto H. Řepková).

záchrana *františkánského kláštera*. Jako poslední bylo obnoveno pohledově nejexponovanější *západní křídlo* obrácené do *Klášteřní ulice*. Křídlo bylo rovněž upraveno pro budovu muzea. Nad hlavním vstupem do *kláštera* lemovaným kvadrilobickými okénky po stranách a kasulovým nadsvětlíkem byla ve výklenku obnovena dvojice zazděných kasulových oken lemujících kříž. Do rajského dvora byly v okenní ose naproti hlavnímu vstupu otevřeny nové dveře. Původní návrh na moderní uspořádání rajského dvora do čtyř odlišně řešených dílů s vodní plochou v jednom z nich byl nahrazen tradičnějším pojetím. Po prověření různých variant bylo rozhodnuto, vrátit se k diagonálnímu řešení cestiček v zatravněném dvoře, jak je zaznamenala indikační skica stabilního katastru před polovinou 19. století. V *kostele Všech Svatých v Olbramovicích* byly realizovány nové elektroinstalace a osvětlení, uměleckořemeslně byla obnovena degradovaná výmalba spodních partií lodi i presbytáře.

Ing. arch. Hana Řepková

V roce 2018 byla ve *správním území města Votice* dokončena celková obnova *zámku a parku v Ratměřicích* a moderní seminární hotel s restaurací, bazénem a multifunkčním

Zvěstov (správní obvod obce Votice), zámek, statické zajištění torza západního křídla. V roce 2018 byla odstraňována suť v západním křídle zámku, které bylo odstřeleno v 70. letech 20. století. Obnažené zdivo a klenby byly zajišťovány dozdiváním, klínováním a injektováním spár. Konstrukce byly provizorně zakryty plachtami, aby do nich dále nezatékalo a bylo zabráněno dalším škodám (foto D. Primusová).

hřištěm byl uveden do provozu. V areálu *zámku v Odlochovicích* byla zdlážděna hlavní komunikace v *parku* odsekovou dlažbou, která nahradila poškozený a nevyhovující asfalt. Dále byl v *parku* obnoven *altán, tzv. Švýcarský domek*, který byl poškozený pádem stromu při vichřici. Jelikož bylo nutné zcela nahradit poničenou konstrukci střechy, byl postaven nový krov a položena nová plechová krytina. Kromě toho byly opraveny i fasády. Je třeba konstatovat, že obnova vynucená okolnostmi objektu velmi prospěla. Velmi příznivě se vyvíjí situace na *zámku ve Zvěstově*, který je ohroženou památkou. V roce 2018 bylo započato celkové statické zajištění západního křídla zámku, které bylo částečně odstřeleno v 70. letech 20. století. Byla odstraňována suť a obnažené zdivo a klenby zajišťovány dozdiváním, klínováním a injektováním spár. Konstrukce byly provizorně zakryty plachtami, aby do nich dále nezatékalo a bylo zabráněno dalším škodám. V příštích letech má být křídlo dostavěno do podoby doložené zaměřením, které bylo naštěstí těsně před demolicí provedeno. V *Neustupově* pokračovala obnova havarijní krytiny střechy barokní *fary*. V dobré kvalitě byla doposud nově položena téměř polovina její plochy. Koncem roku 2018 *fara* získala nového vlastníka, který plánuje opravu střechy dokončit v příštím roce. Následně má být zahájena celková obnova objektu, který má sloužit stálému bydlení. V *kostele sv. Vavřince v Bedřichovicích* pokračovala obnova mobiliáře a bylo projednáno potřebné zabezpečení objektu mřížemi. V roce 2018 byla na Voticku také projednávána úprava veřejných prostranství v prostředí několika kulturních památek (např. *kostelů v Libouni, Šlapánově a Jankově, zámku ve Zvěstově*, ale i okolí několika nezapsaných *kapliček*).

Ing. Dagmar Primusová

Okres Beroun

Správní obvod obce Beroun

V *městské památkové zóně Beroun* byla na objektu *Plzeňské brány* opravena omítka v úseku nad ochozem. V *areálu fary čp. 24* byla provedena rekonstrukce ohradní zdi v úseku do *Seydlova náměstí*. V *Zámečnické ulici* byla do proluky zá-

Svatý Jan pod Skalou – část Sedlec (správní obvod obce Beroun), dřevěná zvonička u bývalého brodu a dnešního mostu přes Kačák. Zvonička sestává z dvojice dubových dřevěných stojek nesoucích osmibokou jehlanovou stříšku podpíranou pásky (měkké dřevo), spodní lem stříšky je zdoben řezbou na způsob krajky (měkké dřevo s polychromií). Zvonička byla dle všeho vystavěna v roce 1911 tesaři p. Šurdou se synem. Střešní plechová krytina byla nahrazena štípaným šindelem, makovice s hrotem byla repasována (foto D. Havlíková).

a

b

Králův Dvůr (správní obvod obce Beroun), zámek: a – síň v přízemí západního křídla zámku před restaurováním; b – síň v přízemí západního křídla zámku po restaurování, osazení nových oken a opravě dlažby (foto J. Franta).

padně od objektu *Muzea berounské keramiky* vestavěna novostavba rodinného domku s ateliérem. Mimo MPZ byla v *Berouně* vyměněna krytina a opraven krov *studničního stavení u kaple Panny Marie Sedmiboletné*. V *zábranském kostele Zvěstování Panny Marie* byla dotažena oprava barokního krovu, který byl díky „provizornímu řešení“ z 90. let 20. století, kdy byla krytina nahrazena falcovaným plechem bez větracích prvků, v havarijním stavu a celoplošně napaden dřevokazným hmyzem a hnilobou způsobenou kondenzací teplého vzduchu na povrchu krovu a jeho smáčením. Značná část krovu musela být vyměněna s tím, že bylo obnoveno barokní řešení ležatých stolic obkružujících ruby kleneb lodi. Obnova byla spolufinancována z příspěvku Havarijního fondu MK ČR. Agenda v *KPZ Osovsko* se týkala lokálních úprav, běžné stavební údržby a zejména posuzování početné nové výstavby. Mimo *Beroun* se pokračovalo v dílčí opravě krovu na budově *konventu ve Svatém Janu pod Skalou* opravou krovu a střešní krytiny vnější části jihovýchodního křídla. Při opravě byla odstraněna věž nad kotelnou z 2. poloviny 20. století, která znehodnotovala vzhled kláštera při zadních pohledech. V létě byl *Poutní areál Svatý Jan pod Skalou s kostelem Narození sv. Jana Křtitele se skalním kostelem a jeskyní sv. Ivana* prohlášen za národní kulturní památku. V nedalekém *Sedlci* byla odborně opravena dřevěná *zvonička* u mostu přes Kačák. Na *zámku v Nížboru* byla zahájena oprava krovu východního křídla navazujícího na hlavní vstupní zámeckou bránu včetně výměny krytiny dle projektu Ing. M. Fuchse. V *Počáplech* na objektu *školy* pokračovala výměna dalších oken 1. patra zahradní fasády za repliky a výměna krytiny nad tělocvičnou a západní části školní budovy, pokračovat se má příští rok. V *ochranném pásmu hradu Karlštejn* se nejdůležitější stavební aktivita týkala obnovy fasád a střechy *nádraží*. Nejrozsáhlejší a nejkomplikovanější rekonstrukce na území *ORP Beroun* probíhá v *areálu zámku ve Vysokém Újezdu* pro ne zrovna nejvhodnější využití – pětihvězdičkový hotel dle stavebního povolení z roku 2009. Od objektu se očekává příliš mnoho, a tak úbytek autenticity je značný, demolice rozsáhlé. Změna stavby probíhá rychleji, než je vydáno stavební povolení. Práce budou pokračovat i v dalším roce.

Ing. arch. Dorota Havlíková

Město *Králov Dvůr* od roku 2012 postupně revitalizuje *zámecký areál*. V letošním roce byla obnovena síň v přízemí západní části zámku, kde bylo dokončeno náročné restaurování renesančních maleb. Byla rekonstruována podlaha síně při ponechání velké části původní keramické dlažby, doplněné o starou dlažbu stejného formátu. Do stávajících okenních otvorů byla doplněna chybějící okna. Po konzultaci s klimatologem byla provedena dvoukřídlá, šestitabulková okna s jednoduchým zasklením a jedním větracím křídlem, s možností přidání vnitřních dřevěných okenic. Současně byly obnoveny omítky ve vstupní síni a provedena nová keramická dlažba. Byla zhotovena kopie vstupních dveří, stávající byly silně degradovány a budou po konzervaci uloženy v depozitáři, stejně jako vstupní dveře do nádvoří. U těch musel být opraven i kamenný portál. Rekonstruované prostory mají být využívány k pořádání komorních kulturních akcí, případně svateb.

Ing. arch. Eva Kosová

Správní obvod obce Hořovice

V *kostele sv. Mikuláše v Praskolesích* proběhla náročná obnova krovu lodi. Absence příčného ztužení a naprostá degradace pozednic působila drobné trhliny v klenbách. Součástí obnovy krovu tak bylo i statické zajištění lodi. Krytina lodi byla provedena z bobrovek, obnoveny byly vikýře ve tvaru volských ok. V *augustiniánském klášteře sv. Dobrotivě v Zaječově – Nové Vsi* byla zahájena přístavba přízemního poutnického křídla. Na jižním, do zahrady obráceném průčelí kláštera byla

Praskolesy (správní obvod obce Hořovice), kostel sv. Mikuláše: a – krov lodi před obnovou. Spodní část krovu byla zcela degradovaná; b – náročná obnova krovu vyžaduje skutečné odborníky, na sv. Mikuláši je s výjimkou zcela rozpadlé pozednice, která byla kvůli nepřístupnosti nahrazena železobetonovým věncem, převážná část protěz a spojů provedena tradiční tesařskou technikou (foto H. Řepková).

opravena odfouklá fasáda, obnoveny parapetní římsy oken a bohatě profilovaná římsa nad vstupem, podtrhující sochu světce v nice. Na *zámku v Lochovicích* pokračovaly práce na statickém zajištění *mlýna*, který získal novou střechu. V *Hořovicích* bylo obnoveno severní průčelí *kostela sv. Jiljí*. Práce navázaly na loňskou obnovu západního průčelí. Byla zpřesněna profilace korunní římsy lodi. Na štítu předstíně bylo doplněno plastické členění, prkna kryjící styk fasády a krovu byla nahrazena novou bedněnou římsou. Okna lodi byla ve spodní části opatřena takřka neviditelnou sítí zabráňující holubům hnízdit na římsách. Součástí obnovy severního průčelí byla i repase dveří do věže, dveří předstíně a klasově skládaných hlavních kostelních dveří pobitých hřeby. V návaznosti na dokončenou obnovu *hospodářského křídla Starého zámku* byly zahájeny práce na navazujícím klasicistním „*domečku*“ krytém mansardovou střechou. Po vyklizení objektu a vybourání novodobých příček stavba narazila na statické problémy a byla přerušena. V *krajinné památkové zóně Osovsko* probíhala agenda novostaveb rodinných domů, přestaveb a dostaveb objektů tak, aby architektonicky a urbanisticky korespondovaly s historickou sídelní strukturou Osovska.

Ing. arch. Hana Řepková

a

b

Hořovice (správní obvod obce Hořovice), kostel sv. Jiljí: a – obnova kostela pokračovala severní fasádou lodi; b – dveře byly repasovány, štít předsíně byl doplněn o plastické články, atika byla pokryta prejzy namísto nepůvodních bobrovek, prkna, kryjící přesah krovu nad fasádu byla nahrazena bedněnou římsou, okna byla ve spodní třetině osazena ochrannými sítěmi (foto H. Řepková).

Okres Kladno

Správní obvod obce Kladno

Významnou součástí vesnické zástavby Kladenska jsou návesní kaple. *Kaple sv. Floriána v Bělokách* se s přestávkami a po malých etapách opravuje přibližně celé poslední desetiletí. Havarijní stav dožívající krytiny z řezaného šindele na věži kaple upozornil na dosti špatný stav tesařské vazby dřevěného krovu. Památkový statik zpracoval projekt na jeho opravu, který se konzultoval v rozpracovanosti a výsledkem bylo odborné vyjádření k opravě, která by se měla uskutečnit co nejdříve. U *kaple v Dolanech* na návsi se provedlo odkopání základů s drenáží, dále se opravily fasádní a vnitřní omítky s vápenným nátěrem a obnovil se nátěr oplechování věže. V *areálu NKP Budeč* se projekčně připravovala oprava *hrobnického domku*, z něhož se do dnešní doby zachovalo už jen obvodové zdivo převážně z místního lomového kamene, pečlivě skládané. Volení zástupci obce sousedních *Zákolan* mají v úmyslu vybudovat uvnitř skromné zázemí pro návštěvníky. K dokončenému projektu bylo zpracováno odborné vyjádření. Zdejší pout' na sv. Václava a další církevní svátky přitahují stále větší pozornost veřejnosti. Oprava *zámku v Buštěhradě*,

už opět celého v majetku města, pokračovala dokončením interiéru přízemí v západní části severního křídla, v návaznosti na prostory městského úřadu. Zřídilo se zde informační centrum s potřebným hygienickým zázemím. Položily se sítě, voda, kanalizace, elektřina, zasadila nová dřevěná okna, obnovily se štukové omítky a položila cihelná dlažba. Příjemná, dřevěným nábytkem vybavená kancelář „I“, je od loňského léta přístupná návštěvníkům. V lokalitě *Starý hrad v Buštěhradě* probíhaly konzultace stavebních úprav jednotlivých domů v areálu památky a sledování realizací dílčích oprav. V *Družci na farním kostele Nanebevzetí Panny Marie* pokračovala oprava krovu velké západní věže. Střeška věže s mohutnou oplechovanou bání, lucernou a vrchní baňatou špicí byla snesena v předchozím roce a použitelné části krovu byly po přebrání uskladněny pro opětovné použití. V roce 2018 pak pokračovala zednická oprava koruny zdiva na úrovni římsy, které bylo do značné míry degradované, s vyhnílymi pozednicemi a poškozenými segmentovými nástavci nad hodinovými ciferníky. Následně se prováděl nový, z trámů tesaný základový rošt pro opětovné vztyčení trámové vazby věže. Na průběh oprav dohlížel památkový statik ing. O. Hrdlička. Na *Kladně* se připravovala a probíhala oprava několika památek. Dokončilo se poslední etapou obnovení výmalby interiéru stropu *rozdělovského kostela sv. Václava* v beuronském slohu. Práce byly provedeny ve velmi dobré kvalitě. Opravoval se interiér přízemí *zámecké budovy* s obnovením instalačních sítí, položením nových dřevěných vlýsek a opravou vnitřních štukových omítek. Nejprve se uskutečnil restaurátorský průzkum, který potvrdil přítomnost starších vrstev kvalitní výmalby ve většině místností. Kvalitní zachované klasicistní tapetové vzory se nechaly uplatněné v několika menších prezentacích. Obvodový plášť *rozdělovských věžových domů* postupně dožívá, a to v plném rozsahu. V havarijním stavu jsou balkóny na konzolích, ale zejména celé fasádní plochy, kde se uvolňuje kotvení slinutého keramického obkladu, který se tak postupně odlučuje. Kvůli tomu se musí preventivně snímat. Byl vybrán pracovní tým specialistů za účelem zvolení nejvhodnějšího postupu oprav. Památková garantka zpracovala podrobné podklady pro zadání projekční přípravy oprav. Bohužel se i nadále otáčí se opravou *návesní kaple ve Švermově – Motyčíně*, přestože se jedná o vysloveně drobnou stavbu. Její neutěšený stav je v současnosti více než ostudný. Po dvouleté prodlevě se konečně podařilo dokončit opravu střešního pláště *východního křídla zámku v Kolči*, a to v prostoru nad lodí zámecké kaple. Na vzorně opravený krov a laťování se konečně položily pálené střešní tašky bobrovky. Budova trojkřídlového zámku

Koleč (správní obvod obce Kladno), zámek, střeška východního zámeckého křídla nad kostelní lodí těsně před dokončením pokládky krytiny z pálených bobrovek (foto E. Volfová).

Družec (správní obvod obce Kladno), kostel Nanebevzetí Panny Marie: a – dokončovací práce při instalování opravené střechy věže s postupným vyzdvižením částí střechy věže pomocí jeřábu; b – vrchní část pláště věže nad lucernou, s horní bání, pozlacenou makovicí a křížem, připravená k transportu a osazení na opravený krov (foto E. Volfová).

tak má po 10 letech opravené krovy včetně položení střešní krytiny z bobrovek, což je nepochybně velký úspěch! Doufejme, že dokončení oprav interiéru památky bude probíhat stejně plynule. Největším problémem zůstává havarijný stav sousedního *hospodářského objektu* v patře se sýpkou, který však není evidovanou památkou. Zánikem druhé nejstarší budovy v *Kolči* by utrpělo nejen prostředí památky, ale konfigurace a hmotové utváření celého sídla. Na *Lánech*, v *areálu zámku*, pokračovala oprava *novogotických hospodářských budov bývalých koníren*. Betonové, povrchově degradované části věžic se nahrazovaly novými, provedenými jako repliky z přírodního kamene. Vedle toho se opravovaly fasádní omítky. Veškeré práce byly provedeny ve velmi dobré kvalitě. Na protější straně *zámku* se opravovalo rustikální *oplocení* kolem parkoviště s nárožní kašnou. Přezdívaly se kamenné sloupky a vyměňovaly vodorovně kotvené dřevěné fošny ve výplňových polích. Prostranství s alejemi vzrostlých stromů u příjezdu do zámku se tak stalo opět vysoce atraktivním. Konzultovalo se zpracování projektu celkové opravy *zámeckého farního kostela Nejsvětějšího jména Ježíš* a k němu bylo zpracováno vyjádření jako podklad pro závazné stanovisko. Vlastní oprava se má uskutečnit v příštím roce. V *areálu NKP Památníku Lidice* proběhlo několik konzultací chystaných oprav a vhodného způsobu jejich provádění, např. sanace podloubí *Glorietu* s odvodněním budov aj. Vedle toho na území *ochranného pásma NKP* proběhla celá řada konzultací zejména u přestavb ve starší zástavbě a pak novostavb v okrajových částech obce.

Další etapou pokračovala rozsáhlá oprava havarijního stavu tesařské vazby krovu lodi s presbytářem *kostela sv. Vojtěcha ve Slatině*. Zvláště nad presbytářem byl původní krov velmi špatný. Protězy se napojovaly tesařskými spoji jištěnými kolíky pod dohledem památkového statika. Provedená etapa by měla být předposlední a v příštím roce by se měla celá střecha dokončit. Oprava byla provedena velmi svědomitě a řemeslně perfektně. Na *kostele sv. Lukáše ve Svárově* pokračovala celková oprava kostela opravou střechy a krovu severního přístavku sakristie s předsíní. Po rozkrytí střechy bylo zjištěno, že tesařská vazba krovu byla v horším stavebnětechnickém stavu, než se původně předpokládalo. Kromě střechy se opravovaly fasády, průčelní završená střešním patrovým štítem a obě přízemní protilehlé boční. Při odstraňování poškozených omítek se odkryla původní barokní barevnost na světle okrovém pozadí s červeným rámováním. Fasádní omítky byly řemeslně velmi dovedně opraveny, a to včetně postranních kamenických čuček a kamenného soklu s kovaným křížkem ve vrcholu. Na území *MPZ v Unhošti* proběhlo jen několik konzultací oprav a přestavb zejména městských domů. Jedna z nejcennějších staveb na území města a evidovaná památka, *dům čp. 148 v Hájecké ulici*, i nadále chátrá. Pokračující pozvolná destrukce jednoho z nejpůvabnějších a nejhodnotnějších domů ve městě představuje velkou ztrátu pro společnost a velmi špatný příklad pro ostatní majitele domů v historickém jádru města (MPZ) a památek obecně.

Ing. arch. Eva Volfová

Svárov (správní obvod obce Kladno), farní kostel sv. Lukáše: a – severní přístavek s předsíní a sakristií, stav před opravou v roce 2017; b – severní přístavek po dokončení opravy fasádních omítek, doplněním kamenických detailů, postranních čuček a soklu kříže, opravy krovu a výměny střešní krytiny z pálených bobrovek (foto E. Volfová).

Správní obvod obce Slaný

V *Bratkovicích* došlo k celkové obnově kaple *Panny Marie*. V *Hospozínku* byla provedena obnova fasády západního průčelí kaple sv. *Jana Nepomuckého*. Původně opravy fasády začaly probíhat předchozím rokem, jednalo se však o zcela neodborný zásah nekompetentní firmy, jejíž práce musely být nutně zastaveny. Po zimním období došlo k nápravě těchto nepříznivých zásahů a zároveň k náležitě celkové kvalitní obnově na vysoké řemeslné úrovni. Ve *Kmetíněvsi* pokračovala druhá etapa zajištění a obnovy *ohradní zdi areálu kostela sv. Václava*, jižního úseku, který se ve velkém rozsahu zřítíl na místní komunikaci. Po předchozím posílení základů a vzdělení spodní partie z původního vytříděného kamenného materiálu došlo k dozvězení horní partie (do úrovně chrličů).

V *Ledcích-Šternberk*, v bývalém lázeňském areálu, pokračovala oprava domu čp. 58, zv. *Havlíčková vila*; v loňském roce byla kvalitně opravena fasáda jižního průčelí. V *Lukově*, na *kostele sv. Jiří*, došlo k opravě střechy věže s lokální opravou fasády v podstřeší na východní straně; jednalo se o dílčí opravu stavby, kde je třeba počítat do budoucna s celkovou obnovou střešního pláště i fasád. V *Otrubech – Lidicích* byla zahájena další oprava střechy *kostela sv. Jakuba Většího*, tentokrát nad úrovní presbytáře. Po předchozích opravách krovu lodi, včetně přezdělení západního štítu, se jednalo o rovněž velké zásahy v silně poškozeném krovu v presbytáři; sanktusní věž byla sejmuta a veškeré narušené partie byly sanovány, dožilé trámy vyměněny či protézovány; poté došlo k navrácení sanktusky. Jednalo se zde o dobrou tesařskou práci. V *Pálči* byla opravena střecha na *kostele Narození Panny Marie*; jednalo se o lokální opravy krovových prvků, především v presbytáři, a o přeložení a doplnění břidlicové krytiny. Rovněž došlo k opravě měděného oplechování zdobných vikýřů a výplní otvorů ve věži. Na *zámku v Sazené*, sídle obecního úřadu, byly nahrazeny dvoje vstupní novodobé dveře. Nové dveře jsou kvalitně provedenou dřevěnou truhlárkou výplní a byl volen typ, který koresponduje s původními vraty hlavního severního portálu. Ve *Skůrách* proběhla další etapa opravy v *areálu hřbitova*. Jednalo se o opravu a částečnou výměnu krovových prvků spodní partie zvonice a pokládku nového šindele. Ve *Slaném* došlo k interiérovým úpravám několika památkově chráněných domů (čp. 58, 86 a 560); jednalo se o dílčí zásahy, kdy došlo v několika prostorách zrušením novějších přízdivek k příznivému očištění původní dispozice; v případě několika nových příček se jedná o menší nezávažné reverzibilní úpravy. S celkovou obnovou bylo započato v *domě čp. 53*, jednou z nejhodnotnějších městských staveb; v minulém období zde došlo k vícero novodobým nevhodným zásahům, mnoho prvků bylo destruováno, zcela neodborným ničivým způsobem bylo opravováno velice cenné uliční průčelí. Nový vlastník přistupuje k objektu citlivým způsobem a práce zde probíhají v souladu se zásadami památkové péče. V rámci *MPZ* došlo k obnovám některých staveb, často za přispění městského dotačního programu (především se jednalo o obnovu fasád, opravy střech a obnovy či náhrady okenních výplní). Významnou stavební akcí byla obnova fasády *městského úřadu čp. 136*; hodnotná neorenesanční stavba byla upravována na počátku 20. století. Z tohoto období pocházejí tvrdé šlechtěné omítky stavby, které byly provedeny s příměsí slídových zrn. Tento typ omítek měl zcela určující charakter pro exteriér stavby. Ačkoliv podle kvalitního architektonického návrhu mělo dojít pouze k očištění těchto cenných omítek, dle potřeby k lokální vysprávcce a k retuším tak, aby se nezměnilo jejich pohledové uplatnění, přistoupil investor přes nesouhlas zástupců památkové péče k provedení celkového lazurního nátěru; obavou byla přílišná živost fasády, nicméně výsledkem je unifikovaný chladný neživý dojem z domu, kde zaniklo jakékoliv uplatnění slídy. Ve *Smečně* na budově *děkanství čp. 115* proběhla 2. etapa obnovy fasád; bylo obnoveno podélné jižní průčelí včetně zděných partií vikýřů, kde byla doplněna chybějící římsa z doby opravy střechy; druhotně zaslepené otvory byly přiznány doplněním šambrány tak, aby byla zdůrazněna osová symetrie průčelí. Práce byly provedeny ve vysoké řemeslné kvalitě. Na věži *kostela Nejsvětější Trojice* byly opraveny okenní výplně včetně žaluzií. Na budově *zámku* došlo ke kompletní výměně okenních výplní; předchozí okna pocházela z poválečného období, jednalo se o zdvojené výplně, osazené ve špaletě, kterým byly přizpůsobeny i detaily fasády (šambrány); vzhledem k této skutečnosti i k dlouhodobému využití *zámku* coby sociálního ústavu, který zde má již tradici od masarykovské republiky, se zůstalo u tohoto řešení. Nové výplně jsou opět dřevěné, truhlářsky vyrobené. Ve *Velvarech* došlo k celkové obnově *brány*

a

b

Bratkovice (správní obvod obce Slaný), kaple Panny Marie: a – stav před obnovou; b – byla provedena celková obnova. Kromě výměny střešní krytiny na střeše kaple i na zvonici a úpravy navazujícího terénu za účelem odvodnění stavby byly obnoveny fasády na základě uskutečněného průzkumu tvarosloví i barevnosti; došlo k úpravě novodobě přetvořených tvarů (římasy) i k rozvržení barevnosti tektonických článků a ploch, která původně byla opačná. Zároveň byly doplněny chybějící kamenné prvky na štítu (kuželky a koule), do niky byla osazena soška Panny Marie. Okenní a dveřní výplně byly kvalitně repasovány. Rovněž pro výmalbu interiéru byla zvolena barevnost dle původního zjištěného řešení, základní opravou prošel i mobiliář (oltář) (foto E. Mikešová).

při čp. 51 v Chrzínské ulici, cenné pozdně renesanční památky; vlivem dlouhodobé nedostatečné údržby a silného dopravního zatížení v bezprostřední blízkosti došlo postupně ke značnému narušení i ze statického hlediska; veškeré podpůrné prvky konstrukce brány byly tedy sanovány a dle potřeby

zesíleny. Restaurátorským způsobem byl obnoven celý plášť, střešní partie s vrcholovou římsou byla rehabilitována (tašková krytina, položená v mladší době zde již nebyla použita, byla nahrazena olověným krytím); celkovou rekonstrukcí prošla i vrata brány. Veškeré práce byly provedeny na mimořádně dobré řemeslné úrovni. V rámci *hřbitovního areálu kostela sv. Jiří* byla opravena jižní zeď a na východní straně došlo k celkové obnově drobné *výklenkové kaple*; kromě obnoveného použití prejzové krytiny byly opraveny fasády, kde bylo obtížné zjištění původní profilace výklenkové šambrány – pouze z posledního torza se dal odvodit tvar rámování. V prostranství u *kostela sv. Kateřiny* došlo k obnově dlážděných povrchů a k nové instalaci veřejného osvětlení. Jednalo se o kultivované provedení, které je zcela přiměřené do daného vzácného městského prostoru. Na hlavním náměstí se realizovala celková obnova střešního pláště *domu čp. 7*, kulturní památky, kde kromě lokálních oprav krovu byla vyměněna bobrovková krytina. V prostoru před *bývalou synagogou čp. 527*, rovněž kulturní památkou, došlo k úpravě schodišťových stupňů. V rámci MPZ byla podstatnější obnovou oprava pláště *domu čp. 9*. Ve Zlonicích, v památkovém *ochranném pásmu kostela Nanebevzetí Panny Marie*, byla provedena úprava povrchů před *kostelem a zámkem*; na plochách, kde dosud byly pouze hutné hliněné/štěrkové plochy byly položeny žulové kostky, zároveň před hlavním schodištěm ke *kostelu* byla zachována původní cedičková dlažba, včetně typického kladení na spáru; tato dlažba je zcela charakteristická pro zlonické historické jádro. Na dobré úrovni byla provedena i oprava mozaikových chodníků v *Pejšově ulici*. V rámci *zámeckého areálu* došlo ke kvalitní opravě zříceného východního úseku *ohradní zdi*. Pro opětovné vyzdění byl použit původní materiál, dobrá řemeslná práce byla v souladu s požadavky zástupců památkové péče. Na střeše *památníku A. Dvořáka, budově bývalého barokního špitálu*, proběhla další etapa opravy mansardové střechy, horní východní partie. U budovy *základní školy čp. 225 a 305* byla opravena západní fasáda.

Mgr. Eva Mikešová

Okres Kolín

Správní obvod obce Český Brod

Zásadním stavebním počinem v první polovině roku 2018 bylo zahájení oprav budovy *bývalé radnice čp. 1 v Českém Brodě* v etapě přízemí-jih, při které došlo k expozici hodnotných stavebních etap. Budova je patrně jedna z nejstarších radničních budov v českých zemích, z roku 1402 je o ní zmínka ve smyslu určení pozice vůči protějším Masným krámům. Dle poznatků z nejnovějšího bádání jsou jejím jádrem dva gotické objekty, menší z nich severní podsklepený, mající zhruba čtvercový půdorys, jižní z nich byl patrně domem kupeckým. Nynější půdorysný rozsah budovy se klade do čtyřicátých letech 16. století a začátku 17. století. V roce 1849 českobrodský magistrát stavbu uvolnil nově vzniklému Okresnímu soudu (1850–1960), ve 3. čtvrtině 19. století byla budova náročně upravena a v dispozici přibýlo množství dělicích příček. V letošní etapě byla po provedení cílených archeologických sond do podlahových vrstev odstraněna druhotná zděná výplň s kominem pod kamenným pasem pro vytvoření nového víceúčelového sálu, čímž došlo k podstatné rehabilitaci renesančních prostor, zde i s mělce valenými klenbami s lunetami s vytaženými hřebínky. Dále byl proveden nový nenápadný dveřní vstup mezi šatlavou a víceúčelovým sálem tak, aby věžeňská část stále působila kompaktní a uzavřeným dojmem. Podlaha cel a věžeňské chodby byly opatřeny pálenou dlažbou typu „půdovka“, u jedné z cel byla zhotovena dobová replika kovových dveří dle dochovaných sousedních. Barokní okenní mříž

Český Brod (správní obvod obce Český Brod), budova bývalé radnice čp. 1: nálezy v rámci obnovy interiéru přízemí. Českobrodská radnice je dle nejnovějšího bádání konglomerátem dvou starších středověkých domů, z nichž jižní byl kupecký. O radnici se hovoří k roku 1402, stavba byla převrstvena úpravami v pozdní gotice, renesanci, baroku, klasicismu a v 1. třetině 20. století: a – pohled na odhalený severní a západní kamenný pas; b – pohled na odhalený jižní pas po zbourání příčky a komína. Všechny tři pasy nasedají na střední nízký pilír na kamenném plintu, nyní uvězněný v přeřešené dispozici, východní pas se nedochoval. Šlo o pozdně gotický/renesanční klenební systém, který je v celém rozsahu zachován jen v jižní části; c – pohled kontrolním okénkem těžkých dveří do rekonstruovaného prostoru šatlavy, druhotně zřízeného ve východní části pozdě gotického/renesančního prostoru po polovině 19. století; d – vstupní dvoukřídlé dubové dveře získaly po repasování živý povrch citlivou povrchovou úpravou (aplikace spodního mořidla na lihové bázi v červenohnědé barevnosti a svrchního napouštěcího nátěru lněnou fermeží). Nelze opomenout pískovaná skla s dekorem v horních kazetách a kování typu Elegant v surové mosazi (foto E. Zápalková).

v chodbě, původně utopená ve vrstvě omítek a nátěrů, byla vyjmuta, kovářsky repasována a vrácena do začištěného slepého otvoru. Součástí prací byla také truhlářská oprava původních kazetových dvoukřídlých dveří s profilovanými obložkami. Vyplihnout je nutné také přístup truhláře k opravě vstupních dubových dveří do budovy. V řešené části dispozice proběhla také výměna oken za nová špaletová, v této souvislosti byly před okenními otvory odstraněny nevzhledné mříže z 90. let

20. století. A změn doznal také vnitřní dvorek, rozdělený na část provozní a část oddychovou, oddychová část má parkový charakter. V *Českém Brodě* byla v tomto roce také dokončena oprava novorenesančního pláště *sokolovny*, a to fasádou severního bočního průčelí. Pracím předcházela restaurátorský průzkum zaměřený na použité technologie a barevné kombinace, využívající zkušenosti nabyté v předchozích etapách. Bylo zrehabilitováno zkomolené architektonické členění včet-

a

b

Skramníky (správní obvod obce Český Brod), kostel Stěti sv. Jana Křtitele: a – pohled na novou krytinu na hlavní lodi, jejíž krov pochází z roku 1913, koruna západního štítu byla opatřena olověným plechem; b – pohled na skupinu sejmutých, tvarově velmi zajímavých hřebenáčů z roku 1913, které byly na hřeben vráceny, chybějící kusy byly doplněny těmi ze střechy presbytáře, jejíž oprava se chystá v příštím roce (foto E. Zápalková).

ně plastického rámování jednoho ze základních kamenů. Práce byly provedeny velmi kvalitně, dovršením celé akce bylo osazení dvou dvojic renovovaných sfing, osazených na portikových nástavbách hlavního průčelí do Tyršovy ulice.

Mgr. Eva Zápalková

Na území MPZ Český Brod byly v poslední čtvrtině roku 2018 především konzultovány záměry menšího rozsahu, plánované na další sezónu. Jedinou výraznou realizací byla obnova fasád domu čp. 203 u křižovatky ulic Krále Jiřího a Jana Kouly. Hlavní průčelí patrového městského domu s obchodním parterem je vkusně zdobené v duchu geometrické secese, zatímco boční fasáda nebyla nikdy zamýšlena jako pohledová. Proto zde byla zachována úprava jednovrstvou hrubě hozenou omítkou. Hlavní průčelí bylo lokálně vyspraveno, aniž by bohužel došlo k širším korekcím místy zkomoleného dekoru, a rozbarveno v decentních odstínech okrové a béžové. Přestože tedy nešlo o příkladnou obnovu, lze výsledek hodnotit v kontextu celého území MPZ relativně pozitivně. V obci Skramníky probíhaly hned dvě akce v tamním pozoruhodném areálu kostela Stěti sv. Jana Křtitele a fary. Vedle opravy střechy kostela pokračovala obnova barokního špýcha-

ru, který je spolu s areálem fary v soukromých rukou. Tento rok se navázalo na statické zajištění zdiva kvalitně provedenou obnovou trámového stropu. Ve Viticích byla zahájena obnova kostela sv. Šimona a Judy, která započala opravou krovu věže. Na území památkových ochranných pásem v obcích Tuklaty, Rostoklaty, Štolmír, Hradešín, Tismice, Chotouň a Vitice se odehrály především běžné stavební úpravy nechráněných objektů a konzultace záměrů pro další sezónu. Zajímavou úlohu přinesla demolice domu čp. 52 v Tismicích, před níž byl dle podmínky závazného stanoviska proveden pracovníky NPÚ operativní průzkum objektu. Průzkum realizovaný s kolegy a předchozí garantkou území Ing. arch. Alenou Rákosníkovou odhalil např. několik etap řešení topeniště, přinesl poznání o stavebních úpravách domu souvisejících s jeho požárem a celkovou představou o zdaleka ne banálním stavebním vývoji.

Ing. arch. Barbora Schmidová

Správní obvod obce Kolín

Největší stavební akce na území městské památkové rezervace Kolín byly prováděny z příspěvku a dotace ministerstva kultury v rámci Programu regenerace MPR, letos byla celá částka přidělena na obnovu fasády zámku. Oprava domu čp. 7 byla podpořena z fondu Programu zachrany architektonické dědictví v kombinaci s krajským příspěvkem z Fondu obnovy památek. Nejsložitější stavební akce probíhá od konce roku 2017 na obnově objektů v areálu chrámu sv. Bartoloměje – kostnici, zvonici, tzv. „staré škole“ čp. 24 z dotací IROP v souvislosti s další rekonstrukcí – obnovou parkánu u okolí chrámu a rekonstrukcí suterénu Dvořákova muzea čp. 35 ve finanční režii města Kolín. Obnova jižní a východní fasády západního křídla zámku čp. 545 přinesla velice pozitivní, důležitý a očekávaný nález arkády v nároží těchto fasád a překvapivý nález dveřního ostění s velice kvalitní profilací protínajících se prutů v místech horního lomení ostění, oba prvky z raně renesanční přestavby hradu na zámek. V bezprostřední blízkosti zadržky prostředního sloupku arkády byla nalezena kamenná voluta hlavice odseknutá při klasicistní opravě zámku (při této etapě byla odstraněna veškerá vystupující profilace kamenných ostění dveří i oken a fasáda byla srovnána do jedné celistvé plochy, čímž zámek dostal „krabicový“ vzhled). Podle této volutky bylo možné domodelovat hlavice sloupů arkády. Nálezová situace byla zachycena Ing. arch. Janem Veselým a byla zpracována do nálezové zprávy. Samotná obnova fasád, pojatá formou rekonstrukce proškrabávaného sgrafita dle nálezové situace torzálně dochovaného renesančního sgrafita západní fasády, navázala na loňskou obnovu fasád západního křídla. Cílem rekonstrukce bylo zachovat charakter a hmotu poslední výrazné obnovy památky v 19. století s nepatrným prokreslením plasticity nalezené arkády a dveřního vstupu ze zaniklé pavlače zbouraného jižního zámeckého křídla před výstavbou ječných púd. Právě tyto dva prvky upozorňují na zaniklé velice hodnotné raně renesanční reprezentační řešení zámku potlačené při mladších obnovách, které může ovlivnit i návrh plánované dostavby objektu nad suterény ječných púd. Součástí stavebních prací bylo i osazení kopie vnějšího dveřního křídla jižní fasády a historické repliky dveřního vstupu v západní fasádě (vstup do budoucích veřejných toalet). Velice důležitým počinem v rámci náměstí bylo pokračování v celkové rekonstrukci domu čp. 7 „U Zlaté štíky“ obnovením historického řešení uličního parteru a čela loubí s nevratnou deformací oblouků završených masivními klenáky. V interiérech se pokračovalo obnovou omítek, dveřních výplní a restaurováním nástěnných maleb. Dvorní fasáda je rovněž obnovena. Z větších stavebních akcí stojí za zmínku obnova uliční fasády měšťanského domu čp. 154 v ulici Na Hradbách v bývalém židovském ghettu. Při řešení oken se vycházelo z čle-

Kolín (správní obvod obce Kolín), MPR, areál zámku, západní křídlo čp. 545. Fotografie částečně odkryté arkády v jihovýchodním nároží včetně kamenné volutky z hlavice sloupku, která byla zazděná vedle prostředního sloupku východní fasády a sloužila jako vzor pro domodelování všech hlavíc. Veškeré profilace renesančních prvků byly patrně při klasicistní rekonstrukci otlučeny a přetaženy omítkou (foto D. Havlíková).

Kolín (správní obvod obce Kolín), MPR, areál zámku, západní křídlo čp. 545, část východní fasády po rekonstrukci s analyticky přiznanou náznakovou prezentací raně renesanční arkády a dveřního ostění, kterým se vstupovalo na pavlač jižního křídla (foto D. Havlíková).

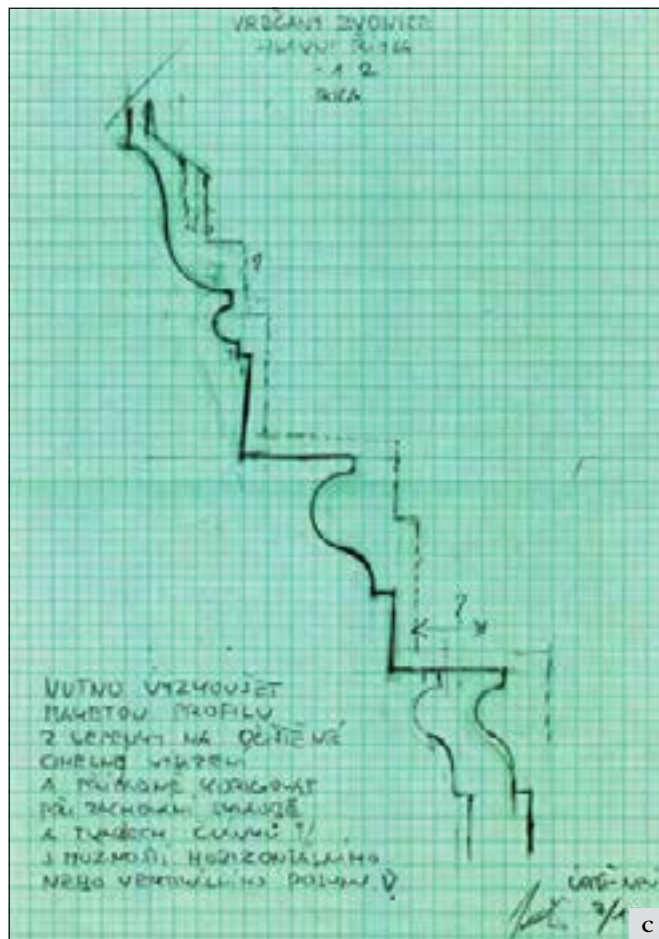

Kolín (správní obvod obce Kolín), MPR, dům čp. 154, celkový pohled na fasádu po její rekonstrukci, výměně okenních výplní, domovních dveří a garážových vrat dle archivní fotodokumentace (vlevo nahoře) (foto D. Havlíková).

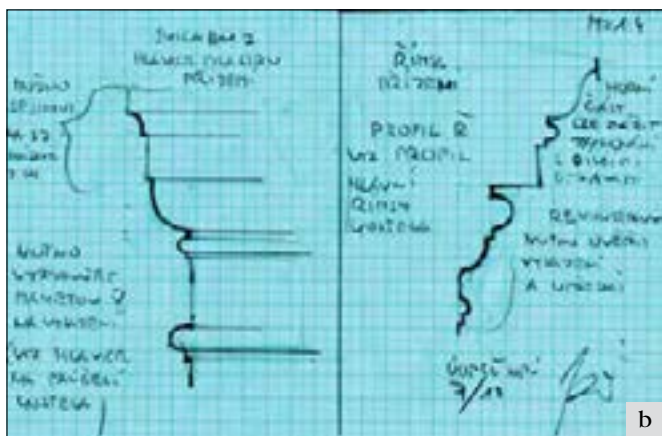
nění dle archivní fotodokumentace. Na *Karlově náměstí* byla zahájena celková rekonstrukce *domu čp. 70*, provedena výměna oken u nárožního *domu čp. 9* za špaletová dle archivní fotodokumentace, na *radnici čp. 77* se realizovala oprava krovu severního křídla nad obřadní síní. Složitá situace je u objektu *čp. 90*, kde probíhá realizace přístavby dvorního křídla, avšak v rozporu s vydaným stavebním povolením a regulačním plánem MPR. Zajímavá byla oprava kanalizační stoky v *Kouřimské ulici*, při které byla nalezena historická stoka zděná z kamennů a zaklopená kamennými deskami. Stoka je zděná přímo na kamenné podloží, místy je do něho zasekána. Skála se v některých úsecích nachází přímo pod kamennou dlažbou komunikace a klesá příkře k Labi v několika vrstvách. Stoka byla v co největší míře zachována. Další obnova proběhla v *Zlaté uličce*, kde byla historická stoka zachována a kanalizace byla vložena do jejího tělesa. V prosinci 2017 byly zahájeny práce na akci „*Obnova tzv. staré školy, kostnice, zvonice a parkánu v areálu sv. Bartoloměje*“ z finančního příspěvku IROP dle projektové dokumentace vypracované architektonickým ateliérem Masák & partner spojená s rehabilitací *parkánu* v okolí chrámu, který má být zpřístupněn veřejnosti. Při opravě *parkánové hradby* byla v úseku nad *domem čp. 30 v ulici Politických vězňů* nalezena původní střílna tvaru rybiho ocasu. V úseku někdejší *děkanské zahrady* byla ke konci roku ukončena oprava koruny a vnitřního líce *parkánové hradby* se střílnami, oprava terasových zídek skládaných nasucho, oprava *městské hradby* (zde se ještě čeká na dodávku plochých kamenů na zakrytí koruny v úseku západně od *kostnice*). Zahradní domek situovaný na *parkánu* vedle vstupu u *kostnice* je

a

c

b

d

Vrbčany (správní obvod obce Kolín), areál kostela sv. Václava, zvonice: a – pohled na věž před rekonstrukcí v 70. letech 20. století (archivní foto, fotoarchiv NPÚ ÚOP SČ); b, c – fasády zvonice byly při poslední opravě, realizované v 70. letech, po tvarové stránce značně zjednodušeny. Tuto skutečnost a přání návratu původní krásy zvonice připomenul při svém odchodu do penze dlouholetý památkář, který tehdy nemohl tomuto zásahu zabránit. Toto přání se, bohužel pouze do určité míry, podařilo naplnit při obnově v roce 2018. Pracovník NPÚ ÚOP SČ po osekání úseku tvrdé omítky zaměřil cihelná vysazení a na jejich základě, s pomocí více jak 40. let starých fotografií i drobných zbytků na fasádě nakreslil původní profilace říms a hlavice pilastru jako podklady pro zhotovení šablon. Tvarově správně se však podařilo obnovit pouze horní část zvonice (skici nakreslil J. Žížka, 2018); d – stav po celkové rekonstrukci (foto D. Havlíková).

již znovu vystavěn formou anastylozy a po více než 100 letech bude možná jeho oficiální kolaudace. Práce na *zvonici* probíhaly v interiérech spárováním kamenného líce zdiva, repasí, případně výměnou okenních výplní ochozu a dřevěných žaluzií, obnovou omítek klenuté místnosti zvýšeného přízemí a suterénu včetně kamenných portálků z doby výstavby v roce 1504. Nccem roku zahájili archeologové záchranný archeologický výzkum v ploše před západním průčelím v trase kanalizační a vodovodní přípojky čp. 24 (tzv. *staré školy*), práce vede PhDr. Filip Velimský. V *Kolíně IV* bylo částečně rehabilitováno průčelí objektu *bývalé „Staré pošty“* čp. 656 naproti vlakovému nádraží výměnou novodobých okenních výplní za historické repliky a repasí balkonových dveří i repasí zábradlí půlkruhového balkonu klasicistního kamenného portiku, vytvořeného v okoseném nároží budovy. Výstavba *bývalé Staré pošty* souvisí se zavedením železniční dopravy do Kolína, kdy bylo pro umístění pošty strategicky důležité situování v blízkosti železničního nádraží. Do té doby byla pošta na *Karlově náměstí v domě* čp. 7. Další oprava vně *MPR v Kolíně* pokračovala na objektu *bývalého špitálního kostela sv. Jana Křtitele* (dnes sloužící pravoslavné církvi), jeho západní fasádě. Řešení fasád je barokní, západní průčelí je zakončeno trojúhelným štítem s torzem sochy sv. Jana Křtitele v nice, s pyramidami po stranách (dochována jen na severní straně). Další zdařilou akcí byla obnova uliční fasády secesního *domu* čp. 223 v *Heverově ulici*.

V *městské památkové zóně v Kouřimi* probíhaly stavební úpravy objektů v rozsahu udržovacích a neplánovaných demoličních prací. Na místě povolené rekonstrukce rodinného *domu* čp. 199 v *ulici Nové Město* vyrostla novostavba s výškou římsy i střešního hřebene o cca 150 cm vyšší než historická stavba, stavební úřad řeší, jedná-li se o změnu stavby před dokončením, nebo přistoupí k nařízení odstranění stavby. Nedodržování podmínek závazných stanovisek je v *Kouřimi* standardem, místní obyvatelé většinou vůbec neví, v jak hodnotném městečku žijí. Zcela bez našeho vědomí byla zahájena i rekonstrukce části přízemí *fary* na sociální zařízení, na kterou se pracovník ze stavebního úřadu dívá z okna. Ani to, že se jedná o kulturní památku, ho nevede k tomu, aby situaci včas řešil. U objektu čp. 63 v *Dubové ulici* byla dokončena problematická rekonstrukce havarijního stavu domu po jeho záměrné částečné demolici (krov) v roce 2015, zase bez dodržení podmínek závazných stanovisek. Zelená fasáda našťestí byla důvodem k neúspěšné kolaudaci. Rekonstrukce objektu čp. 137 v *Komenského ulici* po vybagrování poloviny pozemku do hloubky cca 2,0 m pokračovala „černou“ celkovou rekonstrukcí sousedního *domu* čp. 138 zakoupeného stejným majitelem. Objekt se nachází v těsné blízkosti zaniklé Malotické brány městského opevnění. Bohužel kulturní hodnoty a historie území jsou většinou obyvatel a zejména stavebnímu úřadu na hony vzdálené. Pozornost památkové péče se soustředila na obnovu hlavní dominanty a nejhodnotnějšího objektu ve městě – na *kostel sv. Štěpána*, kde pokračovala další etapa obnovy kamenného zdiva obvodového pláště severní fasády lodě podle projektu Ing. J. Rineše pod dohledem Ing. Starého, který však zatím nedodal návrh statického řešení utržených opěráků západní fasády. Práce zaštiťoval pan Bohumil Pánek. Byly vysekány cementové spáry v celém rozsahu, zvětralá malta byla vyškrabána a nové spárování do líce bylo provedeno vápenným materiálem probarveným ve hmotě. Značně degradovaný a nesoudržný povrch pískovcových kvádrů okenních ostění byl zpevněn, chybějící části torzálně zachovalých profilací byly provedeny umělým kamenem se zachováním patiny ostění. Práce na opravě *městské fortifikace (NKP)* jsou zatím zastaveny. Po úmrtí pana Ing. Rineše se městu nepodařilo zadat projekt na další úsek hradeb, které jsou v mnoha místech v havarijním stavu. Z Programu regenerace MPZ byla alespoň

zahájena rekonstrukce *kostela Nejsvětější Trojice* na hřbitově před opevněním, z důvodu nepřipravené projektové dokumentace byly práce omezeny na odstranění novodobého nátěru s přepěnováním. Práce budou pokračovat další rok včetně prohlídky neodvětraného krovu s krytinou – bondským šindelem. Další provedenou akcí byla celková obnova centrální barokní *kaple Panny Marie Pomocné*, která byla vystavěna na památku pěti cisterciáckých mnichů z bývalého proboštví, kteří byli údajně na tomto místě v roce 1421 upáleni husity. Patrně se jedná o dílo českého barokního architekta Jana Blažeje Santiniho-Aichela. Součástí prací měla být i sanace vlhkosti, pro absenci projektové dokumentace k její realizaci v tomto roce nedošlo. Bylo však revitalizováno okolí *kaple* včetně chodníků v *Okružní ulici* dle předem schváleného projektu a za pravidelné spolupráce s památkovou péčí. Rekonstruovaný úsek končí u stodol v ohybu do *Komenského ulice*. V neďalekém *Molitorově* byla dokončena obnova fasád *zámku* od Dušana Jurkoviče provedením fasádního nátěru včetně *hospodářských budov*.

V městské památkové zóně *Týnec nad Labem* pokračovala z přispění financí z Programu regenerace MPZ obnova památkově chráněného *domu* čp. 74 vedle radnice obnovou dvorní fasády, stejně jako u další památky čp. 2. Zde byla rekonstruována část patra směrem do *Mannovy ulice* na byty. V listopadu byl v ranních hodinách hlášen požár památky naproti radnici – čp. 158, který je jednou ze zdařilých akcí dle zásad památkové péče. Vyhořel byt v patře (2 místnosti). Rekonstrukce bude provedena v roce 2019, spolupráce s NPÚ je úspěšně navázána a probíhá k užítku všech účastníků. Na střeše *fary* čp. 84 (kulturní památka) zatím ještě stále odolává zakrytí plachtou totální zkáze. V roce 2014 byla zahájena obnova střechy a krovu bez projektové dokumentace „odbornou“ firmou, která práce raději ukončila a krov pouze zajistila plachtou. Krov je místy v havarijním stavu.

Obnova *kláštera* čp. 26 s *kostelem sv. Františka v Zámukách* pokračovala odbornou opravou schodišť a podlah chodeb. Pokračovaly práce na *kostele Zvěstování Panny Marie v Plaňanech* opravou kamenných fasád západní strany kostelní věže, a to v horní části s barokní úpravou, kdy bylo kvádrkové zdivo částečně nahrazeno zdívem z lomového kamene a omítnuto s barevnou imitací kvádrů okrové a červené barvy formou nátěru. Omítka se dochovala pouze v torzálním stavu, avšak s prokazatelnou výše popsanou úpravou. Na *kostele sv. Jakuba v Ratenicích* pokračovala oprava krovu a střešní krytiny lodě. Na objektu barokní *fary ve Svojsčicích* postupovala oprava šindelové krytiny a krovu. V *Drahobudicích* pokračovala obnova interiérů *kostela Nejsvětější Trojice* včetně restaurátorské opravy vstupních dvoukřídlých barokních dveří severní fasády stejným postupem jako u ostatních dveří z předešlých etap. V *Zibohlavech* se pokračovalo na obnově kulturní památky *areálu kostela sv. Martina* – opravou hřbitovní zdi, která plní funkci opěrné zdi. Z oplocení *kostela* již zbývá oprava brány a márnice. Ve *Starém Kolíně* se opravily obě hlavní vstupní brány ve *hřbitovní zdi areálu kostela sv. Václava*. Oprava spočívala v obnovení profilací říms dle dochovaných zbytků omítek a výměně prejzové krytiny. Mimo průběžně trvající akce došlo v roce 2018 k zahájení, nebo provedení několika dlouhodobě odkládaných stavebních akcí: Další rozsáhlá obnova započala na *kostele Nanebevzetí Panny Marie v Červených Pečkách*, a to nekomplikovanějším úsekem – zděnou helmici věže podle projektu Ing. arch. T. Šantavého a obnovou pláště památky. Z dotačního programu ministerstva zemědělství byla obnovena *zvonice kostela sv. Václava ve Vrbčanech* (kromě střechy a fasádních výplní). Těžiště obnovy spočívalo v obnovení profilací dle archivních fotek a výkresu detailů profilací jednotlivých prvků (Jan Žižka, 2018). Stávající stav s velice zjednodušenou úpravou profilu říms, betonových

Ratboř (správní obvod obce Kolín), panská sýpka: a – pohled od zámku na sýpku s obnovenou střechou v roce 2014; b – zakres rozvrhu architektonického členění jižního štítu do archivní fotografie; c – zakres rozvrhu architektonického členění západního průčelí do archivní fotografie; d – foto sýpky po částečné obnově v roce 2018 (fotoarchiv NPÚ ÚOPSC, zakreslení a fotografie D. Havlíková, 2018).

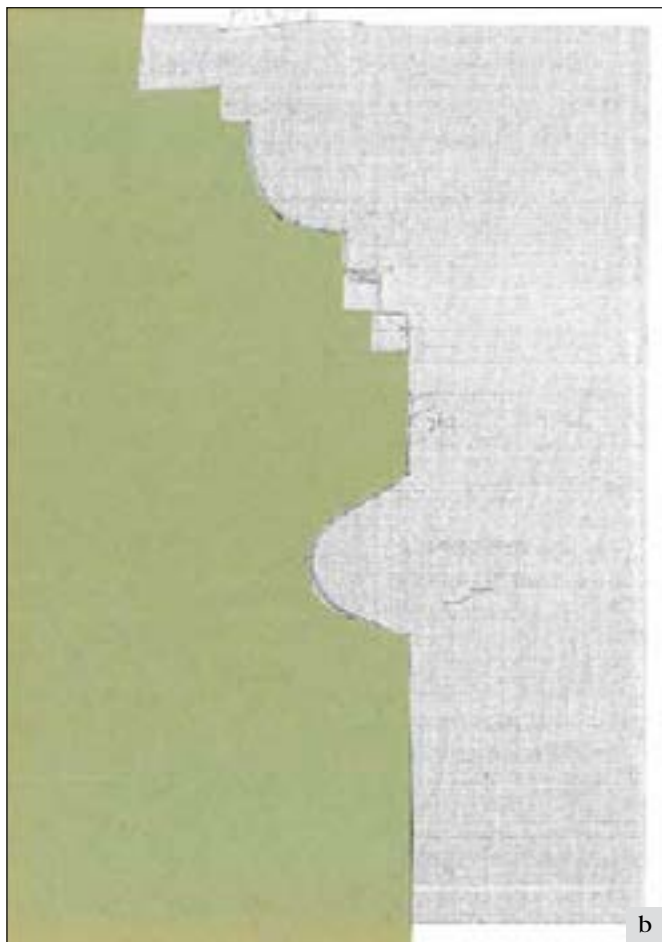

a

c

b

Horní Kruty (správní obvod obce Kolín), brána kostela sv. Václava: a – pohled na bránu před jejím rozebráním z roku 2014; b – terénní skica profilace římsy nad pilastrem před rozebráním brány, podle které se vyráběla okovaná šablona římsy nové brány; c – pohled na kopii historické brány. Brána byla rozebrána a zpětně vystavěna na betonovém základu formou anastyulózy, vrata jsou kopii dle dochovaného torza historické výplně, avšak bez zřetelné povrchové úpravy. Ta byla laděna k ostatním dveřním výplním kostela (kresba, 2015 a foto D. Havlíkové).

výdusků hlavic pilastrů a jejich patek byl z roku 1970, kdy byla oprava věže provedena bez spolupráce s památkovou péčí. Průběh akce byl složitý, i tak je nutné ocenit snahu zástupců katolické církve a obce obnovit co nejméně historický stav památky. Další důležitá obnova památky probíhala východně od Vrbčan, na bývalém velkostátku Ratboř, v areálu zámeckého poplužního dvora, nebo spíše toho, co z něho zbylo, barokní sýpky. Sýpka má již novou střechu, teď by na pořadí fasády. Po postavení lešení bylo možné v torzech omítek sondami zjistit zbytky původního barokního řešení s iluzivní tektonikou fasád v terakotové barevnosti na okrové ploše, ztvárněnou sedmi poli ohraničujícími lizénovými rámy s hlavicí a patkou vodorovně doplněnou kordonovou římsou a profilovaným soklem. Na barokní fázi navázala rekonstrukce patrně 19. století, která členění fasád zachovala, avšak na nové omítkové vrstvě s použitím kontrastu hlazených a strukturovaných omítek. Tento stav bylo možné rekonstruovat pouze díky fotce mé předchůdkyně Mgr. J. Černochové, torzo omítky se zmíněnou nálezkovou situací se bohužel do dnešní doby nedochovalo. Obnova probíhala z dotace MK ČR prostřednictvím obce s rozšířenou působností a bude pokračovat i v roce 2019. Zde je nutné zmínit velice kvalitní řemeslné provedení a zku-

šenost zhotovitelé firmy a ocenit trpělivost majitele pana Kubelíka. Stav po obnově navrhl *sýpce* zase její důstojnost. Dlouho odkládaná asanace *brány areálu kostela sv. Václava v Horních Krutech* se letos dočkala své realizace. Vychýlení brány bylo řešeno již ve 20. letech 20. století a následně v nedávné minulosti výdřevou. Problém způsobily dva vzrostlé stromy vysazené příliš blízko brány, které svými kořeny tlačily na základy brány. Po dlouhém hledání řešení zachování brány a jejím „vyheverováním“ do svislé polohy s Ing. J. Rinešem bylo nakonec uznáno, že problém není řešitelný bez rozebrání konstrukce a vyřezování kořenů stromů. Vzhledem k tomu, že se jedná o neodkladné řešení zániku autentické brány, byla tato část památky studenty ČVUT pod dohledem PhDr. Michaela Rykla dokumentována, brána byla zaměřena včetně profilů (nepřesných). Finální dokumentaci profilací římsy provedla odborná garantka území NPÚ Ing. arch. D. Havlíková včetně průzkumu barevnosti. Brána byla rozebrána a zpětně vystavěna na betonovém základu formou anastylózy, vrata byla provedena jako kopie dle dochovaného torza historické výplně, avšak bez zřetelné povrchové úpravy. Ta byla laděna k ostatním dveřním výplním kostela. V roce 2017 byla do seznamu nemovitých kulturních památek zapsána *sýpka, bývalá turz v Plaňanech*, o jejíž demolici již bylo požádáno na stavebním úřadě v Pečkách. Naštěstí byl přístup obce změněn a pod vedením pana starosty Mgr. M. Charváta ve spolupráci s místostarostkou paní Mgr. L. Sixtovou byla zpracována projektová dokumentace ke stavebnímu povolení rekonstrukce bývalé *sýpky* na obecní síň, včetně přístavby vstupního foyer se sociálním zázemím a terénními úpravami v okolí památky (PD vypracovala firma Strnadová – Gírša spol. s r. o., Ing. Jana Strnadová ČKAIT – 0009593, Ing. arch. T. Petřík a Ing. arch. A. Forejťová v listopadu 2018, č. zak. 18 10). Součástí dokumentace je i stavebněhistorický průzkum objektu zpracovaný Mgr. Miroslavem Kovářem Ph.D., který přiblížil vývoj a stavební etapy *turze* Mirků ze Solopysk z 16. století, později upravené Lichtenštejnů na *sýpku* dle dochovaného projektu stavitele Tomáše Vojtěcha Budila roku 1744.

Ing. arch. Dorota Havlíková

Okres Kutná Hora

Správní obvod obce Čáslav

Na území *MPZ Čáslav* byla v roce 2018 opět konzultována a realizována řada drobných úprav a udržovacích prací na objektech, které nejsou jmenovitě chráněnými památkami. Mezi nimi vynikla oprava fasády *domu čp. 104 na náměstí Jana Žižky z Trocnova*. Průčelí bylo dle již dříve konzultovaného návrhu doplněno zaniklou mezipatrovou římsou a šambránami. Modifikovaný vápenný nátěr dodal fasádě kýženou živost a celkový výsledek lze hodnotit velmi kladně i přes to, že finální odstíny bohužel ne zcela odpovídají těm vyvzorkovaným, které vycházely z průzkumu fasády. I tak se jedná o jednoznačně pozitivní příklad přístupu k obnově historických staveb na území *MPZ*.

Obnovy průčelí se dočkal i *dům čp. 167* se statutem kulturní památky, situovaný taktéž na náměstí. Zde došlo především k doplnění štukové výzdoby v kazetách pod okny, jejichž spodní část zanikla při zvýšení výkladce v přízemí. Dále bylo znovu odhaleno vpadlé pole evokující výklenek a fasáda byla celkově kultivována šetrným očištěním architektonického členění a volbou jemnějších tónů fasádního nátěru. Ve jmenovitě zapsaném objektu *čp. 197*, situovaném v severozápadním rohu náměstí, byla provedena první etapa výměny špaletových okenních výplní za kopie. Na obnovu *kostela sv. Alžběty*, jenž leží za hranicemi opevněného historického jádra, navázala s mírným časovým odstupem celková obnova fasád *zvonice*

a *ohradní zdi s dvěma výklenkovými kaplemi*. Stejně jako v případě *kostela* byla použita probarvená vápenná omítka. Součástí prací bylo repasování okenic *zvonice*, oprava okapových žlabů a svodů a oprava prejzové krytiny *výklenkových kaplí*. V rámci pokračující obnovy *Dusíkova divadla* byla v roce 2017 téměř dokončena oprava fasád a provedena větší část prací v interiérech historické budovy mimo samotný sál, tzn. foyer, šatna, chodby a sociální zázemí. Realizace se bohužel nesla v obdobném duchu jako v předešlém roce a opět jsme se potýkali s nedostatečnou kvalitou provedení. Mimo město *Čáslav* probíhaly zejména opravy venkovských kostelů. V obci *Vlkaneč* musel být v důsledku zjištění skutečného stavu omítek zcela změněn navržený způsob opravy fasád *kostela sv. Ja-*

Čáslav (správní obvod obce Čáslav), *dům čp. 167*, detail plasticky bohatě pojednané parapetní výplně: a – stav před obnovou; b – stav po odstranění dobetonované spodní části kazety a očištění štukového dekoru; c – stav po doplnění štukového motivu dle historických fotografií a celkovém dokončení obnovy (foto B. Schmidová).

Třebonín (správní obvod obce Čáslav), zvonice v areálu kostela sv. Matouše po celkové obnově vnějšího pláště (foto B. Schmidová).

kuba Většího, a namísto kompletní obnovy se tak podařilo realizovat pouze věž a jižní průčelí. Díky přidělené dotaci na podporu kulturních památek prostřednictvím ORP se bude v dalším roce pokračovat. Na kostele sv. Václava v Bílém Podolí byla provedena kompletní oprava střechy lodi, na niž má v tomto roce navázat obnova fasád. Kostel sv. Gotharda v obci Potěhy se dočkal statického zajištění klenby v boční kapli, která se v důsledku poklesu podmáčeného a nedostatečně založeného zdiva nacházela již delší dobu v havarijním stavu. V obci Třebonín byla realizována obnova zvonice v areálu kostela sv. Matouše a přílehlého úseku ohradní zdi s branou. Zde je potřeba zvláště pochválit přístup a vysokou kvalitu práce firmy, jež prováděla opravu šindelové střechy a bedněného pláště. Za vydařenou naopak nelze považovat opravu fasád kostela sv. Václava v Přibyslavicích. Navzdory opakovaným připomínkám zástupců památkové péče byly práce provedeny neodborně, bez aktivní účasti stavebního dozoru či dozoru investora a v duchu tzv. Potěmkinovy vesnice. Výsledkem takové akce realizované ve spěchu a bez adekvátní přípravy jsou vyhozené peníze. Mimo církevní památky nelze opomenout tzv. zámeček čp. 3 v obci Žáky. Tato dlouhá léta opomíjená drobná památka, která je stále vedena na seznamu ohrožených památek, se konečně dočkala zahájení své záchrany. Pomíne-li rozsáhlé vyklízecké práce, byly v první etapě obnovy konstrukce hrázdných pater a střech nad bočními přístavky. Neméně slibně působí již konzultovaný a schválený projekt na stavební úpravy objektu pro jeho nové využití.

Ing. arch. Barbora Schmidová

Správní obvod obce Kutná Hora

Ačkoliv v posledních letech převládají na území MPR Kutná Hora akce celkově pojatých rekonstrukcí, často podpořených finančními dotacemi EU, stále jsou to zejména střechy a fasády, které ovlivňují charakter a podobu města. V oblasti obnovy střech vyzdvihneme řadový dům čp. 479, kde byla, v Kutné Hoře zcela poprvé, realizována při zateplení krovu tzv. nadkroevní izolace. Dům byl poškozen rozsáhlým požárem této části města v roce 1823, ale dvorní část krovu se zachovala ještě z barokního období kolem 1740. Konstrukce krovu však byla značně poddimenzovaná a původně nesla jen krytinu z šindele, který se rovněž zachoval. Vlastník objektu si přál, aby tato celková situace byla v půdní vestavbě prezentovaná, proto záměr vyžadoval přístup zkušeného projektanta a specializovanou firmu při realizaci. Zesílení krovu bylo provedeno vložением mezilehlých „áček“, jejichž specifický prohnutý tvar krokví byl docílen ohýbáním v období předchozí zimy, kdy bylo dřevo na krov natěženo. U těchto vazeb byly uplatněny celodřevěné spoje a charakter ručního opracování, typově shodné s původními. Dřevěný šindel byl zachován jako pohledový „záklop“ a pouze v poškozených partiích doplněn. Funkci izolační vrstvy na celé ploše střechy tvoří pásy ovčího rouna, které má vysoké hodnoty izolační funkce, může být tedy použita mnohem slabší vrstva, než u standardně použí-

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), Jungmannovo náměstí, dům čp. 479. Při obnově střechy byl poddimenzovaný krov zesílen vložением mezilehlých „áček“, jejichž prohnutý tvar krokví vznikl ohýbáním v období předchozí zimy. Dřevěný šindel byl zachován jako pohledový „záklop“ a funkci izolační vrstvy na celé ploše střechy tvoří pásy ovčího rouna nad krokvemi. Jde o zateplení krovu s použitím tzv. nadkroevní izolace, které bylo v Kutné Hoře realizováno zcela poprvé (foto A. Pospíšil).

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), Orelská ulice, dům čp. 272. Poškozená fasáda byla rekonstruována při použití čisté vápenné technologie omítek a nátěru. Při snímání degraďovaných zbytků staré fasády byl v přízemí mezi vstupem a pravým oknem učiněn překvapivý nález – zazděné gotické pravoúhlé okno mimořádných rozměrů, srovnatelné např. s Dačického domem. Čelní fasádě bylo navrženo původní architektonické členění podle dochovaných zbytků a dřevěná profilovaná římsa podle historických fotografií. Sokl, freska ve štukovém rámu a další strany domu budou obnovy v následujících etapách: a – jižní fasáda před obnovou, b – jižní fasáda po rekonstrukci (foto A. Pospíšil).

vané vaty. Detail okapní hrany střechy zůstal zachován díky dotěplení konstrukce zevnitř v partii pozednice a jako svrchní krytina byla použita lehká vláknocementová šablona, která nahradila starý eternit. Tato realizace se již v témže roce stala inspirací pro druhý příklad stejného systému rekonstrukce krovy, a to domu čp. 144 umístěného přímo naproti Kameně kašně. I zde bylo docíleno požadované zachování původní pozice okapní hrany, ale konstrukce finální skladby střechy je poněkud rozdílná: poddimenzovaný krov nebyl zesílen vlože-

ním mezilehlých vazeb, ale pomocí podpůrné konstrukce nad krokviemi doplněná věšadly, jako záklop se v interiéru uplatnily bělené fošny (původní šindel se nedochoval). Standardní rekonstrukce střech s výměnou krytiny pak následovala na domech čp. 12 a 79 (břidlice), 165 a 299 (bobrovka), 7 Žižkov, 288, 361, 464, 496 (různé typy pálených tašek) a 112, 304, 643 (vláknocementová šablona). Obdobně experimentální byla rekonstrukce fasády domu čp. 272 s použitím čisté vápenné technologie omítek a finálního nátěru. Při snímání degraďovaných zbytků staré fasády bylo v přízemí objeveno zazděné gotické okno mimořádných rozměrů, srovnatelné např. s Dačického domem. Čelní fasádě bylo navrženo původní architektonické členění podle dochovaných zbytků a dřevěná profilovaná římsa podle historických fotografií. V podobném duchu a s vynikajícím výsledkem byla realizována obnova uliční fasády čp. 216 s přílehlou ohradní zdí. Připomeňme, že tradice uplatnění vápenné technologie byla započata při rekonstrukci fasád domu čp. 223, které byly dokončeny právě na jaře 2018. Ve stejném roce obohatily město novým vzhledem také fasády domů čp. 81, 142, 144 (štít), 200, 501, 518 a 602. V závěru sezóny byla po více jak deseti letech dokončena poslední etapa obnovy průčelí kostela Panny Marie Na Náměti, kde se v konceptu předešlých etap restaurovaly kamenické články a uměleckořemeslné prvky. Díky příznivým klimatickým podmínkám nadcházející zimy mohly být rozeběhnuty dvě akce, obě s příznanou finanční podporou z prostředků IROP. Prvním příkladem je areál parku pod Vlašským dvorem, který postupně získává vzhled třicátých let minulého století, kdy byl založen, především díky kvalitní obnově kamenných opěrných zdí. Druhou akcí je celková rekonstrukce dvoupatrového objektu čp. 289 pro účely zřízení komunitního centra Oblastní charity. Ale abychom jen nechválili: po nějaké době se znovu objevil záměr demolice dlouho nevyužívaného a zanedbaného hotelu Černý kůň čp. 314 a po desetiletích byl do centra města připuštěn vjezd autobusové dopravy, ačkoliv si představitelé města opatřili závazné stanovisko orgánů památkové péče. Na území bývalého kláštera v Sedlci již tradičně patřila ke stěžejním akcím generální oprava kaple Věch Svätých s kostnicí, kolem níž byl nepřetržitě dva roky realizován a následně dokončen archeologický výzkum, kapacitně jeden z největších v Evropě, který přinesl řadu informací i pro objasnění vzniku samotného hřbitovního karneru. V areálu společnosti Philip Morris ČR a.s. byla dokončena oprava krovy a výměna krytiny z plechu za přírodní břidlice na východním pultu bývalé konventní budovy, včetně restaurování ústředního sousoší. Další etapou pokračovaly práce na obnově vnějších omítek kostela sv. Vavřince na Kaňku a na ohradní zdi kolem hřbitova. Zásadní proměnou prošla radnice na Kaňku, kde byly s vynikajícím výsledkem obnoveny uliční fasády.

PhDr. Aleš Pospíšil

V kutnohorském obvodu pokračovaly v roce 2018 práce započaté v předešlých letech. V obci Solopysky došlo k osazení opravené konstrukce krovy na věž, z níž musela být z důvodu zcela havarijního stavu, který hrozil zřícením, snesena. Poblíž obce Vysoká úspěšně pokračovala dlouhodobá postupná konzervace zříceniny tzv. letohrádku Belveder s kaplí sv. Jana Křtitele, vybudovaného na sklonku 17. století hrabětem Františkem Antonínem Šporkem. V obci Paběnice proběhla dokončovací etapa obnovy fasád kostela sv. Jakuba, zahrnující hlavní průčelí včetně krytí koruny štítu. Jelikož se nepodařilo zjistit původní podoba kostela, bylo zachováno stávající architektonické členění a barevnost fasád, pocházející pravděpodobně z poslední opravy v meziválečném období. Tvrdé probarvené omítky byly nicméně nahrazeny tradičními dvouvrstevnými vápennými omítkami s vápenným nátěrem a monochromní křídlový štít byl rozbarven v souladu s ostatními prů-

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), dům čp. 223 Bartolomějská ulice. V roce 2018 byla dokončena celková obnova uliční fasády s uplatněním příkladné technologie – jednovrstvé dřevem utahované omítky a vápenného lazurního nátěru. Rekonstrukci klasicistního architektonického členění fasády doplnila nová okna s replikami dobových detailů, jako jsou visuté závěsy, rohovníky či tzv. lehané sklo (foto A. Pospíšil).

čelími, tedy v kombinaci šedých ploch a cihlově červeného architektonického členění. Dále došlo ke změně rozhodnutí ohledně krytiny štítu. Vzhledem k jeho tvaru a již tak široké škále použitých materiálů (vláknocementové šablony, měď, prejzová krytina římsy) bylo místo keramických tašek bobrovek zvoleno měděné oplechování. Dodatečnou opravu budou vyžadovat voluty, které byly při obnově bez ohledu na předchozí řešení vykrouženy tak, aby se vyhnuly prejzové krytině římsy. Vzniklá tvarová deformace a proměna výrazu stavby je nežádoucí a má být v tomto roce napravena. V *Čestíně* proběhla větší část opravy dvorní fasády *fary*. V obci *Nové Dvory* byla zahájena obnova *pohřební kaple sv. Kříže – hrobky rodiny Chotků*. Tato drobná stavba postavená dle návrhu architekta Antonína Arche je hodnotným příkladem empírové sepulkrální architektury z konce 20. let 19. století. Předmětem první etapy byla oprava střechy. Nízká konstrukce krovu musela být vzhledem k rozsahu degradace nahrazena kopií, rozsáhlých oprav se dočkaly i ramenáty falešné klenby. Starší natíranou pozinkovanou krytinu nahradil v souladu se závazným stanoviskem titanizovaný plech. Předmětem největších diskuzí byl způsob a rozsah oplechování kamenných štítů, sestavených z mušlového vápence. Původně byly veškeré kamenné prvky ponechány nezakryté, návrat k tomuto řešení je ovšem v dnešní době vzhledem k degradaci mušlového vápence povětrností z dlouhodobého hlediska nežádoucí. Proto byla nakonec zvolena kombinace titanizovaného plechu a méně nápadné oplechování olovem. Navazující etapa by měla mj. zahrnovat instalaci dvou obnovených křížů, z nichž se před obnovou do-

choval pouze jeden, a to navíc v hliníkové kopii původního prvku. Dále bude provedena konzervace kamenných prvků, z nichž část prošla před zimou základní konsolidací. Velmi významnou akcí je zahájení obnovy *zámku v Kácově*. Tato výjimečná památka získala svoji charakteristickou podobu velkolepou barokní přestavbou v letech 1726–1733 z iniciativy vévodkyně Anny Marie Františky Toskánské. Významná část obnovy severní (dvorní) fasády, již práce započaly, ovšem probíhala bez odborného památkového dohledu. Nedošlo tak ani ke vstupnímu průzkumu fasády, ani k dohodnutí koncepce obnovy a rozsahu zachování stávající plastické výzdoby. Tyto kroky jsou zejména u památky takového druhu naprosto zásadní. Fasáda byla opravena uměleckořemeslným způsobem, přičemž převážná část štukového dekoru byla vytvořena nově jako kopie stávajícího stavu. Po zjištění situace orgány památkové péče tak došlo ze strany NPÚ alespoň ke korekci štukatérských prací a navazujících oprav. Nyní již probíhá intenzivní spolupráce s investorem na realizaci a přípravě dalších etap. Mimo jednotlivé památky byly opět konzultovány akce v plošně památkově chráněných územích.

Ing. arch. Barbora Schmidová

V *areálu kostela sv. Prokopa v Záboří nad Labem* se pokračovalo v nedokončeném statickém zajištění jižní předsíně, stávající lodě, dle projektu Ing. J. Rineše z roku 2003 aktualizovaném Ing. Jiřím Starým. V průběhu prací bylo zjištěno, že při úpravách fasád předsíně nebylo provedeno zajištění zdiva pomocí táhel, nebyly odstraněny ani staré nefunkční elektro kabely. Románské hlavice sloupů v okenních nikách na kruchtě byly restaurovány restaurátorem Janem Bradnou. Hlavním problémem byla stabilizace vnitřního degradovaného zdiva s totální absencí pojiva (malt), navíc historické dřevěné kleštiny osazené vevnitř zdiva tvořící obvodové ztužení konstrukce jsou rozpadlé na prach. Kleština jižní stěny zároveň tvořila práh plně vazby raně barokního krovu, která byla nalezena ve zdivu v roce 2016. Na základě zpracovaných posudků, makroskopické prohlídky trámů a posouzení konstrukce na místě dochází k posunu názoru na zachování dřevěné konstrukce. Bylo konstatováno, že trhliny ve zdivu jsou aktivní, dochází k samovolnému odpadávání dřevní hmoty v sondách, všechny dřevěné trámy zabudované v jižním průčelí kostela jsou degradovány dřevokaznou houbou v celém objemu dřevní hmoty, jednotlivé prvky a jejich části se liší pouze v rozsahu degradace. Některé prvky či jejich části již zanikly. S ohledem na napadení dřeva hnilobou i dřevokaznými škůdci je doporučeno odstranění konstrukce v celém rozsahu bez náhrady a vyplnění uvolněných prostor vhodným inertním materiálem. V krajním případě, na žádost zástupce NPÚ ÚOP SČ, má být použitelná část dřevěné konstrukce po jejím ošetření zachována a prezentována ve zdivu jako artefakt bez statické funkce s tím, že konstrukce bude pohledově přiznaná, tzn. bez rekonstrukce zazdění líce zdiva. Po odhnutí kleštiny došlo k bodovému zatížení okenních záklenků a jejich destrukci. Deformace zdiva a jeho vnitřní vymytí vedou k domněnce, že kostel musel být před rekonstrukcí v 19. století delší dobu bez střechy. Zdivo bylo injektováno vápennou směsí a zajištěno táhly kotvenými do fasády dle projektu Ing. J. Rineše, aktualizovaném Ing. J. Starým (2018). Tato táhla jsou viditelná v interiéru lodi. V místě dřevěné vyhnílé kleštiny jsou nově vloženy do vyfrézované drážky cca 6 cm pod stávajícím lícem omítky nerezové dráty, které mají přenést funkci horního stažení zdiva v místě dřevěného „věnce“. Při frézování drážky nebyly zasaženy žádné pískovcové bloky. Po zajištění zdiva bude možné řešit deformace vnitřní líce nad okenními oblouky krucht. Práce prováděl Jan Bradna ve spolupráci s kameníkem Martinem Tamchynou.

Ing. arch. Dorota Havlíková

Okres Mělník

Správní obvod obce Mělník

Na území *městské památkové zóny Mělník* byla v roce 2018 řešena běžná agenda – obnovy a výměny oken, opravy fasád a střech, umístění reklamních zařízení, zateplení, půdní vestavby apod. Z této běžné agendy je nutno vyzvednout provedenou revitalizaci uličních fasád domu čp. 263 na nároží ulic *Pražská a Jiráskova*. Novodobě mozaikou obložený parter byl navrácen do téměř původního stavu dle dochovaných historických fotografií, v patře bylo obnoveno a doplněno architektonické členění. Pouze výkladce nebyly navráceny do původních rozměrů a zůstaly v rozšířené podobě v euro profilech. Mezi nejvýznamnější stavební akce na území města Mělník patřila další etapa obnovy a restaurování interiéru *kostela sv. Petra a Pavla* v rozsahu kruchtý severní lodi. Žebra sítové kleneb nevykazovala pokles, tudíž nebylo nutné provádět jejich statické zajištění. Na žebrech bylo vyspraveno spárování, poškozené profilace byly domodelovány probarveným umělým kamenem a následně byla provedena sjednocující retuš ve světle krémovém odstínu. Klenební pole i stěny byly očištěny od novodobého nátěru (s ohledem na starší vrstvy výmalby), vytmeleny a natřeny vápenným nátěrem. Restaurována byla kamenná ostění oken s kružbami a svorník s motivem hlavy Krista. Vzhledem k havarijnímu stavu střešní krytiny lodi a poškození krovu z důvodu zatékání, muselo být v roce 2018 přikročeno také k opravě krovu a výměně střešní krytiny jižní lodi, a to za přispění financí z Programu záchrany architektonického dědictví. Střecha severní lodi je plánována na rok 2019. Dále pokračovala obnova střešního pláště *evangelického kostela*. V důsledku dlouhodobé neúdržby a degradace střešní krytiny docházelo k zatékání do střešní konstrukce a bylo nutné nahradit poškozené a dřevokazným hmyzem napadené dřevěné prvky a krytinu. Konstrukční skladba střechy s bedněním bohužel nemohla být s ohledem na případné neposkytnutí záruky ze strany výrobce vláknocementové krytiny znovu obnovena a střecha musí být při hřebeni a okapní hraně provětrávána. Vyskytly se také nedostatky v tesařské práci,

Mělník (správní obvod obce Mělník), kostel sv. Petra a Pavla. Svorník s motivem hlavy Krista v kruchtě kostela po restaurování (foto V. Hlaváčková).

Mělník (správní obvod obce Mělník), kostel sv. Petra a Pavla. Pohled na obnovenou jižní střešní rovinu lodi. Kvůli dožilé střešní krytině docházelo k zatékání do půdního prostoru a panovaly obavy, že by zatékáním mohlo dojít k poškození zrestaurovaných a obnovených částí v interiéru (foto V. Hlaváčková).

Mšeno – Hradsko (správní obvod obce Mělník), kostel sv. Jiří. Pohled na ohradní zeď areálu z pískovcových kvádrů zvaných místně „štuky“ po obnově. Ohradní zeď byla očištěna od nánosů mečů a náletů, poškozené „štuky“ byly nahrazeny novými a zeď byla nově vyspárována (foto V. Hlaváčková).

kdy nové prvky neodpovídaly dimenzím ponechaných prvků. Na *Pražské bráně* byly provedeny údržbové práce v průjezdu. Rozsáhlejší množství stavebních akcí bylo realizováno ve správním obvodu obce Mělník. V *Čečelicích* byla obnovena část západní fasády a fasády předsíně *kostela sv. Havla* jako další etapa celkové obnovy fasády. S celkovou obnovou fasády se v rozsahu západní věže pokračovalo také na *kostele Panny Marie Vítězné v Řepíně*. Nově započatou akcí byla obnova průčelní fasády (po tympanon) *kostela sv. Michaela archanděla v Mělnickém Vtelně*, kdy vlivem dlouhodobé neúdržby docházelo k vážnému zatékání do říms, a tím k jejich poškození. Stávající barevná kombinace syntetického fasádního nátěru v odstínu lomené bílé a růžové byla nahrazena vápennou technologií v kombinaci odstínu okru a lomené bílé. Jako zdařilou musíme hodnotit také obnovu západní fasády a výměnu oken *fary v Cítově*. Na *zámku ve Stránce u Mšena* byla vyměněna část původních, ale dožilých okenních výplní za kopie. Velmi kladně hodnotíme výsledek i přístup obce a zhotovitelů u obnovy ohradní zdi areálu *kostela sv. Jiří v Hradsku u Mšena*.

Hořín (správní obvod obce Mělník), pohřební kaple Lobkowiczů: a – část ohradní zdi před obnovou; b – ohradní zeď po obnově (foto před restaurováním litinových křížů na hrobních deskách). Ohradní zeď byla staticky zajištěna, nově omítnuta a doplněna novými odlítky patek, hlavic a rohy lemování náhrobních desek. Restaurovány byly i náhrobní desky na ohradní zdi a byla dokončena také obnova samotných hrobů a litinových křížů na hrobních deskách (foto V. Hlaváčková).

Ohradní zeď z pískovcových kvádrů zvaných místně „štuky“ byla očištěna od nánosů mechů a náletů, poškozené „štuky“ byly nahrazeny novými a zeď byla nově vyspárována. Díky citlivému přístupu si dané místo zachovalo i po obnově svou malebnost a vesnický charakter. V roce 2018 nadále pokračovaly obnovné práce na *pohřební kapli Lobkowiczů v Hoříně*, která po opakovaných povodních a neúdržbě výrazně chátrala. Byla dokončena obnova omítek samotné hrobky a zásadnější proměny doznala ohradní zeď, která byla staticky zajištěna, nově omítnuta a doplněna novými odlítky patek, hlavic a rohy lemování náhrobních desek. Restaurovány byly i náhrobní desky na ohradní zdi a byla dokončena také obnova samotných hrobů a litinových křížů na hrobních deskách. Havarijní stav lze i nadále konstatovat u *zámku v Byšicích*. Nadále přetrvávají majetkoprávní spory mezi vlastníkem stavby a vlastníkem pozemku. Prováděné udržovací práce ovšem začínají být pozvolna viditelné a chátrání objektu se alespoň částečně zpomalilo. Negativně musíme hodnotit obnovu drobné zvoničky v obci *Tupadly*, kdy nesoučinností se zástupci památkové péče a nevhodně zvolenými technologiemi a materiály došlo k nevratné ztrátě autentických povrchů. Dohledáním historických fotografií a jejich využitím se mohou některé z prvků na památce během obnovy rehabilitovat, v tomto případě však došlo ke zcela opačnému výsledku. Na území *ochranného pásma zámku Liběchov* byla převážně řešena běžná agenda. Z ní se v roce 2018 vymykala plošná výměna okenních výplní u domů dotčených hlukem z kamionové a automobilové dopravy na průtahu obcí I/9. Nesmí být opomenuta také zdařilá obnova fasád a okenních výplní *čp. 142 zv. Turnhalle*. V případě nemovitých kulturních památek na území obce proběhlo úspěšně navrácení původních vstupních dveří a architektonického členění kolem nich na *faře čp. 95*. Na pokraji samotné existence se ve správním obvodu obce Mělník stále nachází *viniční dům s kaplí v Mělníku – Vehlovicích, mlýn, hájovna a zahradnictví* v areálu *zámku v Hoříně*. Ve vážném havarijním stavu je *areál zámku v Hoříně, zámek v Byšicích, zámek v Liběchově, hotel Harasov v Janově Vsi, budova lázní v areálu kaple Boží Voda v Liběchově* nebo *vodní mlýn v ulici Čertovská v Mělníku*.

Mgr. Veronika Hlaváčková

Na území městské památkové zóny Mšeno probíhal v roce 2018 čilý stavební ruch, zaměřený zejména na stavební údržbu dochovaného stavebního fondu. V rámci Programu regenerace MPZ pokračovala celková obnova fasády *kostela sv. Martina*, kde byla dokončena fasáda jižního průčelí. Práce zahrnovaly nejen vlastní obnovu ve hmotě probarvené omít-

ky s iluzivním rytým kvádrováním, ale také obnovu přípor s ozdobnými konzolami a hlavicemi ve středním poli fasády. Hlavice, původně vyrobené jako prefabrikát z umělého kamene, byly po sto třiceti letech své existence velmi poškozené, uvolněné od zdiva, stejně jako hmota půlkruhových dřiků přípor, osazených z cihel jako plenta k líci zdiva. Hlavice byly v rámci obnovy sejmuty a restaurátorsky opraveny a poté osazeny na zednický obnovené přípory. Obnovy se dočkal také kamenný kříž na portiku bočního vstupu do lodi a zejména jeho sedlová stříška, kde byla zcela dožilá plechová krytina nahrazena olověným plechem.

Velký význam pro celkový vzhled budovy *sokolovny čp. 22 v ulici Na Skaličkách* měla rozsahem nevelká akce obnovy hlavních vstupních dveří. Dobové dvoukřídlé výplňové dveře s proskleným půlkruhově zaklenutým nadsvětlíkem byly v minulosti ze svého původního místa vyjmuty a osazeny v novém rámu v odsazené poloze v hloubce chodby. V rámci jejich obnovy byla provedena rehabilitace původního stavu s navrácením dveří do původní pozice a provedena repase s doplněním chybějících a poškozených částí, obnoven fládrovaný povrch a opraveno barevné prosklení nadsvětlíku.

Vedle těchto hlavních akcí byla na území MPZ realizována řada menších, avšak neméně významných stavebních úprav a obnov objektů, které nejsou kulturními památkami ve smyslu zákona, podpořených z Fondu regenerace, zřízeného městem Mšeno. Mezi nimi vyniká obnova zaniklé pavlače na domě *čp. 123 v Karlově ulici* podle dobové fotodokumentace, která stavbě vrátila její původní tradiční výraz a odkazuje na někdejší převažující charakter místní zástavby. Důležitým prvkem ve výrazu historických staveb jsou okenní výplně. Jejich zásadní význam pro celkový vzhled průčelí dokumentuje např. zdařilá obnova oken na domě *čp. 116 v Karlově ulici* a zejména zcela zásadní obnova oken na domě *čp. 232 v Žižkově ulici*, kde byla nevhodná novodobá výklopna okna z 80. let 20. století nahrazena replikami tradičních špaletových oken s poutci. Tato úspěšná rehabilitace vzhledu hlavního průčelí ilustruje mimořádný význam finanční podpory památkové kvalitní obnovy staveb bez památkové ochrany, které však spoluutvářejí celkový charakter města. Svoji hodnotu má také realizovaná obnova vrat do dvora u domu *čp. 28 v ulici Na Skaličkách*. Na objektu tzv. staré školy *čp. 299*, upravené na bytový dům, která je dominantou *ulice Tyršovy*, byla provedena celková výměna střešní krytiny z eternitových šablon. Významným počinem je rovněž zahájená obnova zdevastovaného objektu *čp. 92 v Přemyslově ulici* v severní části města. Tento zděný patrový dům bývalého hostince byl dlouhá léta ponechán bez jakékoli údržby a doveden na pokraj zániku. Ze stavby byly zachovány pou-

ze zděné obvodové konstrukce. Nový vlastník objektu přistoupil k celkové obnově, která byla započata rekonstrukcí krovu do původní podoby, dokumentované na dobových fotografiích. Nový krov byl provizorně zastřešen lepenkou s předpokladem, že v následujícím roce bude položena krytina z pálených bobrovek, která dobře vykryje také náběhy nízkých pultových vikýřů, obnovených podle původního stavu. Objekt je situován v horní části ulice nárožím směřuje k její ose, proto má rekonstrukce jeho střechy zásadní pozitivní dopad na vzhled celé ulice.

Ve výčtu významných počinů realizovaných na území MPZ Mšeno je třeba vyzdvihnout také započatou realizaci celkové regenerace ulice *Mělnické*. Tato akce navazuje na předchozí úspěšnou regeneraci vlastního jádra města, zahrnuje obnovu hlavní komunikace a zejména obnovu dlážděných ploch a chodníků s využitím pro město charakteristické čedičové dlažby, architektonickou úpravu navazujících prostranství včetně městské zeleně, osvětlení a mobiliáře. Práce budou dokončeny v následujícím roce. Všechny výše uvedené akce dokládají nevšední péči vedení města o vzhled MPZ a její hodnoty.

Ve *Vidimi* pokračovala obnova kostela sv. Martina další etapou, zahrnující výměnu plechové novodobé krytiny na přístavcích lodi za pálené bobrovky a zejména obnovu okenních výplní. Byly restaurovány hodnotné vitraje v oknech presbytáře, pocházející z počátku 20. století, a truhlářsky opravena dřevěná okna v lodi včetně jejich původního barevného prosklení, které se podařilo z velké části zachovat v původním materiálu. Součástí akce byla také obnova žaluziových výplní otvorů zvonového patra věže. Svým rozsahem nevšední akce mohla být realizována díky štědré podpoře z Programu péče o vesnické památkové zóny a stejně velkorysé spolupráci Obce Vidimi, která je vlastníkem kostela.

Mgr. Jana Berková

V *areálu hradu Kokořín* pokračovala další etapou oprava zdiva vnitřní hradební zdi. Bylo doplněno spárování zdiva. Kamenné hlavice ochozu byly konzervovány a větší poškození byla domodelována v umělém kameni. V průběhu prací se ukázalo jako problematické barevné a povrchové zpracování doplňků z umělého kamene a jejich přízpůsobení navazujícímu povrchu, který byl rovněž do určité míry degradován.

Ing. arch. Eva Vyletová

a

Mšeno (správní obvod obce Mělník), kostel sv. Martina: a – jižní průčelí kostela po obnově fasády, b – hlavice přípor, stav před obnovou, c – všechny hlavice byly v průběhu prací sejmuty, v dílně opraveny a vráceny na zednický opravené přípory. Konzoly s listovím byly opraveny a domodelovány na místě (foto J. Berková).

b

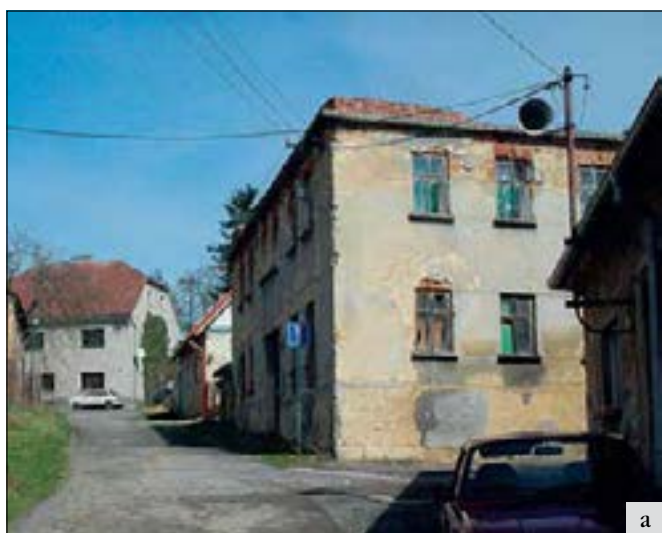
c

Mšeno (správní obvod obce Mělník), Karlova ul. čp. 116: obnovená pavlač s profilovanými sloupky a zábradlím zdobeným lištami velmi pozitivně ovlivnila nejen vzhled daného stavení, ale celé spodní části ulice (foto J. Berková).

a

a

b

b

Mšeno (správní obvod obce Mělník), Přemyslova ul. čp. 92: a – někdejší hostinec byl dlouhá léta bez zastřešení ohrožen zánikem; b – obnovený krov svým tvarem i formou nízkých větracích vikýřů vychází z dochovaných dobových fotografií. Hmotová rehabilitace této stavby má zásadní význam pro vzhled celé ulice (foto J. Berková).

Vidim (správní obvod obce Mělník), kostel sv. Martina: a – stav okenních výplní lodi před obnovou; b – po dokončení prací. Nepřesný tvar záklenků, který je výsledkem utilitárně pojaté obnovy z přelomu 60. a 70. let 20. století, bude opraven v rámci připravované celkové obnovy fasády (foto J. Berková).

Správní obvod obce Kralupy nad Vltavou

Na území *ochranného pásma zámku Nelahozeves* byla řešena běžná agenda – zateplení, výměna oken, nová fasáda a střešní krytina mateřské školky a prodejny pod zámkem. Stavební činnost na území *ochranného pásma zámku Veltrusy* se zaměřovala především na výstavbu nových rodinných domů na nepřiměřeně rozsáhlé zastavěné a stále se rozšiřující zastavitelné ploše východní části města. Velkou oporou při řešení jsou stanovené regulativy, které z části pomáhají bránit realizaci bezbřehých návrhů. Zdárným krokem ve *Veltrusech* je uvažovaná rehabilitace objektu přímo naproti hlavní bráně do zámeckého parku s koncipovaným využitím jako Komunitní centrum, které by mělo oživit opomíjenou starou část města. Ve *správním obvodu obce Kralupy nad Vltavou* nelze nezmínit práce v *areálu zámku ve Chvatěrubech*, spočívající zejména v pokračování přezdívaní a zajištění kamenného zdiva hradu směrem od jihovýchodního nároží, které jsou prováděny řemeslně velmi kvalitně za použití tradičních postupů a materiálů.

Ing. Dita Hofreiterová

Správní obvod obce Neratovice

Na území *městské památkové zóny Kostelec nad Labem* byla v uplynulém roce řešena převážně běžná agenda jako opravy fasád a střech, výměny oken nebo novostavby. Velmi pozitivně hodnotíme obnovu krovu a střešního pláště *kostela sv. Víta*. Dožilá prejzová krytina byla nahrazena bobrovkou. Konstrukce a vzhled vikýřů byl upraven tak, aby odpovídal dochovaným historickým fotografiím. Ve *správním obvodu obce Neratovice* pokračovala obnova ohradní zdi a hlavní vstupní brány *kostela Nanebevzetí Panny Marie v Lobkovicích*. Ohradní zeď vyjma posledních dvou bran je dokončena. Dále proběhla rozsáhlá obnova věže *kostela sv. Máří Magdalény v Chlumíně*. Po rozkrytí střechy věže byl zjištěn daleko větší rozsah poškození dřevěných prvků, než se předpokládalo, proto muselo být přistoupeno k výrazné výměně poškozených částí. Důraz byl kladen také na kvalitní obnovení štukových prvků a správné rozbarvení fasád. Výrazných změn doznala také *kaple v Přívorech u Všetat*, kde v roce 2018 proběhla obnova fasád a střešní konstrukce věže. Při prvotním průzkumu fasády při konzultacích byl pod tvrdými cementovými omítkami nalezen vzorek okrového náteru a bylo domluveno navrácení barevnosti fasád kaple do tohoto odstínu. Po odstranění cementových omítek bylo ovšem zástupci památkové péče a zhotovitelem zjištěno, že pod okrovou vrstvou se nachází ještě původní zelený odstín. Jelikož běžně dostupné vzorníky barevných odstínů nemají příliš bohatou škálu zelených odstínů použitelných pro obnovu historických staveb, byl přizván Ing. arch. Jan Bárta, který konkrétní odstín namíchal a vyvzorkoval. Celková obnova fasád a částečně navrácení podoby kapličky značně přidalo na malebnosti. Zelený odstín nátěru fasády byl nalezen také na velmi výjimečně stavbě v okrese Mělník, a to na *evangelickém kostele v Libiši*. Celková obnova vnějšího pláště tohoto tolerančního kostela byla započata v druhé půli roku 2018 a bude dokončována ještě během roku 2019. Po důkladném průzkumu barevných souvrství fasády (zelená, šedá, okry, lomená bílá) bylo navrženo navrácení zeleného odstínu na plochy fasád. Vybrán byl nakonec umírněnější odstín pískové barvy, který dle denní doby a světelných podmínek mění svou tonalitu do šedých nebo zelenkavých tónů. Velký důraz byl kladen na obnovu štukových prvků, kterou měl provádět restaurátor s příslušnou licenci. Bohužel byly nakonec práce prováděny pouze pod dozorem restaurátora, a to se částečně podepsalo na výsledku. Do konce roku 2018 byla ještě provedena oprava krovu, výměna střešní krytiny a částečná oprava ohradní zdi. I když průběh celé akce nebyl zcela hladký, jedná se o velmi zdařilou a památkářsky zajímavou obnovu. Práce budou dokončeny během roku 2019.

Mgr. Veronika Hlaváčková

Kostelec nad Labem (správní obvod obce Neratovice), kostel sv. Víta. Dožilá prejzová krytina byla nahrazena bobrovkou, která byla doložena na historických fotografiích. Dle historických fotografií byla upravena také konstrukce a vzhled vikýřů (foto V. Hlaváčková).

Chlumín (správní obvod obce Neratovice), kostel sv. Máří Magdalény. V roce 2018 proběhla celková rekonstrukce vnějšího pláště věže kostela (foto V. Hlaváčková).

Okres Mladá Boleslav

Správní obvod obce Mladá Boleslav

V *MPZ Mladá Boleslav* byla v roce 2018 prováděna na *Staroměstském náměstí* oprava interiéru dvorního objektu domu ležícího v partii městského opevnění kulturní památky *domu čp. 19*. Restaurátorsky byly zajištěny původní omítky a nátěry a následovalo citlivé doplnění chybějících úseků omítek. Na *Staroměstském náměstí* se celkově rekonstruovaly také *čp. 94 a 95*, poměrně vhodně nakonec bylo vyřešeno i vestavěné podkroví s vikýřem a vizuálně dobře dopadla také oprava fasád. Bývalý *Masarykův dům sociální péče* prošel rekonstrukcí prvního patra, po sejmutí novodobých podhledů se odhalily železobetonové konstrukce z meziválečného období. Restaurátorský průzkum omítek a nátěrů bohužel nepřišel s významnějšími nálezy figurální malby, ta může být ale zachována (dle původní fotografické dokumentace) v přízemních místnostech objektu. V *ochranném pásmu Kosmonosy* pokračovaly opravy interiéru kvadratury bývalého piaristického kláštera, úspěšná byla zejména repase několika původních dveřních a okenních výplní. V *areálu Lorety* byla dokončena oprava střechy s výměnou laťování a bobrovkami, a dále static-

kého stažení zdiva a omítek ambítů. V návaznosti na uplynulou etapu opravy průčelí zámku byly provedeny také *parkové úpravy prostor kolem zámku*. Celkovou opravou prošly také *výklenkové kapličky sv. Heleny a sv. Františka Xaverského v ulici Lípy*. Po statickém zajištění, kdy byla odstraněna vegetace a konsolidováno podloží, zůstalo i nadále patrné vychýlení *kapliček*, které však není možné anulovat, aniž by nebyla poškozena jejich památková podstata. Dále bylo provedeno restaurování kamenných erbů a malby ve výklencích. Součástí opravy bylo také obnovení původního oplocení, a dále prejzové krytiny a vrcholových křížků. Problematické bylo provádění opravy štukových prvků, profilace a tvaru plastických článků byly na základě konzultací několikrát upravovány. U bývalého tzv. *špitálu čp. 142 v ulici Boleslavská* proběhlo v roce 2018 zajištění jedné roubené příčky v podkroví, po odkrytí omítek na zbývajících příčkách bylo zjištěno zásadní poškození trámů dřevokazným hmyzem a bylo rozhodnuto příčku odstranit a relativně zdravé trámy použít druhotně v rámci podkroví objektu. Na bývalém dobrovickém panství pokračovala i v roce

Kosmonosy (správní obvod obce Mladá Boleslav), výklenkové kapličky sv. Heleny a sv. Františka Xaverského v ulici Lípy. Po odstranění vegetace a konsolidaci podloží, které zároveň zajistilo statiku kapliček, zůstalo i nadále patrné vychýlení kapliček, to však nebylo možné anulovat, protože by došlo k zásahu a poškození autenticity těchto památek. Dále bylo u kapliček provedeno restaurování kamenných erbů a malby ve výklencích. Nezbytnou součástí opravy bylo také obnovení původního oplocení, prejzové krytiny stříšek i repase vrcholových křížků. Problematické při této akci byly zejména opravy štukových prvků, profilací a tvaru plastických článků, které musely být na základě konzultací několikrát upravovány (foto D. Linhartová).

2018 další etapa s příspěvím z prostředků fondu ORP na opravy krytiny a laťování u sakristie *kostela sv. Prokopa v Semčicích*. Podobně jako v předcházejícím roce se další etapou úspěšně navázalo na opravu poškozených částí krovu (zhlaví, pozednice, vazné trámy) u severní strany presbytáře a sakristie *kostela sv. Martina v Luštěnicích*. V souvislosti s opravou krytiny sakristie byla sejmuta i klempířsky řešená vrcholová „*planoucí pochodeň*“ a byla provedena její repase. Pokračovala další etapa opravy vnějšího pláště *hřbitovního kostelíka sv. Jiljí v Rejšicích*. V partii závěru *kostela* se při odstraňování nesoudržných úseků omítek odhalila ostění lomených oblouků oken původního gotického kostelíka. Ostění byla konzervována a přetažena vápennou omítkou. Také u *kostela sv. Jana Nepomuckého v Rejšicích* pokračovala další etapa opravy krovu, laťování a zakrytí bobrovkami, a to na jižní straně lodi (dotováno z fondu PZAD). U *kostela sv. Václava v Sýčíně* byla zdaleka dokončena oprava omítek, restaurátorské zajištění kamenných patrových říms a sanace dřevěné podstřešní římsy západní věže kostela. Zcela na konci roku 2018 začaly rekon-

Kosmonosy (správní obvod obce Mladá Boleslav), tzv. špitál čp. 142 v ulici Boleslavská – zajištění hrázdné příčky v podkroví (foto D. Linhartová).

Rejšice (správní obvod obce Mladá Boleslav), hřbitovní kostel sv. Jiljí. Při opravě omítek vnějšího pláště kostelíka se v partii závěru při odstraňování nesoudržných úseků omítek odhalila ostění lomených oblouků oken původního gotického kostelíka. Ostění byla konzervována a přetažena vápennou omítkou (foto D. Linhartová).

Benátky nad Jizerou (správní obvod obce Mladá Boleslav), hřbitovní kaple sv. Martina po opravě fasády. Podkladem pro současnou obnovu byly i archivní fotografie, na jejichž základě byly doplněny některé chybějící prvky (foto E. Vyletová).

Březno (správní obvod obce Mladá Boleslav), barokní opločený areál zámku. Při přezdívaní staticky narušených částí byl proveden transfer částí pilířů, které byly po přezděni osazeny zpět. To umožnilo zachování původních bohatě tvarovaných hlavic (foto E. Vyletová).

strukční práce v interiéru zámku v *Luštnicích*, které odhalily řadu původních tesařských konstrukcí i nástěnných maleb zejména v 1. patře zámku. S určitými námitkami a požadavkem o opravení byla také koncem roku 2018 řešena střecha sakristie kostela sv. Prokopa v *Semčicích*, šlo zde zejména o opravení detailu přechodu římsy a nasazení krokví. Dozorována byla také akce statického zajištění štítu bývalé tvrze a později sýpky *Petkovy-Skašov*. Statické zajištění štítu systémem Heli a tesařské opravy krovu proběhly zcela v souladu s požadavky památkové péče.

Mgr. Dana Linhartová, Ph.D.

V *Bělé pod Bezdězem* pokračovaly restaurátorské práce v interiéru sakristie kostela sv. Kříže. V rámci této etapy bylo dokončeno restaurování žebrové klenby. Na *radnici* byla položena nová krytina z tašek bobrovek a na věži byly obnoveny ciferníky hodin, které nahradily dlouhotrvající provizorní stav. V *areálu zámku* proběhla první etapa obnovy střešní krytiny bývalého hospodářského objektu čp. 2. Z oprav domů na území *městské památkové zóny* je třeba v první řadě zmínit statické zajištění a obnovu střechy domu čp. 76. Přízemní klasicistní dům, který si z podstatné části zachoval původní konstrukce včetně některých autentických detailů jako například portálu s malovaným číslem v nadpraží a původními dveřmi byl v důsledku dlouhodobě neprováděné údržby v havarijním stavu. Postupně došlo až k destrukci části střechy. I přes snahy orgánů památkové péče se nepodařilo tento stav zvrátit.

K obratu došlo až se změnou majitele, který objekt zabezpečil před hrozícím zánikem. Bylo provedeno zajištění obvodového zdíva s dozděním korunní římsy a obnoven krov s krytinou. Z oprav fasád v rámci památkové zóny je třeba uvést obnovu omítek *bývalé spořitelny čp. 25*, která je příkladem kvalitní architektury 20. let 20. století v prostoru náměstí. Při opravě byly původní rezné omítky na větší části ploch zachovány a pouze lokálně vyspraveny. U předstupující plochy nad okny patra a v horní části fasády, kde byly ve větším rozsahu poškozené, bylo rozhodnuto o jejich náhradě novými. Omítka byla nejprve provedena na vzorku, aby byla obnovena ve struktuře a barevnosti co nejvíce se blížíící původní. V *Benátkách nad Jizerou* patřila k větším akcím celková oprava průčelí hřbitovní kaple sv. Martina. Omítky novorenesančního průčelí byly při poslední obnově v roce 1980 ve velkém rozsahu provedeny nově včetně ploch se sgrafitem. Při současné opravě byly obnoveny omítky zejména ve spodní části, kde byly narušeny vlhkostí. Na základě archivních fotografií byly doplněny některé chybějící prvky jako například pásová bosáž věže a podokenní pás na bocích lodi. Součástí prací byla truhlářská repase dveří. Na území *městské památkové zóny* byla opravena fasáda dvorního křídla domu čp. 59 „*U ryby*“, který je součástí zástavby severní strany náměstí. Dílčí opravy probíhaly na *budově pošty čp. 41*. Konstruktivistická stavba z roku 1926 je částečně kryta střechou ve tvaru části válce s plechovou krytinou. V archivu stavebního úřadu se podařilo dohledat archivní zprávu o barevnosti původního nátěru, která byla podkladem pro

Zvířetice (správní obvod obce Mladá Boleslav), zřícenina hradu. Pohled na gotický palác po dokončení 1. etapy konzervačních prací. U nejvíce poškozené klenby v severní (na snímku levé) části paláce, kde docházelo v důsledku zatékání k postupné destrukci zdiva, bylo provedeno přezdění havarijních částí. Tomu ale předcházela složitá jednání o koncepci opravy a rozsahu přezdívaní, který byl oproti původnímu návrhu na základě požadavků památkové péče omezen pouze na úseky s narušeným zdivem. Na závěr opravy byly na rubu klenby na stávající zásyp položeny vrstvy s hydroizolací a zeminou, kde bude obnovena vegetační vrstva (foto E. Vyletová).

Kněžmost (správní obvod obce Mnichova Hradiště), kostel: a – průčelí kostela vystavené dlouho trvající degradaci mělo ve velkém rozsahu opadané omítky, které se na věži nezachovaly téměř vůbec. Při obnově členění se vycházelo jednak z archivních fotografií, ale i z fragmentů profilací zjištěných při průzkumu fasády. Detaily provedení byly upřesňovány v rámci památkového dohledu v průběhu prací; b – detail obnovy architektonického členění věže (foto E. Vyletová).

současnou obnovu. V *Březně* pokračovaly práce na obnově barokního oplocení *areálu zámku*. Staticky narušené úseky musely být přezděny. U části zděných pilířů, které jsou ukončeny bohatě tvarovanými hlavicemi, byl během prací proveden transfer. Po vyzdění nové podezdívky byly znovu osazeny na původní místo. Tento postup umožnil v maximální míře zachování původních profilovaných hlavic. Probíhala i obnova omítek včetně štukových prvků hlavic. V letošním roce byly bohužel přerušeny práce na opravě průčelí *kostela sv. Václava* a investor přidělenou dotaci vrátil. V *Bukovně* byla dokončena celková obnova střechy *kostela*, která zahrnovala kromě výměny krytiny opravu tesařských konstrukcí. V místě zatékání, kde došlo k destrukci části podhledu, byla provedena výměna části ramenátů falešné klenby lodi. V *kostele v Dolním Slivně* navázala na loňskou opravu vstupního průčelí oprava části jižní fasády. V *kostele v Kování* pokračovaly tesařské opravy v krovu a obnova krytiny nad částí střechy. V *areálu kostela* probíhaly i práce na obnově ohradní zdi. V souvislosti s opravou byla řešena i náprava některých předchozích chybně provedených částí. Jednalo se o doplnění chybějících dekorativních prvků z cihel, ale i vlastní provedení omítek, jejich strukturu a barevnost. V *kostele v Řitonicích* probíhala další etapa obnovy střechy. Pokračovaly tesařské opravy krovu s položením nové krytiny z tašek bobrovek. Z památkového hlediska byla věnována pozornost zejména truhlářské opravě dřevěné profilované římsy. V *areálu zříceniny hradu Zvířetice* byly zahájeny konzervační práce gotického paláce. Palác je situován na jihovýchodní straně areálu nad údolím řeky Jizery. Jádrem paláce tvoří torzálně dochované nosné stěny s klenutými prostory sklepů a přízemí. Klenby přízemních prostor kryté travnatým drnem jsou vystaveny nepřízní povětrnostních vlivů. V důsledku pronikání vlhkosti dochází k vyplavování malty ze spár a lokálnímu uvolňování a vypadávání kamenů zdiva. Nejvíce narušeno bylo zdivo klenby severní místnosti, kde dospěl stav až do stadia havárie. První etapa konzervace se týkala právě této klenby a okolního zdiva. Zahrnovala postupné přezdění narušených částí klenby a doplnění chybějícího spárování. Na stávající zeminu na rubu klenby byly položeny nové vrstvy s geotextilií a hydroizolací, které byly opět zakryty zeminou s vegetační vrstvou. V *areálu hradu* byl restaurován pozdně gotický sedlový portál s přetínavými pruhy, který patří k ojediněle dochovaným architektonickým prvkům daného období v areálu.

Ing. arch. Eva Vyletová

V areálu hospodářského dvora při zámku *Košátkách* byla dokončena obnova střech a krytinou a prakticky, až na některé detaily, konzervace renesančního sgrafita na jižní fasádě sýpků. Došlo k zahájení obnovy nádvorních klasicistních fasád hospodářských budov, a to obnovou omítek na nádvorním průčelí budov stájí při věžové – východní bráně.

Ing. Jan Žižka

Správní obvod obce Mnichova Hradiště

Na území *městské památkové zóny Mnichova Hradiště* probíhaly opravy průčelí několika domů i opravy či výměny oken. Z nich lze uvést opravu průčelí klasicistního *domu čp. 309*. Z průčelí byla odstraněna nevhodně provedená vrchní vrstva břizolitového nástřiku a obklad soklu. Na základě nálezové situace na fasádě byly u oken doplněny šambrány. Opraveno bylo průčelí *patrového domu čp. 158* s historizujícím členěním z roku 1886, který stojí naproti zámeckému areálu v *ulici V Lipách*. Neméně důležité jsou i opravy týkající se truhlářských výplní. *Dům čp. 44*, který patří k tradiční zástavbě historického jádra, si v patře zachoval typická tabulková okna v líci fasády, která byla repasována. Zachování tohoto typu oken osazených v líci fasády s ven otvíravými křídly je

z památkového hlediska pro zachování charakteru zástavby důležité a ne vždy snadno obhájitelné. Za vcelku dobrý výsledek lze považovat i provedené repliky oken v patře *domu čp. 189* s profilovaným poutcem a klapačkou ve tvaru sloupku. Pokračovaly také práce na celkové obnově *domu čp. 173*. Na území *městské památkové zóny* docházelo opět ke stavebním úpravám v rozporu s podmínkami památkové péče. K nim patří například obnova *domu čp. 171*, kde kromě nepovoleného osazení jednoduchých oken došlo i k nežádoucím zásahům do roubených konstrukcí. V areálu *hospodářského dvora v Hněvousicích* pokračovala obnova střechy kočárové kolny stojící uprostřed dvora. V *kostele v Loukově* byla dokončena tesařská oprava krovu s výměnou krytiny. Součástí oprav byla i střecha *Rohanské hrobky* přiléhající k východnímu průčelí presbytáře. Zásadním krokem k záchraně objektu *loveckého zámečku Bažantnice*, z něhož zůstaly pouze nosné stěny, byly zahájené práce statického zajištění. Bylo provedeno zajištění stěn s dozděním korunní římsy, po kterém by měla následovat obnova střechy. Zahájena byla oprava fasád klasicistního *kostela v Kněžmostě*. Vstupní průčelí, jehož oprava byla předmětem letošní etapy, mělo téměř v celém rozsahu zaniklé omítky. Z pásové bosáže se zachovaly nepatrné fragmenty, z šambrány termálního okna pouze předsazené cihly po obvodu. Štukové prvky rámuující otvory na věži zanikly zcela. Jejich obnova byla odvozena z archivních fotografií a detaily provedení upřesněny v rámci památkového dohledu na místě. Při obnově ostatních profilací se částečně vycházelo z lépe dochovaných prvků na bočních fasádách. Pískovcové prvky byly restaurovány a podle nálezové situace z průzkumů sjednoceny světlým nátěrem s fasádou. Součástí opravy byla truhlářská repase vstupních dveří, u nichž bylo nutné doplnit chybějící části profilované římsy a provést výměnu silně narušených prvků. Na *hradě Valečov* v katastrálním území obce *Boseň* pokračovala další etapou konzervace zdiva západního průčelí nového paláce. Podstatnou součástí konzervace byla obnova výplní spár, které byly do hloubky několika centimetrů degradované. Uvolněné spáry byly ručně hloubkově vyplněny vápennou maltou s menším obsahem cementu podle předepsaného složení. Kamenné konzoly zaniklého arkýře

Mnichovo Hradiště (správní obvod obce Mnichova Hradiště, dům čp. 309. Při opravě domu čp. 309 se podařilo zachovat v celistvosti klasicistní podobu včetně tabulkových oken v líci fasády. Právě truhlářsky zhotovené repliky oken umístěných v líci fasády byly podstatnou součástí celé obnovy. Při opravě fasády byla odstraněna vrstva nevhodného břizolitového nástřiku a obklad soklu. U oken byly obnoveny malované šambrány dle nálezu na fasádě (foto E. Vyletová).

a

b

Loukov (správní obvod obce Mnichovo Hradiště): a – celkový pohled na kostel po opravě střechy. Byly provedeny tesařské opravy v krovu a výměna eternitových šablon. Součástí obnovy byla i střecha nad Rohanskou hrobkou přistavěnou v 19. století k východnímu průčelí presbytáře; b – pohled na střechu hrobků po obnově (foto E. Vyletová).

byly překryty olověným plechem. Postup byl v průběhu prací konzultován, přičemž byl kladen důraz na barevnost spárovací malty a její úpravu u líce zdíva tak, aby byla pečlivě zatažena k obrysu kamene, a nedocházelo tak k zatékání. Z důvodů estetických a respektování pohledové celistvosti bylo dbáno na to, aby malta nebyla přetírána přes jeho líc. Na *faře v Dolní Krupě* pokračovaly dílčí práce obnovy interiéru. Další etapou pokračovala oprava fasád bývalého laického kostela náležejícího k cisterciáckému klášteru v *Klášteře Hradišti*. Omítky presbytáře byly pouze lokálně doplněny v místech poškození. Kamenné ostění východního okna presbytáře včetně vitráže bylo restaurováno. Restaurovány byly i fragmenty renesanční malířské výzdoby průčelí zachované pod korunní římsou. Kromě již dříve odhalené části malby na severní straně presbytáře bylo na základě výsledků restaurátorského průzkumu rozhodnuto o jejich prezentaci také na jižním průčelí lodi. I přes torzálnost zachování jsou důležitým svědectvím o malířské výzdobě renesanční fasády. Korunní římsu pokrýval malovaný vejcevec, v páse pod ní se uplatňovaly motivy rozvilin.

Ing. arch. Eva Vyletová

a

b

Klášteř Hradiště nad Jizerou (správní obvod Mnichovo Hradiště), kostel Narození Panny Marie. Podstatnou součástí opravy průčelí byl restaurátorský průzkum, který odhalil fragmenty renesančních maleb: a – fragment malby s motivem vejcevec na hlavní římsě; b – jižní průčelí po opravě, kde byly v pásech pod hlavní římsou restaurovány části renesanční malby (foto E. Vyletová).

Okres Nymburk

Správní obvod obce Lysá nad Labem

V obci *Čihadla* byla na Starém zámku *Bon Repos*, který byl ve druhém desetiletí 18. století založen hrabětem F. A. Šporkem, dokončena proměna jeho vnějšího pláště finalizací výměny střešní krytiny, a to dožil velkoformátová alukrytová za maloformátovou vláknocementovou krytinou typu „česká šablona“ středně šedé barvy, pokládanou do krajového rámu. Hřeben je řešen přesahem krytiny a nikoliv systémovými hřebenci, střešní plochu také neruší žádné dodatečné prvky jako například sněhové zachytávače. V *Prerově nad Labem* na *kostele sv. Vojtěcha* byla dokončena oprava střešního pláště nad hlavní lodí včetně Rankova krovu, v rámci prací byl také zrehabilitován původní stav s převýšenou atikovou zdí v pohledovém úseku mezi lodí, západní věží a presbytářem, která byla nevhodně ubourána a skryta pod střešním pláštěm. V *Lysé nad Labem* v areálu *zámeckého parku* byla dokončena obnova opukové zdi z poloviny 19. století při ulici Ke Skále. Proti původní stavu byl líc ohradní zdi ponechán režný, a na

a

c

b

Lysá nad Labem (správní obvod obce Lysá nad Labem), litinové oplocení z padesátých let 19. století mezi Zámeckým vrchem a Zámeckou ulicí: Obnova tohoto typu „experimentální“ masivní litiny byla velkou výzvou, a to pro únavu materiálu a pro místní narušení svařováním ve druhé polovině 20. století: a – neblahým projevem vlastností této litiny je křehkost vůči masivní hmotnosti, která měla v roce 2013 po nešťastné manipulaci s jednokřídlou brankou za následek její nečekané roztržení o zem (foto E. Zápalková); b – v roce 2018 byl do formy odlit nový jižní pilíř dvoukřídlé brány (foto F. Tremel), c – partie s novou brankou, úplnou tvarovou kopií z roku 2016, patrně jedno z posledních výrobků z Blanenských sléváren, před jejich reorganizací. Dále je vidět usazený nový pilíř s kamenicky opraveným soklem, mělo by následovat odstranění na červeno natřených sloupků provizorního statického zajištění (2013–2018) a přeosazení obou křídel brány, neboť v minulosti došlo k jejich vzájemné výměně a krabicový zámeček s novým klíčem je nyní v nesprávné pozici vně brány (foto E. Zápalková).

a

b

c

Ostrá (správní obvod obce Lysá nad Labem), Františkův dvůr nebo také dvůr Obora, barokní sýpka s původním mansardovým krovem: a – stav k roku 2016; b – práce na opravě krovu v plném proudu, detail kolečka plněného destruovaných částí mansardové římsy, c – stav po opravě krovu, výměně střešní krytiny a částečném tvarovém zpevnění obou volutových štítů (foto E. Zápalková).

vázalo se tak na stejný charakter líce úseku ohradní zdi v ulici Komenského. A součástí linie ohrazení Zámeckého vrchu je také litinové *oplocení s bránou a brankou* z padesátých let 19. století před Zámeckou ulicí. V roce 2013 se po nešťastné manipulaci roztržila jednokřídlá branka, v tomto rámci byla prověřena statika masivní brány a pro zjištěný havarijný stav bylo přistoupeno k provizornímu zajištění z jižní strany. Nová branka byla odlita v roce 2016 v Blanenských slévárnách, v letošním roce došlo k odstranění provizorního zajištění, neboť konstrukce byla v této partii stabilizována – byl odlit nový jižní pilíř brány, s jehož usazením souvisel i úsek kamenného soklu. Do budoucna je třeba ještě vyřešit nové osazení křídel brány (krabicový zámek s klíčem je v nesprávné pozici vně) a také existenci přístřešku na kola, v minulosti nesmyslně a zcela bez konzultace se zástupci památkové péče, umístěného do partie branky. Další etapou probíhaly práce na celkové rekonstrukci *Beniesovy vily čp. 147 v Lysé nad Labem – Litoli* z let 1912–1913, která po architektonické stránce reprezentuje dekorativní kubismus. V letošním roce byla zcela završena obnova střešní partie, a to opravou vnitřních partií atikových zdí za dohledu restaurátora, neboť i zde bylo nutné zkonsoolidovat a domodelovat původní architektonické členění z VP cihel. Hlavním objemem prací však byla repase rozměrných okenních výplní na jižním průčelí objektu včetně původního kování, v interiéru v této souvislosti proběhla též repase zdobných krytů na topná tělesa. V *Ostré*, na barokní *sýpce dvora František* nebo též *dvora Obora*, proběhla úspěšná oprava původního mansardového krovu včetně mansardových říms, došlo k výměně střešní krytiny a také k částečnému tvarovému zpevnění obou volutových štítů dle starší fotodokumentace. Do jihovýchodního volutového štítu sýpky zasahuje krov mladší přisazené budovy, tedy pro rehabilitaci podoby fasád sýpky je nutné prověřit podobu štítu z prostoru podkroví této přístavby.

Mgr. Eva Zápalková

Správní obvod obce Nymburk

V obvodu obce *Nymburk* se v roce 2018 odehrála řada akcí týkajících se obnovy zejména církevních kulturních památek i objektů v plošně chráněných územích. Mnohé z nich by v následujícím roce měly pokračovat a mnohé nové byly pro rok 2019 připraveny, kupříkladu obnova fasády jižního průčelí *zámku v Křinci* či obnova *kaple sv. Jana Nepomuckého v Nymburce*. Na území *MPZ Nymburk* proběhlo mnoho stavebních úprav objektů v menším i větším rozsahu, zejména pak realizace obnov fasád a výměn střešní krytiny, což lze připsat i podpoře ze strany města formou dotace na opravu a údržbu vnějšího vzhledu budov, které se nacházejí v *MPZ Nymburk* a která probíhá již 3. rokem. Jednou z významnějších akcí pak byla obnova fasády *městského domu čp. 126*, který leží na nároží *náměstí Přemyslovců* a je kulturní památkou. Jedná se o výrazný dům s bohatě členěnou klasicistní fasádou a zajímavě formovaným atikovým štítem s empírovými prvky. Za velmi zdařilou lze považovat též obnovu břízolité fasády na průčelí *domu čp. 148 v Eliščině třídě* a dále výměnu střešní krytiny na bytovém *domě čp. 158* v téže ulici. Zde se podařilo zachovat i takové detaily střešní krajiny jako jsou tradiční komínové střešní lávky, které v současnosti na mnohých místech zanikají a nahrazují je novodobé systémové prvky. Pozitivně lze hodnotit také proběhlou architektonickou soutěž na novou *lávku pro pěší a cyklisty přes Labe*, které se přímo účastnily též zástupci památkové péče. Z Programu péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny byla zafinancováno pokračování obnovy střech na obou kostelech v obci *Bošíně* tj. na *evangelickém kostele* i na *katolickém kostele Nanebevzetí Panny Marie*. V obou případech je cílem dosáhnout postupně celkové obnovy těchto významných kul-

Nymburk (správní obvod obce Nymburk), městský dům čp. 126 leží na nároží náměstí Přemyslovců a je kulturní památkou, jedná se o výrazný dům s bohatě členěnou klasicistní fasádou a zajímavě formovaným atikovým štítem s empírovými prvky – proběhla obnova fasády domu (foto M. Gottwaldová).

Nymburk (správní obvod obce Nymburk), dům čp. 148 v ulici Eliščina třída, jedná se o dobrý příklad kvalitní obnovy břízolité omítky hlavního průčelí – celkový pohled na dům po obnově (foto M. Gottwaldová).

Hořátev (správní obvod obce Nymburk), toleranční modlitebna – celkový pohled na stavbu modlitebny po obnově. Byla dokončena obnova krovu a střešního pláště, tesařské práce proběhly ve velmi dobré řemeslné kvalitě (foto M. Gottwaldová).

Sadská (správní obvod obce Nymburk), kostel sv. Apolináře. Dnešní podoba původně gotického kostela sv. Apolináře je výsledkem barokně gotické přestavby v letech 1737–1739, obnova vnějšího pláště byla financována z PZAD a probíhala v letech 2009–2018 a její součástí bylo též statické zajištění sakristie a ohradní zdi dle projektu Ing. J. Rineše (foto V. Láska).

turních památek. Velmi uspokojivě byla dokončena oprava střechy a krovu *toleranční modlitebny v Hořátví*. Dokončena byla také obnova vnějšího pláště *kostela sv. Apolináře v Sadské*, která byla financována z Programu záchrany architektonického dědictví a byla započata již v roce 2009. Uplatnění opraveného kostela v obrazu obce *Sadská* i jeho dominantní úloha v rámci široké krajiny jsou naprosto jedinečné. V *Kostomlatech nad Labem* pokračovala obnova střešního pláště barokního *kostela sv. Bartoloměje* a pokračovala celková obnova volně stojící *zvonice v areálu* tohoto kostela. Ačkoliv i volně stojící hranolová stavba *zvonice* je barokního původu, tak současná podoba její fasády je novorenesanční a pochází ze závěru 19. století, snad z roku 1895. Právě v roce 2018 byla započata obnova její fasády, a to severního a východního průčelí, i přes menší neshody s investorem ohledně rozbarvení jednotlivých průčelí, které bylo z pohledu památkové péče nepřijatelné, dopadla obnova fasád nad očekávání velmi dobře a kvalitně. Další významnou akcí bylo započetí celkové obnovy *kostela Nanebevzetí Panny Marie v Kostelní Lhotě*. V 1. etapě obnovy proběhla zejména oprava zvonovité mansardové střechy věže kostela. Kvůli havarijnímu stavu jejího krovu musela být provedena obnova vytvořením kopie krovové konstrukce střechy věže. Z technických důvodů probíhala obnova helmicové věže na zemi a zpět byla vyzdvížena jeřábem. Byla také zahájena obnova střešního pláště *kostela sv. Václava ve Velelíbech* a provedena údržba dřevěné šindelové krytiny *kostela sv. Václava ve Mcelech*.

Ing. Markéta Gottwaldová

Správní obvod obce Poděbrady

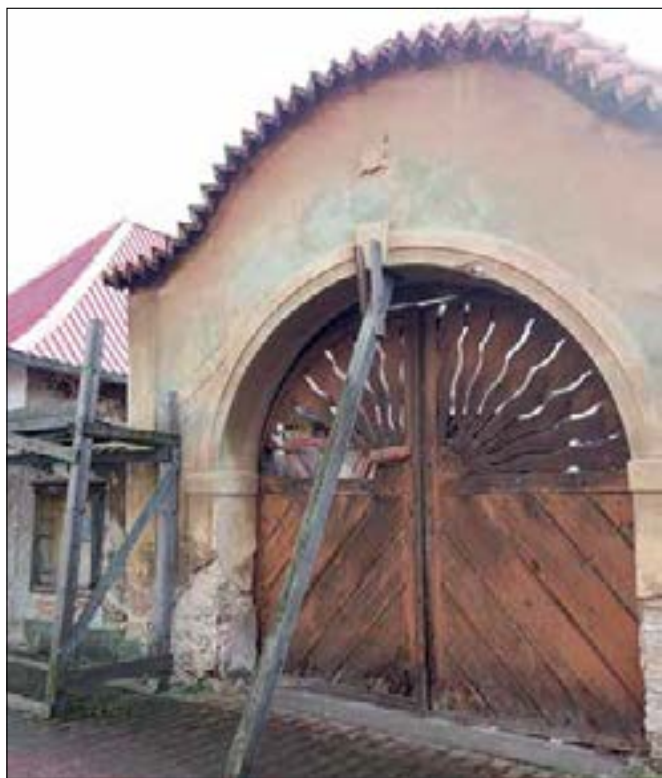
Uplynulý rok 2018 přivítal na Poděbradsku tři úspěšné realizace záměrů většího významu. Prvním byla v malebné obci *Činěves* oprava části *ohradní zdi s bránou* barokního hřbitovního *kostela sv. Václava* stavitele Tomáše Haffeneckera z roku 1732. Vyvalená jihozápadní část ohradní zdi, postavená z drobné opuky a provázaná s čtyřmi zaklenutými kapličkami, byla znovu založena a vyzděna z původního materiálu doplněného plnými cihlami a nahozena vápennou maltou důkladně roztočenou. V průběhu prací byla řešena vykloněná *kaplička*, jež byla staticky zajištěna opěráky na základě návrhu Ing. Hrdličky. Obnovu, která byla provedena díky získání dotací obcí *Činěves*, zajistila spolehlivě stavební firma pana Zámstného v odpovídající kvalitě dle požadavků památkové péče. Záklenek *kapliček* je na povrchu citelně poškozen a v místech neodborně opravovaných cementem, Ing. Žižka na základě dochovaných zbytků zaznamenal jeho původní členění. K obnově *kapliček* z důvodu nedostatku finančních prostředků nedošlo, proto byly opatřeny pouze vápenným nátěrem. Za použití prostředků Havarijního programu se podařilo pokračovat u barokního *kostela Zvěstování Panny Marie* v obci *Dymokury* v opravě krovu, nacházejícího se dlouhodobě v havarijním stavu. Základní práce spočívaly v osazení čtyř zpražených dřevěných nosníků. Kvalitně odvedenou prací v rozsahu položení nové eternitové krytiny na jižní části hlavní lodi *kostela sv. Markéty* v obci *Městec Králové* předala společnost PARIO Hradec Králové. Ve výměně krytiny se bude nadále pokračovat, poté bude řešeno odvodnění a v neposlední řadě narušená fasáda

da. Několik let smutný osud zatím provází bránu z přelomu 18. a 19. století náležející k *domu čp. 25 na náměstí v Městci Králové* (kulturní památka brána s uličním průčelím). Ani přes četné konzultace poskytnuté pracovníky památkové péče včetně zprávy SHP a návrhu statického zajištění obnovy brány s využitím možnosti záchrany přes Havarijní program nebyly ve finále učiněny vůbec žádné kroky. Doufejme, že příští rok 2019 bude pro bránu ve znamení její záchrany. V obci *Libice nad Cidlinou* na území *ochranného pásma* je uvažována modernizace trati, která s sebou nese rozsáhlé terénní úpravy, včetně demolice, které by jistě výrazně změnilo vzhled obce. Na území *MPZ Poděbrady* probíhaly stavební úpravy objektů v rozsahu udržovacích prací, z nichž několik bylo provedeno bez vydaného závazného stanoviska, za něž MěÚ Poděbrady stanovil mírné pokuty. Standardně je požadována výměna „dožilých“ dřevěných okenních výplní, zlepšení v této věci je patrné v častějších žádostech o náhradu za dřevěné europrofily. Většinou jsou však tímto zásahem rušena působivá špaletová

okna, což se odráží ve změně jejich vizuálního vnímání, a tím nežádoucího zásahu do celkového vzhledu objektu a *MPZ*. Dalším nešvarem této zóny je nekonečné zateplování vnějším kontaktním způsobem s využitím dotací. Dosud probíhající stavební konjunktura pomalu mění tvář města *Poděbrad*, do roku 2019 vstupujeme s několika povolenými demolicemi objektů (*Fügnerova čp. 27 a 278, Husova čp. 9, Na Bělidlech čp. 117*), jež mají nahradit nové bytové a polyfunkční objekty. Za méně zdařilou akci v *Poděbradech* lze považovat opravu *opěrné zdi v areálu altánu Gloriet* pocházející z první poloviny 19. století, čerpající prostředky z Havarijního programu. Jde o třetí etapu navazující na předchozí úspěšnou záchranu památky z havarijního stavu započatou v roce 2015. Společnost Loučka, s. r. o. včas nezajistila spolehlivý chod prací a v závěru roku byla pouze přezděna a nahozena zeď v úseku od schodiště k 1. pilíři, byť kvalitně. Prodlení však nebylo již možné dohnat, a proto musela být část prostředků HP vrácena. Velkou očekávanou akcí roku 2018 byla bezesporu výměna

Činěves (správní obvod obce Poděbrady), areál kostela sv. Václava: a – ohradní zeď s kapličkami kostela sv. Václava před obnovou; b – původní zdivo části ohradní zdi bylo zcela rozebráno a znovu vyzděno z původního materiálu doplněného plnými cihlami a nová zeď nahozena vápennou maltou důkladně roztočenou; c – vykloněná kaplička byla zajištěna opěrákem. Obnova byla provedena za použití tradičních materiálů a technologií (foto D. Hofreiterová).

Městec Králové (správní obvod obce Poděbrady) památkově chráněná brána domu čp. 25 v havarijním stavu (foto D. Hofreiterová).

oken, zateplení tělocvičny a fasádní úprava celého objektu poděbradské *Sokolovny*, významné památkově hodnotné stavby od Ing. arch. Krásného z roku 1928. I přes pravidelný památkový a stavební dohled se kromě zateplené tělocvičny nepodařilo zajistit kvalitní výsledek. Defekty na fasádě i přes předchozí upozornění nebyly dostatečně zapraveny, klempířské práce byly několikrát reklamovány z důvodu nekvalitního provedení, nebylo obnoveno působivé teracco v soklové části a nebyla zajištěna trhlinka zdiva v dvorní části. Tato akce potvrzuje, že opravu historických staveb je zcela nezbytné zadávat firmám, které již mají s nimi kladné zkušenosti. V roce 2018 byl mimo jiné řešen návrh města na opravu vnějšího pláště a stavebních úprav veřejných toalet umístěných v *objektu s pozůstatky pivovarnické brány* přímo na historickém náměstí Jiřího. Přes prvotní neúspěch památkové péče doporučující úpravu vzhledu a redukci nápisů zahlcující průčelí domečku na velmi exponovaném místě, se výkonnému orgánu podařily vítané změny. Plošná památková ochrana potřebuje zájem a podporu města, a především by ji měli vnímat majitelé objektů na území *městské památkové zóny*. V závěru roku se intenzivně pracovalo na návrhu okenních výplní dominanty *Poděbrad, zámku*, vlastněného Univerzitou Karlovou. Nová okna nahradí stávající zdvojená osazená na přelomu 50.–60. let minulého století. Akce velkého rozsahu, přibližně 280 oken, bude vzhledem k finanční náročnosti etapizována a její zahájení je plánováno v roce 2019.

Ing. Dita Hofreiterová

Okres Praha-východ

Správní obvod obce Brandýs nad Labem-Stará Boleslav

Ve správním obvodu obce Brandýs nad Labem-Stará Boleslav bylo v uplynulém roce pokračováno v obnově střechy kostela sv. Petra v okovech v *Kostelním Hlavně*. Po obnově střechy presbytáře v roce 2017 bylo přistoupeno k obnově

Kostelní Hlavno (správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav), kostel sv. Petra v okovech. Pohled na nově opravenou severní střešní rovinu nad lodí při ranním slunci (foto V. Hlaváčková).

Odolena Voda (správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav), tvrz: a – detail fragmentů balustrády na dvorní fasádě západního křídla; b – celkový pohled na obnovenou dvorní fasád západního křídla (foto P. Volná).

severní části střechy nad lodí a štítu jižní části lodi. Krovová konstrukce v severní části lodi byla poškozena minimálně, proto se většina prací odehrála v rovině výměny střešní krytiny a správného vykrytí náročného kuželovité tvarovaného přechodu mezi lodí a štítu. Nově bylo provedeno také oplechování a klempířské prvky. Stavební práce pokračovaly také na *tvrzí v Odolena Vodě* a spočívaly v obnově dvorních fasád

a

c

b

Vrábí, Brandýs nad Labem (správní obvod obce Brandýs na Labem – Stará Boleslav), výklenková kaple čp. 41 poutní cesty do Staré Boleslavi: a – stav kaple před narovnááním (foto J. Černochovej), b – narovnáání kaple pomocí heverů (foto P. Volná), c – stav kaple po narovnáání (foto P. Volná).

severního a západního křídla včetně architektonického členění. Na fasádě západního křídla byla na základě dochovaných fragmentů a analogických nálezů obnovena balustráda. Doplněno bylo také členění arkád a nově vytaženy římsy. V *Odo-lena Vodě* nesmíme opomenout obnovu jižní fasády *kostela sv. Klimenta*, která díky mimořádné kvalitě architektury a citlivému a odbornému přístupu zhotovitele byla pro památkáře radostným zážitkem. Neuspokojivý výsledek musíme bohužel konstatovat u *márnice v areálu kostela Povýšení sv. Kříže ve Zdíbech*. Snaha památkové péče o rehabilitaci vzhledu márnice narazila na nedostatek zkušeností zhotovitele a nepochopení ze strany investora. Výsledná podoba se laickému pozorovateli může zdát v porovnání s předchozím havarijním stavem budovy jako nadměru uspokojivá, ale z odborného hlediska se v detailech ukazují velké nedostatky v provedení a pochopení návaznosti architektonického členění. I v roce 2018 byla dále řešena problematická kauza poškození hodnot *tvrze čp. 142 v Zápech-Ostrově*. Vlastník nadále přes opakované výzvy zá-stupců státní památkové péče a stavebního úřadu k zastavení prací přikročil i k opravě jižní a západní fasády. Opět k opravě použil nevhodné materiály, a stejně tak architektonické čle-

nění pojal velmi svébytně. Obdobně složitý případ byl řešen na částech čp. 194 a čp. 195 *tvrzi v Zápech-Stránce*, kde byly povoleny stavebním úřadem příslušného městského úřadu stavební úpravy, které poškodily hodnoty dané tvrzi (zateplení, navýšení střechy, vybourání a probourání staršího zdiva, plastová okna). Dále byly v průběhu roku projednávány jednotlivé záměry a obnovné práce, např. narovnáání vyhnutých *výklenkových kaplí (Straženská, Warthenská) poutní křížové cesty z Prahy do Staré Boleslavi*, obnovení ohradní zdi parku *zámku Měšice* a využití jeho chátrajících součástí (hospodářské budovy). Nadále musíme konstatovat vážný havarijní stav u střechy *kostela Bartoloměje v Mochově*, kdy hrozí její zřícení a poškození celé stavby.

Na území města *Brandýs nad Labem* byla konzultačně řešena celková obnova *městského domu čp. 98* na Masarykově náměstí. S příchodem nového investora se zdá, že by po letech dům mohl najít své využití a tzv. „opět povstat z popela“.

Mgr. Veronika Hlaváčková

V *městské památkové zóně Brandýs nad Labem* byla v uplynulém roce 2018 obnovena uliční fasáda a štíty *domu čp. 38 v ul. Ivana Olbrachta*. V rámci oprav byl očištěn kamenný portál a kamenné konzoly balkonu a vyměněno oplechování parapetů. Tyto práce probíhaly za přispění programu regenerace MPZ. Z tohoto programu byl poskytnut příspěvek také na druhou etapu obnovy zastřešení objektu *děkanství čp. 24 v ul. F. X. Procházky*. Byla vyměněna střešní krytina – bobrovka ve spodní části mansardové střechy, kromě laťování byla vyměněna také pětiboká pozednice a opraveny napadené části krovy – především v úžlabích. V *Riegrově ulici* na *domě čp. 360* byla opravena poničená secesní fasáda. Byly nově provedeny štukové ozdoby rizalitů a postaveny atiky nad

Stará Boleslav, (správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav), areál kostela Nanebevzetí Panny Marie: a – ambity v říjnu 2018. V rámci celkové obnovy areálu, financované z IROP, došlo k důkladné opravě krovů ambity a obnově prežzové krytiny z malých prežzů, kladené do malty. Provádění prací ovlivnili dříve neexistující soudobé technické požadavky. Konkrétně tradiční kladení krytiny zkomplikovaly normové požadavky na sklon střechy v úseku námětků. Kvalitně se podařilo opravit jemné architektonické členění vikýřů; b – detail severozápadního schodiště v kostele. Vedle rozsáhlých a náročných restaurátorských prací v interiéru přinesla obnova kostela pochopitelně i zdánlivě nevýznamné problémy. Na fotografii je zachycen úsek vřetenového schodiště po vyjmutí dřevěných stupnic napadených dřevomorkou. Dodatečně osazené stupnice z fošen byly při osazování různě podezdívány na ošlapaný povrch cihel z doby výstavby, kde čela stupnic tvořily tesané trámkové profily. Bylo tedy nutné vyřešit způsob opětovného osazení obnovených stupnic s tradičním podezdíváním, jehož „neuspořádanost“ odpovídá zvlhčenému povrchu podkladu, pochopitelně včetně zohlednění aspektu vlhkého procesu (foto J. Žižka).

Bořanovice – Pakoměřice, (správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav), areál zámku. Již několik sezón probíhá po dílčích etapách postupná obnova do nedávna ohroženého areálu, zejména zámecké budovy. Její součástí byla také v roce 2018 realizovaná oprava kostela Narození Panny Marie (foto J. Žižka).

rizalitu. V městské památkové zóně Stará Boleslav byly počátkem roku započaty stavební práce na přístavbě nové školní budovy čp. 164 v Jungmannově ulici. Nová budova je dvou-podlažní, dvoukřídlá na půdorysu písmene U. Barevnost objektu byla po zvážení zvolena v odlišném odstínu od stávající budovy školy, a to vzhledem k nesourodosti fasád obou domů. Do ulice Jungmannova doposud chybí realizovat atiku. Větší stavební úpravy probíhaly na domě čp. 104 na náměstí sv. Václava, který se nachází u hradební brány. Probíhající práce se v první etapě soustředily především na opravu zastřešení a výměnu střešní krytiny za nové tašky bobrovky, při této příležitosti došlo ke zbytečnému podkroví a poměrně citlivému osazení střešních oken. V příštím roce je plánována obnova fasády domu. Výklenková kaple poutní cesty do Staré Boleslavi č. 41 ve Vrábí se dlouhodobě vykláněla do silnice a bylo nutné její zajištění proti pádu a následně narovnání. Za tímto účelem došlo ke stabilizování stavby pomocí dřevěné podpěry. Při výkopových pracích bylo zjištěno, že pod výklenkem kaple je dutina oproti hlouběji posazeným základům zadní a bočních stěn. Výklenek bylo tedy nutné podezdít, kaple byla narovnána pomocí heverů a postupně podezděna na nové základy.

Celou akci finančně zajistilo město Brandýs nad Labem-Stará Boleslav. Na zámku v Pakoměřicích pokračovaly práce na opravě objektu. Za přispění havarijního fondu byla provedena obnova trémového stropu a záklopu v 2. NP jihozápadního křídla. Bez dotačního přispění bylo provedeno nové zastropení suterénu – původně renesančních sklepů, které byly destrukovány za předchozího majitele zámku v 90. letech 20. století (tehdy byly v jižní části východního a západního křídla vybudovány hodnotné renesanční klenby a vyhloubený prostor byl po obvodu stěn vybetonován).

Mgr. Jindřiška Černochová

K největším a nejvýznamnějším současným akcím obnovy ve středních Čechách patří obnova kostela Nanebevzetí Panny Marie s areálem ve Staré Boleslavi, financovaná z IROP, naplno zahájena v květnu 2018. I když zásadní a podstatnou součástí obnovy je restaurování štukové a malířské výzdoby interiéru, včetně většiny mobiliáře kostela, o kterém je podána zpráva v kapitole Oddělení restaurování, probíhala celá řada dalších prací. Nicméně je třeba podotknout, že postupné čištění nám odhalilo neobyčejnou nádheru štukové výzdoby

Odolena Voda, (správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav), kostel sv. Klimenta, detail jižního průčelí po obnově. V roce 2018 se podařilo obnovit jižní průčelí kostela. Opravené římsy zachovávají preciznost dienzenhoferovské architektury. Po určitých rozpacích v předchozích etapách obnovy fasád byla na základě průzkumu a prověření na vzorcích obnovena okrovobílá barevnost v odstínech podle nejstarší dochované barevnosti, a to v modifikované vápenné technologii (foto J. Žižka).

Brandýs nad Labem (správní obvod obce Brandýs nad Labem), zámek. Zahájena byla obnova místností 1. patra severního křídla. Podlaha v kapli byla z důvodu poškození dřevomorkou rozebrána. Snímek ukazuje nálezovou situaci po rozkrytí, která byla dokumentována v rámci archeologického výzkumu. Nejstarší dochovanou vrstvu tvořila pečlivě utužená maltová vrstva, která odpovídala úrovni původních patek polosloupů odhalených pod současnou úpravou. Dřevěné prvky byly dendrochronologickým průzkumem datovány do několika etap 18. a 19. století, v podlaze 2. patra do poloviny 16. století. Snímek současně poukazuje na význam průzkumů a dokumentace v průběhu oprav i na to, k jakým ztrátám by mohlo při jejich zanedbání a poškození nálezů dojít (foto E. Vyletová).

a architektonického členění ze 17. století. Náročným úkolem bylo stanovení základní barevnosti výmalby interiéru. Z dílčích stavebních prací, které vedle restaurování probíhaly v interiéru kostela, lze připomenout například opravu dřevěných vřetenových schodišť. Navenek nejvíce viditelným zásahem je oprava jižního boku kostela vyjma věže, s obnovou červenobílého nátěru. V návaznosti na ni probíhala stavba odvlhčovacího kanálu po obvodu kostela. V celém rozsahu byl důkladně a kvalitně opraven krov ambítů včetně stažení stavby a znovu položena prejzová krytina. K této etapě patřila kvalitně provedená oprava architektonického členění vikýřů, na kterou navázala také oprava všech vnějších fasád ambítů. Součástí akce je také obnova bývalé kaple sv. Benedikta na někdejších

hřbitově za ambity, určené pro informační centrum, kde rovněž došlo zejména k zásadní obnově krovu a střechy, na kterou navázala štukatérská obnova členění štítů. Na věži *hradu Jenštejna* podle stanovených zásad a v odpovídající kvalitě pokračovala obnova výplní spár s dílčími opravami kvádřových zdíva a článků a proběhla konzervace nejvíce narušených čel zdíva přilehlého úseku hradební zdi. Obnova tvrze ve *Vyšehořovicích* pokračovala obnovou části zřícené klenby a zdíva v návaznosti na obnovenou dolní část brány při nároží. V *Pakoměřicích* proběhla oprava jednoduše členěných fasád kostela Narození Panny Marie. Po průběžných dílčích korekcích již provedených prací bylo dosaženo uspokojivého výsledku. V roce 2018 došlo rovněž k zahájení významné akce – vybudování kláštera karmelitek v *Drastech*. Součástí první etapy je zejména obnova a stavební úpravy zámečku – provizorního konventu a později domu pro hosty. Probíhaly zejména opravy a úpravy v interiéru a dílčí sanace v oblasti krovu.

Ing. Jan Žižka

Na zámku v *Brandýse nad Labem* byly zahájeny práce na obnově prostor 1. patra severního křídla. V kapli a tzv. „rytířském“ sále byl proveden restaurátorský průzkum omítek a maleb, na jehož základě byla stanovena koncepce obnovy a restaurování povrchů stěn a kleneb. Řešena byla obnova parketových podlah. V kapli bylo nutné z důvodu napadení části podlahy dřevomorkou její rozebrání a odstranění zasažených dřevěných prvků a části násypu. Archeologickým výzkumem byly dokumentovány starší vrstvy podlah a konstrukcí včetně dendrochronologického datování dřevěných prvků.

Ing. arch. Eva Vyletová

Správní obvod obce Říčany

Na území *MPZ Kostelec nad Černými lesy* byly realizovány a konzultovány především práce menšího rozsahu, týkající se památkově nechráněných objektů. V ostatních obcích probíhaly práce především na církevních objektech. Obnovou jižního průčelí a ohradní zdi byla dokončena obnova vnějšího pláště kostela *Narození Panny Marie v Mnichovicích*. Součástí prací byla tentokrát kromě restaurování kamenných prvků také obnova slunečních hodin. Jejich poslední podoba pocházela z rozsáhlejší opravy kostela v roce 1975 a především zobrazením samotného slunce se výrazně lišila od staršího řešení, matně patrného z historických fotografií. Jelikož z dostupných materiálů, ani z průzkumu fasády se nepodařilo starší podobu náležitě rekonstruovat, byl přijat nový návrh, vycházející ze zjištěných skutečností i dalších historických předloh. Nově byl přidán letopočet 2018. Velké diskuze vzbudilo

Mnichovice (správní obvod obce Říčany), kostel Narození Panny Marie – nejvíce exponovaný pohled na kostel z jižní strany po dokončení obnovy vnějších fasád (foto B. Schmidová).

zrestaurování zazděného středověkého portálu, jemuž byl dle údajných dochovaných stop doplněn pravouhlý lemující pásek, a to bez předchozí konzultace se zástupci památkové péče a důsledné dokumentace výchozího stavu. Jedná se o historicky nevhodný detail, který nebyl doložen žádnou analogií, přesto se jakési zbytky vystupujícího kamene v ploše lemování skutečně vyskytují. Po řadě diskuzí byla nakonec tato úprava portálu ponechána. Postup prací tak, jak zde byl realizován, bez důsledného vstupního průzkumu, intenzivní spolupráce s památkáři a průběžné fotodokumentace, je u staveb a prvků takového stáří a hodnoty nepřijatelný. Štukatérské práce byly provedeny kvalitně. Za dobře odvedenou práci lze považovat i obnovu dveřní výplně do věže. Dokončena byla také oprava střechy kostela sv. Jana Křtitele v Tehově, a to obnovou střechy nad sakristií. V obci Konojedy měla být realizována poslední etapa opravy ohradní zdi kostela sv. Václava. Zednické a pokrývačské práce byly provedeny kvalitně, sloupky oplocení z červeného pískovce musely být z důvodu výrazné degradace z části vyměněny za nové. Samotnou dřevěnou výplň plotu a navazující bránu do areálu se již vyrobit a osadit nepodařilo. Na kostele Všech svatých v Olešce byla provedena kompletní oprava střechy lodi a presbyteria.

Ing. arch. Barbora Schmidová

V městské památkové zóně Kostelec nad Černými lesy zavedlo město za účelem zlepšování celkového vzhledu historické zástavby na území MPZ Kostelec nad Černými lesy a OP Svatbín poskytování dotačních prostředků na rekonstrukce a opravy fasád domů včetně výplní otvorů v uličním průčelí. Tento krok je jednoznačně pozitivním počinem, který výhledově významně pomůže k rehabilitaci dotčených území. Zmíněné dotační příspěvky byly v roce 2018 poskytnuty na výměnu okenních a vstupních výplní domu čp. 108, který není kulturní památkou. Nová okna jsou provedena jako kopie původních špaletových oken, přičemž do vnějších křídel bylo osazeno dvojité sklo. Rovněž za přispění městských dotací byla dokončena obnova fasády domu čp. 29, který rovněž není prohlášen za kulturní památku. Za přispění havarijního fondu byla na kostele sv. Jiří v Aldašíně obnovena hrotnice věže spolu s oplechováním a drobnou opravou makovice. Vrcholový kříž věže byl očištěn, doplněno chybějící kovaně zdobení a proveden nátěr kříže. Došlo také k opravě rákosového stropu kostela, kdy byla v místě odpadlé omítky provedena nová omítka včetně nového rákosu.

Mgr. Jindřiška Černochová

Okres Praha-západ

Správní obvod obce Černošice

V Černošicích byla dokončena celková rekonstrukce zahradního objektu při vile čp. 403; vzhledem k závažným poruchám musel být u historické jižní části proveden nový střešní plášť a přezděny horní partie. Práce byly provedeny kvalitně, včetně detailů interiéru a příslušných prvků (např. okenní výplně). V Jenči čp. 21, na budově bývalé poštovní stanice, došlo k obnově fasád ve velice dobré kvalitě, složité zdobné tektonické články byly opraveny na úrovni restaurátorské práce, barevnost byla volena na základě doložených barevných odstínů z poslední novobarokní úpravy uličního průčelí. V Jílovém u Prahy bylo obnoveno uliční průčelí domu čp. 16 „U Mince“, sídla muzea, které je kulturní památkou; jednalo se o lokální vysprávky a nátěr, celkový analytický koncept průčelí, pocházející z poslední celkové obnovy domu v 70. letech 20. století, zůstal zachován. Práce byly provedeny na velice dobré řemeslné úrovni. V rámci MPZ byla podstatnější obnovou oprava pláště domu čp. 2, včetně výměny okenních výplní a výměny

Jeneč (správní obvod obce Černošice), dům čp. 21 (bývalá poštovní stanice). Toho roku zde proběhla velice kvalitním způsobem celková obnova fasády. Projednávána byla otázka barevnosti. Na historických fotografiích z počátku 20. století je patrné dvoubarevné řešení, které preferoval vlastník; nicméně se jednalo o podobu domu před poslední novobarokní úpravou, která se v nezměněné podobě dochovala dodnes, a kde průzkum doložil monochromní provedení fasád. U jednobarevného provedení se tedy zůstalo a z bohaté nabídky vzorků byl vybrán odstín vycházející z původního. Na uliční fasádě byl pouze zlacením zdůrazněn monogram stavebníka posledních úprav. Na této akci je nutné vyzdvihnout příkladnou spolupráci investora, firmy a zástupce památkové péče, díky které se podařil tak skvělý výsledek (foto E. Mikešová).

vrat. U hřbitovního areálu při kostele sv. Martina a Prokopa v Karlíku došlo k opravě hřbitovní zdi, jižního a východního úseku. V průběhu prací byly zjištěny závažnější statické poruchy u vstupních pilířů, které byly zajištěny; opravy vyžadovaly mnoho kontrol a korektur provedených prací, nicméně výsledek obnovy je celkově zdařilý. V Mníšku pod Brdy, v lokalitě Skalka, došlo v rámci poutního areálu k obnově vnitřní části výklenkových kaplí; po restaurátorském průzkumu maleb došlo k obnově a doplnění omítek, u některých kaplí byly doplněny chybějící soklové partie, doložené na historické fotodokumentaci. V Průhonících, v památkovém ochranném pásmu zámeckého areálu, byla podstatnější obnovou oprava pláště domu čp. 4, který bezprostředně navazuje na vymezený zámecký areál a dle historických map byl jeho součástí. V daném POP se dále projednávaly návrhy novostaveb rodinných domů. V Roztokách u Prahy nadále probíhala celková rekonstrukce vily čp. 125. V tomto roce byla dokončena celková oprava střešního pláště, včetně všech příslušných prvků (např. komíny). Podle projektu byly prováděny interiérové úpravy, některé jednotlivé zásahy a přístup k některým prvkům byl projednáván tak, aby byl v souladu se zásadami památkové péče. V Řevnicích, při areálu kostela sv. Mořice, došlo k celkové obnově drobné stavby márnice. Původní krovovou konstrukci nebylo možné zachovat, rozsah poškození byl natolik závažný, že byla zhotovena replika, na střeše byly položeny opět tašky bobrovky. V interiéru byla doplněna cihelná dlažba, vnitřní i vnější omítky co do zpracování a struktury byly zhotoveny dle původních, výborně byla provedena hlavní římsa složitého profilu. Zčásti repasovány a zčásti vyměněny byly okenní a dveřní výplně. Veškeré práce byly provedeny ve velmi dobré řemeslné kvalitě. V rámci hřbitovního areálu při kostele sv. Jakuba Staršího v Tachlovicích došlo k celkové obnově pláště hřbitovní kaple: byla vyměněna prejzová krytina a vyčištěn prostor krovu. Cílem byla kvalitní obnova fasád s bohatým barokním článkováním, které bylo při poslední opravě nekvalitně opraveno. Bohužel práce začala zcela neodborně provádět firma bez elementárních znalostí tvarování a návaznosti tektonických článků takovým způsobem, že

a

b

c

Dolní Břežany (správní obvod obce Černošice), zámek: a – pohled na obnovený plášť zámku ze severovýchodu, před dokončením zahradnických prací; b – nové zastřešení vnitřního dvora zámku, které umožnilo rehabilitovat klasicistní podobu pavlačí jižního a západního křídla a také otevřít arkády východního křídla, c – pohled na přesnou tvarovou kopii zvonového krovu západní věže před opláštěním měděným plechem (foto E. Zápalková).

práce musely být zastaveny; došlo zde totiž k dalšímu poškozování původního tvarosloví a jeho zjednodušování. Ačkoliv v průběhu stavební sezóny bylo velice náročné sehnat kvalifikované štukatéry, kteří by potřebnou nápravu obnovy fasád byli schopni náležitě provést, podařilo se, a nakonec zde bylo dosaženo dobrého výsledku. V Trnové, na kostele sv. Duchy byla obnovena celá fasáda, včetně věže a navazujícího objektu Škroupovy hrobky. Pracím předcházela podrobný průzkum za účelem zjištění případného plastického řešení některých

Žalov (správní obvod obce Černošice), akropole NKP Levý Hradec, nový areál kolumbária, západně od stávajícího Nového hřbitova. Pohled k severu, z kterého je patrné, že architektonické zásahy v této archeologicky mimořádně hodnotné lokalitě byly minimalizovány na objekt kolumbária s pláštěm z ušlechtilého kamenného materiálu a dvě lavičky na zpevněných polích. Jinak bylo vše podřízeno stávajícímu kultivovanému přírodnímu prostředí a přírodně byla vymezena i loučka rozptýlu ve formě kruhu z keřů. Vznikl tak zajímavý pandán ke klasickému Starému a Novému hřbitovu, který nabízí větší intimitu v přirozeném prostředí, s výhledem na Vltavu (foto A. Rudl).

partii (okenní otvory) i pro prověření barevnosti. V Tuchoměřicích byla dokončena další etapa opravy střechy lodi kostela sv. Víta; opět došlo k lokální opravě krovových prvků, včetně vikýřů, a k výměně bobrovkové krytiny. V rámci bývalé jezuitské rezidence došlo k obnově části východní fasády severního vjezdového křídla; bylo zde dbáno na zachování rozdílné kontrastní struktury jednotlivých ploch i výrazné kamenné soklové partie; po určitých korekturách tažení hlavní římsy jsou dokončené opravy kvalitním výsledkem. Další dílčí úpravy byly prováděny v obytných interiérech 1. patra téhož křídla a projednávalo se řešení ploch bývalého rajského dvora.

V Tursku, v budově čp. 9 – tzv. Nové hospodě, došlo v rámci interiéru k úpravě podlahových partií. Na chodbě byly odstraněny novodobé betonové vrstvy na původní úroveň, včetně horního stupně navazujícího schodiště. V bývalém sále byla sejmuta prkna pro sanaci trémové podlahové konstrukce; prkna byla podle stavu zachování vytríděna pro následné použití v jiných prostorách stavby a zde byla volena s ohledem na využití prostoru povrchová kletovaná betonová vrstva v kombinaci s pálenými topinkovými dlaždicemi. V přízemních prostorech byly ze stěn šetrně odstraněny novodobé vrstvy na zachovalé původní omítky. V rámci hřbitovního areálu při kostele sv. Václava ve Všenorech došlo k obnově střechy márnice. Dlouhodobá nedostatečná údržba a zatékání zde způsobily rozsáhlé škody. Celá krovová konstrukce byla snesena, jednotlivé dřevěné prvky posouzeny a vybrány ty, které byly ve stavu pro znovupoužití; zbylé trámy byly nahrazeny kopiemi ve shodných proporcích, povrchovém opracování a se stejnými spoji. Po sanaci koruny zdiva byl krov znovu vystaven a opatřen krytinou.

Mgr. Eva Mikešová

V letošním roce bylo dokončeno rozšíření areálu kostela sv. Klimenta na Levém Hradci o nový areál kolumbária. Byla zvolena pozice západně od Nového hřbitova a maximálně využita stávající přírodní konfigurace terénu s malým ovocným sadem, velkým plus je také pohled do hlubokého údolí Vltavy. Stavbou bylo jen blokované kolumbárium s pláštěm z ušlechtilého kamenného materiálu u ohradní zdi a dvě lavičky na menších dlážděných polích. Loučka rozptýlu byla vymezena

Mníšek pod Brdy (správní obvod obce Černošice), novostavba víceúčelového objektu v Pražské ulici: Ačkoliv byla ze strany NPÚ od roku 2013 zachována kontinuita názoru na podobu této budovy a bylo snahou postavit na místě původní čp. 17 obdobný tradiční dům s valbovou střechou a na místě bývalého funkcionalistického kina třípodlažní objekt s rovnou střechou, vlivem dalších faktorů byla stavebním úřadem odsouhlasena stávající, na tomto místě zcela nepatřičná stavba, s jejíž podobou se nelze smířit: a – novostavba, b – původní dům čp. 17 a na něj navazující kino, c – podoba novostavby schválená Národním památkovým ústavem v roce 2016 jako poslední verze, jiná varianta po roce 2016 nebyla na NPÚ projednávána (foto E. Zápalková).

přírodně ve formě kruhu z keřů. V průběhu roku byly dokončovány rekonstrukční a adaptační práce na hotelový provoz arcibiskupského zámku v Dolních Břežanech, které byly dovršeny na podzim. Zámek je v jádru středověkou vodní tvrzí z 1. poloviny 14. století, s pozdně renesančními, barokními, kla-

sicistními a novodobými úpravami. Na budově zámku byly dle povahy konstrukcí a prvků a nové funkce dokončeny všechny práce včetně restaurátorských. Vydlážděné západní nádvoří je vstupem do areálu, severní méně pohledová část zahrady slouží k zásobování a k parkování. Východní partie zahrady je řešena jako relaxační, jižní partie parku je rehabilitována na konceptu diagonálních, rozbíhavých a křivkových pěších komunikací, stávající i nové zeleně a výrazného vodního prvku. Celkově lze celou akci zhodnotit jako úspěšnou ve smyslu fyzické záchrany, opětovného oživení a využití objektu, jehož chátrání by bez ideje komerčního využití patrně nebylo možné efektivně zabránit. Avšak z principu adaptačních prací došlo k částečné ztrátě historické matérie a původních vnitřních dispozic, nebylo také dosaženo prezentace všech hodnotných nálezů, jak bylo původně plánováno. Na druhou stranu nelze zástupcům památkové péče upřít odvahu akceptovat i zcela soudobé konstrukce, jakou beze sporu je zastřešení vnitřního dvora v úrovni hlavních říms. Tento architektonický koncept totiž zároveň umožnil rehabilitovat původní podobu otevřených pavlačí na jižním a západním křídle a také otevřít arkády východního křídla. A rukopis architekta je výrazně patrný i v realizaci zahrady, neboť je nutné si uvědomit, že na začátku prací v jižní části parku ještě stály vojenské baráky a pozemky byly silně neudržované. Dále oceňujeme, že byl velmi kvalitně opraven polygonální klasicistní altán s podkovitým schodištěm, který, ač je historickou součástí parku, není součástí památkově chráněného areálu zámku. V *Mníšku pod Brdy* je nutné věnovat pár slov novostavbě, která vznikla v Pražské ulici ležící v městské památkové zóně Mníšek pod Brdy. Podoba objektu byla na NPÚ řešena od roku 2013 a v této věci bylo vydáno několik odborných vyjádření a vždy však bylo snahou navázat na starší schválený koncept z roku 2005 zvaný „Centrum volného času Agora,“ který vhodně kombinoval tradiční formu stavby v místě domu čp. 17 a soudobou architekturu v jihozápadní partii kina. V posledním odborném vyjádření z roku 2016 byl tento popis novostavby: „V předložené PD je navržena hmotová úprava domu čp. 17 se zachováním a využitím původních klenutých sklepních prostor (část 1) a výstavba polyfunkčního objektu na místě budovy kina čp. 440 (část 2). Dům čp. 17 bude dispozičně upraven, respektive posunut směrem na severozápad a zůstane dvoupodlažní, hmotově vysazený na jihovýchod a zastřešený valbovými střechami (v hřebeni o výšce 14,3 m), jeho podkroví bude prosvětleno valbovými vikýři. Okenní otvory jsou navrženy na výšce s horním vodorovným poutcem, fasády budou mít jednoduché architektonické členění (hlavní římsa, šambrány kolem otvorů). Stavba bude zděná, střešní krytina je navržena tašková, vnější fasády budou omítané. Nový polyfunkční objekt na lehce obdélném půdorysu je navržen s rovnou střechou (výška v atice 11,3 m), objekt bude zděný, dvoupodlažní s ustupujícím třetím podlažím a jeho vnější plášť bude kromě severozápadní strany po jednotlivých podlažích opatřen panely (prosklenými panely a panely z desek Cembrit). Mezi čp. 17 a polyfunkčním objektem bude realizován prosklený spojovací krček.“ Šlo o podobu, která byla výkonným orgánem památkové péče schválena závazným stanoviskem MěÚ Černošice, jiná varianta od té doby na NPÚ projednávána nebyla. Z popisu stavby je patrné, že skutečně vzniklý objekt tomuto popisu vůbec neodpovídá, bohužel podnět na Stavební úřad neměl žádný efekt. Novostavba má tím horší dopad, že stojí na hlavní příjezdové komunikaci do města od D4, je v těsném sousedství kulturní památky čp. 12 a deformuje představu hmotové podoby a výškově hladiny možných rekonstrukcí a novostaveb ve městě. Vůči hmotové podobě novostavby se proto distancujeme a nebudeme pro nás žádným vzorem pro budoucí stavební záměry v MPZ Mníšek pod Brdy.

Mgr. Eva Zápalková

Okres Příbram

Správní obvod obce Dobříš

V obvodu obce *Dobříš* probíhaly v roce 2018 stavební úpravy objektů v menším rozsahu zejména výměna oken, střešní krytiny apod. Nejvýznamnější akcí v Dobříši pak bylo pokračování celkové obnovy *hřbitovního kostela Povýšení sv. Kříže*. V roce 2018 proběhla obnova vnějšího pláště kostela. Práce na obnově výše uvedené památky proběhly ve velmi dobré řemeslné kvalitě a úzké spolupráci se zástupci památkové péče. Mezi větší akce v *ochranném pásmu zámku Dobříš* patří celková obnova *domu čp. 5 a 6*. Původně dva samostatné objekty byly během svého vývoje stavebně propojeny v jeden celek – bytový dům. Ačkoliv demolice původního objektu je z pohledu památkové péče vždy problematická a představuje poslední možné řešení, tak zde byla statika objektu v prokazatelně havarijním stavu. Nyní probíhá obnova *domu čp. 5 a 6*, a to formou vystavěním jeho repliky s využitím tradičních i moderních stavebních materiálů.

Ing. Markéta Gottwaldová

Bezpochyby nejvýznamnější akcí v *Dobříši* bylo zahájení obnovy *francouzského parku zámku Dobříš* spolufinancované z dotačního programu Integrovaného regionálního operačního programu. Práce zahrnují obnovu oranžerie včetně iluzivních maleb, statické zajištění a obnovu opěrných zdí parku, restaurování soch a grotty a obnovu nefunkčních fontán. V oranžerii proběhla oprava krovu a odstranění novodobých

Dobříš (správní obvod obce Dobříš), hřbitovní kostel Povýšení sv. Kříže, obnova vnějšího pláště kostela proběhla za využití tradičních materiálů a technologií: a – původní stav kostela před obnovou vnějšího průčelí; b – stav fasády po obnově (foto M. Gottwaldová).

přístavků a příček. Pod vyvýšenými záhony a letitými nánosy zeminy byl v oranžerii odhalen téměř kompletní systém topných kanálů, včetně topenišť a zaústění do komínů. Jedná se o tři topné větve, dvě topeniště byla sdružená ve střední části oranžerie, jedno bylo obsluhováno z boku oranžerie.

Ing. arch. Hana Řepková

Správní obvod obce Příbram

V *Příbrami* pokračují drobné opravy objektů v *ochranném pásmu kostela sv. Jakuba Staršího*. Přípravuje se rekonstrukce výrazného objektu *domu „U Podařilů“ na náměstí T. G. Masaryka* s dobře zachovalou secesní fasádou. Ta je bohužel jediným pozůstatkem zašlé slávy tohoto domu. Uvnitř neznámý pachatel odstranil všechny interiérové prvky a stropy. Zdařilá rekonstrukce fasády *domu čp. 142 na Václavském náměstí* zatím neinspirovala další vlastníky. Navržená demolice tří historických domů *čp. 104, čp. 105 a čp. 106* v čele tohoto prostoru, které a dokládají stavební vývoj a urbanistickou strukturu *Příbrami* 19. století a jejich nahrazení výstavbou nového obchodního domu, byla na odvolání vlastníka ke krajskému úřadu, povolena. Na *Březových Horách* pokračují opravy a přestavby jednotlivých objektů. Největší investiční akcí letošního roku jsou pokračující opravy *KP kulturního domu* od Ing. arch. Hilského na *Březových Horách*. V minulém roce byla provedena oprava *kina*, rozsáhlejší statické závady nebyly hydrogeologickým průzkumem podloží posudkem Kloknerova ústavu potvrzeny. Byly úspěšně provedeny akustické úpravy *Estrádního sálu*, aniž by byla porušena autenticita interiéru. *Divadlo* čeká výměna sedadel a úprava sklonu podlahy. V letošním roce probíhaly zároveň konzultace projektů obnovy dalších prostor *kulturního domu*. Největších změn by měla doznat *Malá scéna*, původně *Dětské divadlo*, ale zde dosud nedošlo ke shodě požadavků památkové péče a návrhu projektanta. Rekonstrukce objektu by podle záměrů investora, města *Příbram*, měla pokračovat i v dalších letech. Vzhledem k velikosti objektu památková péče doporučila zpracování záměru na celou budovu, aby bylo možno lépe koordinovat rekonstrukční práce. V *Březnici* pokračují další drobné opravy domů v *městské památkové zóně*. Největší rekonstrukcí jsou pokračující opravy *KP zámeckého pivovaru*, včetně opravy střechy. Koncem roku byla započata rekonstrukce *historické komunikace Horní Váhy*. V *Rožmitále pod Třemšínem* nadále pokračovaly drobné opravy městských domů v *městské památkové zóně*. *Zámecký pivovar* se svojí zřícenou střechou dosud čeká na statické zajištění. Přes požadavky památkové

Březnice (správní obvod obce Příbram), pivovar. Oprava střechy pivovaru (foto E. Kosová).

Hvozďany (správní obvod obce Příbram), špýchar: a – před opravou střechy (foto M. Balková); b – špýchar po opravě střechy (foto E. Kosová).

péče o urychlené zajištění havarijních částí konstrukcí nedošlo do konce roku k žádným zásadním opatřením. Začaly úpravy *parku* odstraněním nevhodných jehličnanů a náletových dřevin a rovněž okolí *zámku* bylo od nich vyčištěno. U vstupu do *zámku* byla opravena *výklenková kaple* a navrácena opravená původní mříž. Tyto úpravy byly provedeny z iniciativy paní Evy Heyd, ředitelky Czech National Trust. Tato iniciativa je velmi vítaná a věříme, že spolupráce s touto organizací by mohla pomoci zachránit tuto významnou památku. Na rozdílném *náměstí* proběhla další část opravy fasády *kostela sv. Jana Nepomuckého*. Ve *Hvozďanech* byla provedena oprava krovu *špýcharu*, který je součástí původní *tvrze*, a byla položena nová krytina. V tomto roce byla také zahájena oprava historického objektu *mlýna*, který obec získala do svého vlastnictví. *Mlýn* není kulturní památkou, ale je součástí původního *hospodářského areálu hvozďanské tvrze*. Na nedalekém vrchu *Třemšín* je připravována stavba nové *rozhledny*, místo pro stavbu bylo vyhledáno po konzultacích s archeology a provedeném průzkumu, aby nová stavba neohrozila tuto významnou památku. Ve *Vysoké u Příbrami* pokračuje oprava ohradní zdi *vily Rusalka Antonína Dvořáka*. V *Dubenci* pokračuje již po mnoho let rekonstrukce téměř zničeného *zámku*. Vzhledem k tomu, že větší část konstrukcí se nezachovala, není možné trvat na původním materiálu. Proto tolerujeme i použití soudobých materiálů, jde o obnovu stavby v původní hmotě při zachování všech dochovaných detailů a konstrukcí. Na *zámku Hluboš*, který získal po letech nového majitele, je připravován projekt rekonstrukce, která by měla být zahájena příštím rokem. Jako první by mělo dojít k rekonstrukci samostatného objektu bývalých stájí, později přestavěných na garáže, na minipivovar a výrobu lokálních produktů. Tato rekonstrukce ekonomicky přispěje k obnově vlastního objektu *zámku*, kde již byly provedeny předběžné průzkumy.

Ing. arch. Eva Kosová

V listopadu 2018 byla zahájena rekonstrukce *portálu dědičné štoly císaře Josefa II.* odvádějící důlní vody z březohorského revíru na úrovni 2. patra, tj. 90 m. Její plošný územní rozsah je značný, začíná u *šachty Štěpánka v k. ú. Bohutín* a pokračuje k severovýchodně směrem k *Příbrami* přes *Vysokou Pec, Drkolnov, Březové Hory (šachty Ševčiny, Marie, Vojtěch, Prokop, Anna)* a dále směřuje k *šachtě Ferdinandce a Jarošovce* a ústí na povrch nedaleko pravého břehu říčky Litavky jihozápadně od obce *Trhové Dušníky*. Celková délka *Dědičné štoly* včetně všech postranních větví, které spojovaly jednotlivé doly revíru, je v celkovém úhrnu 21 906 m. Délka hlavní chodby štoly mezi *Bohutínem* a *Trhovými Dušnými* bez odboček činí 14 854 m. Hlavním účelem *štoly* bylo odvádění podzemních vod z jednotlivých dolů a jejich svedení do Litavky. Pro nepříznivé klimatické podmínky byla v prosinci stavba přerušena a pokračovalo se až na jaře roku 2019. Návrh revitalizace vstupu byl založen na odstranění betonových necitlivých úprav 20. století a navrácení vzhledu tradičního řešení kamenného portálu dle dochovaných portálů dalších ústí štol březohorského rudného revíru.

Ing. arch. Dorota Havlíková

Správní obvod obce Sedlčany

V *městské památkové zóně Sedlec-Prčice* probíhala drobná agenda výměny oken, krytiny a obnovy fasád. Na *náměstí v Prčici* byla dokončena obnova novogotického průčelí *staré radnice*. Oknům zhotoveným jako repliky oken z počátku 20. století byla navrácena původní profilace šambrán, jež byla dochována již jen u oken rizalitu. Nová vrata jsou truhlářsky provedena kvalitně, kvůli výjezdu hasičských vozů ze dvora radnice však nemohla být vrata zmenšena na původní velikost, ani znovu získat profilovanou šambránu. *Bývalá záložna, později spořitelna*, na *náměstí v Sedlci* z 30. let 20. století byla postavena v moderním slohu, její průčelí je tedy řešeno důsledně asymetricky. Vstupy do spořitelny i do obchodů jsou sdruženy v pravé části parteru, zapuštěny do hloubi průčelí a kryty mělkým rizalitem. Vstup do bytového domu nad spořitelnou je z průjezdu v pravé části průčelí. V minulosti byla velká okna v přízemí opatřena zcela nevhodnými novými výplněmi. Obklad cihelnými pásky byl touto změnou nedotčen. *Bývalá spořitelna* získala nového nájemce, jenž potřeboval zřídit nový vstup z náměstí. Z architektonického hlediska to znamenalo narušení kompozice průčelí. Po důkladné projektové přípravě, mající za cíl neznehodnotit modernistické průčelí s kvalitním původním obkladem, byla pro podobu nových dveří zvolena jako předloha dřevěná vrata do dvora, dochovaná v původní podobě. Čas věnovaný přípravě se vyplatil, *sedlecké náměstí* má novou cukrárnu a citlivě navržený a tvarově i materiálově kvalitně provedený zásah neznehodnotil kvalitní fasádu v centru *městské památkové zóny*. *Kapli sv. Jana Nepomuckého v Jetřichovicích* byla vrácena empírová podoba. Po opravě krovu získala *kaple* novou krytinu, obnovena byla bohatá profilace místy zcela zkomolené korunní římsy. Opraven byl křídlový štít, dřevěná zvonička, repasována byla barokní dřevěná mříž ve vstupních dveřích, z bezpečnostních důvodů za ní zůstala novodobá ocelová mříž. Na rozdíl od původně uvažované tradiční dvoubarevné podoby barokní fasády byl restaurátory upřednostněn empírový dekor, který byl ovšem dochován jen ve fragmentech. Obnoven byl na průčelí *kaple*, na bocích byla obnovena iluzivní výmalba oken, ve výklencích na vnější straně závěru byly obnoveny fragmenty postav světců. Na *zámku ve Skryšově* byla repasována vnitřní barokní schodišťová okna, nejstarší v celém zámku, vnější okna jsou nahrazena kopiemi. V severní ose východního průčelí v místě iluzivního okna zámku bylo přebouráno okno skutečné. Na *tvrzi v Uhřicích* proběhla oprava podlah a stropů v obytné části. *Zámek Osečany* vypínající se na ostrohu na

Sedlec u Votic (správní obvod obce Sedlčany), bývalá záložna (později spořitelna): a, b – prolomení nového vstupu do průčelí bývalé spořitelny. Vjezd do dvora a vstupy do záložny, obchodu a bytového domu jsou v pravé vyšší části průčelí. Oříškem bylo, jak udělat kvalitní dveře do průčelí, v němž se žádný prvek nedochoval v původní podobě. Vytvoření nového vstupu bylo povoleno za podmínky citlivého přístupu. Jako předloha pro podobu zcela nových dveří posloužila plánová dokumentace z roku 1936, dochovaná původní vrata na dvůr z doby výstavby domu (foto H. Řepková).

Jetřichovice (správní obvod obce Sedlčany), kaple sv. Jana Nepomuckého: a – fotografie kaple sv. Jana Nepomuckého z roku 1968 (foto L. Štěpánek); b – obnovena byla střecha, degradovaný křídlový štít, nově oplechována zvonička a repasována dřevěná barokní mříž ve vstupu. Při statickém zajištění potrhaného zdiva byla kaple sepnuta železobetonovým věncem, zkomolená korunní římsa byla nově vysazena a vymodelována podle předem sejmuté šablony; c – před jednoduchou barokní barevností upřednostnili restaurátoři výjimečnou a náročnou empírovou podobu nalezenou ve spodní vrstvě omítek (foto H. Řepková).

okraji obce, získal po dlouhých desetiletích nové vlastníky. Ti si trojkřídlý zámek se zarostlým areálem zamilovali a obratem zadali zpracování stavebněhistorického průzkumu. Zámku s kaplí chtějí postupně vrátit bývalou krásu a vytvořit z něj kulturní rezidenci. Přízeň místních si získali i tím, že se do zámku ihned nastěhovali a obnovu zčásti provádějí vlastními silami. K obnově přistupují zodpovědně a citlivě s ohledem na kontext a hodnoty areálu. V ochranném pásmu hradu Vysoký Chlumeč probíhala agenda novostaveb, výměny oken, krytiny a drobnějších stavebních úprav.

Ing. arch. Hana Řepková

Na kostele Nanebevzetí Panny Marie v Obděnicích byla s dotační podporou ORP provedena obnova dřevěného kazetového stropu a krovu nad stropem. V průběhu prací bylo nutné nahradit některé dožilé dřevěné prvky stropu a provést lokální opravy v krovu včetně sanace dřeva a zásypu stropu od dřevomorky. Ve Skryšově pokračovala celková obnova zámku za přispění z programu PZAD. Práce pokračovaly v interiéru, kde byla provedena oprava stropů v severní části zámku. Při opravě byly obnoveny zaniklé fabiony včetně říms dle nálezu původní profilace. V Počepicích na kostele sv. Jana Křtitele byla provedena nová výmalba presbytáře kostela. Barevnost výmalby navázala na nálezy starších vrstev, obnova malovaných erbů na stěnách probíhala v restaurátorském režimu.

Mgr. Jindřiška Černochová

Okres Rakovník

Správní obvod obce Rakovník

Oprava střechy kaple sv. Anny v Čisté se dokončila poslední etapou. Na opravenou tesařskou vazbu krovu se položilo nové laťování a pálené bobrovky v korunkové vazbě s hřebenači kladenými do pokrývačské malty. Práce byly provedeny řemeslně zručně a čistě. V Hořovičkách na farní kostele sv. Cyrila a Metoděje (pravoslavná církev) se dokončila oprava fasádních omítek s plánovanou opravou a výměnou oken. Výstavná, ale dlouhodobě prázdná a hodně zanedbaná budova barokní fary v Kněževsi se konečně začala opravovat. Začalo se opravou tesařské vazby krovu. Jak zjistil památkový statik, krov byl dlouhodobě přetížený, neboť jeho úsporná konstrukce byla původně určená pro lehčí krytinu. Podle návrhu statika ing. O. Hrdličky se krov posílil uprostřed o plnou vazbu až do hřebene, kde se přidávala patrová a vrcholová vaznice se zavětrováním. Dále byla doplněna vyhnílá pozednice na západní straně a navracena funkčnost rozvolněným tesařským spojům. Provedení tesařské opravy bylo zvládnuto příkladně na velmi dobré řemeslné úrovni. V Krakově se vyměnila střešní krytina na stodole patřící k hostinci čp. 41. Na místo dožilých bobrovek se položila pálená maloformátová střešní krytina, cihlově červená. Hrozilo, že obec jako vlastník položí sice novou, ale hodně nevzhlednou betonovou střešní krytinu. Poskytnutím dotace se podařilo přimět investora postupovat v souladu s památkovým zájmem a vydaným závazným stanoviskem. V Kostelíku na kapli sv. Magdalény se dokončila oprava krovu s položením nové střešní krytiny z pálených bobrovek. Práce byly provedeny řemeslně zručně a pěkně. Na hradě Krakovci pokračovaly práce na sanaci cihelného pláště vřetenového schodiště na vnitřní straně západního křídla. V návaznosti na zednické práce probíhalo restaurování souvisejících kamenických prvků a článků. Nad schodištěm, nad korunou dřeva cihelného pláště, bylo současně zřízeno jen v rohu a po okraji částečně zastropení z dřevěné kulatiny zakryté travnatým drnem. Strůpek se pohledově uplatňuje jen při pohledu zdola, přistoupilo se k němu za účelem uchránění tělesa schodiště před srážkovou vodou z nádvoří. Loňská etapa oprav

a

b

Kněževs (správní obvod obce Rakovník), budova fary: a – jižní průčelí fary v pohledu z návsi; b – v podkroví budovy probíhala rozsáhlá oprava za účelem navracení funkčnosti zachované poškozené vazby krovu, při níž bylo nutné podepřít střední část krovu v podélném směru nově vloženou plnou vazbou (foto E. Volfová).

spolu s restaurováním se povedla uskutečnit na velmi dobré řemeslné úrovni. Na území ochranného pásma hradu se konzultovala projektová příprava, a následně také sledovaly probíhající opravy jen několika rodinných domů a rekreačních objektů. Firma vlastníci areál zámku s prosperujícím pivovarem v Krušovicích začala konečně řešit špatný stav budovy zámku s kaplí. Byl zpracován projekt statického zajištění objektu, s důrazem na kapli, jejíž stavebně technický stav už byl špatný. Zejména v interiéru se objevilo několik nebezpečných trhlin a hrozily lokální destrukce zejména klenebních placek, rozvol-

nění potřhaných nadpraží okenních otvorů aj. Podle v rozpracovanosti konzultovaného projektu statického zabezpečení se následně realizovala oprava. Obvodový plášť *kaple* se svazoval ocelovými táhly a trhliny se lokálně sešivaly pomocí systému Helifix. Bezprostředně následovala oprava západní fasády *zámku* s průčelím *kaple*, s obnovením vápenného fasádního nátěru. Součástí zakázky bylo také restaurování dvojích zachovalých původních dveří. Opravy byly provedeny kvalitně a zámecká budova konečně po létech získala opět důstojný vzhled. Z hlediska opětovného využití památky bude důležité, aby pokud možno kontinuálně pokračovaly další nezbytné opravy zejména interiérů. Na *kostele sv. Jíří v Lubné* se podařilo uskutečnit další opravy. Vyspravily se fasádní omítky v soklové partii a vyřešilo funkční odvodnění. V *Mšeckých Žehrovicích* se podařilo uskutečnit i dokončit celkovou opravu barokní *kaple sv. Martina*, která je dominantou návsi. Stavba trpěla dlouhodobě obvyklou absencí údržby a byla celkově zanedbaná. Během necelého roku se podařilo uskutečnit nejnútnejší opravy, vyspravila se tesařská vazba krovu, vyměnila střešní krytina a opravily se fasádní omítky včetně nového vápenného fasádního nátěru. Práce byly odvedeny ve velmi dobré kvalitě. Na *zámku v Olešné* pokračovala oprava jižního křídla východní části *hospodářského dvora s bývalým lihovarem*. Pokračovala rekonstrukce vnitřních prostor pro nové využití, odstranily se novodobé příčky, betonové podlahy a cementové omítky. Opravovalo se zdivo, budovaly nové odvětrávané podlahy kryté cihelnou dlažbou a prováděly nové omítky. Při opravě fasád se odhalily poměrně velké plochy barokních omítek překryté plentami a souvrstvími omítek z konce 19. století. Jelikož to umožňoval charakter stavby z konce 18. století, přistoupilo se k obnově hladkých ploch barokních fasád, zvýrazněných kontrastně barevnými rytými lezénovými rámy na bocích při nárožích (svislými) zdvojenými. Štuková omítka určená pro opravu fasádních omítek se míchala na místě z haseného odleželého kusového vápna s výbornou plasticitou. Fasádní vápenný nátěr se prováděl z téhož vápna obarveného přírodními práškovými barvítka, okrový podklad a syté terakotové lizény. Ve *Mšeci* se zhoršuje havarijní stav dvou důležitých kulturních památek. Jde především o nárožní *dům s bránou čp. 51*, stojící na exponovaném místě na *náměstí*, zvaný po předchozích vlastnících „*Světeckých*“, nebo „*U Zubrů*“. Přestože se déle jak před rokem změnil vlastník, na havarijním stavu zejména střechy se nic nezměnilo. Podobně i *hospodářské budovy jižního křídla dvora u zámku* (sídlí zde ZŠ a MŠ) chátrají dál a střechy se jen intenzivněji propadají. Další etapou pokračovala sanace havarijního stavu *kaple sv. Prokopa v Mutějovicích*. Práce probíhaly pod dohledem statika, ing. Jana Jandáčka. Provádělo se sešítí trhlin pomocí ocelových spon v náročnějších případech a lokální poruchy se ošetřily pomocí systému Helifix. V důsledku dokončení loňské etapy oprav bylo možné po asi 18 letech konečně odstranit provizorní zajištění ocelovými lany. V *Petrovicích* se opakovaně konzultovaly opravy zejména vnitřku *zámku* s novými vlastníky, včetně zpracování podrobného odborného vyjádření. Budova se zachovala kupodivu vcelku v dobrém stavebně technickém stavu. Při zběžné prohlídce byly označeny nejméně dvě kritické situace s lokálními vážnými poruchami, které by bylo vhodné urychleně řešit se statikem. To se však doposud nepodařilo uskutečnit. *Areál zájezdního hostince čp. 10*, stojící naproti *zámku*, byl opět nově na prodej. Proběhla řada konzultací od zájemců o koupi ke stavebním úpravám a možností nového využití. V *Prerubenicích* stojí na návsi pozoruhodná *zvonička*, nahoře rozdvojená se stříškou typu „zouváku“, ručně tesaň z tvrdého dřeva. Spodní část vztyčeného břevna je uhníla, zasazená v betonovém, druhotně zřízeném základu. Z důvodu uhnílého spodního konce se výrazně naklání. Se starostou obce bylo opakovaně jednáno v zájmu záchrany cenné konstrukce i za účasti

Krakovec (správní obvod obce Rakovník), zřícenina hradu: a – dokončená oprava interiéru západního křídla s vřetenovým schodištěm a kamenickými články, které byly restaurovány po předchozí destrukci způsobené trvalou nadměrnou vlhkostí; b – dokončené opravy s restaurováním kamenických článků v pohledu shora, ze spojovacího můstku (foto E. Volfová).

Olešná (správní obvod obce Rakovník), areál zámku: a – jižní křídlo východní části hospodářského dvora s bývalým lihovarem, stav před zahájením oprav v létě 2016; b – jižní křídlo východní části hospodářského dvora s bývalým lihovarem, stav po vztyčení nových krovů, položení pálené krytiny a opravě fasádních omítek (foto E. Volfová).

památkového statika. Opravu se bohužel nepodařilo uskutečnit z důvodu nedostatku finančních prostředků malé obce. Pokračovala oprava sklepa s lednicí na tvrzišti obklopeném vodním příkopem v Pšovlkách, stojící v areálu mladšího hospodářského dvora. Zednický z původního kamene se opravovalo a dozdívalo obvodové zdivo vstupní předsíně na vápenou maltu. Práce byly provedeny velmi zodpovědně za úzké spolupráce s památkáři i archeology. V Rakovníku pokračovala oprava krovu na radničním domě čp. 28. Tesařská vazba pochází z 2. poloviny 19. století a byla vcelku dobře zachovaná, poškozené prvky se lokálně protézovaly, měnily se latě a místo alukrytu se pokládala střešní krytinu z pálených bobrovek. Vzhledu domu výměna velmi prospěla. V průjezdu téhož domu se měnila také dlažba. Na místo asi 40 let starých cementových dlaždic se pokládala dlažba z dubových špalíků, což významně zlepšilo prostředí valeně klenutého průjezdu. V objektu muzea čp. 1 se dokončila výměna poledních chybějících novodobých dvojítkých oken za nová, tradičně truhlářsky vyrobená, z vyschlého masivu. Na území MPZ proběhla také v roce 2018 celá řada konzultací připravovaných stavebních úprav a rekonstrukcí domů a staveb, včetně projektové přípravy v rozpracovanosti. Novostavba bytového domu v proluce ulice Na Sekyře probíhala kontinuálně a v závěru roku byla

Pšovlky (správní obvod obce Rakovník), sklep s lednicí na tvrzišti, sanace obvodového zdiva předsíně se schody v průběhu oprav (foto E. Volfová).

dokončena. Z památkového hlediska je nutné konstatovat, že výsledný dojem je příznivý, podobně jako u novostavby v ulici Týršově, průčelím obrácené do Čermákových sadů, vedle školní jídelny. Přes prázdniny pobíhala oprava fasád I. ZŠ, bývalé chlapecké s bohatou historizující štukovou fasádou. Odborné vyjádření k provedení nátěru fasád doporučilo jednobarevný světle okrový nátěr, respektive s přízemím v tónu stejné barvy jen nepatrně tmavším. Podobné řešení se před časem osvědčilo na budově pošty na rohu Husova náměstí a Poštovní ulice. Zástupce města však tomuto požadavku nevyhověli a rozlehlé fasády dvoupatrové budovy nechali rozbarvit ve dvou odlišných odstínech zářivě žlutých, asi aby se škola zalíbila většině žáků, bohužel na úkor estetického dojmu. Na zámku v Srbči pokračovala další etapou oprava cenné tesařské vazby krovu nad další jižní částí západního křídla. Na nové latě se pokládaly pálené bobrovky v šupinové vazbě. Kvalita provedených oprav byla opět velmi dobrá. Dokončila se oprava fasád hlavní zámecké budovy s uplatněním čistě vápených fasádních barev šedé a světle okrové. Dále se přeložila střecha nad severním přízemním přístavkem patřícím původně k pivovaru. Probíhaly konzultace stavebních oprav dalších budov přilehlého hospodářského dvora. Ve Třtici, na kostele sv. Mikuláše, se dokončila oprava střešní báně s lucernou na západní věži. Nové oplechování se obnovilo shodně s historickou předlohou z pozinkovaného plechu s karmínově červeným nátěrem. Práce byly provedeny ve velmi dobré kvalitě. Etapa opravy střechy celého kostela by byla tímto dokončena. Ve Všesulově, na kostele sv. Martina, pokračovala oprava dalšího ohroženého úseku ohradní zdi hřbitova na jihovýchodním nároží a celé východní straně. Východní úsek se celý nově přezdíval v soklové partii z kamene, horní část se zdíla jako oplocení z plných cihel. Oba líce se omítaly. Jihovýchodní nároží se zesilovalo a upravovalo shodně s navazující částí. Oprava byla provedena v dobré kvalitě. Na kapli sv. Martina ve Žďáru se konečně začala oprava tesařské vazby krovu nad presbytářem, doposud v nebezpečném havarijním stavu. Vzhledem k závažnému poškození bylo nezbytné nechat zpracovat projekt od památkového statika, ing. T. Kostohryze. Ten také musel krov nejdříve zaměřit. Historický krov se lokálně protézoval spolu s výměnou pozednice na části jižní a severní strany. Opravu prováděly profesionálním způsobem zkušení tesaři pod dohledem statika.

Ing. arch. Eva Volfová

ODDĚLENÍ SPECIALISTŮ

Oddělení specialistů zajišťuje péči o specifické druhy památek, zejména lidovou architekturu, technické památky a historické zahrady a parky. Řeší rovněž agendu urbanistickou. Práce celého oddělení byla zaměřena na průzkumy, dokumentaci a památkový dohled při obnově památek.

V návaznosti na celostátní seminář o historických sídlech v kulturní krajině, který naše pracoviště pořádalo v roce 2017 v Hořovicích, byl vydán sborník příspěvků z této akce pod názvem „Historická sídla v kulturní krajině“ (viz s. 11).

LIDOVÁ ARCHITEKTURA

Středočeský kraj je doposud velmi bohatý na tradiční lidovou architekturu. Nachází se zde 36 vesnických památkových rezervací a zón, dvě krajinné památkové zóny a celá řada památkových ochranných pásem ve vesnicích. Z dochovaného fondu lidových staveb má několik set objektů status kulturní památky. Není proto zvláštností, že v činnosti oddělení specialistů převažuje agenda péče o památky lidové architektury. Stejně jako v předchozích letech bylo i v roce 2018 na území Středočeského kraje realizováno velké množství stavebních oprav památek lidové architektury. Mnohé z nich byly spolufinancovány z programů MK ČR, zejména z Programu péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny. Vedle památkového dohledu nad realizací těchto akcí byla práce specialistů ve velké míře zaměřena také na dohled obnovy ostatních staveb v plošně chráněných vesnických sídlech – památkových rezervacích a vesnických zónách, pro jejichž celkový charakter, případně prostředí, může být kvalita

provedených oprav ostatních staveb zásadní. Poměrně výrazně vzrostla také agenda v oboru ochrany industriálního dědictví, zejména oblast obnovy mostních objektů.

Okres Benešov

Správní obvod obce Benešov

V lokalitě *Žabovřesky* byla realizována poměrně zdařilá obnova fasády a dřevěného pláště věžičky na domě čp. 9. Objekt je pozůstatkem stavebních aktivit arcivévody Františka Ferdinanda d'Este, který zde zamýšlel na počátku 20. století vybudovat skanzen tradiční vesnické architektury rakouských zemí. V rámci obnovy byla opravena hrubě hozená omítka lemovaná hladkými lizénami, včetně niky pro sochu světce umístěnou v hlavním štítě. Opraven byl rovněž bedněný plášť věžice, která vyrůstá z hřebene střechy nad hlavním průčelím a proveden nátěr plechové krytiny. Akce byla podpořena z programu ORP.

Mgr. Jana Berková

Okres Beroun

Správní obvod obce Beroun

Ve VPZ *Korno* proběhla poněkud rozpačitá obnova jednoduché hladké fasády domu v areálu památkově chráněné usedlosti čp. 20 situované v jižní části návsi.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Správní obvod obce Hořovice

Na návsi VPZ *Olešná* byly doplněny chodníky podél procházející silnice 2. třídy. Po složitých jednáních se podařilo

Žabovřesky (správní obvod obce Benešov), hlavní průčelí domu čp. 9 po obnově, která respektovala dochovanou podobu fasády. Architektura stavby je výsledkem stavebních úprav staršího, zřejmě hospodářského objektu, realizovaných v rámci stavebních aktivit arcivévody Františka Ferdinanda d'Este na přelomu 19. a 20. století v okolí konopištského zámeckého komplexu (foto J. Berková).

v jádru plošně chráněného sídla prosadit kamennou dlažbu namísto původně projektované betonové zámkové dlažby. Realizace záměru tak nepůsobí v návěsním prostoru rušivě.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Okres Kladno

Správní obvod obce Kladno

V *Poteplí - Malých Kysčicích* pokračovala obnova tesařských konstrukcí mlýnice tzv. Proškova vodního mlýna čp. 13 s příspěvním programem KÚSČ.

Ve *Svárově* byla s podporou Programu ORP obnovena fasáda a zastřešení brány v areálu bývalé školy čp. 7 a opravena omítka a koruna úseku navazující ohradní zdi. Dvoubarevné řešení fasády na bráně je provedeno inverzně vůči barevnosti fasády hlavního návěsního průčelí domu, jež prošla obnovou v roce 2016. Obnovou brány byla dokončena rehabilitace charakteristického vzhledu průčelí areálu, pohledově exponovaných z centrálního návěsního prostoru a od památkově chráněných areálů románského kostela svatého Lukáše a barokní fary čp. 5.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Správní obvod obce Slaný

V *Třebízi* byla s příspěvním Programu péče o VPR dokončena celková obnova hrázděné stodoly, která byla v 70. letech minulého století přenesena do areálu památkově chráněné usedlosti čp. 10 z nedalekých *Telců*. Obnova hrázdění, lepenicových výplní, koruny opukové podezdívky a oplotní byla provedena ve vysoké řemeslné kvalitě, stejně jako v minulém roce obnova krovu a střešního pláště.

S finanční podporou KÚSČ měla být zahájena obnova krovu a střešního pláště špýcharu s dochovaným pozdně gotickým portálem a druhotně použitým renesančním okénkem, který je nejstarší stavbou ve VPR a součástí nejhodnotnějšího areálu tzv. Cífkova statku čp. 1. Podstřeší stavby slouží jako depozitář a konstrukce krovu je proto z interiéru skryta pod podhledem. Po odstranění popínavé zeleně na východní straně stavby, instalování úseku lešení a odkrytí části střešního pláště při východním štítu byly zjištěny rozsáhlé statické poruchy východního štítu a navazujících zděných konstrukcí a konstrukčně chybně provedená oprava krovu z druhé poloviny 20. století. Vzhledem k tomu, že sanace statických poruch je provázána s obnovou krovu a střešního pláště a není ji možné ze stavebně konstrukčních důvodů provést až po dokončené obnově krovu, bylo nutné práce vázané na účelovou dotaci z programu KÚSČ převést na následující rok, kdy budou současně zajištěny finanční prostředky na sanaci statických poruch.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Okres Kolín

Správní obvod obce Český Brod

V památkových ochranných pásmech v *Tuklatech, Rostoklatech*, ve *Štolmíři, Hradešíně, Tismicích, Lipanech, Chotouňi* a ve *Vitčicích* byla řešena běžná agenda, týkající se převážně úprav památkově nechráněných objektů, např. výměny střešních krytin, opravy fasád apod. V květnu byla agenda památkově nechráněných objektů na území POP předána oddělení garantů. V *Chotouňi* proběhla I. etapa obnovy památkově chráněné sýpky v areálu usedlosti čp. 8. Byla provedena lokální oprava střešní krytiny, dále nové odvodnění včetně okapního chodníčku a navazujících terénních úprav. Řemeslníci také opravili fasádu nechráněného obytného stavení a dozdili

a

b

Chotouň (správní obvod obce Český Brod), obytné stavení čp. 8: a – stav před obnovou fasády, říjen 2015; b – uliční průčelí usedlosti po celkové obnově fasády a obnovení brány, březen 2019 (foto A. Rákosníková).

zaniklou bránu s brankou pro pěší podle historické fotodokumentace a náleзовých situací. Celou akci korunovalo osazení nových dřevěných vrat, vyrobených podle jednoho dochovaného křídla. Tyto práce zásadně přispěly k rehabilitaci areálu usedlosti a představují chválný příklad péče o vesnické stavby v rámci regionu. Obnova sýpky byla podpořena z Programu péče o KP prostřednictvím ORP. Akce bude pokračovat i v následujícím roce, plánována je obnova fasády sýpky a doplnění chybějících konzolek profilovaných parapetních říms na fasádě obytného stavení. V areálu bývalé usedlosti čp. 5 a usedlosti čp. 6 byla provedena podrobná zániková operativní dokumentace několika hospodářských staveb v havarijním stavu. V *Tuklatech* byla dokončena novostavba domu na místě zbořeného čp. 20. Vlastník kulturní památky, brány čp. 7 v *Bříství* začal pracovat na opravě jezové krytiny. V rámci této příležitosti byl proveden průzkum barevnosti torzálně dochovaných omítek a dokumentace profilací korunních říms.

Ing. arch. Alena Rákosníková

Správní obvod obce Kolín

V *Kouřimí*, v areálu Muzea lidových staveb, byla realizována celková výměna střešní krytiny na domě z Jílového na Děčínsku. Tato převážně hrázděná stavba s roubeným světnicovým dílem přízemí byla od doby svého přenesení do areálu muzea pokryta dřevěným šindelem, jehož stav byl již zcela havarijní. V rámci obnovy byl tento materiál nahrazen štípanou břidlicí podle poslední podoby objektu před transferem. Akce tak výrazně přispěla k obnovení původního vzhledu této stavby.

Mgr. Jana Berková

Bratčice (správní obvod obce Čáslav), mlýn čp. 34: a – návodní strana mlýna s turbínovým přístavkem a přiváděčem vody, který ve 30. letech 20. století nahradil starší vanatroky a vodní kolo, stav po obnově; b – interiér turbínového domku s částí dochované technologie, stav po obnově v roce 2018 (foto J. Berková).

Okres Kutná Hora

Správní obvod obce Čáslav

V *Bílém Podolí* byla provedena obnova a výměna okenních výplní na domě čp. 123. Akce je první etapou zamýšlené postupné obnovy domu, který je ukázkou zděné lidové architektury Čáslavska z poloviny 19. století. V *Bratčicích* byla realizována dlouho očekávaná celková obnova turbínového přístavku v areálu vodního mlýna čp. 34. Tento drobný zděný objekt s rovnou betonovou střešou pochází asi z 30. let 20. století, kdy byl postaven u jihovýchodního průčelí hlavní budovy v souvislosti se stavbou nového přiváděče vody a osa-

zením turbíny. Objekt byl ve velmi špatném stavu, rovnou betonovou deskou, která stavbu kryje, zatékalo. V rámci obnovy byla provedena nová izolace a oprava betonové desky, obnoveny vnitřní i vnější omítky a obnoveno v plném rozsahu původní okno s kovovou industriální výplní, které bylo v posledních letech zazděné. Současně byl očištěn a ošetřen povrch vlastní turbíny. Ve *Zbyslaví* pokračovaly práce na postupné obnově usedlosti čp. 56, kde byla provedena repase části okenních výplní, opraveno pobití vstupu kolny a zejména provedena nová vrata do dvora. V sousední usedlosti čp. 57 došlo ke statickému zajištění klenby v bývalé maštali a obnově interiérových omítek. Všechny uvedené akce byly finančně podpořeny z Programu ORP.

Mgr. Jana Berková

Správní obvod obce Kutná Hora

V areálu bývalé usedlosti čp. 16 v osadě *Bahno* byla dokončena celková obnova střešního pláště roubené stodoly. Byla realizována oprava druhé poloviny krovu a položena nová krytina na zadní straně střecha a obě valby. Díky podpoře z Programu ORP se podařilo během dvou let nahradit dožívající nevhodnou krytinu z živичného šindele vláknocementovými šablonami, které jsou tradiční náhradní krytinou, používanou na středoevropském venkově již od prvních desetiletí 20. století.

Mgr. Jana Berková

Okres Mělník

Správní obvod obce Kralupy nad Vltavou

Celková obnova areálu vodního mlýna čp. 19 ve *Vepřku* pokračovala s přispěním HP a KÚSČ velmi náročnou obnovou větší části krovu mansardové střechy barokní mlýnice. Hodnotný barokní krov s ležatou stolicí byl v této části stavby provizorně staticky zajištěn výdřevou z důvodu rozsáhlého poškození. V severovýchodní části mlýnice, v místě kolmo navazujícího obytného domu, zcela chyběla pětiboká vaznice a části krokví. Na základě složitých jednání bylo po zvážení všech možností dohodnuto rozebrání této části krovu a provedení jeho rekonstrukce s vrácením pečlivě vytríděných nepoškozených a tešásky opravených původních prvků. Velmi složitá byla jeho obnova zejména v místě návaznosti na štít obytného domu. Původní štít byl před zahájením celkové obnovy areálu zborcen. Nově vystavený byl, z důvodu nepřístupnosti podstřeší mansardového krovu mlýnice, vystaven v kolizi s původním osedláním zhlaví krokví. Složitá situace byla vyřešena statikem

Vepřek (správní obvod obce Kralupy nad Vltavou), areál vodního mlýna čp. 19., první etapa obnovy barokního krovu mlýnice (foto M. Hanzlíková).

(Ing. M. Fuchsem) jak z hlediska stability krovu, tak z hlediska zachování jednotné střešní roviny mansardové střechy a s respektem k původnímu konstrukčnímu řešení krovu. Převážná část technologie mlýna, instalované v podstřeší, byla po dobu prací překryta plachtami, pouze některé její prvky bylo nutné demontovat a opět osadit po dokončení této etapy. Tesařské i pokrývačské práce byly provedeny ve vysoké kvalitě.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Správní obvod obce Mělník

Do ORP Mělník, kde se nachází největší množství vesnických památkových rezervací a zón, byl již tradičně soustředěn hlavní díl prací v oblasti lidové architektury.

Ve VPR *Dobřeň* byla realizována zdařilá obnova roubeného objektu č. e. 04. Jedná se o bývalou sýpku dnes rozdělené usedlosti, která byla následně upravena k rekreačnímu bydlení. V rámci obnovy došlo k tesařské opravě roubených konstrukcí v přízemí nad sklepem, kde byly vyměněny a nastaveny patní trámy stěny a rovněž stropní trámy nad sklepem. Současně byla opravena rámová konstrukce navazující kolny a zápraží při dvorním průčelí, kde byl nevhodný betonový po-

vrch nahrazen kamennými deskami. Na roubeném patrovém domě čp. 25 byla zahájena oprava krovu a výměna střešní krytiny, která bude dokončena v následujícím roce. Obě akce byly podpořeny z Programu péče o VPZ a VPZ.

Ve VPZ *Jestřebice* byla zahájena celková obnova roubeného patrového domu čp. 4, který byl velmi poznamenán nevhodnými úpravami interiéru, realizovanými v poslední třetině 20. století. V rámci obnovy byl celý interiér odstrojen od těchto zásahů a odhaleny původní roubené konstrukce, které, zejména v partiích přízemí, byly ve špatném stavu. V rámci obnovy byla provedena zdařilá tesařská oprava spodních partií obvodového pláště světnice a síňového dílu druhého traktu, kde musely být některé úseky vyroubeny nově. Akce bude pokračovat v následujícím roce. Druhou etapou pokračovala celková obnova hospodářské části domu bývalé usedlosti čp. 30, dnes čp. 38, která byla v minulosti spolu s navazující stodolou od domu oddělena jako samostatný objekt. Po velmi zdařilé opravě krovu a výměně krytiny na stodole, realizované v předchozím roce, byla provedena tesařská oprava dožilých roubených konstrukcí stavby a opraven krov s následným položením pálené taškové krytiny. Akce znamenala zásadní krok

Jestřebice (správní obvod obce Mělník), stodola u roubeného domu čp. 72: a – stav před obnovou. Zatékáním velmi poškozený krov s vyhnílymi zhlavími vazných trámů spočíval na velmi nestabilní stěnové nadezdívce s cihelnými pilíři, které byly částečně posazeny na trámech starších obvodových stěn. Vzhledem k havarijnímu stavu musely být tyto zazděné trámy vyměněny. Následně byl obnoven krov, převážně jako hmotová kopie s využitím zdravých původních prvků; b – stav po celkové obnově, kdy na opravený krov byla položena nová šablonová krytina podle původního stavu a byly doplněny bedněné výplně stěn (foto J. Berková).

Nosálov (správní obvod obce Mělník), roubený dům čp. 3 je situován na okraji severní strany návsi VPR: a – stav po dokončení tesařské části obnovy roubených stěn světnicového dílu. Druhá část domu bude obnovena v následujícím roce; b – dokumentační pohled z průběhu oprav. Spodní trámy obvodových stěn bylo nutné nahradit novými, položenými na opravený základ s kamennou podezdívkou. Horní části stěn bylo třeba zachovat včetně původních hliněných omítek (foto J. Berková).

Vrbno (správní obvod obce Mělník), areál fary je situován v pohledově velmi exponované poloze na jihozápadní straně návsi, naproti centrálně umístěnému kostelu Povýšení sv. Kříže. Střecha hlavní budovy byla dlouhá léta pokryta hliníkovými velkoformátovými šablonami. V rámci probíhající obnovy nahradil nový vlastník areálu tento novodobý materiál opět režnými pálenými bobrovkami, které byly použity také pro obnovu střech hospodářských budov ve dvoře a vjezdové brány. Změna velmi pozitivně ovlivnila také prostředí návsi (foto J. Berková).

k záchraně této památky, která se nacházela v havarijním stavu. V dalších etapách bude celková obnova pokračovat úpravami interiéru pro trvalé bydlení. Stejný význam měla rovněž realizovaná celková obnova krovu a střešního pláště na stodole u domu čp. 72. Tato pilířová stavba s dřevěnými výplněmi stěn byla v důsledku zanedbání základní stavební údržby předchozími vlastníky ve zcela havarijním stavu. Dlouhodobým zatěnkáním poškozený krov byl na hranici destrukce a jeho nosné prvky byly poškozeny do té míry, že musely být zcela nahrazeny novými ve stejných profilech a skladbě. Všechny uvedené akce byly podpořeny z Programu péče o VPR a VPZ.

Cílý stavební ruch probíhal v roce 2018 také na území vesnické památkové rezervace *Nosálov*. V bývalé usedlosti čp. 3 byla zahájena první etapou celková obnova roubeného patrového domu, kde byly velmi zdařile realizovány opravy roubených obvodových konstrukcí v přízemí domu. Tento stavebně velmi zdevastovaný objekt byl v předstihu vyklizen od nevhodných novodobých úprav interiéru. Následně se prokázalo velmi rozsáhlé poškození roubených stěn dřevokaznými houbami a škůdci. Obnova bude pokračovat v následujícím roce. Druhou etapou postoupila rovněž celková obnova roubeného patrového domu čp. 25, kde byl opraven krov a položena nová krytina z pálených tašek. V usedlosti čp. 34 byla realizována oprava krovu a výměna pálené krytiny na zděném hospodářském objektu chléva s kolnou. V rámci obnovy byl zdeformovaný krov doplněn mezilehlými krokviemi. Současně byla nahrazena dřevěná konstrukce podávacího vikýře ve dvorním průčelí novou ve stejném tvaru a také nahrazena dožilá dřevěná výplň štítové stěny kolny. Objektu esteticky velmi prospělo odstranění novodobých utilitárních přístavků, postavených předchozími vlastníky. Ve výčtu úspěšných realizací je třeba rovněž vyzdvihnout obnovu okenních výplní na objektu bývalé základní školy, která stojí uprostřed návsního prostoru a zásadně ovlivňuje jeho celkový charakter. Tato zděná patrová stavba pochází z počátku 20. století. Její okna členěná poutcem s profilovanou římsou do tvaru „T“ byla dochovaná z velké části v původním stavu, pouze v jedné třídě byla v minulosti nahrazena novými výplněmi. Stav oken však byl, zejména v patře, havarijní. V rámci obnovy byly provedeny truhlářsky kvalitní repliky původních oken. Stínem na této ji-

Vysoká (správní obvod obce Mělník), dům bývalé usedlosti čp. 6 je mohutná zděná stavba, původně hospodářského účelu, upravená někdy na přelomu 19. a 20. století k obytným účelům. Kolmo na dům navazuje hospodářské křídlo. Podél dvorních průčelí obou křídel probíhá pavlač nesená masivními pískovcovými krakorci s profilovanými zhlavími: a - jejich stav byl před zahájením obnovy havarijní; b - jejich oprava s doplněním chybějící hmoty byla součástí obnovy fasády obytného křídla (foto J. Berková).

nak velmi zdařilé akci zůstává ne zcela vhodně zvolené kování. Přesto však je třeba tento počin ocenit a vyzdvihnout snahu vedení této nevelké obce o zachování historického rázu dané stavby i za cenu vyšších nákladů obnovy. Kontrastem těchto zdařilých akcí obnovy byla nepovolená demolice ohradní zdi v návsním průčelí bývalého vrchnostenského dvora situovaného v čele návsi. Tato zeď z pískovcového kamene byla sice stavebně velmi poškozená, avšak její stav nevyžadoval celkové odstranění. V návaznosti byla nahrazena novou zdí, vyzděnou převážně z původního materiálu, která však již postrádá památkové hodnoty zdi původní.

Na území VPZ *Vidim* bylo realizováno vedle výše zmíněné obnovy kostela několik menších akcí, z nichž je třeba zmínit zejména obnovu povrchu vnějšího roubeného pláště domu čp. 77, kde se podařilo poměrně citlivě očistit nevhodný starší černý konzervační nátěr dřeva. Očištěný povrch byl ošetřen bezbarvým konzervačním nátěrem a vymazávky spár natřeny bílým vápnem. Tento zásah velmi pozitivně ovlivnil celkový vzhled domu a zařadil jej mezi nejkrásnější lidové stavby Kokořínska. Ve vesnické památkové zóně *Vrbno* byla zahájena postupná obnova areálu fary, která sice není prohlášenou kulturní památkou, je však velmi hodnotnou stavbou v jádru obce a zásadně ovlivňuje její vzhled. Nový vlastník zde provedl výměnu dožilé, esteticky nevhodné plechové krytiny za pálené bobrovky v korunové skladbě. Stejnou krytinou byl následně pokryt také hospodářský objekt ve dvoře a stodola.

Mimo plošně chráněná území probíhala obnova několika významných památek lidové architektury. Mezi nimi je třeba zmínit zejména obnovu krovu hrázděné sýpky u čp. 4 v *Chorušicích*, realizovanou v závěru roku s podporou z Programu ORP, kde byla po doplnění a nastavení poškozených částí krovu vrácena starší krytina z bobrovek. Na obytném stavení bývalé usedlosti čp. 6 ve *Vysoké* byla provedena obnova fasády dvorního průčelí, která zahrnovala vedle obnovení hladké omítky zejména náročnou restaurátorskou obnovu kamenných krakorců nesoucích pavlač. Profilované značně poškozené prvky z místního velmi jemného pískovce bylo nutné doplnit plombami a domodelovat tak, aby byla zachována jejich nosná funkce a současně obnoveno jejich estetické působení. Součástí akce byla také velmi zdařilá repase původních dveří hlavního vchodu a dalších vplní.

Mgr. Jana Berková

Okres Mladá Boleslav

Správní obvod obce Mladá Boleslav

Oproti předchozím létům byla stavební sezóna v plošně chráněných sídlech tohoto okresu klidnější. Probíhaly zejména práce na již rozpracovaných akcích obnovy.

Ve VPZ *Kluky* byla zahájena obnova konstrukčně unikátní stodoly u čp. 30. Tako stavba spojuje prvky hrázděné konstrukce a pilířové stavby. Obě delší obvodové stěny mají dřevěnou rámovou konstrukci s drážkami pro dřevěnou výplň stěn z tyčoviny, jsou však osazeny do nárožních pilířů zděných z pískovcových kvádrů. Stavba je pak na východní straně doplněna o polozděnou kolnu podsklepenou klenutým sklepem. Stav krovu a obvodových stěn je havarijní. V rámci první etapy obnovy byla provedena oprava základů pilířů, obnovena konstrukce přístavku ve dvorním průčelí a opravena podezdívka po celém obvodu stodoly. V následujícím roce bude obnova pokračovat opravou hrázděných stěn.

Ve VPZ *Skalsko* byla dokončena rekonstrukce venkovních rozvodů elektrické energie v dolní domkářské části vesnice, která přinesla dlouho očekávané odstranění betonových sloupů z prostředí vesnice. Velmi pozitivně se projevila také v předpolí místního zámku, před jehož hlavním průčelím stál celá desetiletí nevzhledný ocelový stožár. Zásadní význam pro dopravu v obci má zahájená rekonstrukce silnice od nádraží do horní části vesnice. Tato komunikace, vedená po snahu nad dolní chalupnickou částí vsi, se před několika lety částečně sesunula do údolí a byla od té doby uzavřena. V rámci zahájené rekonstrukce byla v původní trase vytvořena nová betonová

Skalsko (správní obvod obce Mladá Boleslav), VPZ, dům čp. 26. Obytné stavení s roubeným jádrem je pozůstatkem někdejší velké usedlosti, jejíž hospodářská část musela v 80. letech 20. století ustoupit bytové výstavbě. Od té doby byl objekt bez využití a chátral. Jeho devastaci urychlila nedokončená oprava střechy, zahájená předchozím vlastníkem. V letech 2013–2014 se podařilo s podporou Programu péče o VPZ realizovat opravu krovu a obnovit keramickou střešní krytinu. V rámci další etapy byly v roce 2018 obnoveny roubené obvodové stěny a na ně uložen krov, který doposud nesla provizorní ocelová konstrukce. Po dlouhých desetiletích tak dům získal svůj někdejší architektonický výraz (foto J. Berková).

Zamachy – Syslov (správní obvod obce Mladá Boleslav), usedlost čp. 19 – pohled na obnovenou bránu s novými vraty, vyrobenými jako replika podle dochovaného původního křídla. K dokončení celkové obnovy hlavního průčelí usedlosti zbývá provedení jednotného fasádního nátěru (foto J. Berková).

rampa, která bude ve viditelné části doplněna obkladem z pískovcových bloků. Akce bude dokončena v následujícím roce a vrátí místní dopravu, nyní vedenou po úzkých dlážděných komunikacích mezi historickou zástavbou, na tuto silnici. Vedle těchto akcí ovlivňujících prostředí VPZ byla s podporou Programu péče o VPZ realizována obnova roubených stěn obytného stavení bývalé usedlosti čp. 26 v centrální části obce. Tato stavba byla v minulosti zdevastována až na pokraj zániku. Po složité, v několika etapách realizované obnově krovu a střešního pláště, byla konečně provedena obnova roubení v obvodových stěnách s rekonstrukcí původního členění hlavního a dvorního průčelí, kde byly novodobé zásahy v podobě velkých oken nahrazeny okny v původních osách. Po tesařské opravě roubených stěn, jejichž stav byl tak špatný, že větší část prvků musela být zcela nahrazena, byla obnovena jejich nosná funkce a mohla na ně být osazena již opravená střecha s kopii původního krovu, až doposud spočívající na provizorní ocelové nosné konstrukci. Akce bude v následujících letech pokračovat obnovou zcela zdevastovaných povalových stropů a následnou úpravou interiéru k bydlení. Realizovaná etapa obnovy je zásadním počinem a završením dlouholeté snahy pracovníků NPÚ o záchranu této památkově a urbanisticky cenné stavby v předpolí místního kostela. Ze stejného zdroje byla podpořena také obnova kříže před domem čp. 36 v dolní části vesnice, kde byl restaurátorsky opraven vysoký kamenný podstavec a zejména železný kříž. Výčet uvedených pozitivních akcí kontrastuje s nepovoleným prolomením nového vjezdu v ohradní zdi usedlosti čp. 17. Tento zásah narušil nejen ohradní zeď dvora, ale také kamenný taras zpevňující terén podél silnice a přinesl tak negativní zásah do prostředí VPZ.

Na území VPZ *Střehom* byla dokončena oprava krovu a výměna střešní krytiny na objektu chlévů v usedlosti čp. 11. V jarním období byl požárem lokálně poškozen interiér vodního roubeného mlýna č. e. 1, kde došlo k poškození trámových ostění světelníčky v patře a povrchů stěn a podlah. Obnova se připravuje na příští rok.

Na území VPR *Víska* byla dokončena celková obnova železného kříže na vysokém kamenném podstavci, pocházejícího z roku 1862, který stojí v návěsním prostoru a velmi pozitivně jej dotváří. V bývalé usedlosti čp. 6, která změnila vlastníka, byla po několikaleté přestávce dokončena započatá obnova roubených stěn světlice provedením hliněných vymazávek. Současně byla provedena nová okna v roubené části, která podle původního stavu nahradila předchozí novodobé výplně, a citlivě repasovány dveře hlavního vstupu. Na zděné části

Skalsko (správní obvod obce Mladá Boleslav), VPZ, železný kříž na dominantním kamenném podstavci z 2. poloviny 19. století je umístěn ve vidlici místních komunikací a spolu s roubeným domem čp. 36 tvoří malebné zákoutí v severní domkářské části VPZ. Kovová část kříže se před lety rozlomila, také vlastní podstavec byl ve špatném stavu. Restaurování kříže bylo podpořeno příspěvkem z Programu péče o VPZ – foto zachycuje stav před finální úpravou podstavce, který býval opatřen vrstvou bílých vápenných nátěrů (foto J. Berková).

Řehnice (správní obvod obce Mladá Boleslav), roubený dům čp. 18 byl ještě před několika lety značně zdevastován. Po změně vlastníka byla zahájena postupná celková, k památkovým hodnotám stavby velmi šetrná obnova, která v roce 2018 vyvrcholila opravou vnější fasády. Tvoří ji tenká vrstva hliněného pačoku překrytého následně vápenným nátěrem. Akce je přímo ukázkovým příkladem obnovy vnějších pláštíků roubených staveb v dané oblasti, kde pohříchu často přetrvává nesprávný chalupářský přístup kombinující tmavě mořené trámy s bílými vymazávkami (foto J. Berková).

domu došlo k velmi zdařilé obnově segmentově zakončených okenních výplní.

Mezi akcemi obnovy kulturních památek mimo plošně chráněná území je nutno vyzdvihnout zejména ukázkovou celkovou obnovu roubeného patrového domu chalupnické usedlosti čp. 18 v *Řehmicích*. V návaznosti na předchozí etapy byla obnovena vnější hliněná omítka a povrch opatřen bílým vápenným nátěrem podle původního stavu. Celkový velmi pozitivní dojem umocnila citlivě obnovená pavlač na dvorním průčelí se zachováním maximálního množství původních prvků. Památkově příkladná obnova této stavby, která byla ještě před několika lety velmi zdevastovaná a ohrožená, je výsledkem úzké spolupráce poučeného vlastníka památky s památkáři a šťastně vybranými kvalifikovanými řemeslníky. V následujícím roce bude akce pokračovat opravou zápraží, obnovou zaniklého oplocení a úpravou parteru dvora.

Na usedlosti čp. 19 v *Zamachách – Syslově* pokračovala celková obnova opravou vjezdové brány, kde byla vedle obnovení fasády osazena nová vrata, vyrobená podle dobové předlohy, nalezené v areálu usedlosti.

Mgr. Jana Berková

Správní obvod obce Mnichovo Hradiště

V památkově plošně chráněných venkovských územích probíhala pravidelná kontrola stavu. Ve VPZ *Loukov* byla realizována celková obnova brány usedlosti čp. 1, která je kulturní památkou. V rámci zdařilé akce byly opraveny trhliny ve zdivu, fasáda, střecha a pořízena nová dřevěná vrata, vyrobená podle staršího vzoru. Práce byly podpořeny příspěvkem z Programu péče o vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny a krajinné památkové zóny. V případě venkovského domu čp. 15 byla snesena architektonicky problematická novodobá nástavba polopatra a nahrazena hmotově příhodnějším řešením se sedlovou střechou tradičního sklonu. Tato úprava významně zlepšila prostředí chalupnické zástavby severně od návsi.

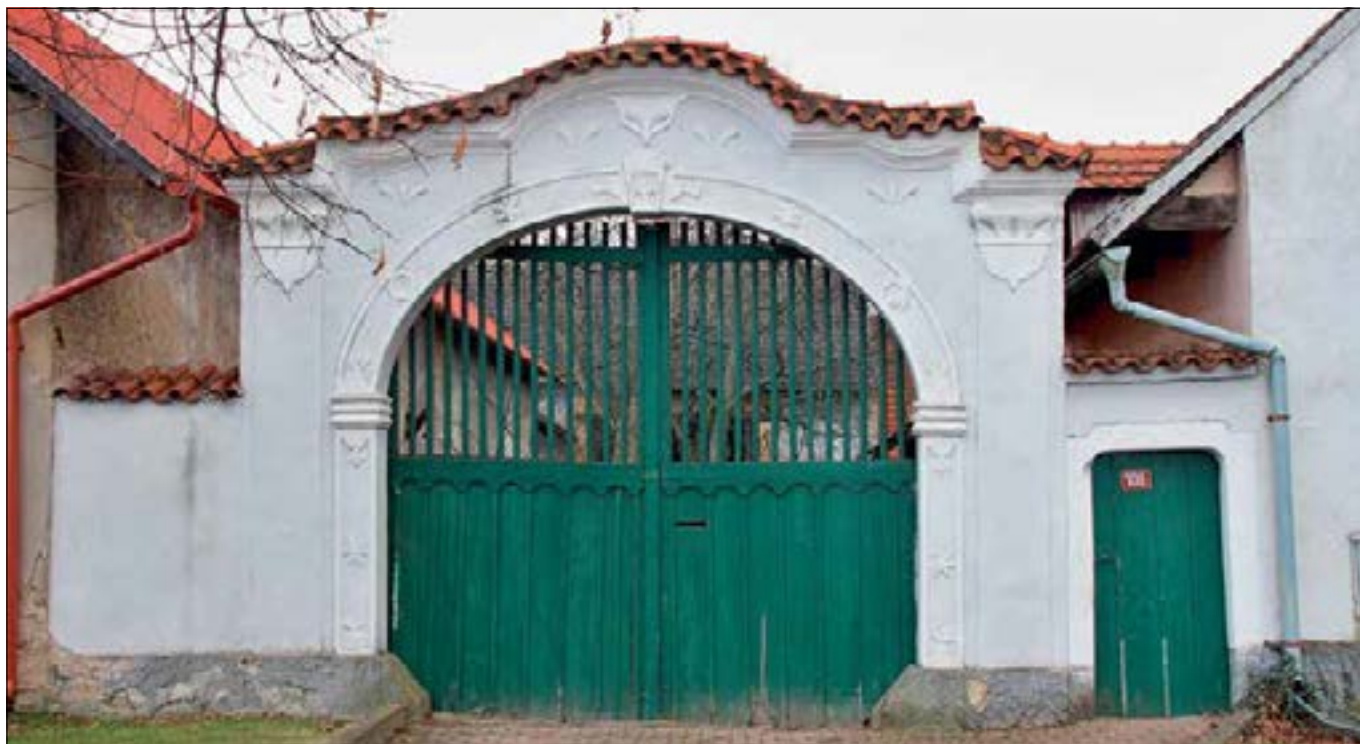
Významná akce na území VPR *Mušský* započala v usedlosti čp. 5. Dlouhodobě nevyužívaný památkově chráněný areál změnil v letních měsících majitele. Nový vlastník vybudoval plaňkové oplocení a provedl základní statické zajištění havarijních konstrukcí obytného stavení. V současnosti se zpracovává koncepce obnovy areálu, pro niž byla jako jeden z podkladů zpracována operativní dokumentace obytného stavení.

Loukov (správní obvod obce Mnichovo Hradiště), brána usedlosti čp. 1: a – stav před obnovou, leden 2015; b – stav po obnově, březen 2019 (foto A. Rákosníková).

Mnichovo Hradiště (správní obvod obce Mnichovo Hradiště), stodola v areálu děkanství čp. 232, stav po dokončení obnovy roubení, červen 2018 (foto A. Rákosníková).

Nehvizdy (správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav), brána bývalé usedlosti čp. 106, stav v březnu 2017 (foto A. Rákosníková).

V usedlosti čp. 10, která je kulturní památkou, bylo obnoveno roubení světnice domu. Práce byly provedeny v dobré kvalitě, vlastník je bohužel včas neprojednal, což zapříčinilo několik konstrukčních komplikací. Ty však byly nakonec ve spolupráci s tesařem uspokojivě vyřešeny. Na památkově chráněném vesnickém domě čp. 17 byla provedena oprava krovu světničky, na nějž byla položena nová krytina ze štípaného modřínového šindele. Dále byl obnoven nátěr oken. Akce byla podpořena příspěvkem z Programu péče o VPR a VPZ. V *Hoškovicích* byla ve spolupráci s oddělením výzkumů a průzkumů zpracována operativní dokumentace několika budov v areálu památkově chráněné usedlosti čp. 4. Předmětem zájmu byla částečně roubená sýpka, která je ohrožena destrukcí střechy a exteriér obytného stavení. Další významnou akcí představovala obnova podezdívek a roubení velké stodoly v památkově chráněném areálu děkanství čp. 232 v *Mnichově Hradišti*. V rámci prací bylo nutno vyřešit také statické poruchy oplotní, poškozených novodobým vyřezáním části trámů a vyvěšeného sloupku krovu nad mlatem. Podlaha byla vydlážděna cihelnou dlažbou. Kvalitně provedená I. etapa byla podpořena z Programu regenerace městských památkových zón a přispěla k možnosti využívat prostor stodoly pro veřejnost. V příštím roce je naplánována obnova krovu a výměna krytiny. V areálu mlýna čp. 18 v údolí Zábřdky pod *Vicmanovem* byla provedena oprava krovu chléva a položena nová pálená drážková krytina.

Ing. arch. Alena Rákosníková

Okres Nymburk

Správní obvod Lysá nad Labem

S přispěním HP bylo v areálu čp. 22 v *Benátecké Vrutici* provedeno statické zajištění hodnotné klasicistní brány s autenticky zachovanou fasádou. Na nezbytné odvodnění bezprostředního okolí brány navazovala sanace statických poruch, obnova trámového nadpraží a výstavba krátkého úseku ohradní zdi mezi bránou a domem. Zánik původního úseku ohradní zdi měl negativní vliv na stabilitu brány a do značné míry za-

příčinil její naklonění. Práce byly provedeny kvalitně a citlivě vůči bohaté štukové výzdobě brány, která pochází přibližně z 1. třetiny 19. století.

V Polabském národopisném muzeu v *Prerově nad Labem* pokračovala obnova interiérů transferovaného památkově chráněného poloroubeného domu čp. 65 z *Oskořínku* aplikací hliněných mazanin na roubené stěny domu.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Správní obvod Nymburk

Ve VPZ *Sovenice* byla v areálu usedlosti čp. 27 dokončena celková obnova objektu chlévů se změnou funkčního využití na obytné účely. Zobytnění bylo provedeno citlivě a s respektem k typologii vesnické hospodářské stavby.

Celková obnova podélně orientovaného domu s kolmo navazujícím hospodářským dílem v areálu usedlosti čp. 5, situované v jižní návěsní frontě VPR *Bošín*, byla zahájena lokální obnovou krovu a výměnou střešního pláště. Započaté stavební úpravy interiérů domu a jeho navazující hospodářské části se změnou funkčního využití na bydlení budou pokračovat v následujícím roce. Po náročných jednáních a opakovaných konzultacích projektové dokumentace se podařilo zachovat tradiční vzhled hospodářského křídla, jehož dvorní fasáda dotváří prostředí památkově chráněného hloubkově orientovaného špýcharu situovaného na protilehlé straně dvora. Torzo hrázděné stodoly v rozsahu jedné perny, která uzavírala dvůr usedlosti z jihovýchodu, bylo naopak bez vědomí památkových orgánů odstraněno.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Okres Praha-západ

Správní obvod Černošice

Zdařilá obnova členité fasády památkově chráněné barokní kaple Panny Marie byla provedena ve VPR *Dobrovíz*. Fasáda kaple byla obnovena podle doloženého stavu ve dvoubarevném provedení, plastické prvky v bílé barvě a plochy ve svě-

lém okru. Stavba je situována v centrálním návěsném prostoru v pohledových vazbách na památkově chráněné areály čp. 1, 2, 4, 5, 6, 8, 14, 16, 27 a další hodnotné areály historického jádra plošně chráněného sídla a zásadním způsobem spoluvytváří charakter návsi VPR.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Okres Praha-východ

Správní obvod obce

Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

Na území obvodu bylo realizováno několik významných akcí, týkajících se kulturních památek. V *Dřevčicích* byla po loňské přípravě zahájena obnova klasicistní brány usedlosti čp. 28. Obnovena byla koruna zdiva, včetně položení nové pálené krytiny. Masivní železobetonové výtzuhy na vnitřní straně, provedené zřejmě někdy v 2. třetině 20. století, se však oproti původním předpokladům ukázaly natolik odolné a pevně spojené ze zdívkem, že místo jejich revize a částečného odstranění muselo být přistoupeno pouze k sanaci povrchu a ponechání na místě. Příští rok by měla navázat obnova fasády. Práce byly podpořeny příspěvkem z Programu péče o KP prostřednictvím ORP. Nový vlastník brány zaniklé usedlosti čp. 11 v *Kostomlátkách – Podolance* zahájil práce na I. etapě obnovy. Kvalifikovaní restaurátoři zajistili originální části sgrafitové výzdoby, provedli statické zajištění zdiva a obnovu fasády klasicistního nástavce. Šambrána niky pro patrona byla obnovena podle historické fotodokumentace a analogií. Na velmi zdařilou etapu, podpořenou příspěvkem z Havarijního programu, by příští rok mělo navázat restaurování sgrafitové výzdoby. V *Kostelním Hlavně* byla ve spolupráci s obcí provedena operativní dokumentace roubené sýpky v areálu usedlosti čp. 11. Zaměření a průzkum konstrukce by měl posloužit pro přípravu budoucí obnovy.

Se zodpovědným a osvěceným přístupem vlastníků výše uvedených památek ostře kontrastuje případ brány bývalé usedlosti čp. 106 v *Nehvizdech*, která byla novým vlastníkem zbořena nad rámec stavebního povolení při přestavbě usedlosti, údajně z neznalosti a pro špatný technický stav. Ten se však ještě v roce 2017 nijak neprojevoval. Zarážející je také postup místně příslušného stavebního úřadu, který při povolování stavebních prací neověřil, zda je brána kulturní památkou. Kauza není doposud ukončena.

Ing. arch. Alena Rákosníková

Okres Příbram

Správní obvod obce Příbram

S příspěvím HP byl na dvoře tzv. Panského mlýna čp. 4 ve *Starosedlském Hrádku* obnoven kamenný sklep, který se před zahájením prací nacházel v havarijním stavu. Původně byl součástí dnes zaniklé drobné hospodářské stavby, na jejíž místo by měl být v budoucnu vystavěn transferovaný roubený špýchar.

Ve *Starém Rožmitále* čp. 59 byla za účasti HP zahájena celková obnova jednoho z posledních roubených domů Příbramska. Stavba se nacházela v havarijním stavu, kolna a chlévy se v minulých letech zbouraly. Vlivem zatékání do konstrukcí dožívající krytinou z dřevěného řezaného šindele byl komorový díl napaden dřevomorkou. V letošním roce proběhla sanace rozsáhlé poškozených konstrukcí komory včetně obnovy krovu nad tímto dílem stavby a částečná pokládka nového střešního pláště z dřevěných štipaných šindelů.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Správní obvod obce Sedlčany

Na území VPZ *Porešín* pokračovala obnova staveb v areálu bývalé usedlosti čp. 6, kde byla řešena podoba pavlače a úprava štítových průčelí. Dokončena rovněž dostavba hospodářského objektu na místě zaniklé kolny. Dále byly provedeny terénní úpravy. Bez stavební obnovy tak nadále zůstává pouze poloroubená stodola, která je ve velmi špatném stavebním stavu. Velmi pozitivní výsledek pro celkový charakter vesnice přinesla celková rekonstrukce venkovních elektrických rozvodů a jejich nahrazení zemními kabely. Díky tomu byly z prostředí vesnice odstraněny rušivé betonové sloupky. Současně byla realizována rovněž rekonstrukce veřejného osvětlení, při níž byla nevhodná technicistní svítidla na vysokých sloupech nahrazena esteticky kvalitními méně nápadnými svítidly.

Mgr. Jana Berková

Okres Rakovník

Správní obvod obce Rakovník

V areálu hodnotného pozdně barokního, klasicistně přestavěného vodního mlýna čp. 7 v *Pustovětech* byla provedena obnova krovu a střešního pláště nad mlýnicí i obytnou částí mlýna. Současně proběhla obnova krovu a střešního pláště hospodářské stavby v areálu, jež vymezuje protilehlou severní stranu dvora.

Mgr. Markéta Hanzlíková

HISTORICKÉ ZAHRADY A PARKY

Součástí činnosti na úseku zahrad a parků je především péče o památky zahradního umění, historické zahrady a parky. Vedle toho však značnou část agendy zabírá také zpracování odborných vyjádření k zásahům do zeleně v městských a vesnických a krajinných památkových zónách či rezervacích, v památkových ochranných pásmech a vyjádření ke komplexním pozemkovým úpravám. V průběhu celého roku byly konzultovány záměry a připravovány projekty, jejichž realizace se teprve uskuteční. Z realizovaných prací je třeba zmínit následující akce obnovy zámeckých parků:

V *Lísně* na Benešovsku byla obnovena historická skalka (alpinium) pod zámekem a započalo budování rybníka, který vzniká na místě někdejších vodních ploch. Ve *Smilkově* na Voticku pokračovaly práce na obnově důležitých kompozičních

Lysá nad Labem (správní obvod obce Lysá nad Labem). V zámeckém parku jsou vysazovány cibuloviny, které esteticky obohacují tuto památku zahradního umění (foto A. Rudi).

Kamenná (správní obvod obce Příbram). Zámecký park v Kamenné absencí péče takřka zarostl. Zmizely průhledy a park byl v neutěšeném stavu. Při obnově byly odstraněny náletové dřeviny, křoviny a stromy ve špatném zdravotním stavu. Následně proběhly i nové výsadby (foto A. Rudl).

Smečno (správní obvod obce Slaný). V zámeckém parku byly nejen odborně ošetřeny vzrostlé stromy, ale též proběhly dosadby do lipových alejí, které zásadním způsobem utvářejí jeho kompozici (foto A. Rudl).

průhledů a byly likvidovány nevhodné a náletové dřeviny. V zámeckém parku ve *Vrchotových Janovicích* proběhly zahradnické úpravy v okolí vodního příkopu a Horského potoka. Jednalo se především o výsadby rostlin, které jsou podloženy zahradnickým deníkem. Rovněž došlo i k vyčištění a úpravě kaskád tzv. Mluvicího potoka. V zámeckém parku v *Osečanech* na Sedlčansku započaly arboristické práce na jeho obnově. Bylo zahájeno odstranění vzrostlých náletových dřevin na horních terasách pod zámek. V *Nalžovicích* byly provedeny výsadby ovocných dřevin při ohradní zdi, v parku v *Přestavlkách* došlo k ošetření vzrostlých stromů a byly doplněny kompoziční výsadby. V zámeckém parku v *Dobříši* započala obnova francouzské zahrady, jíž předchází obnova stavebních konstrukcí. Nové výsadby budou založeny v následujících letech.

V parku u zámku *Kamenná na Příbramsku* došlo k vyčištění zarostlých ploch od náletové zeleně a následně byly provedeny také nové výsadby. Ve *Smečně* na Slánsku proběhla první etapa ošetření dřevin v zámeckém parku. Do hlavních alejí byly dosazeny lípy či byl obnoven historický lipový rámec v místě dožilých topolů. V zámeckém parku v *Lysé nad Labem* započala obnova mlatových cest ve francouzské zahradě. Běžná údržba spočívající v odstranění suchých a neperspektivních dřevin proběhla v zámeckém parku ve *Slabcích na Rakovnicku*, kde byly doplněny rovněž kompoziční dosadby, v *Býchorech* na Kolínsku a v řadě dalších parků.

V městské památkové rezervaci *Kutná Hora* a v památkových zónách *Mladá Boleslav*, *Bělá pod Bezdězem*, *Rožmitál pod Třemšínem*, *Brandýs nad Labem*, *Kostelec nad Černými lesy* a *Kouřim*, proběhly standární zásahy týkající se péče o zeleň a posílení její hodnoty v historickém sídle. V dalších územích se jednalo spíše o řešení jednotlivých dřevin.

Ing. Aleš Rudl

INDUSTRIÁLNÍ PAMÁTKY

Řešené akce a přípravné práce se opět týkaly především mostních děl. Toto téma se v rámci posledních pěti let řeší velmi intenzivně, z čehož plyne pestrá škála zkušeností. Část poznatků, získaná dokumentací v terénu i během stavebních akcí, byla prezentována na konferenci stavebněhistorického průzkumu Svorník v *Rožmberku nad Vltavou*. Přednesený referát pojednával o jednotlivých typech dosud zjištěných povrchových úprav mostů ve středních Čechách.

Okres Kutná Hora

Správní obvod obce Čáslav

Úspěšně dokončena byla rozpracovaná celková oprava přemostění Hostačovky v *Kamenných Mostech*. Most, který je kulturní památkou, byl v průběhu prací vydatným zdrojem zajímavých informací. Těleso mostu se třemi půlkruhově zaklenutými otvory tvoří val lichoběžníkového průřezu z dusaného kamene. Líc je zhotoven z poměrně tenkého zdva z lámáného kamene. Subtilnost povrchové vrstvy si vynutila několik pozdějších opravných přízdívek, které byly při celkové obnově zajištěny a ponechány jako doklad stavebního vývoje. Historickou vozovku pravděpodobně tvořila vrstva mlatu nebo jemného šterku. Během technicky velmi komplikované akce byly přezděny zdeformované a částečně zřícené poprsní zíd-

Lobeč (správní obvod obce Mělník), areál pivovaru. Pohled do levé lodi ležáckých sklepů, stav po dokončení obnovy (foto J. Berková).

ky, byl opraven rub kleneb, proveden nový zásyp nad klenbami a odstraněn nevhodný torkretový nástřík z počátku 90. let 20. století. Na závěr bylo zdivo kompletně přespárováno. V bezprostředním okolí mostu bylo realizováno nové dlážděné opevnění dna, které se však postupně zanášá a časem opět získá přírodnější charakter. Celkově lze akci hodnotit jako velmi zdařilou, zejména díky velkému osobnímu nasazení všech zúčastněných.

Okres Kladno

Správní obvod obce Slaný

Po mnoha desetiletích prošel celkovou obnovou památkově chráněný most v *Sazené*. Mostní dílo je pozoruhodné nejen svým rozsahem a složitějším stavebním vývojem, ale i bohatou sochařskou výzdobou, která v 2. polovině 20. století bohužel z větší části zanikla. Během náročné akce byl odstraněn silný torkretový nástřík a přezděny poprsní zídky, jejichž zdivo pod neprodyšnou krustou takřka shnilo. Poškozený povrch historického zdiva byl obnoven kamenickými a restaurátorskými postupy. Dále byla položena nová dlážděná vozovka. Problematický detail příliš nízkých poprsních zídek (v některých místech pouze kolem 50 cm) byl vyřešen přidáním jednoduchého madla. Nově doplněny byly zaniklé podstavce chybějících soch. O doplnění sochařské výzdoby aktuálně usilují zástupci obce a soukromí mecenáši. Rozdíl mezi stavem před provedením obnovy a po ní je tak zřetelný, že oprava mostu v *Sazené* společně s obnovou předešlého mostu na Čáslav-

sku představují jedny z nejvýznamnějších akcí tohoto typu za posledních několik let. Ve *Velvarech* byl zbořen klasicistní tříobloukový most a nahrazen novostavbou. Nebyl kulturní památkou, nacházel se však na území památkového ochranného pásma a dotvářel urbanistický kontext severního předpolí historického města. Zánik konstrukce způsobila dřívější, zcela nevhodná aplikace silného torkretového nástříku, pod nímž se zalhčený kámen začal rozpadat. Nový železobetonový most má tvarově minimalistickou konstrukci na bázi přímého předepjatého nosníku. Velká pozornost byla věnována kvalitě parteru nového mostu, neboť přímo navazuje na severní vstup na historické velvarské náměstí.

Okres Mělník

Správní obvod obce Kralupy nad Vltavou

V letních měsících se po delší době opět jednalo o severním tunelovém portálu v *Nelahozevsi*, na trati Praha – Kralupy nad Vltavou – Ústí nad Labem. Architektonicky kvalitní, romanticky pojaté vyústění tunelu není památkově chráněné, jeho význam je však v kontextu přilehlého zámeckého parku a okolní dramatické krajiny nesporný. Tuto skutečnost si uvědomují i zástupci SŽDC, kteří při rekonstrukci tunelů plánují zachování tunelového portálu, byť třeba i v mírně posunutě poloze.

Správní obvod obce Mělník

Celková obnova ocelové konstrukce mostu Josefa Straky v *Mělníce* z roku 1938 pokračovala i v tomto roce a byla úspěšně dokončena. Korozí poškozená místa byla opravena zámečnickými provedenými záplatami, nově vybetonovány byly desky mostovky i obou chodníků. Na mostě bylo osazeno nové osvětlení v minimalistickém soudobém designu. Ve VPZ *Vidim* na Kokořínsku byla zahájena novostavba propustky. S ohledem na velmi dobře dochovanou tradiční zástavbu a krajinou scenérii v okolí bylo nutné rehabilitovat historické řešení parteru mostku. Zábradlí bylo provedeno z betonových sloupků a vodorovného břevna podle prvorepublikového vzoru, obrubníky budou kamenné. Výsledné řešení je důkazem, že na málo vytížených komunikacích ve vesnickém prostředí není nutné budovat dopravně a bezpečnostně předimenzovaná řešení. V areálu pivovaru v *Lobči* pokračovala obnova interiéru ležáckých sklepů dostavbou poškozených a destruovaných cihelných tepelně izolačních přízdívek z plných pálených ci-

Kamenné Mosty (správní obvod obce Čáslav), silniční most přes Hostačovku: a – stav před obnovou, únor 2016; b – stav po dokončení celkové obnovy, únor 2019 (foto A. Rákosníková).

Sazená (správní obvod obce Slaný), silniční most přes Bakovský potok: a – stav po částečném otlučení torkretu v rámci projektové přípravy, září 2015; b – stav po celkové obnově včetně doplněných podstavců soch. Doufejme, že sochařskou výzdobu se podaří doplnit v blízké budoucnosti, březen 2019 (foto A. Rákosníková).

hel. Součástí prací byla rovněž náročná oprava dochovaných cihelných kleneb přízdívky, kdy bylo třeba přezdívat menší úseky a doplňovat lokálně jednotlivé cihly. Následně byla provedena hladká omítka a opraveny podlahy. V pravé lodi sklepu se podařilo zachovat a vyspravit původní cihelnou dlažbu včetně zbytku kamenných soklů, na kterých byly osazeny ležácké sudy. V levé lodi musela být provedena dlažba nově z druhotně použitých kvalitních cihel. Oba sklepy byly uzavřeny replikami dvoukřídlých vrat. K dokončení celkové obnovy zbývá položit dřevěný rošt v podlaze lednice, umístěné mezi oběma sklepy. Realizací těchto prací, které jsou naplánovány na následující rok, bude dokončena příkladná celková obnova a rehabilitace celého areálu, který byl ještě před deseti lety na pokraji zániku.

Okres Nymburk

Správní obvod obce Nymburk

V Nymburce byla intenzivně řešena náhrada za dožilou lávku pro pěší přes Labe. Problematika se úzce dotýká panoramatu MPZ Nymburk i nedalekého silničního mostu přes Labe z roku 1912, který je kulturní památkou. Zástupci města na podobu nové lávky vypsalí architektonickou soutěž, v níž zvítězil architektonicky soudobý návrh, který se však důstojně vyrovnal s charakteristickým panoramatem města, vzniklým historickým vývojem.

Okres Příbram

Správní obvod obce Sedlčany

Lokálními opravami spodní stavby se dokončila celková obnova mostu Karla Burky přes Sedlecký potok mezi *Sedlcem* a *Prčicí*. Významně pokročila příprava obnovy střechy huti Barbora v *Jincích*, realizace se plánuje v příštím roce.

Ing. arch. Alena Rákosníková, Mgr. Jana Berková

AGENDA ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

Agenda územně plánovací dokumentace byla během roku 2018 řešena samostatně i ve spolupráci s garanty území pověřených obcí a odděleními specialistů Územního odborného pracoviště středních Čech a Generálního ředitelství NPÚ. Kolegům byly poskytovány konzultace a podklady týkající se územně plánovací problematiky.

Samostatně zpracovávána byla agenda studií k celostátním i regionálním koncepcím SEA a záměrům EIA. V průběhu roku byla specializace rozdělena na městská a venkovská území.

V součinnosti s oddělením specialistů GR byly zpracovávány především podklady k vyhodnocení územně plánovací dokumentace obcí, na jejichž území se nacházejí vesnické památkové rezervace (návrh ÚP *Dobrovíže*, změna ÚP *Libice*). V rámci spolupráce s odborem kultury a památkové péče Krajského úřadu Středočeského kraje byly vyhotoveny podklady pro posouzení územních plánů obcí s vesnickými a krajinnými památkovými zónami (návrh ÚP *Hořina*, návrh ÚP *Lenšedel – Kaliště*, návrh ÚP *Loukova*, návrh zadání ÚP *Nových Dvůrů*, návrh ÚP *Vidimí*, návrh ÚP *Petrovic*).

Ing. arch. Alena Rákosníková

ODDĚLENÍ RESTAUROVÁNÍ

Oddělení restaurování dle požadavků průběžně zpracovávalo odborné podklady pro účely výkonných orgánů památkové péče. Značný podíl pracovní doby byl věnován aktivní účasti v rámci celého procesu restaurování, kdy formou kontrolních dnů i konzultačních schůzek probíhal památkový dozor na jednotlivých akcích. V rámci předávacích řízení byla mimo jiné kontrolována také úplnost restaurátorských zpráv. Značná pozornost byla věnována akcím zařazeným do Programů MK ČR. Oddělení PPF/R hraje významnou roli při zabezpečování a alokaci příspěvků z Programu restaurování movitých kulturních památek MK ČR.

Na *hradě Český Šternberk* se již stalo v rámci PRMKP od roku 2008 tradicí každý rok prodloužit restaurováním životnost jednomu či více *orientálním kobercům*, které Šternbergové nasbírali v 19. století. Nyní jsou součástí expozice v několika místnostech prohlídkového okruhu.

Základní barvou různě velkých koberců je červená, modrá, bílá a další barvy, je zde zastoupeno několik typů koberců, převážná část je vázaná, některé jsou tkané, často jsou vázané s tkanými okraji. Materiálem je z větší části vlna.

U některých koberců je materiál dožilý, na mnoha místech zcela vypadaný. Místy bylo třeba volit plně doplnění, jinde stačilo posílit osnovu. Všude byly provedeny zpevňující reversibilní zásahy z důvodu odolnosti vůči oděru, i když ten je způsobem instalace spíše vyloučen. Nejhorší bylo zřejmě vystavení slunečnímu záření, které místy způsobilo značnou degradaci materiálu. Některá poškození však již byla nastartována při samotném zhotovení koberců při použití různých barviv, která svým složením velmi ovlivňují životnost textilií, což bylo možné pozorovat během celého procesu restaurování za poslední desetiletí. Nyní zbývá restaurovat zbývající koberce, které si jistě zaslouží další odborné zpracování, coby předměty jednodruhové rodové sbírky. V roce 2018 byl zrestaurován *koberec s inv. č. SC-4679*. I ten je již opět součástí prohlídkového okruhu.

Dva terakotové reliéfy (Jak ten čas utíká a Jak čas nám ryje vrásky) Františka Bílka pálené „na černo“ jsou osazeny na vile v obci *Červený Újezd*, postavené pro Adelaidu Heintchel von Heinegg v roce 1901 ve švýcarském stylu ovlivněném secesí, která nese jméno *Villa Vallila* podle poslední majitelky Růženy Vallila. Vznik reliéfů je datován lety 1902–1903, oba (3 × 2 m) jsou složeny z téměř 40 vypálených dílů.

Reliéf umístěný na východní fasádě nad schodištěm nese název: *Jak ten čas utíká*. Formátem reliéfu je segmentový oblouk, ve kterém je koňské spřežení uhánějící s ženami, jenž mají dramaticky a dekorativně rozevláté vlasy. Celý tento výjev pozoruje z levého spodního rohu sfinga. Reliéf na jižní fasádě s názvem: *Jak čas nám ryje vrásky* byl zrestaurován v průběhu roku 2017. Reliéfy byly více jak stovku let na fasádě v oblasti České Sibiře, s výskytem počasí odpovídajícím názvu území. Za tu dobu došlo k dosmývání vápenného nátěru dešťovou vodou i opadávání štukového materiálu na mnohých místech. Do rozhodování, jak vést restaurování v současné době, vstoupil i dopis Františka Bílka majitelům vily z roku 1929, kteří si s ním dopisovali. Autor jim radil, jak postupovat při opravách reliéfů.

Průběh restaurování potvrdil, že k doporučeným opravám zřejmě skutečně došlo. Šlo zejména o potlačení výrobní závady, kdy byly jednotlivé díly nestejně vypáleny, takže mezi nimi byl i několikacentimetrový rozdíl. Tyto nejednotnosti radil autor potlačit vhodným spárováním, což byl i zásadní a komplikovaný zásah restaurování v letech 2017 a 2018, a to zejména u reliéfu *Jak ten čas utíká* (2018).

Zbytky okrové barevnosti byly ponechány, po prohloubení průzkumů byla tato vrstva označena jako ta, kterou byly reliéfy

a

b

Český Šternberk (správní obvod obce Benešov), hrad, mobiliární fond, orientální koberec, inv. č. SC 4679: a – líc; b – rub zrestaurovaného koberce. Na rubu jsou ponechány přesahy vložených zpevňovacích plátna, což nám dává informaci o rozmístění zásadních doplňků (foto K. Míková).

opatřeny na základě rady autora ze 17. 8. 1929. Původně matoucí byl výskyt několika odstínů z jednoho časového období, což bylo určeno jako podmalba tmavším odstínem v hloubkách pro zvýšení účinnosti plasticity reliéfů. Finální prezentace barevné vrstvy byla ponechána prakticky v dochovaném stavu s retuší zmírňující ostré přechody, jen bylo přistoupeno k sejmutí zcela novodobých nevhodných vrstev. Pro další zachování reliéfů bylo rozhodující i nahrazení veškerých vysprávek z tvrdých materiálů měkčími, čímž byla zastavena z toho vyplývající devastace keramického materiálu. Na rozdíl od dříve restaurovaného reliéfu bylo třeba jednotlivé kachle sejmut a znovu osadit s posílením spojů.

Neobvyklou akcí, která se v roce 2018 odehrála, byl návrat *sousoší sv. Jana Nepomuckého s anděly* (tzv. *Svatojánské oratorium*) do *Žebráku*. Sousoší K. J. Hiernleho z roku 1727 bylo původně osazeno v horní části dnešního Václavského náměstí v Praze, odtud bylo jako dar v roce 1879 přemístěno k závěru kostela sv. Vavřince v *Žebráku*. Sousoší bylo během minulého století opakovaně restaurováno a kvůli havarijnímu stavu nakonec v 80. letech přeneseno do lapidária zřízeného tehdejšími Střediskem státní památkové péče a ochrany přírody v bývalém klášterním kostele sv. Tří králů s kaplí sv. Anny v Mnichově Hradišti. Tento postup souvisel s ochranou havarijních sochařských děl ve Středočeském kraji, z nichž byla expozice lapidária sestavena.

Červený Újezd (správní obvod obce Votice), Villa Valilla, reliéf *Jak ten čas letí* (1902–1903) od Františka Bílka. Celkový pohled na reliéf po restaurování (foto J. Veselý).

Jednání ohledně přemístění sousoší na původní místo (přesněji od roku 1879) bylo plně zahájeno v létě roku 2017. Adekvátní zvažovanou možností bylo umístění originálu ve vhodném zastřešeném interiéru na území Žebráku nebo v jeho okolí. Takové místo vzhledem k velikosti sousoší však nebylo nalezeno. Proto představitelé města přistoupili k průkopnickému rozhodnutí, kterým je zastřešení celoskleněným pavilonem s kovovou konstrukcí.

Celá akce přemístění sousoší sv. Jana Nepomuckého byla složena ze tří základních etap, kterými bylo restaurování, přemístění a zastřešení. Vlastní zastřešení bylo sledováno oddělením garantů území ve spolupráci s dalšími odbornými pracovníky NPÚ. Upřesňování podoby pavilonu probíhalo od léta 2017, o rok později se uskutečnil transfer sochy z mnichovohradištského lapidária do ateliéru restaurátora, kde došlo k vlastnímu restaurování. Byl akceptován návrh restaurátora provedení základního restaurování se stejným způsobem provedení doplňků, jaké byly zvoleny do interiéru lapidaria v Mnichově Hradišti. Samozřejmě byly provedeny povrchové úpravy barevnými retušemi. Na kompletní restaurování s materiálově shodnými doplňky by bylo třeba vyhradit celý rok, který nebyl k dispozici. Následný transfer do Žebráku tak proběhl na podzim 2018, zastřešení bylo provedeno poté, ještě však před oslavami stoletého výročí vzniku republiky.

Při přípravě podstavce v něm bylo objeveno lůžko s kovovým tubusem, které bylo slavnostně otevřeno 11. října 2018. Nebyly zde písemnosti z roku 1982, ale pamětní spis z roku 1879, kde je vylíčena historie získávání sochy pro Žebrák i jejího převozu sem. Tento pamětní spis je složen ze čtyř listů velikosti A3. Nejen tento nálezný, ale i odvážné rozhodnutí a realizace kompletního zastřešení volné sochy, která by již měla být jen v interiéru, si v nejbližší budoucnosti jistě zaslouží obšírnější text. Nyní je ještě třeba provést některé závěrečné úpravy na pavilonu a doplnit světcovy atributy.

Socha Panny Marie Loretánské pocházející z kláštera sv. Františka v Červeném Újezdu – Hájku, je ústředním dílem Lorety, která je nejstarší nejen v Čechách, ale i na východ od Alp. Loretu nechal v Hájku postavit v letech 1623–1625 Florián Dětřich Žďárský ze Žďáru jako poděkování za vyslyšené přání o narození potomka rodu. Samotná socha Panny Marie byla údajně přivezena hrabětem Floriánem Žďárským ze Žďá-

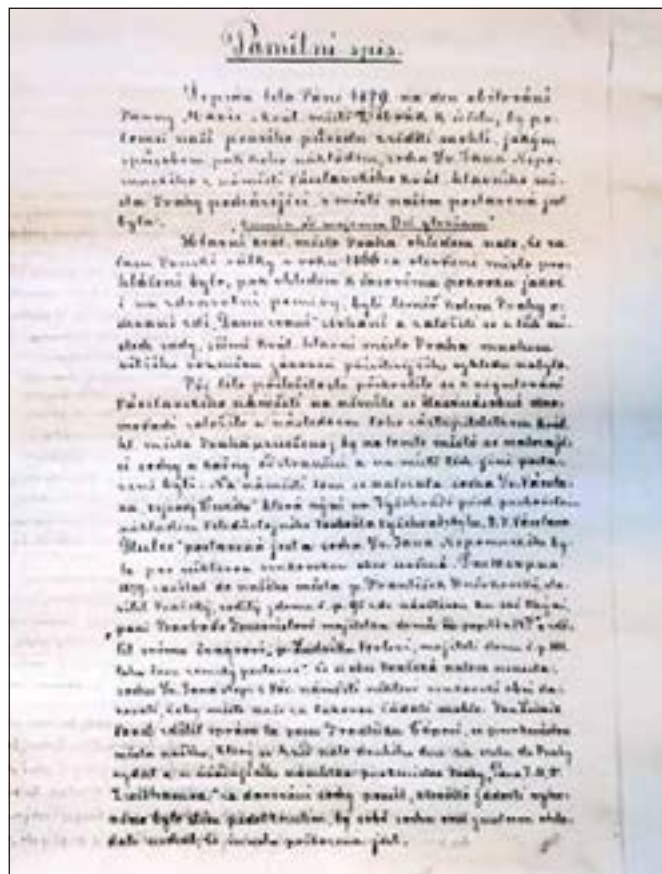
ru přímo z Itálie a byla posvěcena dotykem s původní sochou italského Loreta. Sochu můžeme datovat již do roku 1623. Loretánská Panna Marie bývá historicky opatřována tmavým tónem inkarnátu dle ilustrace citátu z Písni písní *Nigra sum, sed formosa – Snědá jsem, a přece krásná*. Podobně jako Pražské Jezulátko byla socha určena k obměně rouch, z tohoto důvodu je i přizpůsobena od hrudi Panny Marie tak, aby mohla být zakrývána. Poslední povrchová úprava, zřejmě neodborně provedená, nebyla vhodně zvolenou variantou z důvodu výběru samotné technologie – hutný nátěr olejového charakteru, který zabráňoval paropropustnosti, způsoboval oddělování se od dalších starších vrstev a zároveň degradoval jemné modelace řezby v detailech drapérie, vlasech Panny Marie apod. V zadní části sochy, kde došlo k hlubšímu odpadnutí polychromie až na dřevní hmotu, bylo patrné značné napadení sochy dřevokazným hmyzem. Zlacené a stříbrné části díla byly v druhé polovině 20. století opatřeny nevhodnými novodobými náhražkami. Před započítím prací byl ve spolupráci s AVU proveden sondážní průzkum. Bylo zjištěno, že socha byla zasažena ohněm, k čemuž zřejmě došlo od planoucí svíčky umístěné před sochou, historicky opatřovanou textilií. Dále byla nad vrstvou křídového podkladu nalezena vrstva amorfního oxidu křemičitého vzniklá po aplikaci sodného vodního skla (používaného jako protipožární nátěr např. na tesařské konstrukce). Dalšími vrstvami kromě šelaku byl křídový podklad plněný plavenou křídou, běžová vrstva, olejem pojená vrstva, pigmentovaná směs zinkové a barytové běloby, spolu s železitou hlinkou a malým množstvím křídou. Dále byla na povrchu nalezena vrstva šelakového laku a bílá vrstva. Během odstranění nepůvodního novodobého nátěru byly lokálně nalezeny barevné úpravy, které zřejmě měly imitovat ošacení. Vzhledem k poškození povrchu díla požárem nebylo možné tyto vrstvy souvisle prezentovat. Socha byla opatřena neutrální retuší lomené bílé, podobně poslední historicky uplatněné vrstvě.

Kostel sv. Jiří ve Velvarech se nachází v areálu hřbitova jižně od městského jádra. Byl postaven v letech 1613–1616 dle návrhu Santiniho Mavlazioneho, v průběhu 18. století byla přistavena sakristie, další práce jako úprava oken, provedení sanktusníku proběhly na konci 19. století a na počátku 20. století. V roce 2017 proběhla první etapa restaurování vitrajových oken, předmětné restaurování bylo provedeno ve velice dob-

Červený Újezd – Hájek (správní obvod obce Černošice), klášter sv. Františka, Loreta, socha Panny Marie Loretánské: a – sondážní průzkum dochovaných vrstev polychromie; b – stav po restaurování (foto J. Motyčka).

ré kvalitě a s citlivým přístupem k hodnotné památce. Malba na jednotlivých skleněných dílech byla značně degradovaná, v některých případech došlo ke ztrátám až z 80 % plochy a proto musela být pečlivě rekonstruována. Tomuto procesu předcházelo několik zkoušek barevnosti po výpalu, prezentace materiálu pro doplnění, který musel být nahrazen opět ručně válcovaným sklem. Značné komplikace přinesl i způsob osazení vitrají, pro které, vzhledem k nepůvodnímu místu vzniku, musely být v každém ostění zhotoveny drážky, do kterých byla

Žebřák (správní obvod obce Hořovice) rukopis z roku 1879 pojednávající o okolnostech přemístění sochy sv. Jana Nepomuckého z pražského Dobyččího trhu ke kostelu sv. Vavřince v Žebřáku. Listina byla vyjmuta 11. 10. 2018 z uzavřené schránky, která byla instalována v podstavci sochy. Jde celkem o 4 strany formátu A3 (foto M. Kuldová).

vitraj zasunuta a po té zatmelena. Zabránilo se tak destruktivnímu osekání hodnotných kamenných ostění a kružeb. V roce 2018 byl také proveden podrobný restaurátorský průzkum nástěnné malby a v další etapě prací se předpokládá restaurování a okryví této mimořádně hodnotné renesanční malby, která se po provedeném restaurátorském průzkumu jeví zachována ve velkém rozsahu a autenticky dochovaném stavu.

Během celkové rekonstrukce zámku v Dolních Břežanech a jeho adaptace na hotel proběhlo restaurování řady uměleckých a uměleckořemeslných prvků zahrnujících velmi cenné kamenné portály, renesanční malovaný strop, nástěnné malby, štukové prvky apod. Součástí budovy zámku je i kaple sv. Máří Magdalény, která se nachází na severní straně objektu. Kaple byla přistavěna v letech 1885–1887 za Františka kardinála Schönborna podle plánů architekta Karla Rösnera. Jedná o pseudorománskou jednodílnou stavbu obdélníkového půdorysu s křížovou žebrovou klenbou. Autorem malířské výzdoby byl Bedřich Wachsmann. Německy mluvící český malíř a architekt, který je mimo jiné i autorem výzdoby interiéru kostela sv. Cyrila a Metoděje na Karlíně a autorem výzdoby kaple sv. Kříže na Pražském Hradě. Zámecká kaple v Dolních Břežanech je považována za jeho nejzdařilejší dílo, uplatňuje se zde dekorativní šablonová malba na podkladu v bolusovém odstínu v kombinaci s modrou, okrovými odstíny, pásovým dekorem a zlacením na olejový podklad. Podstatou předmětné malby je tzv. brokátový vzor. Ten je proveden pomocí šablon – jak vyplývá z podstaty brokátového vzoru jako takového, pro restaurování a celkové vyznění uměleckořemeslného pojetí bylo nezbytné soustavné a precizní používání šablon tak, aby

Velvary (správný obvod obce Slaný), kostel sv. Jiří, vitraje a kamenná ostění, průběh restaurování: a – stav po demontáži, b – stav po dokončení prací. Třetí etapa restaurování vitrají, které doprovází restaurátorské práce na kamenných ostěních. Předmětné vitraje zřejmě pochází z kostela sv. Kateřiny ve Velvarech, rozhodně však nebyly primárně určeny do těchto konkrétních okenních otvorů. Při instalaci byla v minulosti necitlivě lokálně osekána kamenná renesanční ostění a skleněné pláty byly do těchto otvorů vloženy nestandardním způsobem, bez lůžka, jen přichyceny maltou a kovovými vzpěrami. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k tomu, že pro každé ostění bylo proříznuto hlubší úžlabí, do kterého byly vitraje mírně zasunuty a dále zatmeleny (foto M. Škrancová, J. Motýčka).

bylo dosaženo vystupujícího efektu brokátu (broccare – vyšívát), kdy jednotlivé vzory mají jasně ohraničené části, které při celkovém pohledu na malbu vystupují, a působí tak plastickým způsobem. Další podstatou brokátového vzoru je používání kovové nitě – v tomto případě zlacených linií a ploch, které opět jasně ohraničují strukturu jednotlivých segmentů malby. Jde o povrch vyžadující precizní obnovení všech souvrství včetně zmíněných barevných linií a lokálně i zlacených ploch. Součástí akce bylo i restaurování vitrají, kované oltářní mřížky a dřevěného mobiliáře. Ten se dochoval téměř v plné míře kromě lavic. Zástupci NPÚ se po hloubkové archivní rešerši podařilo nalézt fotografii kaple bezprostředně po jejím dokončení, kde jsou lavice částečně patrné. Díky této fotografii tak mohlo být přistoupeno k téměř přesnému provedení kopií lavic.

V souvislosti se zahájením akcí podporovaných v rámci IROP je třeba uvést celkovou obnovu *kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi*, která zahrnuje restaurování nástěnných maleb a štukové výzdoby včetně většiny mobiliáře v interiéru kostela, dále restaurování maleb v ambitech i v exteriéru umístěného pískovcového figurálního náhrobku biskupa E. D. Kriegera. Rozsah akce si vynucuje součinnost a koordinaci restaurátorů se širokou škálou zaměření. Kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi byl stavěn pravděpodobně dle plánů F. M. Filippiho v letech 1613–1625 stavelem G. de Vaccaním na místě staršího kostela. Později byl upraven v druhé čtvrtině 18. století. Prestiž stavby byla již při svém vzniku potvrzena císařskou donací, na kterou navázaly přední šlechtické rody. Kostel si zachovává mimořádné

postavení spojené s držením posvátného reliéfu Panny Marie, staroboleslavského Palladia země české, zde ještě umocněné spojením se svatováclavskou legendou i kultem sv. Jana Nepomuckého. Mariánský kostel ve Staré Boleslavi budovaný pro oslavu Panny Marie charakterizuje výtvarná i ideová celistvost podpořená kvalitou jednotlivých uměleckých děl, na kterých se podíleli přední umělci. Projednávaná akce se dotýká mimo jiné i hlavního oltáře, jehož autory jsou F. M. Kaňka a M. B. Braun. Podoba většiny nyní restaurovaných prvků byla výrazně ovlivněna obnovnými pracemi, které probíhaly v kostele ve čtyřicátých letech minulého století. Vzhledem k technologickým problémům i dopadům na estetické působení jednotlivých děl je třeba tento zásah ve většině případů přehodnotit. Jednotlivá umělecká a uměleckořemeslná díla i soubory jsou řešeny vždy v rámci celku s ohledem na stylové i časové návaznosti. V závislosti na postupu restaurátorských prací a míře jejich rozpracovanosti dochází k některým novým zjištěním. Tak byly například identifikovány dvě olejomalby na plátně, vsazené do štukových rámců ve Valdštejnské kapli, kterou maloval J. K. Liška. V žádné z ostatních bočních kaplí se toto řešení nevyskytuje. Zajímavé bylo rovněž zjištění rozdílných použitých technologií u nástěnné malby v rámci jednotlivých kaplí. Výsledky restaurátorského průzkumu přinesly nové poznatky také ve vztahu k materiálovému řešení jednotlivých prvků výzdoby oltáře Nalezení Palladia. U kamenné kartuše se šternberským znakem a dvou protějškových andlíků bylo pod stávající povrchovou úpravou práškovým bronzem a hliníkem doloženo původní řešení v leštěném mramoru. Právě z andlíků má obě ruce provedeny jako druhotné doplňky

Dolní Břežany (správní obvod Černošice), celková obnova a restaurování šablonové výmalby kaple: a – stav před zahájením prací; b – stav po dokončení. Malířská výzdoba se nachází na všech stěnách kaple. V dolních partiích došlo k poškození vlivem vztlínající vlhkosti, zřejmě z tohoto důvodu v minulosti proběhlo nahrazení omítkové vrstvy a původní malba byla ztracena. Dle nalezené historické fotografie se podařilo obnovit i tyto ztracené partie, které měly imitovat mramor a volně tímto dekorem navazovat na oltář kaple. Lokálně došlo k mechanickému poškození malby i v horních partiích a ztrátám včetně zlacených částí jednotlivých prvků. V partiích klenby došlo k poškození malovaného hvězdného nebe dlouhodobým zatékáním dešťové vody, včetně destrukce podkladové vrstvy (foto J. Motyčka, L. Maděrová).

ve dřevě, levou nohu jako sádrový doplněk. Nová povrchová úprava tak tyto materiálové odlišnosti v zájmu celkového působení sošky patrně sjednocovala.

Další rozsáhlou akcí podporovanou v rámci výše uvedeného programu je revitalizace areálu *kostela sv. Bartoloměje v Kolíně*. Z hlediska restaurování se jedná zejména o objekt kostnice s výzdobou z kosterních pozůstatků, která již ve vztahu k stavebním úpravám se začala v minimálním rozsahu demontovat. Avšak již v rámci těchto prací je lokálně patrné její masivní poškození, zejména ve spodních partiích zasazených vlhkostí. Jedním z důležitých restaurátorských úkolů bylo také restaurování precios. Jedná se o mimořádně hodnotný soubor, který demonstruje vývoj několika odvětví uměleckého řemesla od 16. až do 19. století. Restaurováno bylo celkem 20 předmětů ze zlaceného stříbra či mosazi, zdobených drahokamy, tepanými i litými reliéfy, skleněnými aplikacemi i smaltem. Některé z předmětů jsou puncované. Převažují barokní díla, zejména je třeba upozornit na mimořádné, náročně zdobené monstrance, z nichž největší dosahuje výšky 78 cm. Předměty byly vybrány pro expozici chrámového pokladu, která má být následně prezentována veřejnosti ve zvonici.

V *Kutné Hoře* bylo zahájeno první etapou restaurování uliční fasády *Kamenného domu*. Pozdně gotický dům, postavený v letech 1485–1495 a upravovaný v roce 1839, byl v letech 1900–1902 arch. L. Láblerem regotizován. Z této doby pochází většina z kamenosochařské výzdoby jihovýchodní fasády domu, vyrobená z hořického pískovce. Po čištění se ukázala být v poměrně dobrém stavu, větší poškození byla patrná

pouze v exponovaných partiích. Původní prvky z kutnohorského vápence byly více degradovány a zatíženy předchozími opravami, jejich restaurování bylo náročnější. Jako významný problém se ukázalo poškozování fasády holuby, a to jak stavebním hnízdem přímo na sochařské výzdobě, tak zasažením jednotlivých prvků výzdoby ptačím trusem. Holubi se na fasádu opakovaně vraceli i během restaurování. Ze strany vlastníka bylo zásadní situaci řešit. Bylo zvažováno zabezpečení pomocí sítí, past či kovových trnů. Z památkového hlediska nebylo akceptováno osazení sítí s ohledem na zamýšlené překrytí veškeré kamenosochařské výzdoby, a tím i větší části fasády, které by výrazně ovlivnilo celkový pohled a také vnímání tohoto mimořádného objektu. Do prvního pohledového plánu by se pak nedostávaly plastické prvky fasády, které jsou mimořádné ve své návaznosti na původní řešení i dokladem dobového přístupu k obnově památky, ale síť. Další negativní vliv byl spatřován v přímém kontaktu sítě s povrchem kamene, kdy sochařská výzdoba a přirozeně i středový arkýř jsou vystupujícími prvky a mohlo by zde časem docházet k otěru povrchu kamene. Kompromisním řešením bylo osazení fasády kovovými ochrannými hroty. Rozsah použití zde však výrazně převyšuje běžnou praxi. Ačkoliv je důvod opatření zřejmý, nemělo by být jeho provedení vyváženo negativním dopadem na podobu domu. Zmírnění působení holubů na fasádu *Kamenného domu* by mělo být spojováno spíše s pravidelnými cykly údržby, případně v kombinaci s dalšími metodami. Neopominutelná je také potřeba snížení celkového množství holubů ve městě, které by bylo prospěšné i pro další památky.

Okres Benešov

Správní obvod obce Benešov

Český Šternberk – hrad, podobizna Jana svobodného pána z Werthu (inv. č. CS-), 2. etapa – dokončení (Markéta Pavlíková, ak. mal.)

Český Šternberk – hrad, orientální koberec, inv. č. CS 4679 (Simona Kronbergerová)

Český Šternberk – hrad, kaple sv. Sebastiana, oltář sv. Sebastiana (Tomáš Pejřil, Pavel Padevět, ak. mal.)

Líšno – areál zámku, socha sv. Jana Nepomuckého (Mgr. Daniel Talavera, ak. soch.)

Líšno – areál zámku, nástěnné malby Trubadúra a Zbrojnoše (Mgr. Jan Chejn, ak. mal.)

Líšno – areál zámku, sochy alegorií čtyř ročních dob, 1. etapa (Mgr. Daniel Talavera, ak. soch.)

Měchnov – židovský hřbitov, 25 náhrobků, 17. a 18. stol., vztyčování a zajišťování (Petr Škarvan)

Sázava – kostel sv. Prokopa, zpovědnice I, 4. etapa (Mikuláš Lubomírský a Tomáš Pejřil)

Třebešice – zámek, rytířský sál v 1. patře, odkrytí nástropní malby Učedníci v Emauzích (Karine Artouni, ak. mal.)

Správní obvod obce Votice

Bedřichovice – kostel sv. Vavřince, boční oltář sv. Vavřince, 3. etapa (Milan Kadavý, ak. mal.)

Červený Újezd – Villa Vallila, terakotový reliéf od Františka Bílka. Jak ten čas utíká, 1902–1903 (MgA. Klára Žán Valentová)

Ratměřice – kostel sv. Havla, varhany – nástroj, 2. etapa (MgA. Marek Vorlíček)

Votice – klášter, 1. patro, 4 místnosti, dekorativní výmalba z 19. stol. konzervace; na nové vrstvě provedeny rekonstrukce konzervovaných maleb (Mgr. Josef Novotný)

Votice – klášterní kostel sv. Františka, vstupní dveře (Vítězslav Mrkva)

Votice – Myslětice – areál kaple sv. Vojtěcha – Kalvárie (Jarmil Plachý, ak. mal.)

Okres Beroun

Správní obvod obce Beroun

Karlštejn – alabastrová Madona, restaurátorský průzkum a restaurování (Eva Machalová, MgA.)

Králův dvůr – zámek, odkryv a restaurování nástěnných maleb, II. závěrečná etapa (Miroslav Koželuh, akad. mal.)

Nový Jáchymov – lesní hřbitov, centrální litinový Kristus, závěrečná etapa (Ivan Houska, Petr Vitvar, akd. soch.)

Správní obvod obce Hořovice

Hořovice – zámek, portrét ženy z rodiny Figger von Babenhauzen, inv. č. HO 5454 (David Frank, ak. mal.)

Lochovice – náves, socha sv. Jana Nepomuckého (MgA. Václav Štechl)

Praskolesy – kostel sv. Mikuláše, hlavní oltář – titulární obraz se sv. Mikulášem, dokončení, (Miroslav Slavík, ak. mal.)

Točnick – hrad, obraz Panny Marie Svatohorské inv. č. TO 2957 (Lenka Helfertová, ak. mal.)

Žebrák – areál kostela, socha sv. Jana Nepomuckého, zpětné přenesení sochy na původní místo z lapidária v Mnichově Hradišti a její restaurování před umístěním pod celoskleněné zastřešení (Jamil Plachý, ak. soch.)

Okres Kladno

Správní obvod obce Kladno

Kladno – restaurátorský průzkum výmalby vstupních prostor věžových domů (Magdaléna Sedlecká Rečová, MgA.)

Králův Dvůr (správní obvod obce Beroun), zámek: a – nástěnné malby západního sálu po restaurování; b – detail. Předmětné malby se váží k výstavbě renesančního zámku za Jana staršího z Lobkovic (†1590), nejvyššího hofmistra Království českého. Klášť je lze do doby kolem roku 1586. Jedná se o nákladnou a reprezentativní výzdobu, která odpovídala postavení jejich objednavatele. Uměleckohistoricky významné je zejména pokročilé uplatnění zavíjeného ornamentu – rolwerku, které bývá srovnáváno s výmalbou zámku v Bechyni, purkrabství v Českém Krumlově a Schwarzenberském paláci v Praze. V roce 2018 byl dokončen odkryv a restaurování těchto maleb. Rozsah a kvalita dochování se ukázala jako poměrně výrazná, a to i díky dlouhodobému překrytí maleb novodobými nátěry. Malby byly zakonzervovány do té míry, že se u nich neprojevuje degradace jako je tomu ve vedlejším sále, kde jsou malby napadeny plísní. Můžeme zde hovořit o mimořádně kvalitní a pestré barevné skladbě a především o velice zajímavé volbě námětů (foto J. Motyčka).

Kladno – Vila Libochvíle, socha sv. Václava (David Janouch, akad. soch.)

Lány – kostel Nejsvětějšího Jména Ježíš, restaurátorský průzkum mobiliáře a štukové výzdoby (Jiří Lauterkranc, MgA.)

Svárov – kostel sv. Lukáše, kazatelna (Michal Zetek)

Svárov – kostel sv. Lukáše, realizace nových vitrají, II. etapa (Milan Knížák, prof., Milan Perič, Doc. akad. mal., Petr Coufal, Ing.)

Správní obvod obce Slaný

Hospozín – pomník Ukřižovaného Krista (Pavel Kytka)

- Slaný* – kostel sv. Gotharda, boční oltář Panny Marie, socha Panny Marie, postavy andělů, I. etapa (Patrik Bílek, Hana Slavíková akad. mal.)
- Slaný* – Okresní dům Dr. E. Beneše čp. 644, strop zasedacího sálu, II. etapa (Magdaléna Sedlecká Rečová, akad. mal.)
- Smečno* – boží muka směrem na Kačice (Pavel Kytka)
- Třebíz* – pomník V. B. Třebízského, závěrečná etapa (Vojtěch Adamec, akad. soch.)
- Velvary* – kostel sv. Jiří, restaurování vitrají a kamenných ostění, II. etapa (Milan Augustin, Miroslav Kressl, Václav Mašek, akad. soch.)
- Velvary* – kostel sv. Jiří, restaurátorský průzkum nástěnných maleb (Terezie Kolářová akad. mal., Martina Fořtíková, BcA, Jáchym Krejča akad. mal., Jakub Hamzík, akad. mal.)
- Velvary* – Chržínská brána, restaurátorský průzkum a restaurování kamenných prvků a historických omítek (Jarmil Plachý, akad. soch.)

Okres Kolín

Správní obvod obce Kolín

- Bečváry* – zámek, dekorativní řezby obložení stěn místnosti východního křídla (MgA. Magdalena Rečová)
- Drahobudice* – kostel Nejsvětější Trojice, nástěnné malby v presbytáři, 2. polovina 18. stol. (Hana Slavíková, ak. mal.)
- Kolín* – hřbitov nový židovský hřbitov, restaurování a vztyčování náhrobků, 19.–20. stol. (Petr Škarvan)
- Kolín* – hřbitov židovský hřbitov, restaurování a vztyčování náhrobků, 18.–19. stol. (Luděk Špatenka)
- Zásmuky* – mariánský sloup, 1. etapa – zábradlí a dlažba (Alexandr Kozlov, ak. soch.)

Správní obvod obce Český Brod

- Český Brod* – kostel Nejsvětější Trojice, kazatelna a kamenné prvky (Alexander Kozlov, akad. soch.)
- Český Brod* – kostel sv. Gotharda, vitraje (Jiří Černožorský, ing.)
- Poříčany* – pomník Padlým (Jakub Rafl, akad. soch., Aleš Pocházka)
- Přistoupim* – židovský hřbitov (Luděk Špatenka, akad. soch.)
- Rostoklaty* – kostel sv. Martina, výmalba v interiéru (Mgr. Jan Chejn), kamenné prvky v interiéru (ak. soch. Josef Pospíšil)

Okres Kutná Hora

Správní obvod obce Čáslav

- Čáslav* – pomník Matouše Ulického (ak. soch. Josef Pospíšil)
- Krchleby* – socha sv. Františka (ak. soch. Josef Pospíšil)

Správní obvod obce Kutná Hora

- Červené Janovice* – socha sv. Jana Nepomuckého (Mgr. art. Jakub Doubal)
- Kutná Hora* – morový sloup, etapa (Mgr. art. Jakub Doubal)
- Kutná Hora* – Kamenný dům, uliční fasáda (MgA. Eva Fajmanová, BcA. Karel Štojdl)
- Kutná Hora* – sousoší sv. Josefa, sousoší sv. Ignáce z Loyoly, sousoší sv. Václava a sousoší sv. Františka Xaverského před jezuitskou kolejí (MgA. Martin Kulhánek)
- Kutná Hora* – areál kostela Všech svatých, hrobka JUDr. Schneidera-Svobody, hrob Josefa Brauna Kutnohorského (MgA. Martin Kulhánek)
- Kutná Hora* – Sedlec – kostel Všech svatých s kostnicí, výzdoba z kosterních pozůstatků, etapa (Tomáš Král)
- Kutná Hora* – Sedlec – konvent kláštera čp. 1, sousoší Panny Marie, vázy (Petr Dufek, ak. soch., Mgr. Miroslav Koželuh, ak. mal.)

Zeměchy (správní obvod obce Kralupy nad Vltavou), viniční sloup, průběh restaurování: a – barokní viniční sloup se dochoval pouze torzálně. Na původním sloupu s kónickým se zužujícím dřikem a závitnicovou hlavici byl druhotně osazen prostý latinský kříž. Před zásahem se na místě dochovalo pouze torzo dřívku sloupu z hrubozrnného křemičitého pískovce. Sloup s křížem představoval zajímavý doklad kamenické práce z roku 1715 a zároveň byl významným krajinnotvorným prvkem. Původní podoba památky byla dochována na fotografii uložené v archivu odborného pracoviště NPÚ. Při odkopání terénu byla zjištěna podoba a stav spodní části dřívku a byla nalezena torza podstavce památky; b – přesto, že se hlavice a vrcholový kříž nedochovaly, podařila se kompletní velmi zdařilá rehabilitace chybějících dílů v kameni. Dochované torzo bylo zachováno a nový díl kamene k němu byl pomocí čepu připojen. Pomocí citlivě provedené barevné retuše působí nový prvek i původní hmota kamene velmi celistvě. Dílo se opět stalo hodnotným krajinnotvorným prvkem (foto J. Motýčka).

Malešov – kostel sv. Václava, hlavní oltář, etapa (MgA. Ondřej Špás, MgA. Ondřej Sklenář, Roman Ševčík, ak. mal.)
Miskovice-Bylany – kaple se sochou sv. Vojtěcha, socha sv. Vojtěcha (ak. soch. Josef Pospíšil)
Nové Dvory – kostel sv. Anny, štuková výzdoba a malby v interiéru, etapa (MgA. Ondřej Špás, MgA. Ondřej Sklenář, Roman Ševčík, ak. mal.)
Otryby – kostel sv. Havla, severní portál (Roman Lutz)

Okres Mělník

Správní obvod obce Kralupy nad Vltavou

Kralupy nad Vltavou – kostel Nanebevzetí Panny Marie sv. Václava, spodní partie kostela, kamenné prvky (Pavel Kytka)
Zeměchy – restaurování viničního sloupu, II. závěrečná etapa (Tereza Korbelová, MgA., Pavel Korbel)

Správní obvod obce Mělník

Medonosy – kostel sv. Jakuba, varhany a varhanní skříň (Klára Hošková, Petr Nožina)
Mělník – kostel sv. Petra a Pavla, restaurování klenby severní lodi, malby a kamenné prvky, I. etapa (Zdeněk Novotný, MgA., Vít Mudruňka, akad. soch.)
Mělník – radnice města Mělník, obraz Pohled na město od řeky od Ludka Marolda (Kateřina Knorová, akad. mal.)
Mělník – *Pšovka*, kostel sv. Vavřince, boční oltář sv. Josefa, I. etapa (Martin Zmeškal, Cyril Mlčoch)
Vidím – kostel sv. Martina, vitraje (Petr Švamberg, Vilém Voňka)

Správní obvod obce Neratovice

Chlumín – kostel sv. Máří Magdalény, vitraje (Milan Augustin, Miroslav Kressl)
Chlumín – kostel sv. Máří Magdalény, zvon (Martin Měšťan)
Chlumín – kostel sv. Máří Magdalény, vrcholový kříž (Petr Hartmann)
Chlumín – kostel sv. Máří Magdalény, ciferníky (Petr Podzemský)

Okres Mladá Boleslav

Správní obvod Mladá Boleslav

Bakov nad Jizerou – sloup Nejsvětější Trojice, restaurátorský průzkum (MgA. Petr Gläser)
Bělá pod Bezdězem – kostelPovýšení sv. Kříže, socha sv. Jana Nepomuckého, dokončení (Alena Moravcová, ak. mal.)
Březno – socha sv. Floriána, etapa (Martin Pokorný ak. soch.)
Dolní Bousov – mariánský sloup (Martin Pokorný ak. soch., Pavel Kůtek)
Kosmonosy – zámek, Zrcadlový sál, nástěnná malba (ak. mal. Jiří Mašek, ak. mal. Tomáš Skořepa, Mgr. art. Lucie Matějková)
Košátky – areál zámku, sýpka, zajištění sgrafit (MgA. Josef Červinka)
Řepov – sousoší Panny Marie (Martin Pokorný ak. soch.)
Skalsko – kříž (ak. soch. Oto Pospíchal)

Správní obvod Mnichovo Hradiště

Mnichovo Hradiště – radnice, kamenný znak (Petr Škarvan)

Okres Nymburk

Správní obvod Lysá nad Labem

Lysá nad Labem – areál zámku, tři schodiště ve francouzské zahradě (ak. soch. Vojtěch Adamec)
Stará Lysá – Čihadla – Bon Repos, nástěnné malby, etapa (ak. mal. Petr Kadlec)

Kosmonosy (správní obvod obce Mladá Boleslav), zámek, Zrcadlový sál, restaurování nástěnné malby: a – povrch malby byl pokryt vrstvou nečistot, na fotografii je zkouška čištění; b – po čištění byl prokázán značný podíl malby z 19. století. Během restaurátorských prací byly také v dostupné míře sanovány patrné statické poruchy, které se projevovaly trhlinami a odlučováním omítkových vrstev od podkladu (foto L. Maděrová).

Správní obvod Nymburk

Nymburk – areál starého děkanství, náhrobky, sousoší Panny Marie (ak. soch. Jan Vích)
Rožďalovice – socha sv. Václava (ak. soch. Martin Pokorný)

Správní obvod Poděbrady

Dymokury – barokní kříž (Tomáš Vondruška)
Dymokury – socha sv. Jana Nepomuckého (MgA. Jan Kracík)
Poděbrady – kostel Povýšení sv. Kříže, vitraje a kamenná ostění (Jaroslav Skuhřavý, Zdeněk Šmahel, akad. mal.)
Poděbrady – kostel Nanebevzetí Panny Marie, kopie kamených soch z hlavního průčelí – Zvěstování (ak. mal. Jaromil Plachý)
Sloveč – Kamílov – socha sv. Jana Nepomuckého, dokončení (ak. soch. Petr Dufek)

a

b

Okres Praha-východ

Správní obvod obce

Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

Brandýs nad Labem – náhrobky židovského hřbitova, V. etapa (Luděk Špatenka, akad. soch.)

Brandýs nad Labem – zámek, nástěnné malby v kapli a Rytířském sále, etapa (ak. mal. Petr Kadlec)

Líbeznice – kostel sv. Martina, boční oltář sv. Kříže, řezby (Martin Zmeškal, Jan Staněk)

Líbeznice – kostel sv. Martina, vstupní dveře – restaurátorský průzkum a restaurování (Ondřej Šimek, Mgr. Ing. DiS.)

Měšice – zámecký park, sochy atlantů, II. závěrečná etapa (Josef Faltus, akad. soch.)

Odolena voda – Dolíněk – pomník Vítězslava Háška, II. závěrečná etapa (Václav Mašek, akad. soch.)

Podolanka – renesanční brána čp. 11, I. etapa Lukáš Hrinda, MgA, Petr Šimánek, BcA., Jiří Kudrna BcA.)

Stará Boleslav – kostel Nanebevzetí Panny Marie, nástěnné malby a štuky v interiéru, etapa (Miroslav Hlava, ak. mal. Jiří Mašek, ak. mal. Tomáš Skořepa, Jiří Říha)

Stará Boleslav – kostel Nanebevzetí Panny Marie, hlavní oltář, etapa (Anna Bradnová, MgA. David Blahout, PhD., Ivan Houska, Petr Douda, PhDr. Daniel Ebel), oltář Nalezení Palladia, etapa (MgA. David Blahout, PhD, Jaroslav Kubíček, PhDr. Daniel Ebel), oltář Berkovské kaple, etapa (Mgr. Jakub Rafl akad. soch. a rest., MgA. Magdalena Rafl Bursová akad. mal. a rest.), oltář Lažanské kaple, etapa (Mgr. Jakub Rafl akad. soch. a rest., MgA. Magdalena Rafl Bursová akad. mal. a rest.); kazatelna, etapa (Anna Bradnová, PhDr. Daniel Ebel, MgA. David Blahout, PhD)

Stará Boleslav – areál kostela Nanebevzetí Panny Marie, ambity, nástěnná malba, etapa (Mgr. Miroslav Koželuh)

Správní obvod obce Říčany

Kostelec nad Černými lesy – kostel sv. Andělů Strážných, restaurování hlavního oltáře, IV. etapa (Hana Slavíková, akad. mal.)

Kostelec u Křížků – kostel sv. Martina, vitraje, I. etapa (Jiří Černožský, Ing. Jan Černožský)

Okres Praha-západ

Správní obvod obce Černošice

Černošice – kostel Nanebevzetí Panny Marie, socha Panny Marie (Patrik Jílek, Hana Slavíková, akad. mal.)

Nymburk (správní obvod obce Nymburk), areál Starého děkanství, sousoší Panny Marie. Pozdně barokní sousoší Panny Marie, sv. Floriána a sv. Jana Křtitele z roku 1769 je v areálu děkanství umístěno druhotně, bylo sem přemístěno z Tyršovy ulice v 60. letech minulého století v souvislosti se zrušením starého hřbitova při kostele sv. Jiří: a – uražená hlava Panny Marie byla dohledána v prostoru věže Kaplanky; b – spodní partie musela být doplněna a hlava byla osazena zpět na původní místo (foto L. Maděrová).

Červený Újezd – Hájek – klášter sv. Františka, socha Panny Marie Loretské, hlavní oltář Lorety kláštera, restaurátorský průzkum a restaurování (Jan Stöckl, akad. mal.)

Dolní Břežany – zámek, kaple sv. Máří Magdalény, restaurování nástěnných maleb, II. závěrečná etapa (Magdaléna Sedlecká Rečová, akad. mal.)

Dolní Břežany – zámek, kaple sv. Máří Magdalény, restaurování vitrají, II. závěrečná etapa (Jiří Černožský, Ing.)

Dolní Břežany – zámek, kaple sv. Máří Magdalény, restaurování dřevěných prvků, II. závěrečná etapa (Radovan Šulec)

Dolní Břežany – zámek, restaurování kamenných prvků, II. závěrečná etapa (Tomáš Tichý, MgA., Vlastimil Matoušek)

Dolní Břežany – zámek, restaurování nástěnných maleb a štukových prvků, II. závěrečná etapa (Lukáš Hrinda MgA., Petr Šimánek Bc.)

Dolní Břežany – zámek, restaurování štukových prvků vstupního průjezdu, I. závěrečná etapa (Magdaléna Sedlecká Rečová, akad. mal. Karel Navrátil)

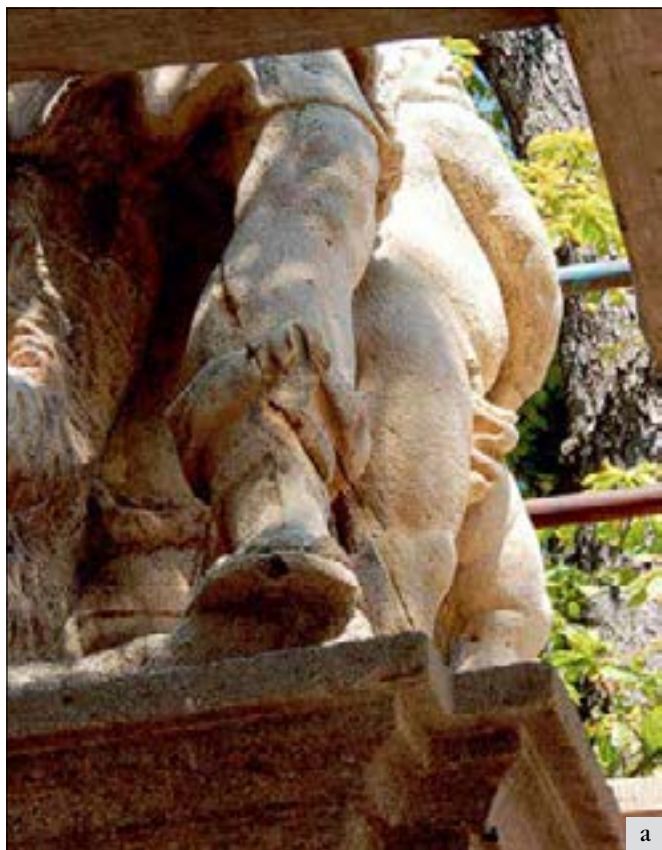
Dolní Břežany – zámek, restaurování náhrobní nápisové desky vstupního průjezdu (Míčková, Eva, akad. soch.)

Štěchovice – kostel sv. Jana Nepomuckého, restaurování vitrají, II. etapa (Jiří Černožský, Ing.)

Všenory – kaple sv. Jana Křtitele, restaurování výmalby (Terezie Kolářová akad. mal., Martina Fořtíková, BcA, Jáchym Krejča akad. mal., Jakub Hamzík, akad. mal.)

Všenory – kaple sv. Jana Křtitele, vitraje (Pavel Lebeda)

Tursko – kostel sv. Martina, nástěnná malba stropu presbyteria (Miroslava Houštková, akad. mal.)

Okres Příbram

Správní obvod obce Dobříš

Dobříš – areál kostela sv. Kříže, socha sv. Judy Tadeáše, polovina 18. stol. (Jaroslav Fuku, ak. soch.)

Dobříš – židovský hřbitov, vztyčování a konzervace náhrobků, 18.–20. stol., 9. etapa (Milan Šturm)

Nový Knín – kostel sv. Mikuláše, kazatelna, kolem 1780, 3. etapa restaurování (Yvona Ďuranová, ak. mal. a Sylvie Kroupová)

Obořiště – kostel sv. Josefa, nástropní malba lodi, kolem 1713, záchranná fixáž – 4. etapa (MgA. Jiří Lauterkranz)

Obořiště – socha sv. Jana Nepomuckého, 1729, 2. etapa (Jiří Živný, ak. soch.)

Živohošť – kostel sv. Fabiána a Šebestiána, výmalba presbytáře kostela s provedením restaurátorského zajištění sond, přelom 19. a 20. stol. (MgA. Petra Navrátilová, Theodora Popová, ak. mal.).

Správní obvod obce Příbram

Březnice – židovský hřbitov, vztyčování a konzervace náhrobků, 6. etapa, (Milan Šturm)

Správní obvod obce Sedlčany

Drážkov – židovský hřbitov, vztyčování a konzervace náhrobků, 17.–20. stol. (Milan Šturm)

Osečany – zámek, rohová místnost 2. patra, restaurování výmalby z 2. poloviny 19. stol. (MgA. Marek Scheib, MgA. Adam Souček,)

Jetřichovice – kaple sv. Jana Nepomuckého, fasáda – dekorativní malby, 18.–19. stol. (Hana Slavíková, ak. mal.)

Počepice – kostel sv. Jana Křtitele, nástěnné malby erbů na stropu lodi a na čelní stěně nad vítězným obloukem a dekorativního motivu nad bočním vstupem do kostela, 2. etapa (MgA. Petra Navrátilová)

Příchovy – zámek, kaple sv. Vojtěcha, hlavní oltář, 3. etapa (Jan Stöckel, ak. mal.)

Rožďalovice (správní obvod obce Nymburk), socha sv. Václava od M. J. Brokofa z roku 1717: a – jedním z hlavních úkolů restaurování bylo zajištění trhliny (patrně otevřené lasy) na noze svěťce; b – detail prezentující použitý materiál, hrubozrný pískovec, který degraduje postupným smýváním povrchu; c – stav sousoší po restaurování (foto L. Maděrová).

Stará Boleslav (správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav), kostel Nanebevzetí Panny Marie, oltář Nalezení Palladia, jeden z protějškových andlíků. Sonda na levém boku sošky prokázala pod stávající povrchovou úpravou práškovým bronzem původní řešení v leštěném mramoru (foto L. Maděrová).

Příčovy – zámek, dveře do průjezdu, kolem 1700, (Zdeněk Švec)

Svatý Jan – kostel sv. Jana Nepomuckého, hlavní oltář, 1764, 8. etapa (Mgr. Jan Chejn, ak. mal.)

Okres Rakovník

Správní obvod Rakovník

Hředle – kostel Všech Svatých, soubor hlavního a bočních oltářů s kazatelnou, hlavní oltář, polovina 18. stol., 9. etapa (Naděžda Mašková, ak. mal.)

Krakovec – hrad, konzervace torz omítek na severním průčelí (BcA. Zuzana Kuřátková)

Lubná – kostel sv. Jiří, hlavní oltář, 1. etapa (Miroslav Slavík, ak. mal., Mga. Helena Jahodová)

Křivoklát – hrad, kaple, 2 figurální pozdně gotické vitraje (Jan Černo-horský)

Křivoklát – hrad, barokní skříň, prosklení dveří (Jan Černo-horský)

Nové Strašecí – kostel Narození Panny Marie, hlavní oltář, 3. čtvrtina 18. stol., rejstř. č., 4. etapa (Naděžda Mašková, ak. mal.)

Nový Dům – Pustověty, socha sv. Jana Nepomuckého, 18. stol. (Jan Turský, ak. soch.)

Rakovník – židovský hřbitov, restaurování a vztyčování ná-hrobků, 17.–20. stol. (Milan Šturm)

Rakovník – sloup s Bolestnou Pannou Marií, 18. stol. (Jan Tur-ský, ak. soch.)

Skryje – kostel sv. Michaela, hlavní oltář, oltářní obraz se sv. Mi-chaelem, 2. pol. 19. stol. (Naděžda Mašková, ak. mal., Ladi-slav Křížek, ak. mal.)

Mgr. Ludmila Maděrová

Mgr. Marie Kuldová, Mgr. Julie Motyčka

Stará Boleslav (správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav), kostel Nanebevzetí Panny Marie, Valdštejská kaple, olejomalba na plátně: a – před zahájením prací se předpokládalo, že malby zde jsou stejně jako ve všech ostatních bočních kaplích malovány přímo na zdi. V případě Valdštejské kaple malované J. K. Liškou však byly dva protějškové obrazy řešeny jako olejomalby napnuté na slepém rámu a vsazené do štukových rámců. Obraz s námětem dle Izajáše 45,8 byl značně poškozen krakeláží a zastřen ztmavými laky; b – stav během dokončování restaurátorských prací, před korekcí nápisu (foto L. Maděrová).

REFERÁT PAMÁTEK S MEZINÁRODNÍM STATUSEM

Referát má jako svůj hlavní úkol stanoven monitoring Světového dědictví UNESCO, kterým je myšleno sledování jeho stavu, touto činností se zabýval i v uplynulém roce 2018. Dále je zde významný úkol preventivní ochrany památek a pak ještě důležité úkoly podle aktuální potřeby. Situace je obdobná jako v předcházejících letech, pouze se lišil rozsah a někdy i důležitost těchto jednotlivých oblastí činnosti.

Monitoring má za úkol na území středních Čech sledovat dvě lokality. První z nich je světoznámá *Kutná Hora*, která byla zapsána na příslušný seznam již v roce 1995. Dále sem nověji náleží areál zámku v *Průhonicích*, který byl do tohoto seznamu nejceněnějších světových lokalit vložen dodatečným způsobem roku 2012. Stalo se tak jeho připojením k Praze, figurující na tomto seznamu již od roku 1992. Proto i monitorovací zpráva, tedy hlavní materiál ke sledování stavu památky, je součástí zprávy za lokalitu, kterou je historické centrum právě města Prahy. U Kutné Hory je situace standardní, má svůj vlastní dokument o monitorování.

Zbývá ještě podotknout, že plným právem by se měl na tomto prestižním světovém seznamu nacházet také středočeský hrad *Karlštejn*. Že jeho dřívější, velmi pečlivě připravená nominace nebyla úspěšná, bylo čistě naší vinou, kdy jsme jako do věci zahledění odborníci nedokázali předvídat situaci a podle ní předkládanou nominaci směřovat. Pozornost totiž byla věnována zejména středověké podstatě a významu unikátní gotické památky. Bezesporu kvalitní a zajímavá úprava na konci 19. století přitom byla spíše pominuta, a tím byla dána pozuzovatelům možnost odmítnutí podaného návrhu, spíše však jeho odložení. Myšlenka na opětovné prosazení Karlštejna do seznamu nejvýznamnějších světových památek je tak stále živá, ale vzdaluje se. Situace pro jejich další prohlašování, a to jak celkově, tak bohužel pro naši republiku zvláště, není v posledních letech příliš příznivá.

Pro *Kutnou Horu* zajišťuje naše pracoviště standardní monitoring ve smyslu určených a upřesňovaných pravidel poměrně dlouhou dobu, a to již od roku 1999. Případ *Průhonického parku* a zámku je ale poněkud složitější, zde jsme spolupracovníky kolegů z pražského pracoviště NPÚ a podílíme se na přípravě příslušných podkladů do jejich elaborátu.

Každý ze statků Světového dědictví, jak se podle jazyka UNESCO tato památka nazývají, je pečlivě sledován a dokumentován a tímto způsobem se každoročně připravuje poměrně obsáhlý dokumentační materiál. Tak je v průběhu sledovaného ročního období shromážděna celá řada informací z různých oblastí, které dokládají život a postupné změny, kterými památka prochází. Na jejich základě je pak výběrem materiálu vlastní monitorovací zpráva připravována.

Nejedná se přitom pouze o hledisko ochrany a zachování památkových hodnot. U této oblasti totiž UNESCO, konkrétně jeho Centrum světového dědictví, které sídlí v Paříži, předpokládá, že účinná památková ochrana je v těchto případech samozřejmostí a že ji má každá ze členských zemí správně podchycenu a plně za ni odpovídá. UNESCO si proto neklade za cíl do těchto vnitřních záležitostí pokud možno nijak zasahovat, respektuje suverenitu každého ze svých členů a v případě nastalých problémů vystupuje zcela nezaujatě.

Pokud se ale přesto takové problémy objeví v mimořádném rozsahu, mohou být řešeny i tím nejtvrdějším způsobem. Tím může být nakonec i odebrání statusu památky Světového dědictví. Je smutnou skutečností, že ani naše republika není v tomto smyslu zcela bez potíží, ale v případě *Kutné Hory* takové problémy naštěstí nejsou. Monitoring se zde proto může v klidu a plně soustředit na dokumentování jednotlivých oprav a úprav památek, sledovat jejich postup a podchytit všechny důležité fáze. Tento obsáhlý materiál archivujeme a snažíme se z této databáze v monitorovací zprávě uvést dostatečně vypovídající základní informace.

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), pohled na město z věže jezuitské koleje. I z tohoto nadhledu je patrné, že město s celou svou typickou strukturou je zachováno bez vážných poškození, která bývají u jiných srovnatelných lokalit patrná právě při takovém pohledu na střechy, opět tak můžeme konstatovat, že významná součást Světového dědictví, kterou je město Kutná Hora již od roku 1995, je stále tím cenným historickým sídlem, které zná a rád navštěvuje celý svět (foto J. Mrázek).

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), Tylova ulice před domem čp. 495. Pomník – poutač na sloupu veřejného osvětlení, připomínající osobu Zdeňka Pešánka, drobný a nepřilíš nápadný doplněk městského interiéru, který citlivě souznívá s dílem tohoto významného a skromného umělce i s prostředím samým (foto J. Mrázek).

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), Barborská ulice, vývěsní štít obchodu u galerie. Tento vývěsní štít je snad možno považovat za dobrou ukázkou zvládnutí poměrně těžké disciplíny, kterou je tvorba kvalitního poutače pro esteticky náročné prostředí historického města. Přímo Kutná Hora se tímto problémem dlouhodobě zabývá, její zkušenosti jsou přitom velmi rozmanité a často je nutné proti některým pokusům v tomto smyslu zásadním způsobem vystoupit (foto J. Mrázek).

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), Tylova ulice, rodinný dům Zdeňka Pešánka, autora první veřejné světelné kinetické plastiky na světě. Tento u nás nepřilíš známý umělec byl dlouho zapomínán i ve svém městě, ale v roce 2018 zde byl konečně připomenut, a to originálním, vtipným a pro jeho dílo charakteristickým způsobem (foto J. Mrázek).

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), pokračující výstavba rodinných domů nad městem při úpatí kopce Sukova. Atraktivní parcely na jižním svahu, obráceném k městu, jsou předmětem velkého zájmu developerů, naopak je jejich zastavování v příkrém rozporu s ochranou historického města s jeho unikátně dochovaným přírodním prostředím. Přes veškerou snahu zástavba dále pokračuje a postupně se přibližuje horizontu unikátních pohledů na panorama města z úpatí Sukova (foto J. Mrázek).

Postupným, plynulým a již dvacet let trvajícím dokumentováním lokality tak vznikl soubor, který je jedinečným pramenem pro sledování a doložení vývoje města. Od celkového, možno říci krajinářského a urbanistického pohledu až k pohledu detailnímu, a to v měřítku jednotlivých objektů a jejich detailů. Důraz je přitom také kladen na nedílnou součást pa-

mátkového hlediska těchto úprav – a tou je dnes tolik diskutovaná technologická a materiálová stránka obnovy.

Hlavní zásadou přitom je, že monitoring by měl být naprosto nezávislý a bez přímého propojení s výkonem vlastní památkové péče. Je tak sice památkářsky odborným, ale jinak naprosto nestranným sledováním dění v místě a měl by pou-

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), Kollárova ulice, dům čp. 314. Jeden z nejvýznamnějších objektů ve městě, původně velký středověký měšťanský dům, významný i svou polohou přímo ve středu města, téměř v sousedství kutnohorské radnice, dále upravovaný s hodnotnými slohovými proměnami, získal konečnou podobu velmi kvalitní přestavbou na začátku 20. století, kdy sloužil jako významný a zřejmě nejlepší hotel v Kutné Hoře. Socialistické období po válce nebylo k domu příliš laskavé, posléze přestal být využíván. Před několika lety jej v tomto stavu zakoupil nový vlastník a dům ponechal jeho osudu, dnes vystupuje s razantním požadavkem na zbourání, aby zde mohl vystavět dům nový podle svých představ, což byl zřejmě i skutečný důvod koupě. Jedná se přitom jak o nemovitou kulturní památku, tak i součást památkové rezervace a dokonce památky Světového dědictví UNESCO, tedy o tu nejvyšší možnou památkovou ochranu, která existuje, přesto snaha o jeho záchranu je zatím málo úspěšná a hrozí tak, že v samém centru tolik chráněné Kutné Hory vznikne parcela pro nový dům (foto J. Mrázek).

ze podávat věrohodnou a pravdivou zprávu o stavu lokality a o případných změnách. Také považujeme za vhodné dodržovat zásadu, že u možných sporných případů může být okamžitě hodnocení zavádějící a mnohem vhodnějším způsobem je vrátit se k posouzení problému znovu, a to až s určitým časovým odstupem. Stejně by ale takto s nadhledem měly být opakovaně posuzovány i ty případy, které v danou chvíli považujeme za jednoznačně kladné.

Preventivní ochrana památek, která je druhým významným úkolem referátu, je také postupné pořizování a vedení dokumentace, a to o stavu ohrožených objektů. Představuje rovněž spolupráci s ostatními složkami instituce a snahou je zlepšení stávající situace. Smutnou skutečností přitom je, že stále ještě v řadě případů dochází k situacím, kdy nenahraditelné kulturní památky bez zájmu svých vlastníků chátrají. Některé z nich se dokonce nacházejí ve stavu skutečně vážného ohrožení a dochází dokonce k jejich demolicím.

Zajišťovaná dokumentace je tak v některých případech naprosto nenahraditelným materiálem, zachycujícím tempo zhoršování stavu památek, které pravděpodobně přes veškerou snahu jednou opravdu zaniknou. Situace je zde často modelová a mohla by posloužit pro stanovení preventivních opatření tam, kde lze ještě památku zachránit.

Tato dokumentace je v převážné většině fotografická. Většinou podle potřeby pravidelně opakovaná a často velmi podrobná. Někdy zachází až do samých detailů a konstrukčních prvků nejhroženějších částí staveb. Zejména tehdy, kdy u zanikajících částí stavby dojde k odhalování vlastní konstrukce.

Celkem je v našem pracovním seznamu základním způsobem evidováno téměř osm set položek. Zmíněná fotografická dokumentace je vedena u více než poloviny z nich a dále je podle možností rozšiřována. Tato dokumentace neuvazuje pouze s chráněnými kulturními památkami ve smyslu platného zákona, ale všimá si i jiných cenných historických objektů, které i přes svou nespornou hodnotu nemohou být dnes legálně za památky považovány. Přitom jsou to často unikátní a nenahraditelné stavby a zvláště vysoký bývá u nich i stupeň autenticity. Zpracování dokumentace je pak v takových přípa-

Mělník – Vehlovice (správní obvod obce Mělník), viniční usedlost Na Korábě s kaplí, státem chráněná kulturní památka, po určité časové přestávce opět navrácená rodině původního majitele, od té doby ale nezadržitelně chátrající a v současné době z větší části ve stavu zříceniny. Zkáze zatím nejlépe odolává nádherná a přitom miniaturní barokní kaple, půdorysné velikosti malého dětského pokojíku, ale zároveň špičková architektura 18. století. Přitom se zde již mohou počítat poslední roky její existence. Paradoxní skutečností pak je, že nenahraditelná památka zřejmě brzy zaknigne přímo „v rukou“ potomků původního stavebníka (foto J. Mrázek).

dech jedinou možností, jak zachovat doklad o objektu, který zpravidla časem zmizí, nebo se jeho podoba naprosto změní.

Práce referátu je ještě doplněna o další odborné úkoly, které vyplývají z aktuální potřeby. Velkou výhodou přitom je možnost úzké spolupráce s ostatními útvary a také vzájemné sdílení zkušeností a důležitých poznatků.

Ing. arch. Jiří Mrázek

Koncepční a průzkumová činnost

V rámci identifikace a průzkumů památkových hodnot území bylo nutno se zabývat i metodickou stránkou těchto činností. Byl zpracován námět na Metodiku identifikace a průzkumů památkových hodnot krajiny. Při tom bylo možno vycházet ze zkušeností z dosavadního postupu. Ukazuje se, že základem je první nejnižší stupeň, to jsou v podstatě inventarizační průzkumy, jak je ostatně známe i z jiných oblastí. Tyto také byly v minulém roce vykonávány převážně. Několik lokalit však bylo zkoumáno důkladněji. Jde např. o zaniklý *Bačovský rybník* včetně napájecí tzv. *Bačovské strouhy*, plůžinu zaniklé obce *Kří*, nebo tak zvanou severní větev *Kladské* či *Slezké cesty*.

Porozumění krajině vede od zkoumání jejích proměn v běhu historickým časem. O těch vypovídají archivní podklady, především historické mapy, kvalitní mapové podklady současné i analýzy reliéfu terénu, jak je umožňují moderní zobrazovací metody (především lidar). Nejdůležitější jsou ovšem průzkumy v terénu včetně pořizování dokumentace. Při důkladnějších průzkumech již hrají svoji roli i archeologické výzkumy, a to v kombinaci s předchozími metodami. Takovou kombinaci představuje např. zkoumání plůžiny dlouhodobě archeologicky zkoumané zaniklé vesnice *Kří*. Tomáš Klír dovozuje, že část katastru obce *Sadská*, zejména jak je zachycen v indikační skice mapy stabilního katastru, formálně navazuje na rekonstruovaný půdorys plůžiny zaniklého *Kří*. Mimo les se toto členění nezachovalo, přesto je tu i v dnešní obdělávané a částečně zastavěné krajině možné najít a zaznamenat řadu půdorysných linií, jejichž formální původ možno spatřovat ve stabilním katastru a potažmo ve struktuře plůžiny, jako jsou hranice remízků, lesních zákoutí, trasy cest a třeba jen pohé hranice lesních porostů. Takovou linií je ostatně i hranice katastru *Sadská*. To platí obecně – mnohá půdorysná konfigurace v krajině má svůj původ v minulosti, často vzdálenější, než si představujeme. Právě pochopení geneze těchto formací vede k jejich interpretaci a porozumění.

Při identifikaci památkových hodnot krajiny zasluhují významnou pozornost historická vodní díla, především rybníky. Ty jsou většinou samy o sobě cennými lidskými díly minulosti a historickými dokumenty, z nichž mnohé by zasloužily památkovou ochranu, nebo alespoň náležitý respekt. K tomu nezbytným prvním krokem je jejich identifikace a dokumentace. Nejvíce rybníků bylo zbudováno převážně na konci středověku a počátkem novověku ve *středním Polabí*, kde ovšem na rozdíl od jižních Čech vesměs zanikly ve druhé polovině 18. století, nebo v první polovině 19. století. Dnes identifikujeme především jejich zbytky či stopy, často velmi pozoruhodné. Za nejpozoruhodnější lze považovat pozůstatky již zmíněného *Bačovského rybníka* v katastru *Velkého Oseka* a *Volárny* (okres Kolín), rybníka *Domek* či *Klenot* v katastru *Ratenic* (okres Kolín), rybníku *Klamka* a *Podborského* v katastru *Kluku u Poděbrad* (okres Nymburk) a *Velkého rybníka* v katastrech *Mochov* (okres Praha-východ) a *Vykáň* (okres Nymburk). Zvláště vzácné jsou dodnes funkční rybníky, které dosud neprošly „rekonstrukcí“. Takovými jsou již v minulém ročence zmíněné rybníky u dvora *Týnice*, kde se zachovala řada pozoruhodných detailů včetně zbytků mlýna. S rybníky souvisí i další identifikovaná a zkoumaná historická vodní díla, jako

Ratenice (okres Kolín), zaniklý rybník Domek, nazývaný též Klenot. Byl založen v roce 1512 s údajnou rozlohou 416 ha, zrušený před rokem 1836 (dle portálu Cesty a památky). Zachovány jsou hráz rybníka, renesanční bašta – jediná toho druhu ve Středočeském kraji – a unikátní vypouštěcí zařízení (na snímku), upravené nepochybně ještě i po zrušení rybníka (foto V. Láška).

Kluk (okres Nymburk), zaniklý rybník Klamka. Rybník založený spolu s rybníkem Podborským koncem středověku či počátkem novověku, oba rybníky zanikly na konci 18. či začátku 19. století. Z rybníka Klamka se celistvě zachovala hráz, z Podborského rybníka pak jen fragmenty hráze. Na snímku je starobylá propust hrází rybníka Klamka, patrně však pocházející až z doby po zrušení rybníka. Vidíme, že památková i přírodní složka se tu dostávají do neobvyklého vzájemného vztahu a jsou zde principiálně v určitém konfliktu, ale obě složky jsou zde rovnocenné a vytvářejí velice působivý celek (foto V. Láška).

vodní napájecí kanály, stejně jako již zmíněná *Lánská strouha* nebo též *Bačovská strouha*, která původně napájela *Bačovský rybník*, a po jeho zrušení někdejší plochu rybníka odvodňuje.

Aktuálním i naléhavým úkolem je identifikace starých cest v krajině, stejně tak jako nalezení vhodné formy jejich ochrany. Ve středních Čechách je oficiálně od roku 1958 památkově chráněná jediná stará cesta, a i její způsob ochrany je velmi nejasný. Řada starých cest zejména v období kolektivizace zanikla, nyní jsou ty zbylé často necitlivě obnovovány a proměňovány v asfaltové cesty, spíše podobné malým silnicím než starým polním cestám. Na druhé straně při identifikaci lze narazit na řadu pozitivních příkladů, kdy se staré zaniklé cesty obnovují. K vlastní identifikaci nyní podstatně přispěla nová publikace P. Boliny, T. Kimla a V. Cílka – Staré cesty v krajině středních Čech. Je nyní úkolem přenést zjištěné poznatky k praktickému využití. Zároveň lze zaznamenávat další pří-

Beroun (okres Beroun), stará cesta z Berouna do Svatého Jana pod Skalou. Velmi dobře zachovaná stará cesta, jedna z nejstarších spojnic dvou zmíněných významných lokalit. Jednalo se o cestu kdysi po technické stránce poměrně kvalitní, na některých úsecích se zachovalo zpevnění štětem, majícím téměř charakter dlažby. Místy vede starými úvozy, jinde úvoz opouští a nová cesta vede paralelně s úvozem zarůstajícím lesem, někde se redukovala na pouhou pěšinu a místy se rozděluje a vede souběžně po nové i staré trase (na snímku). Významná je i novější historie cesty, tento úsek je totiž součástí tzv. cesty Vojty Náprstka, druhé nejstarší značené turistické trasy v Čechách (foto V. Láška).

Úmyslovice (okres Nymburk), tzv. Kladská (též Polská) zemská cesta. Na první pohled nezajímavá až fádní situace – vyvýšená cesta a po stranách pole řepky. Teprve pohled do historie nám umožní vidět situaci mnohem zajímavější a barvitější. Ona cesta je na základě historických zpráv, odborné literatury, porovnání řady mapových podkladů od nejstarších až po nové včetně zobrazení novými metodami (lidar) nepochybně velmi stará dálková komunikace, označovaná některými badateli jako Kladská či Polská cesta, konkrétně její severní větev. Na místě onoho řepkového pole napravo si můžeme představit hladinu zaniklého Úmyslovického rybníka, pole nalevo pak představuje zaniklý rybník Blato. Cesta tedy vedla po hrázi, která oddělovala oba rybníky (foto V. Láška).

klady starých cest ve Středočeském kraji, zvláště v oblastech, které publikace neobsáhla. Podrobněji byl např. identifikován a dokumentován průběh již zmíněné tzv. *Kladské cesty*, resp. její severní větve, a to v úseku *Městec Králové – Semice – Úmyslovice* a dále směrem na *Nymburk*. Místy jsou tu zachované autentické úseky, místy její trasu zaujímá silnice, místy jsou jen nepatrné stopy a místy zmizela zcela. Kromě toho z dosavadního průběhu identifikace starých cest v terénu vyplývá, že si musíme teprve ujasnit, jak se starými cestami zacházet. Způsoby konzervace i obnovy starých budov se v oboru památkové péče třibily po řadu minulých desetiletí, zatímco způsoby zacházení se starými cestami se obor památkové péče dosud příliš nezabýval.

Zkoumání proměn krajiny za minulá desetiletí přináší ovšem i jeden velmi negativní výsledek. Je konstatován fatální úbytek ovocných stromů v krajině, srovnatelný se všemi ostatními negativními ztrátami krajiny za minulá léta. Ovocný strom byl po staletí nedílnou součástí obrazu české krajiny, česká krajina se nazývala zahradou rakouského mocnářství. Byl symbolem vztahu lidí ke krajině, ovocný sad má své místo i naší národní hymně. I když největší rozkvět ovocnářství nastal v 19. století, jeho kořeny sahají do středověku. I tak ovšem se jedná o novější vrstvu krajiny, která nesmí být přehlížena, stejně jako dnes už neignorujeme novější hodnotné vrstvy stavebních památek.

Jedním z úkolů koncepce NPÚ je i následně hodnocení prováděných oprav památek. Z naší strany byla zajištěna součinnost, když se v loňském roce se úkolem začali intenzivně zabývat kolegové Vít Jesenský a Jakub Bachtík. Velice podrobně se zabývali následným hodnocením obnovy *Templu v Mladé Boleslavi*. Na tomto úkolu představoval náš podíl zachycení osobních, dnes již historických vlastních poznatků a zkušeností, ale též vyjádření a uplatnění vlastních názorů. Na tomto objektu se třibila metodika hodnocení opravy prováděné komplexně ve velkém měřítku, v přiměřené formě je pak možno ji aplikovat i na menší opravy a obecně na jakékoliv zásahy do historického stavebního díla.

Volárna (okres Kolín), Bačovský rybník, zarůstající odvodňovací kanál s dozrívajícím ovocným stromořadím. Bačovský rybník, pocházející z doby koncem středověku, zanikal postupně ve druhé polovině 18. století. Plocha byla při vysušování odvodňována pravoúhlou sítí kanálů, které byly od 19. století lemovány ovocným stromořadím. Ovocná stromořadí se kontinuálně zachovala až do 50. let minulého století, potom začala pustnout a dnes tu můžeme vidět jen nepatrné zbytky. Na snímku patrně nejlépe zachovaný úsek dává tušit, jak asi musela být působivá kdysi celistvá sestava ovocných stromořadí v plnosti květu (foto V. Láška).

Zařazení v oddělení garantů přinesla možnost spolupracovat na řadě praktických úkolů, nejvýznamnějším pak byla účast v pracovním týmu pro přípravu Programu záchrany architektonického dědictví na rok 2019 na Ministerstvu kultury při hodnocení nových akcí.

Příležitostně je prováděna dokumentace památek, a to jednak aktuálního stavu, jednak objektů neprohlášených, které mají památkovou hodnotu. Všechny výsledky jsou předávány odboru EDIS.

Ing. arch. Vojtěch Láška

**PROGRAM ZÁCHRANY ARCHITEKTONICKÉHO DĚDICTVÍ
ALOKACE DOTACÍ V ROCE 2018**

obec	památká	akce	dotace v tis. Kč
Bečváry	zámek čp. 1	restaurování dřevěného obložení, mramoru v kachlových nikách a obnova špalet	700
Březno	kostel sv. Václava	obnova fasády, dokončení opravy střech a odvodnění	1 500
Březno	zámek čp. 51	obnova barokního oplocení zámku	1 400
Byšice	zámek	statické zajištění, odstranění havarijního stavu, oprava nosných zdí, sanace podkroví, odvodnění	700
Český Šternberk	hrad	obnova fasády severní strany včetně výplně otvorů	1 000
Drahobudice	kostel Nejsvětější Trojice	restaurování nástěnných maleb, obnova výmalby lodi, restaurování dveří a oltářů s kazatelnou	1 500
Chlumín	kostel sv. Maří Magdalény	oprava krovu věže a zvonové stolice, výměna střešního pláště věže	700
Chvatěruby	zámek	statické zajištění a konzervace torz zdí nedostavěného paláce, zastřešení části zámku	700
Jenštejn	zřícenina hradu	sanace koruny věže, lokální opravy zdiva, přezdění emplektonu	700
Kláster Hradiště nad Jizerou	kostel Narození Panny Marie	dokončení obnovy fasády lodi a sakristie	800
Kněžmost	kostel sv. Františka Serafinského	rekonstrukce krovu a krytiny a obvodového pláště	1 500
Kolín	měšťanský dům čp. 7	statické zajištění, obnova fasád a vnitřních omítek	700
Košátky	hospodářský dvůr v areálu tvrze	obnova renesanční omítky na sýpce, dokončení oprav krovu	1 500
Kostelní Hlavno	kostel sv. Petra v okovech	statické zajištění a oprava střechy	700
Kouřim	kostel sv. Štěpána	obnova kamenných fasád včetně vitráží a výplní	700
Kutná Hora	klášter řádu sv. Voršily	pokračování opravy krovu a střechy, oprava nadstřešních fasád	1 500
Kutná Hora	kostel Matky Boží Na Náměti	obnova fasády, výměna krytiny nad schodištěm na kůr, nové venkovních schodiště	1 300
Liběchov	zámek	obnova střechy na severovýchodní straně areálu	700
Litol	víla cukrovaru čp. 147	obnova oken a pláště	800
Loukov	kostel Nejsvětější Trojice	oprava střechy a obvodového pláště	700
Mělník	kostel sv. Patra a Pavla	obnova interiéru severní boční lodi, restaurování oken	800
Mnichovice	kostel Narození Panny Marie	oprava fasády restaurování vitráží, mariánského znaku a slunečních hodin, odvlhčení, oprava ohradní zdi	1 500
Nové Dvory	kostel sv. Anny v areálu	obnova kordonové římsy, restaurování štukové a freskové výzdoby, oprava omítek lodi dominikánského kláštera	1 400
Obořiště	kostel sv. Josefa v areálu kláštera	zajištění stropních maleb a obnova omítek kleneb	700
Odolena Voda	kostel sv. Klimenta	pokračování obnovy pláště	700
Plaňany	kostel Zvěstování Panny Marie	statické zajištění věže a kleneb, obnova fasád	900
Průhonice	park a zámek	pokračování obnovy kamenné ohradní zdi	1 300
Rejšice	kostel sv. Jana Nepomuckého	pokračování opravy střechy	700
Rostoklaty	kostel sv. Martina	restaurování v interiéru	700
Sadská	kostel sv. Apolináře	obnova vnějšího pláště	700
Skrýšov	zámek čp. 1	obnova dřevěných stropů, statické zajištění nosných konstrukcí, oprava omítek	800
Solopysky	kostel sv. Bartoloměje	obnova střechy věže a fasád	700
Stará Boleslav	kostel sv. Václava a sv. Klimenta	stavební obnova	1 100
Stará Lysá	zámek Bon Repos	restaurování freskové výmalby, výměna střešní krytiny a rekonstrukce sklepů	1 500
Svatý Jan pod Skalou	klášter čp. 1	oprava střechy jižní části křídla	700
Třebešice	zámek	obnova omítek, doplnění dveří, zhotovení podlah v 1. NP a obnova maleb ve velkém sále	700
Tursko	bývalá křižovnická rezidence – budova hostince čp. 9	obnova podlah, stropů a vnitřních omítek 1. patra	700
Velvary	kostel sv. Jiří	obnova vitrážových oken	700
Vitice	kostel sv. Šimona a Judy	oprava střechy kostela, opravy zvonice	700
Votice	františkánský klášter s kostelem	obnova fasád západního křídla, obnova interiéru 2. NP západního křídla sv. Františka Serafinského	900
Všesulov	kostel sv. Martina	obnova ohradní zdi	700
Záboří nad Labem	kostel sv. Prokopa	statické zajištění jižního průčelí přístavby předsíně, restaurování okenních oblouků, hlavic sloupů a zdiva	900
Zásmuky	františkánský klášter čp. 26	obnova interiéru konventu	1 500

Zvěstov	zámek	vyklizení suti, vyzdívání obvodového zdiva, sanace kleneb, dočasné zastřešení	700
Žehuň	kostel sv. Gotharda	oprava střechy a krovu lodi a presbyteria, oprava stropu	700
celkem			42 200

**PROGRAM RESTAUROVÁNÍ MOVITÝCH KULTURNÍCH PAMÁTEK
ALOKACE PŘÍSPĚVKŮ V ROCE 2018**

obec	okres	objekt	název památky	schválená dotace v tis. Kč
Bedřichovice	Benešov	kostel sv. Vavřince	hlavní oltář, boční oltář sv. Vavřince, kazatelna	300
Bělá pod Bezdězem	Mladá Boleslav	kostel Povýšení sv. Kříže	socha sv. Jana Nepomuckého	135
Černošice	Praha-západ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	boční oltář sv. Kříže	60
Červený Újezd	Praha-západ	klášter sv. Františka	socha Panny Marie Loretánské	45
Český Šternberk	Benešov	zámek Český Šternberk	soubor koberců	300
Hředle	Rakovník	kostel Všech Svatých	hlavní oltář, boční oltáře, kazatelna	90
Lubná u Rakovníka	Rakovník	kostel sv. Jiří	hlavní oltář	200
Mělník – Pšovka	Mělník	kostel sv. Vavřince	boční oltář sv. Josefa	80
Nové Strašecí	Rakovník	kostel Narození Panny Marie	hlavní oltář	120
Příčovy	Příbram	zámek, kaple	hlavní oltář, kazatelna	200
Ratměřice	Benešov	kostel sv. Havla	varhany	350
Sázava	Benešov	kostel sv. Prokopa	dvě zpodobnice	140
Skryje	Rakovník	kostel sv. Michaela Archanděla	obraz z hlavního oltáře	75
Slaný	Kladno	kostel sv. Gotharda	boční oltář Panny Marie	300
Svatý Jan	Příbram	kostel sv. Jana Nepomuckého	hlavní oltář	270
celkem				2 665

**PROGRAM PÉČE O VESNICKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE A ZÓNY A KRAJINNÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY
ALOKACE PŘÍSPĚVKŮ V ROCE 2018**

okres	VPR,VPZ, KPZ	čp.	název památky	příspěvek v tis. Kč
Kladno	VPR Třebíz	10	stodola	160
Mělník	VPR Dobřeň	4	špýchar	200
Mělník	VPR Dobřeň	25	dům	200
Mělník	VPZ Jestřebice	4	dům usedlosti	315
Mělník	VPZ Jestřebice	38	hospodářský objekt	650
Mělník	VPZ Jestřebice	72	dům	290
Mělník	VPR Lobeč	34	areál pivovaru	400
Mělník	VPR Nosálov	25	dům	200
Mělník	VPR Nosálov	34	dům	300
Mělník	VPZ Vidím		kostel sv. Martina	500
Mladá Boleslav	VPR Víška	6	dům usedlosti	370
Mladá Boleslav	VPZ Střehom	11	usedlost	270
Mladá Boleslav	VPZ Kluky	30	stodola	300
Mladá Boleslav	VPZ Skalsko	26	dům	500
Mladá Boleslav	VPZ Skalsko		kříž u čp. 36	80
Mladá Boleslav	VPZ Skalsko	1	zámek	180
Mladá Boleslav	VPR Mužský	17	dům	320
Mladá Boleslav	VPZ Loukov	1	brána	120
Nymburk	VPR Bošín		kostel Nanebevzetí Panny Marie	500
Nymburk	VPR Bošín		evangelický kostel	500
celkem				6 355

**PROGRAM REGENERACE MĚSTSKÝCH PAMÁTKOVÝCH REZERVACÍ A ZÓN
ALOKACE DOTACÍ V ROCE 2018**

MPR/MPZ	památk	akce	dotace v tis. Kč
Bělá pod Bezdězem	kostel Povýšení sv. Kříže	restaurování sakristie	200
Bělá pod Bezdězem	radnice čp. 90	obnova střechy	200
Benátky nad Jizerou	zámek čp. 49	obnova parketové podlahy ve 2. podlaží	60
Benátky nad Jizerou	dům U Ryby čp. 59	obnova dvorní fasády	140
Beroun	Plzeňská brána	obnova omítek, štukových prvků a profilací	170
Brandýs nad Labem	děkanství čp. 24	obnova střechy	85
Brandýs nad Labem	dům čp. 38	obnova havarijního stavu štítů, omítek a komínů	85
Březnice	zámecký pivovar čp. 30 a 31	IV. etapa obnovy krovu a střechy	136
Březnice	zámecký pivovar čp. 30 a 31	V. etapa obnovy krovu a střechy	305
Březnice	Lokšanský palác čp. 650	repase 58 oken a 4 dveří	64
Čáslav	knihovna čp. 197	I. etapa obnovy oken	760
Český Brod	kostel sv. Gotharda	restaurování figurálních vitráží	130
Český Brod	kostel Nejsvětější Trojice	restaurování defektů na fasádě a venkovní kazatelně	65
Český Brod	Podlipanské muzeum čp. 761	obnova a repase 7 oken	85
Český Brod	sokolovna čp. 314	obnova omítek včetně nátěru	421
Český Brod	radnice čp. 1	I. etapa stavebních prací	874
Kolín	zámek čp. 545	II. etapa obnovy fasády Z křídla	940
Kostelec nad Černými lesy	kostel Svatých Andělů Strážných	IV. etapa restaurování hlavního oltáře	400
Kouřim	kostel Nejsvětější Trojice	odstranění vlhkosti, obnova fasády a vnitřních omítek	200
Kutná Hora	Morový sloup na p.č. 3757/1	III. etapa restaurování	490
Kutná Hora	areál kostela sv. Barbory	obnovy opěrné zdi – západní část	700
Kutná Hora	areál Jezuitské koleje	II. etapa restaurování parapetní zdi se sochařskou výzdobou	270
Kutná Hora	dům čp. 144	obnova krovu, stropu a střech. pláště	100
Kutná Hora	dům čp. 165	obnova krovu a střešního pláště	115
Kutná Hora	Kamenný dům čp. 183	restaurování uličního průčelí	600
Lysá nad Labem	fara čp. 7	repase a výměna oken ve 2. NP	264
Lysá nad Labem	zámek čp. 1	repase 20 oken	380
Lysá nad Labem	zámek čp. 1	IV. etapa opravy ohradní zdi	1131
Lysá nad Labem	zámek čp. 1	oprava 2 laviček v parku na p. č. 6/9	25
Malešov	kostel sv. Václava	II. etapa restaurování hlavního oltáře	535
Mělník	evangelický kostel čp. 548	II. etapa obnovy střechy	1575
Mělník	kostel sv. Martina	II. etapa obnovy fasády	740
Mělník	sokolovna čp. 22	obnova vstupních dveří a podesty	63
Mnichovo Hradiště	stodola v areálu děkanství čp. 232	obnova roubení, podezdívek a podlahy	625
Nové Dvory	zámek čp. 1	obnova fasády, oken a mříží severovýchodního křídla	400
Nový Knín	kostel sv. Mikuláše	restaurování kazatelny	200
Nymburk	areál starého děkanství čp. 29	restaurování sousoší Panny Marie a 2 náhrobků	190
Poděbrady	kostel Povýšení sv. Kříže	restaurování vitrážových oken č. 11, 12 a 16 a obnova ostění	180
Rakovník	radnice čp. 28	obnova krovu a střechy	463
Rakovník	dům čp. 30	obnova dlažby v průjezdu	80
Rakovník	Muzeum TGM čp. 1	výměna 6 oken	97
Rožmitál pod Třemšínem	kostel sv. Jana Nepomuckého	obnova fasády severozápadní věžičky a středního rizalitu	200
Sedlec – Prčice	dům čp. 69	oprava uliční fasády	200
Sedlec – Prčice	areál usedlosti čp. 6	obnova bývalé sýpky	95
Slaný	Okresní dům čp. 644	II. a III. etapa restaurování stropu zasedacího sálu a kanceláře hejtmana	200
Smečno	děkanství čp. 115	III. a IV. etapa obnovy fasády	840
Týnec nad Labem	dům čp. 2	obnova dvorní fasády	65
Týnec nad Labem	dům s lékárnou čp. 74	restaurování vstupních dveří a obnova dvorní fasády	100
Velvary	branka u čp. 51	obnova	323
celkem			16 566

HAVARIJNÍ PROGRAM
ALOKACE DOTACÍ V ROCE 2018

obec	katastrální území	okres	název památky	navržená dotace v tis. Kč	přidělená dotace MK ČR v tis. Kč
Bakov nad Jizerou	Zvířetice	Mladá Boleslav	hrad – zřícenina	250	250
	Beroun	Beroun	kostel Zvěstování Panny Marie	300	600
Bořanovice	Bořanovice	Praha-východ	zámek	200	197
Březno	Březno	Mladá Boleslav	socha sv. Floriána	170	170
Bukovno	Bukovno	Mladá Boleslav	kostel sv. Jana Nepomuckého	200	200
Červené Pečky	Červené Pečky	Kolín	zámek	150	150
Čistá	Čistá u Rakovníka	Rakovník	kaple sv. Anny	170	170
Dymokury	Dymokury	Nymburk	kostel Zvěstování Panny Marie	250	250
			toleranční modlitebna ČCE	220	220
Hořátek	Hořátek	Nymburk			
Hvoždany	Hvoždany	Příbram	tvrz – špejchar	300	600
Jevany	Aldašín	Praha-východ	kostel sv. Jiří	125	125
Kamberk	Kamberk	Benešov	kostel sv. Martina	200	480
Klučov	Skramníky	Kolín	fara	350	350
Kmetiněves	Kmetiněves	Kladno	opěrná ohradní zeď v areálu kostela sv. Václava	200	200
			restaurování vitráží kostela sv. Martina	113	113
Kostelec u Křížků	Kostelec u Křížků	Praha-východ			
Kostomlaty nad Labem	Kostomlaty nad Labem	Nymburk	zvonice v areálu kostela sv. Bartoloměje	300	300
			zámek	170	170
Králův Dvůr	Králův Dvůr	Beroun			
Libčevs	Sinutec	Louny	kaple sv. Víta	120	480
Mělnické Vtelno	Mělnické Vtelno	Mělník	kostel sv. Michaela	200	170
			Archanděla		
Milovice	Benátecká Vrutice	Nymburk	brána usedlosti čp. 22	225	200
Mnichovo Hradiště	Sychrov nad Jizerou	Mladá Boleslav	hospodářský dvůr – kolna	200	200
Mnichovo Hradiště	Lhotice u Bosně	Mladá Boleslav	zemědělský dvůr	400	400
Mutějovice	Mutějovice	Rakovník	kostel sv. Prokopa	240	240
Neveklov	Neveklov	Benešov	kostel sv. Havla	200	200
Nová Ves	Vepřek	Mělník	mlýnice	170	170
Obořiště	Obořiště	Příbram	socha sv. Jana Nepomuckého	77	77
Poděbrady	Poděbrady	Nymburk	altán Gloriet	200	200
Podolanka	Podolanka	Praha-východ	brána a branka č. p.11	400	400
Potěhy	Potěhy	Kutná Hora	kaple Panny Marie v areálu kostela sv. Gotharda	300	300
			kostel sv. Jana Křtitele	80	rezerva
Pravonín	Pravonín	Benešov			
Psáře	Psáře	Benešov	zvonice u kostela Nejsvětější Trojice	300	300
			kostel sv. Jakuba Většího	250	250
Ratenice	Ratenice	Kolín			
Rožmitál pod Třemšínem	Starý Rožmitál	Příbram	roubená chalupa čp. 59	250	250
Řitonic	Řitonic	Mladá Boleslav	kostel sv. Štěpána	300	300
Starosedlský Hrádek	Starosedlský Hrádek	Příbram	vodní mlýn tzv. Panský	170	rezerva
Suchdol	Suchdol u Kutné Hory	Kutná Hora	letohrádek Belveder s kaplí sv. Jana Křtitele	250	250
			kostel sv. Lukáše	320	320
Svárov	Svárov u Unhoště	Kladno			
Svojsice	Svojsice u Kouřimi	Kolín	fara	350	350
Tuchoměřice	Tuchoměřice	Praha-západ	kostel sv. Víta	0	
Vlašim	Vlašim	Benešov	kostel sv. Jiljí	300	300
Všebořice	Všebořice	Benešov	kostel sv. Jiljí	200	200
Žáky	Žáky	Kutná Hora	zámek	250	250
celkem					10 602

**PROGRAM OBNOVY KULTURNÍCH PAMÁTEK PROSTŘEDNICTVÍM OBCÍ
S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ – ALOKACE DOTACÍ V ROCE 2018**

obec	památky	akce	dotace v tis. Kč
Bahno	venkovská usedlost čp. 16	obnova střechy stodoly	713
Bílé Podolí	venkovský dům čp. 123	oprava a výměna oken	90
Brandýs nad Labem	židovský hřbitov	V. etapa restaurování náhrobků	50
Bratčice	vodní mlýn čp. 34	obnova objektu nad turbínou	100
Březnice	židovský hřbitov	restaurování náhrobků	326
Cítov	fara čp. 2	obnova fasády, výměna oken	200
Červené Pečky	kostel Narození Panny Marie	obnova vnějšího pláště	300
Červený Újezd	vila čp. 32	restaurování reliéfu „Jak ten čas ubíhá“ od Františka Bílka na fasádě	82
Čestín	fara čp. 1	obnova fasády a oken	139
Dobříš	židovský hřbitov	restaurování náhrobků	177
Dobříš	areál kostela Povýšení sv. Kříže	restaurování sochy sv. Judy Tadeáše	177
Dolínek	pomník Vítězslava Háška	restaurování – II. etapa	78
Dolní Bousov	sloup Panny Marie s Jezulátkem	restaurování	162
Dolní Slivno	kostel sv. Františka Serafinského	obnova fasády	150
Družec	kostel Nanebevzetí Panny Marie	obnova střech. pláště věže – II. etapa	278
Dřevčice	venkovská usedlost čp. 28	celkové zabezpečení a obnova fasády brány	150
Dubeneč	zámek čp. 1	statické zajištění – stropy a střecha – II. etapa	114
Filipov	areál zámku čp. 1	obnova střechy u domu čp. 14	160
Horní Slivno	kostel sv. Martina	obnova okenic	50
Hořovice – Velká Víska	kostel sv. Jiljí	obnova obvodového pláště – severní strana	200
Hradsko	areál kostela sv. Jiří	obnova ohradní zdi	250
Chorušice	venkovská usedlost čp. 4	obnova špýcharu	200
Chotouň	sýpka u čp. 8	obnova střechy a fasád	160
Jeneč	poštovní stanice čp. 21	obnova fasád domu a brány	150
Jetřichovice	kaple sv. Jana Nepomuckého	celková obnova – I. etapa	200
Keblov	kostel Nanebevzetí Panny Marie	oprava střechy nad presbytářem	162
Kněžves	fara čp. 26	stabilizace a obnova krovu	125
Koleč	kostel Nejsvětější Trojice v areálu zámku čp. 1	obnova střechy a stropu	278
Kolín	starý židovský hřbitov	restaurování náhrobků – IX. etapa	70
Kolín	městský dům tzv. Stará pošta čp. 656	obnova zábradlí, 4 oken a 1 dveří	150
Konojedy	kostel sv. Václava	oprava ohradní a opěrné zdi – III. etapa	283
Kostelík	kaple sv. Máří Magdalény	výměna střech. krytiny	107
Kováň	kostel sv. Františka Serafinského	obnova střechy – II. etapa	200
Krakov	hospoda čp. 41	výměna střech. krytiny na stodole	240
Kralupy nad Vltavou	kostel Nanebevzetí Panny Marie a sv. Václava	restaurování soklové části a přístupového schodiště do věže	155
Krchleby	socha sv. Františka na p. č. 262	restaurování	60
Kutná Hora	kostel Nejsvětější Trojice	obnova věže	250
Kutná Hora – Kaňk	radnice čp. 1	I. etapa obnovy fasád	400
Ledce	dům čp. 58 v areálu lázní	III. etapa obnovy fasády – jižní strana	150
Liběchov	fara čp. 95	V. etapa obnovy střechy a osazení barokních dveří	100
Líbeznice	kostel sv. Martina z Tours	restaurování vstupních dveří	134
Lobkovice	kostel Nanebevzetí Panny Marie	IV. etapa opravy ohradní zdi	191
Lochovice	socha sv. Jana Nepomuckého	restaurování	95
Loukov	lovecký zámeček Bažantnice čp. 37	stabilizace, oprava a obnova zdiva	444
Lukov	kostel sv. Jiří	obnova střech. pláště	120
Malešov	socha sv. Barbory	restaurování	90
Mcely	kostel sv. Václava	obnova nátěru střechy	308
Měchnov	židovský hřbitov	restaurování náhrobků	90
Městec Králové	kostel sv. Markéty	obnova krovu v severní části nad lodí	390
Načeradec	venkovská usedlost čp. 5	obnova střechy a fasády hospodářského stavení	100
Neustupov	fara čp. 4	obnova střechy – II. etapa	400
Nížbor	zámek	obnova střechy, krovů a stropů jihozápadního křídla předzámčí	319
Nový Jáchymov	lesní hřbitov	restaurování náhrobků	383
Nový Jáchymov	lesní hřbitov	restaurování centrálního kříže s Kristem	104
Obděnice	kostel Nanebevzetí Panny Marie	obnova stropu a krovu nad lodí	312
Odolena Voda	tvrz čp. 1	obnova vnější štukové výzdoby balustrády západního a severního křídla	175

Olbramovice	kostel Všech Svatých	obnova spodní části vnitřních omítek	88
Olešná u Rakovníka	lihovar v areálu zámku čp. 1	obnova omítek západní části	144
Ostrá	sýpka na p.č. 338/1	obnova střešního pláště	187
Otruby	kostel sv. Jakuba Většího	IV. etapa opravy střechy a stropu	460
Poříčí nad Sázavou	kostel sv. Havla	obnova střechy a krovu – 2. etapa	240
Praskolesy	areál kostela sv. Mikuláše	statické zajištění krytého schodiště	171
Přistoupim	židovský hřbitov	restaurování náhrobků	70
Pšovlky	tvrziště u čp. 20	statické zajištění bývalé lednice	80
Pyšely	fara čp. 76	obnova střechy – 2. etapa	371
Rakovník	židovský hřbitov	záchranné práce na náhrobcích	202
Rakovník	sloup se sochou Panny Marie	restaurování	70
Ratboř	sýpka u zámku čp. 1	obnova fasády	302
Rejšice	hřbitovní kaple sv. Jiljí	obnova fasády včetně nátěru	250
Rožďalovice	socha sv. Václava	restaurování	185
Růžkovy Lhotice	zámek čp. 1	obnova severní a jižní fasády a 2 vstupních bran	120
Řehnice	venkovská usedlost čp. 18	obnova historických podlah, fasády a pavlače	400
Řepín	kostel Panny Marie Vítězné	VII. etapa obnovy fasády	200
Řevnice	márnice v areálu kostela sv. Mořice	obnova střešního a obvodového pláště	200
Sazená	zámek čp. 1	výměna vstupních dveří	53
Semčice	kostel sv. Prokopa	obnova střechy – V. etapa	80
Semčice	kostel sv. Prokopa	pokračování obnovy střechy sakristie	103
Skůry	zvonice v areálu hřbitova	obnova krovu a výměna šindele – II. etapa	170
Slatina u Velvar	kostel sv. Vojtěcha	obnova části střechy, krovu a stropu	278
Soutice	zámek čp. 1	obnova střechy	300
Srbeč	zámek čp. 39	V. etapa obnovy střechy	240
Starkoč	kostel Nanebevzetí Panny Marie	obnova 3 dveří	110
Stránka	zámek čp. 1	výměna oken	200
Svárov	areál venkovské usedlosti čp. 7	obnova brány a části ohradní zdi	70
Štěchovice	kostel sv. Jana Nepomuckého	restaurování 6 malovaných a ornamentálních vitráží	200
Tehov	kostel sv. Jana Křtitele	obnova střechy sakristie	125
Tuchoměřice	kostel sv. Víta v areálu jezuitské rezidence čp. 1	II. etapa obnovy střeš. pláště	286
Tuchoměřice	jezuitské rezidence čp. 1	obnova východní fasády severního křídla	120
Tuklaty	fara čp. 19	oprava komínů	137
Uhřice	tvrz čp. 13	static. zajištění – II. etapa	250
Velim	evangelický kostel	obnova jižní fasády	200
Vysoká	zemědělský dvůr čp. 6	obnova dvorních fasád	179
Vysoká u Suchdola	kostel Navštívení Panny Marie	restaurování varhan	400
Vysoká u Příbramě	Vila Rusalka čp. 16	oprava ohradní zdi – III. etapa	396
Vyšehořovice	zřícenina tvrze	dostavba zříceného nároží	202
Zamachy	venkovská usedlost čp. 19	repase oken, montáž vrat, oprava brány, fasáda	100
Zeměchy	kamenný kříž	restaurování	108
Zbyslav	venkovský dům čp. 56	obnova vrat, vrátek, vchodových dveří a repase oken	61
Zbyslav	venkovský dům čp. 57	obnova maštale a klenby chléva	90
Žabovřesky	usedlost č.e. 9	obnova střechy, fasády a věžičky	300
Žďár	kaple sv. Marka/sv. Martina	obnova věžičky	200
celkem			19 739

**PŘEHLED DOTACÍ PŘIDĚLENÝCH MINISTERSTVEM KULTURY ČR
ALOKACE PŘÍSPĚVKŮ V ROCE 2018**

název dotace	dotace v tis. Kč
Havarijní program	10 602
Program záchrany architektonického dědictví	42 200
Program regenerace městských památkových rezervací a zón	16 566
Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny	6 355
Program restaurování	2 655
Program podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností	19 739
celkem	98 117

ODDĚLENÍ ARCHEOLOGIE

Archeologické oddělení NPÚ ÚOPSC je personálně zastoupeno dvěma archeology na plný úvazek a jedním na úvazek poloviční. Důležitou součástí týmu je i administrativní pracovnice, která má na starosti většinu agendy spojené s odbornými vyjádřeními.

Príznačnou činností každého archeologického oddělení jsou terénní (záchranné) archeologické výzkumy. Středočeské pracoviště je již dlouhou dobu specializované na akce, které jsou spojeny se stavební činností na objektech ve správě NPÚ (hrady, zámky) nebo na dalších kulturních památkách (sakrální architektura atd.). Nejinak tomu bylo i v roce 2018, viz přehled výzkumů níže. Průběžně také pokračuje neustálá revize tzv. archeologických památek, jako jsou hradiště, tvrziště, zaniklé středověké vesnice a podobně přímo v terénu. Zde je neocenitelnou pomůckou laserové skenování země (tzv. lidar), které umožňuje nejen přesnou lokalizaci památky na velkých lesních parcelách, ale mnohdy i přesné zaměření jejich jednotlivých komponent (např. valy, příkopy).

Přehled výzkumů archeologického oddělení provedených v roce 2018

Březnice (okres Příbram) – zámek: Dokumentace v přízemí jihovýchodního křídla zámku se týkala historických podlah, odkrytých ve spojitosti s pokládáním nových potrubí a adaptací podlah.

Dobříš (okres Příbram) – zámecký park: Předmětem archeologického výzkumu v roce 2018 (který plynule pokračuje

do roku 2019) byly výkopy pro kanalizační potrubí jižně od zámecké budovy. V nich byl zachycen průběh zrušené tarasní zdi, dokládající, že park byl v této části původně o něco užší.

Dušníky (okres Praha-západ) – kostel sv. Jiří: Provedena byla dokumentace terénních úprav v bezprostředním okolí kostela stojícího na výrazném, patrně uměle navrženém návrší. Archeologické situace nebyly zjištěny.

Karlštejn (okres Beroun) – hrad: Předstihový záchranný archeologický výzkum v prostoru jižního parkánu hradu (v místě plánovaných veřejných záchodů) se soustředil na dokumentaci pozůstatků novověké zástavby (mimo jiné torzo točitého schodiště s navazujícím přímým ramenem sestupu do sklepa), zrušených v průběhu puristických úprav hradu, vedených Josefem Mockerem. Výzkum plynule navazoval na akci z roku 2017.

Kolín – kostel sv. Víta: V městské čtvrti Zálabí byla provedena dokumentace zjišťovacího výkopu, položeného v prostoru zrušeného kostelního hřbitova v místě, kde v roce 2019 bude probíhat výstavba charitního domu.

Křivoklát (okres Rakovník) – hrad: Dokumentace výkopu v prostoru dolního nádvoří, v místech odstraněného pařezu. Archeologické situace dotčeny nebyly.

Lázně Toušeň (okres Praha-východ) – východní okraj intravilánu obce: V prostoru zapsané památky pravěkého hradiště byla provedena dokumentace drobných terénních zásahů spojených s úpravami zahrady. Archeologické situace nebyly zachyceny.

Karlštejn (okres Beroun), jižní parkán, torzo jednoramenného schodiště. Pod omítkou zdi v levé části fotografie je skryt vnější líc původní středověké hradby, schodiště je pravděpodobně novověkého stáří. Větší část původního objektu zanikla za puristických úprav hradu, ale ani poválečná éra se nechovala k této památce zrovna „v rukavičkách“ – viz trubka obalená skelnou vatou (foto Z. Neustupný).

Líšno (okres Benešov) – zámek: Archeologický výzkum probíhal v těsné součinnosti s operativním stavebněhistorickým průzkumem. Dokumentovány byly výkopy vně i uvnitř budovy zámku, v jádru gotického hradu. Nejzajímavější situace byly zachyceny v blízkosti tzv. domku správce, v rýze pro kanalizační potrubí tu byly objeveny zbytky hradebních zdí a pozůstatky mostu vedoucího přes hradní příkop. V těsném jihovýchodním sousedství hlavní zámecké budovy byly odkryty pozůstatky zrušené (středověké, či raně novověké) zástavby na ploše parkánu.

Točnick (okres Beroun) – hrad: Relativně rozsáhlý archeologický výzkum na ploše terasy u tzv. královského paláce odhalil zbytky zděných konstrukcí zaniklého schodištního rizalitu paláce a historické úrovně dlažeb terasy. Z hlediska poznání stavebního vývoje hradu byla akce důležitá mimo jiné z toho důvodu, že se podařilo dokumentovat průběh skalního podloží, na kterém je založeno zdivo paláce.

Sázava (okres Benešov) – klášter: Archeologický výzkum byl realizován jako ryze záchranná akce v předstihu před započtím plánovaných stavebních prací v interiéru někdejší prelatury (čp. 78). Jeho rozsah a strategie plně vycházely z projektu stavebního záměru. Archeologická akce představuje zahajovací etapu celkově dosti rozsáhlého výzkumu, který by měl pokračovat v roce 2019, a to v bezprostřední návaznosti na realizaci vlastních stavebních prací. K předstihovému výzkumu byla zvolena jedna místnost prelatury, přičemž její výběr byl motivován předpokladem, že do daného prostoru mohou zasahovat závažné středověké situace, které byly ve druhé polovině 20. století předmětem archeologického výzkumu v přílehlé části nádvoří. Tehdy tu byly odkryty zbytky zaniklého

kostela románského stáří. Vůbec nejstarší stratigrafickou jednotku, zachycenou v roce 2018, představuje kamenný úsek obvodové zdi prelatury v úrovni pod poslední podlahou. Nejspíš se jedná o středověké zdivo, nicméně výzkum nepřinesl žádné přímé opory k jejímu datování. Dále byly zachyceny zbytky zrušených příčných zdí a valounová dlažba, obojí související s barokní dispozicí budovy.

Nový Knín, místní část Starý Knín (okres Příbram) – kostel sv. Františka Serafínského: V interiéru i exteriéru kostela bylo položeno několik zjišťovacích sond pro potřeby plánovaného stavebního záměru odvlhčení obvodového zdiva. Z archeologického hlediska se jeví jako nejzajímavější situace v sondě při jižní interiérové stěně lodi. Zde byla těsně pod současnou podlahou zachycena koruna zdiva, které by mohlo být pozůstatkem ubouraného západního průčelí gotického kostela. Je totiž velice pravděpodobné, že původní středověký kostel byl od západu podstatně kratší než dnešní.

Veltrusy (okres Mělník) – zámecký park: Ve veltruském zámeckém parku byly v rámci obnovy záskoků daňčí obory dokumentovány jejich zděné konstrukce a přílehlý terén. Záskoky v oboře veltruského zámku jsou konstruovány jako dvakrát zalomené tarasní zdi – v principu fungující jako eskarpa příkopu – jejichž koruna odpovídá okolnímu povrchu terénu a pata leží v umělé zahloubenině. Protilehlou stranu příkopu tvoří zemní svah patřičného sklonu. Svahování terénu kopíruje i základová spára kratších bočních úseků tarasní zdi, které se na delší prostřední úsek napojují pod tupým úhlem.

*Mgr. Zdeněk Neustupný, vedoucí oddělení
Mgr. Jan Kypka, PhD., Mgr. Filip Laval, PhD.*

Institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO) v roce 2018

Výzkum nemovitých památek v ČR. Aplikace nových metodik průzkumu a dokumentace – ohrožené druhy památek a jejich vybrané exempláře

Garant: PhDr. Vladislav Razím

Hlavním smyslem plnění úkolu bylo v posledním roce prověřování platnosti a maximální zavedení do praxe čtyř metodik NPÚ, zároveň realizace co největšího počtu metodicky instruktivních průzkumných a dokumentačních prací, zejména záchranného charakteru. Z hlavních témat, která se objevují v nálezových zprávách, lze uvést zejména: Inventarizace dveřních a okenních výplní, lidová architektura, torzálně dochované stavby, průzkum fasád, měšťanské domy, plošný průzkum venkovských sídel, historické krovy atp. Preferovány byly silně ohrožené, případně již zanikající stavby, velké procento NZ se však vztahuje také k průzkumu a dokumentaci (dále OPD) v průběhu probíhajících oprav. Kromě vyhotovení množství nálezových zpráv a řady publikačních výstupů je důležité, že výsledky nejsou jen archivním materiálem, ale operativně slouží praxi (např. výroba tesařských a truhlářských prvků podle podrobně zdokumentovaných originálů, projekční činnost atp.), lze tedy hovořit zároveň o aplikovaném výzkumu. Získané poznatky přinášejí zásadní informace do řady dílčích oblastí výzkumu a záchrany kulturního dědictví (např. kultura bydlení, nejrůznější poznatky z archivního průzkumu, způsoby opracování materiálů, barevnost nemovitých a movitých

památek atp.). Významné jsou poznatky z dendrochronologických analýz, jichž bylo provedeno značné množství. Dále je možno připomenout rozvíjení měřických metod – byla vybrána řada nejrůznějších druhů staveb a artefaktů, jejichž dokumentace má velký obecně-metodický význam. Opakovaně je také třeba zdůraznit, že do tvorby OPD se zapojují rovněž odborníci z řad památkových garantů, kteří si tak udržují a rozvíjejí dovednosti získané během studia nebo předešlé praxe, značný je také přínos motivační. V průběhu plnění úkolu se také zapracoval značný počet začínajících odborných pracovníků, kteří by jinak podobnou možnost neměli. Je třeba zdůraznit, že před časem vypracovaná metodika OPD, na niž navázaly nyní prověřované čtyři další metodiky, se ukázala jako správný směr, který je třeba (z řady důvodů) sledovat a rozvíjet i v budoucnu.

Pracovníci ze středočeského NPÚ ÚOP [PhDr. Vladislav Razím (VR), Mgr. Jan Kypta, Ph.D. (JK), Ing. arch. Jan Veselý (JaVe)] prováděli v rámci daného úkolu metodické průzkumné a dokumentační práce především těchto památek:

Český Šternberk (okres Benešov) – hrad čp. 1: Postupně probíhající obnova fasád všech objektů hradu je dlouhodobě provázena hloubkovým operativním průzkumem a dokumentací. V tomto roce byla dokumentována složitá severní fasáda hradního jádra. V návaznosti na nálezy na fasádě západní se i zde podařilo identifikovat řadu stavebních fází, starší podobu otvorů a na východní rovné části fasády též zbytky renesanční sgrafitové omítky. Podrobně dokumentovány byly též

Kuníček (okres Příbram), usedlost čp. 4. Tradiční obytné domy zemědělských usedlostí jsou dnes pro své malé rozměry většinou buď demolovány, nebo velmi radikálně přestavovány. Většina hodnotných objektů tohoto druhu nepožívá památkové ochrany a jsou proto prakticky odsouzeny k zániku. Památková péče v podstatě nemá nástroje jak podobné stavby zachránit. Pro následující léta jsme si proto vytyčili za cíl pořádit alespoň základní dokumentaci nejohroženějších venkovských domů jižního Sedlčanska. První vlašťovkou se díky vstřícnosti majitele stala právě malá usedlost v Kuníčku na Petrovicku (foto J. Veselý).

okenní výplně z 18. a z počátku 20. století. Kromě dokumentace byl vypracován též návrh a výrobní výkresy nových okenních výplní pro byt v posledním patře věže, které nahradily nevhodná okna z 90. let 20. století. Výsledky průzkumu byly zpracovány společně s poznatkem z průzkumu západní fasády formou článku v časopise Památky středních Čech. (JaVe, JK)

Kuníček (okres Příbram) – usedlost čp. 4: V souvislosti s dlouhodobým záměrem dokumentace ohrožených dřevěných staveb jižního Sedlčanska byl vytipován chátrající hodnotný dům s roubenou světnicí, jemuž hrozí demolice. S pochopením majitele bylo vypracováno celkové zaměření domu a pozůstatků chlévců a stodoly a jeho celková fotografická dokumentace. (JaVe)

Vilasova Lhota (okres Příbram) – dům čp. 16: V návaznosti na celkový stavebněhistorický průzkum a záchranný archeologický výzkum byl proveden doplňkový operativní průzkum a dokumentace nově odhalených částí topeniště světnice a stropních konstrukcí. Výsledky všech provedených průzkumů byly následně zpracovány formou článku v časopise Památky středních Čech. (JaVe, JK)

Dívčí Kámen (okres Český Krumlov) – hrad: Průzkum a dílčí etapa kompletní měřické dokumentace paláce hradu, srovnávací analýza s velmi podobně pojatým a zhruba stejně starým rožmberským palácem na hradě Helfenburku u Bavorova. (VR)

Vladislav Razím: Řeč středověké fortifikační architektury. Terminologie a její souvislosti, ISBN: 978-80-86516-96-7

Knihla přináší kompletní názvosloví středověké fortifikační architektury v ČR a střední Evropě, s exkurzou do dalších oblastí Evropy. Hlavní část textu představuje výklad o kontextu názvosloví od druhů fortifikačních staveb přes dispoziční souvislosti až po výčet a uplatnění jednotlivých prvků. Tento výklad je doprovázen bohatou obrazovou dokumentací (snímky, historická zobrazení, nákresy) s vysvětlením. Po zhodnocení následuje čtyřjazyčný slovník (čeština, angličtina, němčina, francouzština). V české produkci jde o první dílo tohoto druhu, přispívající také k zasazení daného segmentu českého středověkého stavitelství do evropských souvislostí.

Srov. též publikační činnost s. 140.

PhDr. Vladislav Razím

*Ilustrace z knihy Clauda-Françoise Ménestriera *Traité des tournois ioustes, carroussels et autres spectacles publics* z roku 1669 je jedním z klíčových obrazových pramenů pro využití karuselových saní, neboť z celého rejstříku dvorských festivit a ceremonií raného novověku patří dámský saňový karusel k těm nejspíšeji doloženým jak v písemných, tak obrazových pramenech (reprofoto Š. Kolářová).*

Výzkum, dokumentace a prezentace movitého kulturního dědictví

Garant: PhDr. Alena Černá, NPÚ ÚOP v Plzni

Dílčí úkol: *Výzkum historických dopravních prostředků Spolupřítel v ÚOP středních Čech Šárka Kolářová*

Stěžejní výsledky výzkumu historických saní a saňových postrojů byly v letošním roce představeny prostřednictvím odborného článku s titulem Žerotínské saně a dámský saňový karusel 17.–18. století (viz s. 140). Poprvé byla v české (odborné) literatuře věnována soustředěná pozornost karuselovým neboli závodním saním (německy Carrousselschlitten/Rennschlitten), které jsou fenoménem barokní dvorské a aristokratické kultury. Určeny byly výhradně pro dámy a jejich kavalíry, jež je využívaly pro své osobité sportovní soutěže – saňové karusely. Luxusně řemeslně a umělecky zpracované jednosedadlové saně, které bývaly součástí nákladné saňové ekvipáže, jsou představeny prostřednictvím dvou exemplářů žerotínské provenience. Díky heraldickým prezentacím je dokážeme – v kontextu dochovaných barokních saní zcela výjimečně – spojit s jejich pořizovateli, konkrétně s jednotlivými příslušníky (příslušnicemi) moravského rodu Žerotínů.

Základní prospekce a dokumentace saňových artefaktů, studium dobových tisků a obrazových pramenů, doprovázené rešeršemi zahraniční literatury, se cíleně zaměřily také na skupinu historických saní pocházejících z alpských oblastí (Engadin, Tyrolsko), které lze identifikovat v mobiliárních fondech SZ Hořovice, Opočno a Slatiňany (v rámci restitucí byly vráceny saně na zámky v Chotěboři a Drahenicích). Z důvodů absence literatury byla uskutečněna studijní cesta do Tyrolska, cíleně do Tiroler Volkskunstmusea v Innsbrucku, které uchovává početnou kolekci těchto saní. Sesbírání materiálu budou využity pro publikační účely i nápravu v evidenčních materiálech NPÚ (revize památkových hodnot, datace, provenience, typologie).

Mgr. Šárka Kolářová

Výzkum, dokumentace a prezentace movitého kulturního dědictví

Garant: PhDr. Alena Černá, NPÚ ÚOP v Plzni

Dílčí úkol: *Výzkum a dokumentace zvonařských památek v Čechách*

Spolupřítel v ÚOP středních Čech Petr Vácha

Výstupy úkolu ukončeného v roce 2017 – mapa „Zvonařské památky“ byla schválena Ministerstvem kultury ČR a metodika „Dokumentace kampanologických památek“ získala osvědčení Ministerstva kultury ČR č. 184.

Mgr. Petr Vácha

Archeologie

Garant: PhDr. Jaroslav Podliska, PhD., NPÚ ÚOP v hl. městě Praze

Spoluřešitelé v ÚOP středních Čech Jan Kypta, Filip Laval, Jiří Marounek, Zdeněk Neustupný

Dílčí úkol: *Terénní identifikace a dokumentace archeologických lokalit pomocí standardních i nových dokumentačních metod – obzvláště metody LiDAR, letecké laserové skenování země, aplikace získaných výsledků do památkové praxe, vyhodnocení archeologických komponent (vybrané lokality Čechy, Morava a Slezsko)*

Dokončen a publikován byl průzkum rozsáhlého ohrazeného areálu na předpolí hradu *Českého Šternberka*, interpretovaného jako předsunutá fortifikace hradu a v druhé vývojové fázi jako tábor obléhatelů z doby dobývání hradu v roce 1467. Dále byla provedena podrobná dokumentace pravěkého hradiště na vrchu *Zavírce (k. ú. Obecnice)* v Brdech. Tato akce byla rovněž dovedena k publikačnímu výstupu.

Mgr. Jan Kypta

Prezentace výsledků výzkumu a vývoje NPÚ a podpurná vědecká činnost pro výzkumné a vědecké pracovníky NPÚ

Garant: Mgr. Martin Gaži, NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích

Spoluřešitel v ÚOP středních Čech PhDr. Olga Klapetková
Vydání periodika **Průzkumy památek** bylo i v roce 2018 podpořeno úkolem DKRVO. Součástí úkolu je také zpracování a vydání bibliografického přehledu Z odborné literatury (Průzkumy památek II/2018, s. 131–164) a Památky středních Čech v odborném tisku (Památky středních Čech 2/2018, s. 63–68), který je rovněž každým rokem doplňován do databáze na www.pruzkumypamatek.cz. V obou číslech periodika Průzkumy památek bylo publikováno 8 příspěvků v rámci úkolů vědy a výzkumu NPÚ a 6 příspěvků z vědeckých úkolů dalších institucí, v Památkách středních Čech vyšlo 6 příspěvků úkolů vědy a výzkumu NPÚ a 2 články z vědeckých úkolů ostatních institucí. Obě periodika dodržují všechny podmínky recenzovaného neimpaktovaného periodika. (viz s. 10)

PhDr. Olga Klapetková

Analýza a prezentace hodnot moderní architektury 60. a 70. let 20. století jako součást národní a kulturní identity ČR (NAKI – DG16PO2R007)

Garant: Ing. arch. Renata Vrabelová, NPÚ ÚOP v Brně
Spoluřešitel v ÚOP středních Čech Mgr. Šárka Koukalová

Plošný terénní průzkum v roce 2018 byl zaměřen na kvalitní stavby v okresech *Kutná Hora* a *Praha-východ*. K jejich vytipování došlo na základě rešerše literatury, archivního průzkumu a terénní rekognoskace, jež umožnila vyřadit výrazně stavebně upravené objekty. Důraz byl položen i na výtvarná díla, která jsou součástí řešení staveb (například na prosklenou pískovanou stěnu smuteční obřadní síně v Kutné Hoře od sklářského výtvarníka Stanislava Kostky). Součástí průzkumu byla rešerše dobové literatury, zejména periodik, odborné literatury, zaměřené na architekturu 60. a 70. let 20. století, a projektové dokumentace. Cennou pramennou základnu poskytovaly soukromé archivy institucí, architektů a umělců. Výzkum také pokračoval v bádání k rekreačnímu areálu pro nejvyšší komunistické funkcionáře ve *Výstrkově* u Orlické přehradě (výpovědi pamětníků, archivní bádání). Do památkového katalogu bylo vloženo celkem pět staveb, jejichž společným jmenovatelem je jejich nadprůměrná architektonická kvalita (například nová observatoř hvězdárny ČSAV v *Ondřejově*, 1967, architekt Pavel Procházka).

Mgr. Šárka Koukalová

Ondřejov (okres Praha-východ), areál hvězdárny, nová observatoř. V roce 1967 bylo v Praze uspořádáno nejvýznamnější mezinárodní astronomické setkání v historii Československa. V průběhu astronomického kongresu byl slavnostně uveden do chodu náš největší zrcadlový dalekohled – ondřejovský dvoumetr, který je třetí ze čtveřice velkých dalekohledů realizovaných u firmy VEB CARL ZEISS Jena (hlavní konstruktér Alfred Jensch). S unikátním dalekohledem souvisí velmi kvalitní stavba nové observatoře od Ing. arch. Pavla Procházky, na základě konzultací se zahraničními odborníky. Pro realizaci byla vybrána firma Průmstav, závod Kolín. Tato stavba obohatila areál hvězdárny založené Josefem Janem Fričem v roce 1898, jehož koncept s nejstaršími budovami projektoval významný architekt Josef Fanta (foto Š. Koukalová).

Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní kulturní identity (NAKI II) DG18P02OVV035

Liturgické textilie v českých zemích

Metodologie, inventarizace, péče a prezentace

Garant: Doc. PhDr. Jitka Jonová, Th.D., Univerzita Palackého v Olomouci

Spoluřešitelé v NPÚ ÚOP středních Čech Mgr. Marie Hodiňáková, Mgr. Milan Jančo, Mgr. Marie Kuldová, PhDr. Alena Nachtmannová, PhD.

V souladu s plánem pro první rok pětiletého projektu (2018–2022) bylo započato řešení I. etapy. V rámci terénního výzkumu prováděného členy řešitelského týmu byly navštíveny objekty ve správě NPÚ, církevní sbírky i některé soukromé sbírky. Terénní výzkum byl zahájen dokumentací veškerého liturgického textilu na zámku *Zákupy*. Dále byly za tímto účelem navštíveny zámky *Frýdlant*, *Lemberk*, *Hrubý Rohozec*, *Hrádek u Nechanic* aj. Někde probíhala jednodenní dokumentace, na jiných místech vícedenní, nebo bude ještě dokončena; vždy záleží nejen na počtu, ale i obtížnosti fyzického přístupu k textiliím. Vyhledávány jsou mimořádné kusy, zároveň je pro výzkum zohledňováno i početné a jakostní zastoupení různých druhů textilu pro další vyhodnocení i pro přípravu metodik.

Při terénním průzkumu ve farnostech jsou paramenta většinou dochována v kostelích (v sakristiích, na oratořích apod.) či na farách. Liturgický textil byl dokumentován i operativně na soukromých sídlech. Většina textilií ve zkoumaných fondech má svůj původ v 17.–20. století, což potvrdilo zkušenosti z předchozích průzkumů. Terénní průzkum prvního roku běhu projektu potvrdil, že liturgický textil není ideálně uložen ani tam, kde by měl, totiž na objektech NPÚ. Nejživější zájem

Frýdlant, zámek, dokumentace pluvíálu (30.–50. léta 19. stol.), ideální stav pro dokumentaci je v plném rozložení, kdy nejdelší strana pluvíálu dosahuje až ke 3,5 m. Ve stísněných prostorách tyto rozměrné textilie, kde je zároveň třeba změřit celkové míry, vazebné raporty a stavové šíře, nelze celkovou fotografií textilní památky pořádit. Na zámku byla možnost dokumentace v prostorné kapli, navíc ve tříčlenném složení, které zajistí rychlejší a opatrnější manipulaci s takto rozměrným předmětem (foto A. Rejha, 25. 10. 2018).

o rady ohledně uložení liturgického textilu byl zaznamenán v soukromém muzeu v Radči u Úpice. Z předchozích zkušeností je nám známo, že tento zájem mívají i dobrovolníci z farností. Ti však většinou v době, kdy je výzkum umožněn, totiž ve všední dny, nemůžou být přítomní. Přitom užitečné zásady je třeba předat především mladším generacím. Ideální by bylo umožnění pracovních cest o sobotách, kdy probíhají v některých farnostech brigády, jsou to vhodné časy pro spontánní workshopy. Je vždy užitečné se takové edukaci plně věnovat, je však nutné dodat, že je třeba počítat s časovými ztrátami ve vlastní odborné dokumentační činnosti.

Mimo terénní výzkum byly prozkoumány fondy několika paměťových a církevních institucí včetně digitálních obrazových zdrojů, např. arcibiskupství pražského a olomouckého, Moravského zemského muzea v Brně, Muzea Bruntálska (Německý řád), následně fondy několika regionálních muzeí.

Archivní výzkum stanovil základní problémy a okruhy výzkumu, kterými jsou: textilní vybavení kostelů na vybraných panstvích. Zde archivní dokumentace probíhá v návaznosti na terénní práci a soustředí se na panství a farnosti se zachovalými historickými paramenty.

Vzhledem k tomu, že nutnou podmínkou je zachování archivních fondů, byla vybrána panství významných šlechtických rodin, jejichž archivní pozůstalost je dobře zachována. Byly vytipovány a částečně prozkoumány vhodné archivní fondy obsahující dostatečné množství materiálu – zejména inventáře kostelů. Jde zejména o fondy velkostatků a fideikomisioní spisy, v menší míře o fondy šlechtických rodů (Šternberků, Valdštejnů, Černínů).

Pro zachycení kontinuity vývoje byly vytipovány také prameny pro starší (zejména protireformační období), kdy byla řada kostelů vybavována paramenty zcela nově. Pro toto období byly částečně excerpovány knihy fondu Archiv pražského arcibiskupství I. v Národním archivu.

Pozornost byla věnována literatuře k vývoji paramentů a k dějinám textilu a textilních výzdobných technik na území Českého království. Na základě literatury byly stanoveny další problémy výzkumu, z nichž nejzákladnějším problémem jsou nedostatky v odborné terminologii textilu a výzdobných technik (jednotná terminologie prakticky neexistuje).

V listopadu 2018 byla uskutečněna cesta do Norimberka, kde byla navštívena mimořádná výstava *Luxus hedvábí 18. století*, zaměřená na prezentaci souboru luxusního oděvu z poloviny 18. století. Tyto byly zhotovovány z totožných materiálů, jako textilie církevní, jejichž zachovalý fond je však nepoměrně bohatší.

V kalendářním roce 2018 byl realizován jeden plánovaný výstup v recenzovaném odborném periodiku. (Radek Martinek: *Zámecké kaple a jejich bohoslužebná vybavení jako předmět historicko-liturgického bádání*), který byl zařazen do 4. čísla Zpráv památkové péče za rok 2018.

Mgr. Marie Kuldová

Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní kulturní identity (NAKI)

Kampanologické památky Vysočiny

Garant: RNDr. Karel Malý, Ph.D., Muzeum Vysočiny Jihlava

Spoluřešitel v NPÚ ÚOP středních Čech Mgr. Petr Vácha

Projekt na období let 2018–2022 dokumentuje zvony v okresech *Havlíčkův Brod, Jihlava a Žďár nad Sázavou* a výběrově se zabývá jejich zvukovou a materiálovou stránkou; je též vyhodnocován jejich technický stav.

Mgr. Vácha v roce 2018 provedl plošný průzkum zvonových stanovišť (objektů se zvony a hodinovými cimbály) v celém okrese Havlíčkův Brod, které byly bodově vyznačeny v digitální mapě (347 stanovišť). V okrese *Havlíčkův Brod* bylo dosud zjištěno 348 existujících zvonů a hodinových cimbálů a z terénu získány informace o 39 zvonech zaniklých. Dokumentováno bylo podrobně 107 zvonů a hodinových cimbálů, bezkontaktně 173 (z podstatné části se jednalo sériově vyráběné ocelové zvony z obnovy po rekvizicích I. světové války) a zpracován jejich soupis, který bude doplněn v roce 2019.

V okrese *Jihlava* bylo při dvou společných akcích s Muzeem Vysočiny dokumentováno podrobně 6 zvonů, bezkontaktně 6, průzkumem zjištěny informace o dalších 8 zvonech. Dále bylo doplněno 90 popisů zpracovaných Muzeem Vysočiny podle poskytnuté fotodokumentace.

Mgr. Petr Vácha

■ Odborná publikační a přednášková činnost pracovníků NPÚ ÚOP SČ v roce 2018

Periodika a sborníky

- JANČO, Milan: Recenze: Metodika *Návštěvníci s mentálním postižením v muzeu*, Zprávy památkové péče 78, č. 3, 2018, s. 273–274.
- KOLÁŘOVÁ, Šárka: *Žerotínské saně a dámský saňový karusel 17.–18. století*, Průzkumy památek XXV, č. 1, 2018, s. 87–102.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Architekti beze jména – vězni tzv. Baso projektu na Pankráci*, Zprávy památkové péče 78, č. 6, Praha: NPÚ GnŘ 2018, s. 677–680.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Rozhovor s architektem Jiřím Vahalou*, Zprávy památkové péče 78, č. 6, Praha: NPÚ GnŘ 2018, s. 680–684.
- KOUKALOVÁ, Šárka – NACHTMANNOVÁ, Alena: *Výstava Prima sezóna v meziválečném období. Původní interiéry vil v blízkosti hlavního města Prahy*, Sborník Národního památkového ústavu v Ostravě 2018 (příprava do tisku).
- KULDOVÁ, Marie: *Výbavy pro nevěsty – vzory pěkné, ceny mírné. Vyšivačská dílna Josefa Kuldy mezi lety 1928–1949 ve Rtyni v Podkrkonoší*, Textil v muzeu 2017, Brno 2018, s. 60–69.
- MADĚROVÁ, Ludmila – GLÁSER, Petr – ZAHRADNÍK, Pavel: *Pilíř se sousoším Nejsvětější Trojice a sochami českých zemských patronů v Bakově nad Jizerou*, Památky středních Čech 32, č. 2, Praha: NPÚ ÚOP SČ 2018, s. 35–50.
- KYPTA, Jan – LAVAL, Filip – MAROUNEK, Jiří – NEUSTUPNÝ, Zdeněk: *Valy a příkopy ohrazený areál na předpolí hradu Českého Šternberka. Tábor obléhatelů, aneb předsunutá fortifikace hradu?*, Památky středních Čech 32, č. 2, 2018, s. 1–12.
- KYPTA, Jan – MAROUNEK, Jiří – NEUSTUPNÝ, Zdeněk: *Nedatované hradiště na vrchu Zavírce (k. ú. Obecnice) v Brdech. Případ nápravy chybného upuštění od památkové ochrany*, Památky středních Čech 32, č. 1, 2018, s. 1–10.
- KYPTA, Jan – VESELÝ, Jan: *O pozdně středověkých a mladších přestavbách hradu Českého Šternberka. Průzkum západní a severní fasády hradního jádra*, Památky středních Čech 32, č. 2, 2018, s. 13–33.
- KYPTA, Jan – VESELÝ, Jan – NACHTMANNOVÁ, Alena: *Nenápadný domek na návsi pod drobnohledem. Novověká hrnčírna ve Vilasově Lhotě na Sedlčansku*, Památky středních Čech 32, č. 1, 2018, s. 11–35.
- PRIXOVÁ DVORSKÁ, Hana: *Nově vyhlášená národní kulturní památka – poutní areál ve Svatém Janu pod Skalou*, Památky středních Čech 32, č. 1, 2018, s. 49–54.
- PRIXOVÁ DVORSKÁ, Hana: *Paměť v kamení. K okolnostem vzniku hořovického pomníku obětem 1. světové války od Františka Bílka*, in: Minulostí Berounska 21, 2018, s. 52–67.
- RAZÍM, Vladislav: *Poznámka u příležitosti 25. výročí vzniku Průzkumů památek*, Průzkumy památek XXV, č. 1, 2018, s. 1–2.
- RAZÍM, Vladislav: *Zikmund Winter a Rakovník – úvaha o vlivu prostředí na dílo autora*, in: R. Mayerová – J. Krško edd., Otázky z historie II., Zikmund Winter mezi Prahou a Rakovníkem. Rakovník 2018, s. 97–102.
- RUDL, Aleš: *Doporučení k péči o dřeviny v obcích*, Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2018.
- RUDL, Aleš: *Vycházky za pražskými stromy nejen pro seniory*, Praha: Agentura Koniklec, 2018.

- VÁCHA Petr: *K datování zvonu Ondřeje Ptáčka v Podvekách*, Památky středních Čech 32, č. 2, 2018, s. 61–63.
- VESELÝ, Jan: *Stavební vývoj Juditiny věže na Malé Straně*, in: Za Starou Prahu, Věstník Klubu Za starou Prahu, roč. LVIII (XIX), č. 1, 2018, s. 4–13.
- ŽIŽKA, Jan: *Střípky ze stavebních dějin kostelů v Tuklatech a Ratenicích na Kolínsku*, Památky středních Čech 32, č. 1, 2018, s. 36–43.

Monografie

- BERKOVÁ, Jana ed: *Historická sídla v kulturní krajině*. Sborník příspěvků z celostátního semináře konaného ve dnech 13.–15. září 2017 v Hořovicích. NPÚ ÚOP středních Čech v Praze, 2018.
- NACHTMANNOVÁ, Alena – KLAPETKOVÁ, Olga edd.: *Móda a oděv doby renesance*. Sborník příspěvků ze specializované konference uspořádané Národním památkovým ústavem, územním odborným pracovištěm středních Čech ve spolupráci s knihovnou AV ČR v Praze 19. 10. 2017. Praha: NPÚ ÚOP SČ 2018.
- RAZÍM, Vladislav: *Řeč středověké fortifikační architektury. Terminologie a její souvislosti*. Praha: NPÚ 2018.
- RUDL, Aleš: *Lípy republiky Středočeského kraje*, Praha: Národní památkový ústav a Agentura Koniklec, 2018.
- RUDL, Aleš: *Lípy republiky v Čechách na Moravě a ve Slezsku*, Agentura Koniklec, 2018.

Kapitoly v knize

- KOUKALOVÁ, Šárka: *Rekreační středisko „Orlík“ na Vystrkově pro představitele vlády a ÚV KSČ*, in: Vladimír Šlapeta ed., Stavby století ve Středočeském kraji 1918–2018. Praha 2018, s. 129–133.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Rekreační středisko „Orlík“ na Vystrkově pro představitele vlády a ÚV KSČ*, in: Lenka Popelová – Vladimír Šlapeta – Petr Vorlík edd., Stavby století Čech, Moravy a Slezska 1918–2018. Praha 2018, s. 290–293.

Odborná přednášková činnost

- BERKOVÁ, Jana: *Sto let výzkumů a dokumentace lidové architektury ve středních Čechách a pokusů o její uchování z pohledu památkové péče*. Referát na celostátním semináři, Klatovy, září 2018.
- HORÁČEK, Jaroslav: *Český Dub – město dětskýma očima*. Kommentovaná prohlídka městem v rámci celorepublikového festivalu Den architektury, Český Dub 29. 9. 2018.
- HORÁČEK, Jaroslav: *František X. Beneš (1816–1888), konzervátor Ústřední komise. Neznámá osobnost počátků památkové péče v Čechách*. Mezinárodní vědecká konference Od c. k. Ústřednej komisie k európskemu kultúrnemu dedičstvu. 165. výročie začatia činnosti c. k. Ústrednej komisie pre zachovanie a výskum umeleckých pamiatok (1853–2018), Bratislava 21. 11. 2018.
- HORÁČEK, Jaroslav – ROZKOVCOVÁ, Ivana: *Podještědský krojový svéráz. Proměny lidového oděvu v Podještědí v období mezi světovými válkami*. Konference Společenská

- role módy po vzniku Československé republiky. IV. ročník odborné konference Historie odívání v českých zemích, Praha 27. 9. 2018.
- JANČO, Milan: *Návštěvníci muzeí so speciálními potřebami*. Slovenské národné múzeum, kurz Múzejná pedagogika, Bratislava 19. 2. 2018.
- JANČO, Milan: *Návštěvníci muzeí se sluchovým znevýhodněním. Slyšet očima – vidět slova*. Výběrová přednáška pro studenty muzeologie Ústavu archeologie a muzeologie Masarykovi univerzity v Brně, Brno 17. 5. 2018.
- JANČO, Milan: *Móda majitelů zámku Hořovice ve 20. a 30. letech 20. století objektivy ateliérů Madame d'Ora a Arthura Bendy (a dalších fotografů)*. Konference Společenská role módy po vzniku Československé republiky. IV. ročník odborné konference Historie odívání v českých zemích, Praha 27. 9. 2018.
- JESENSKÝ, Vít: *Operativní průzkum a dokumentace jako výzkum i předmět výzkumu*. Jednoletý kurs památkové péče NPÚ GnŘ, 13. 2. 2018.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Architektura ve službách první republiky, Středočeský kraj a Praha*. Doprovodná přednáška k výstavě. Městská knihovna v Praze, 22. 5. 2018.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Interiéry vilových staveb mezi světovými válkami na území Středočeského kraje*. Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, 15. 11. 2018.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Příměstská letoviska hlavního města Prahy v meziválečném období*. Odborná vědecká konference Umění a architektura regionu, Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Ostravě, 6. 11. 2018.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Králičkova vila v Litoli – její význam a obnova*. Městská knihovna Lysá nad Labem, 16. 10. 2018.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Rekreační sídlo pro nejvyšší komunistické funkcionáře ve Vystrkově*. Přednáška v rámci projektu NAKI II. Vystrkov, 18. 5. 2018.
- LAVAL, Filip: *Přednáškový blok pro studenty Katedry archeologie Filozofické fakulty Západočeské univerzity v Plzni v rámci předmětu Aktuální problémy archeologie středověku 2, téma: Sídlní struktury raného, vrcholného a pozdního středověku, rané formy sídel elit*, říjen 2018.
- MADĚROVÁ, Ludmila: *Problematika restaurování a zachrany soch z pojizerského pískovce*. Přednáška na konferenci Restaurování, Český Krumlov, 12.–13. 6. 2018.
- POSPÍŠIL, Aleš: *Architektura 1. československé republiky v Kutné Hoře*. Přednáška na konferenci Ať žije 1. republika, Dačického dům v Kutné Hoře, 31. 3. 2018.
- POSPÍŠIL, Aleš: *Masarykova ulice v Kutné Hoře*. Přednáška spojená s exkurzí do prvorepublikových objektů v rámci Dne architektury o.s. Kruh, 29. 9. 2018.
- POSPÍŠIL, Aleš: *Architektura v počátcích Kutné Hory*. Přednáška v rámci vzdělávacího programu na téma Středověká Kutná Hora, Městská knihovna v Kutné Hoře, 13. 11. 2018.
- RÁKOSNÍKOVÁ, Alena: *Pálená krytina na Kolínsku i jinde*. Referát, který byl přednesen na odborné konferenci Dějiny staveb 2018 v Plasích a následně zpracován do textové podoby pro publikaci ve sborníku.
- RÁKOSNÍKOVÁ, Alena: *Povrchové úpravy mostů ve středních Čechách*. Referát na konferenci stavebně historického průzkumu Svorník v Rožmberku nad Vltavou, červen 2018. Přednesený referát pojednával o jednotlivých typech dosud zjištěných povrchových úprav mostů ve středních Čechách.
- RUDL, Aleš: *Důležitost zeleně při utváření specifického rázu venkovských sídel*, setkání s AOPK ČR, Kladská, 11. 9. 2018.
- ŘEPKOVÁ, Hana: *Sídliště Dáblice: adept na památkovou ochranu*, přednáška v rámci cyklu Hovory o Praze, přednesená 5. 3. 2018 v Klubu Za starou Prahu, JUDITINA věž, Praha.
- ŘEPKOVÁ, Hana: *Moderní sídliště a jejich regenerace*, přednáška 30. 4. 2018 v Klubu Za starou Prahu, JUDITINA věž, Praha.
- ŘEPKOVÁ, Hana: *Modernistické sídliště jako výkladní skříň*, přednáška v rámci výstavy Architektura ve službách I. republiky, v rámci cyklu 1918, 1968, přednesená 29. 5. 2018 v Městské knihovně v Praze.
- ŘEPKOVÁ, Hana: *Sídliště a péče o ně*, přednáška na festivalu Jinčí čin přednesená 15. 9. 2018, sídliště Husova, Jičín.
- ŘEPKOVÁ, Hana: *Sídliště Dáblice: čtverce dobrého bydlení*, přednáška 18. 9. 2018 v kulturním domě Ládví, Praha.
- ŘEPKOVÁ, Hana: *Barevnost sídliště Bohnice*, komentovaná procházka v rámci Dne architektury, 29. 9. 2018, Praha-Bohnice.
- ŘEPKOVÁ, Hana: *Sídliště Dáblice – východiska*, prezentace kapitoly knihy v rámci Dne architektury, Tichá kavárna 1. 10. 2018, Praha-Kobylisy.
- ŘEPKOVÁ, Hana: *Historie drátenického řemesla*, přednáška 8. 10. 2018 v klubu Za starou Prahu, JUDITINA věž, Praha.
- ŘEPKOVÁ, Hana: *Historie drátenického řemesla*, přednáška 24. 11. 2018 v Letohrádku Kinských v Praze.
- VÁCHA, Petr: *Zvony a zvonařství v památkové péči*. Slánská akademie volného času, 24. 3. 2018.
- VÁCHA, Petr: *Historie zvonů kostela + prohlídka ve věži kostela Povýšení sv. Kříže*. Noc kostelů, Poděbrady 24. 5. 2018.
- VÁCHA, Petr: *Zvonařství*. Spolek pro aktivní život v Poděbradech. Poděbrady, 14. 6. 2018.
- VÁCHA, Petr: *Spolek pro zbudování pomníku králi Jiřímu z Poděbrad v Poděbradech*. Konference Spolky – 100 let, Národní památník na Vítkově v Praze, 7. 9. 2018.
- VOLFOVÁ, Eva: *Ke stavebnímu vývoji kostela sv. Lukáše ve Svárově*, kostel sv. Lukáše ve Svárově, duben 2018.
- VOLFOVÁ, Eva: *Opravy rezného a neomítaného zdiva*, 18. ročník konference s doprovodnou výstavou a exkurzí, Studio Axis; 27. 3. 2018, spolu s ing. Petrem Volfem přednesen příspěvek s ukázkovým videem: *Ruční výroba cihel*.
- VOLFOVÁ, Eva: Účast na konferenci Dějiny staveb 2018 v Plasích, s přípravou odborné exkurze po památkách okresů Rakovník a Beroun.
- VOLFOVÁ, Eva: *Restaurování a oprava fasády průčelí domu U Samsona ve Vysoké ulici v Rakovníku*, přednáška v Muzeu TGM v Rakovníku.
- ŽIŽKA, Jan: *Hospodářské dvory z 19. a počátku 20. století*. Přednáška pro Společnost přátel starožitností v Muzeu hlavního města Prahy.
- ŽIŽKA, Jan: *Hospodářské dvory schwarzenberských panství v jižních Čechách*. Přednáška na konferenci v Holašovicích.
- ŽIŽKA, Jan: *Hospodářské dvory na Hořovicku*, Přednáška v muzeu v Hořovicích.
- ŽIŽKA, Jan: *Fürstenberské hospodářské dvory na Křivoklátsku*, Přednáška v muzeu TGM v Lánech.
- ŽIŽKA, Jan: *Hospodářské dvory na Podbořansku*, Přednáška ve Vlastivědném muzeu v Jesenici v okrese Rakovník.
- ŽIŽKA, Jan: *K úpravám povrchů*. Úvodní referát na konferenci Svorník 2018 v Rožmberku nad Vltavou.
- ŽIŽKA, Jan: *Přednáška a výklad ke stavebním dějinám kostela sv. Petra a Pavla ve Chvatěrubech v rámci noci kostelů*.

Výstavní činnost

Architektura ve službách první republiky. Putovní regionální výstava k jubilejnímu výročí vzniku republiky (součást

celostátního projektu NPÚ) s prezentací významných staveb meziválečného období ve Středočeském kraji a v Praze. Městská knihovna v Praze ve dnech 22. 5. až 28. 6., Zahrady pod Pražským hradem – Galerie Ledeburského paláce ve dnech 1. 7. – 30. 9., kulturní dům v Mělníku ve dnech 2. 10. – 31. 10. 2018 (autorky výstavy Šárka Koukalová a Hana Prixová Dvorská).

Pomníky velké války. Celostátní výstavní projekt NPÚ, připravený k 100. výročí vzniku republiky, s prezentací válečných pomníků a jejich příběhů. Krkonošské muzeum v Jilemnici, 9. 11 – 25. 11. 2018 (autorky za ÚOP středních Čech se na výstavě podílely Hana Prixová Dvorská a Ludmila Maděrová).

Prima sezóna. Vily v okolí Prahy, interiérový a oděvní design první republiky. Výstava k výročí vzniku republiky zaměřená na vývoj bydlení, módy a změny, které přinesla první republika. Velká výstavní síň v areálu zámku v Roztokách ve dnech 5. 10. 2018 – 3. 3. 2019 (autorky výstavy Šárka Koukalová a Alena Nachtmannová).

Architektura 1. československé republiky v Kutné Hoře. Výstava konaná v Dačického domě v Kutné Hoře ve dnech 1. 4. – 8. 12. 2018 (autor výstavy: PhDr. Aleš Pospíšil).

Dráténické řemeslo, výstava konaná v Muzeu Podblanicka ve Vlašimi ve dnech 23. 11. 2017 – 12. 1. 2018 (autor výstavy: Řepková Hana).

Dráténíci a dráténictví, výstava konaná ve dnech 29. 9. 2018 – 6. 1. 2019 v Etnografickém muzeu NM, Letohrádek Kinských v Praze – Smíchově (spoluautorka výstavy: Řepková Hana).

Média

RUDL, Aleš: *Spolupráce na dokumentu České televize z cyklu Náš venkov „Příběhy lip“*, premiéra 16. 6. 2018.

Konference

Konference *Společenská role módy po vzniku Československé republiky. IV. ročník odborné konference Historie odívání v českých zemích.* Na uspořádání konference spolupracoval NPÚ ÚOP SČ s knihovnou AV ČR, Praha konferenční sál AV ČR, 27. 9. 2018 (organizátorky konference A. Nachtmannová, O. Klapetková).

Další odborná činnost

Interní technologické cvičení 2018 v rámci OPPF

Cvičení bylo zaměřeno na základní terminologii a výchozí materiály pro zhotovení sgrafita renesančního typu a sádrového stucca lustra do formy. V rámci sgrafita byla vyzkoušena práce s vápennou kaší, pigmenty stálými v alkalickém prostředí (frontony), proběhl přenos předlohy a kresba do čerstvé omítky s proškrabáváním ploch pomocí oček. Výchozími materiály ke zhotovení stucca lustra byly modelářská sádra, kostní kliš a pigmenty (frontony). Byl zhotoven odlitek, zpevněný drátěnou armaturou, po jeho vyzrání a vyjmutí z formy proběhlo tmelení jeho povrchových defektů. Poté byl za mokra broušen karborundovým brusným papírem, aby bylo dosaženo hladkého povrchu. Následoval nátěr Inéne fermeže pro uzavření povrchu před vzdušnou vlhkostí, zpevnění a šlechtění povrchu ve smyslu zvýraznění barevnosti. Finálně byl opatřen politurou z včelího vosku a terpentýnu a výrobek byl vyleštěn jemným kartáčem a flanelem (příprava a realizace Mgr. Eva Zápalková a ing. arch. Jiří Mrázek).

Pohled na hotový výrobek sádrového stucca lustra, projekt vedl jak k důkladnému seznámení s užitými, veskrze tradičními materiály, tak k fyzickému vyzkoušení a zažití technologických postupů (foto E. Zápalková)

a

b

Nové Hradky: a – výklad teorie zaměrování krovů ing. Fuchse; b – posluchači výkladu včetně kolegů z ÚOP České Budějovice (foto D. Havlíková).

a

c

b

d

Kadaň, Brispol, výrobce kameniny a šamotu, sklad jednotlivých komponent: a – začátek výrobního procesu; b – výroba plných cihel, komentář obchodního ředitele ing. Zeuse; c – ruční formovna atypických prvků; d – průběžný výpal v plynové peci (foto E. Zápalková).

Nové Hradky, dvoudenní výjezd OPPF v termínu 18.–19. 4. 2018

Výjezd začal odpoledne prohlídkou a výkladem ke vzniku a vývoji tzv. Terezina údolí, založeného ve 2. polovině 18. století jako jednoho z prvních přírodně krajinářských parků se specifickým typem architektury. Druhý den byl zahájen přednáškou Ing. Fuchse a PhDr. Razíma ke konzervaci hradní zříceniny *Týřov*, které se zúčastnili i kolegové z ÚOP České Budějovice. Hlavním programem bylo cvičení s ing. Fuchsem věnované zaměřování krovů, které se posléze uskutečnilo v půdních prostorách hradu. Výjezd byl zakončen průvodcovskou prohlídkou hradních interiérů (organizace a obsahová příprava Mgr. Eva Zápalková).

Kadaň, dvoudenní výjezd OPPF v termínu 19.–20. 9. 2018

Obsahem zářijového výjezdu do Kadaně byla v prvním dni prohlídka výroby cihel a souvisejících výrobků v provozovně firmy Brispol v Kadani. Odpoledne se konala komentovaná exkurze po kadaňském františkánském klášteře, na kterou v druhém dni navázala účast na konferenci na téma Františkáni v zemích koruny české a Sasku mezi reformou, reformací a protireformací (15.–17. století). Na to se uskutečnil samostatný blok s kolegy z OPPF ÚOP Ústí nad Labem; proběhl výklad o vývoji a stavebních opravách radnice, na věži radnice pak o urbanistickém vývoji města. Následovala prohlídka Mikulovické brány a domu čp. 7 s výkladem k restaurování interiérových nástěnných maleb. Prohlídka domu čp. 76 (Galerie Kiswa) byla zajímavou kulturní tečkou (organizace a obsahová příprava Mgr. Eva Zápalková).

Kadaň, dům čp. 7, výklad PhDr. Honyse z ÚOP Ústí nad Labem k restaurování klasicistních interiérových maleb (foto E. Zápalková).

■ Účast pracovníků NPÚ ÚOP SČ v komisích, vědeckých, redakčních a dalších radách

Hodnotitelská komise NPÚ ÚOP SČ pro projednávání návrhů na prohlášení věcí za kulturní památky

Mgr. Šárka Kolářová, Mgr. Šárka Koukalová, Mgr. Hana Prixová Dvorská, PhDr. Vladislav Razím, Ing. arch. Jan Veselý

Komise pro vyhodnocení žádostí o finanční příspěvky havarijního programu, péče o vesnické památkové rezervace

Mgr. Hana Prixová Dvorská

Komise generální ředitelky NPÚ pro vědu a výzkum

PhDr. Vladislav Razím

Památková rada ředitele NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích

Ing. Jan Žižka

Památková rada ředitele NPÚ ÚOP v Lokti

Ing. Jan Žižka

Ediční rada NPÚ

PhDr. Vladislav Razím, PhDr. Olga Klapetková

Redakční rada časopisu Památky středních Čech

Mgr. Jana Berková, Ing. arch. Vojtěch Láška, PhDr. Vladislav Razím, Ing. Jan Žižka

Redakční rada časopisu Průzkumy památek

PhDr. Vladislav Razím, Ing. Jan Žižka

Redakční rada časopisu Památky západních Čech

PhDr. Alena Nachtmannová, Ph.D.

Redakční rada časopisu Krásné město – Kutná Hora

PhDr. Aleš Pospíšil

Redakční rada časopisu Antiqua Cuthna (při SOKA Kutná Hora)

PhDr. Aleš Pospíšil

Správní rada Nadace Kutná Hora – památka UNESCO

PhDr. Aleš Pospíšil, místopředseda

Komise pro regeneraci památkové zóny města Poděbrady

Mgr. Petr Vácha

Komise Regenerace Městské památkové zóny Lysá nad Labem

Mgr. Eva Zápalková

■ Seznam zkratk

DKRVO – dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace

EDIS – odbor evidence, dokumentace a informačních systémů

EIA – Enviromental Impact Assessment

ESS – elektronická spisová služba

FOP – Fond oprav památek Středočeského kraje

GIS – geografický informační systém

HF – Havarijný střešní program

IISPP – integrovaný informační systém památkové péče

IT – informační technologie

ISO – integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví

KP – kulturní památka

MIS – metainformační systém

MK ČR – Ministerstvo kultury České republiky

MPR – městská památková rezervace

MPZ – městská památková zóna

MŽP – Ministerstvo životního prostředí ČR

NP – nadzemní podlaží

NKP – národní kulturní památka

NPÚ – Národní památkový ústav

NPÚ GnŘ – Národní památkový ústav, generální ředitelství

NPÚ ÚOP SČ – Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze

NZ – nálezová zpráva

OON – ostatní osobní náklady

OP – ochranné pásmo

OPD – operativní průzkum a dokumentace

OPPF – odbor péče o památkový fond

ORP – obec s rozšířenou působností

POP – památkové ochranné pásmo

PO – památkový objekt

POKP – Podpora obnovy kulturních památek

prostřednictvím obcí s rozšířenou působností

PPF – odbor péče o památkový fond

PPVPR – Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny

PRMKP – Program restaurování movitých kulturních památek

PRV – Program rozvoje venkova

PZAD – Program záchrany architektonického dědictví

PZAV – Program záchrany archeologických výzkumů

RD – rodičovská dovolená

RIV – rejstřík informací o výsledcích vědecké činnosti

SEA – Strategie Enviromental Assessment

SH – státní hrad

SHP – stavebněhistorický průzkum

SZ – státní zámek

ÚOP – územní odborné pracoviště

ÚP – územní plán

ÚPD – územní plánovací dokumentace

ÚPS – územní památková správa

ÚSKP – ústřední seznam kulturních památek

V + V – institucionální výzkumné úkoly

VPR – vesnická památková rezervace

VPZ – vesnická památková zóna

ZE – základní evidence

lokality (okres)	strana	lokality (okres)	strana
Aldašín (okres Praha-východ)	90	Dolní Bousov (okres Mladá Boleslav)	119, 132
Bahno (okres Kutná Hora)	101, 132	Dolní Krupá (okres Mladá Boleslav)	81
Bakov nad Jizerou (okres Mladá Boleslav)	119, 131	Dolní Slivno (okres Mladá Boleslav)	79, 132
Bečváry (okres Kolín)	32, 128, 118	Drahelčice (okres Praha-západ)	25, 49
Bedřichovice (okres Benešov)	54, 117, 129	Drahenice (okres Příbram)	137
Bělá pod Bezdězem (okres Mladá Boleslav)	78, 109, 119, 129, 130	Drahobudice (okres Kolín)	65, 118, 128
Běloky (okres Kladno)	57	Drasty (okres Praha-východ)	89
Benátecká Vrutice (okres Nymburk)	107	Drážkov (okres Příbram)	121
Benátky nad Jizerou (okres Mladá Boleslav)	78, 130	Družec (okres Kladno)	57, 58, 132
Benešov (okres Benešov)	2, 36, 47, 50, 51, 99	Dřevčice (okres Praha-východ)	108, 132
Beroun (okres Beroun)	2, 15, 24, 32, 50, 54, 99, 127, 130, 131	Dřínov-Drchkov (okres Kladno)	47
Bílá Podolí (okres Kutná Hora)	69, 101, 132	Dřísy (okres Praha-východ)	32
Bohutín (okres Příbram)	94	Dubenc (okres Příbram)	132
Borovsko (okres Benešov)	17, 24	Dušníky (okres Praha-západ)	134
Bořanovice (okres Praha-východ)	131	Dymokury (okres Nymburk)	32, 84, 119, 131
Bořanovice-Pakoměřice (okres Praha-východ)	88, 89	Engadin (Rakousko / Tyrolsko)	137
Boseň (okres Mladá Boleslav)	80	Filipov (okres Kutná Hora)	132
Bošín (okres Nymburk)	47, 83, 107, 129	Frydlant (okres Liberec)	138, 139
Brandýs nad Labem – Stará Boleslav (okres Praha-východ)	2, 50, 86, 108, 120	Havlíčkův Brod (okres Havlíčkův Brod)	139
Brandýs nad Labem (okres Praha-východ)	24, 32, 48, 49, 87, 89, 109, 120, 130, 132	Hluboš (okres Příbram)	94
Brandýs nad Labem-Vrábí (okres Praha-východ)	87	Hněvousice (okres Mladá Boleslav)	80
Bratčice (okres Kutná Hora)	101, 132	Horní Kruty (okres Kolín)	67, 68
Bratkovice (okres Kladno)	59, 60	Horní Slivno (okres Mladá Boleslav)	132
Březnice (okres Příbram)	32, 36, 93, 121, 130, 132, 134	Hořátek (okres Nymburk)	83, 84, 131
Březno (okres Mladá Boleslav)	78, 79, 128, 119, 131	Hořín (okres Mělník)	36, 73, 111
Bříství (okres Kolín)	100	Hořovice (okres Beroun)	2, 15, 19, 21, 25, 32, 33, 36, 37, 47, 49, 50, 56, 57, 99, 117, 137
Budeč (okres Kladno)	2, 3, 57	Hořovice-Velká Víska (okres Beroun)	132
Buková u Příbramě (okres Příbram)	22	Hořovičky (okres Rakovník)	96
Bukovno (okres Mladá Boleslav)	79, 131	Hospozín (okres Kladno)	33, 117
Buštěhrad (okres Kladno)	57	Hospozín-Hospozínek (okres Kladno)	59
Býchory (okres Kolín)	109	Hoškovice (okres Mladá Boleslav)	25, 107
Býšice (okres Mělník)	24, 32, 49, 73, 128	Hradešín (okres Kolín)	62, 100
Cítov (okres Mělník)	72, 132	Hrádek u Nechanic (okres Hradec Králové)	138
Čáslav (okres Kutná Hora)	2, 23, 50, 68, 109, 118, 130	Hrubý Rohozec (okres Turnov)	138
Čečelice (okres Mělník)	72	Hřebečnický (okres Beroun)	17
Čelákovice (okres Praha-východ)	18	Hředle (okres Rakovník)	122, 129
Červené Janovice (okres Kutná Hora)	118	Hvozďany (okres Příbram)	33, 94, 131
Červené Pečky (okres Kolín)	65, 131, 132	Chlístov-Žabovřesky (okres Benešov)	133
Červený Újezd (okres Benešov)	32, 112, 113, 117, 129, 132	Chlumín (okres Mělník)	37, 76, 119, 128
Červený Újezd-Hájek (okres Praha-západ)	113, 114, 120	Chorušice (okres Mělník)	104, 132
Černošice (okres Praha-západ)	2, 32, 50, 90, 107, 120, 129	Chotěboř (okres Havlíčkův Brod)	137
Český Brod (okres Kolín)	2, 17, 18, 32, 47, 50, 60, 61, 62, 100, 118, 130	Chotouň (okres Kolín)	62, 100, 132
Český Šternberk, hrad (okres Benešov)	32, 49, 51, 112, 117, 128, 129, 136, 138	Chudolazy (okres Mělník)	34
Čestín (okres Kutná Hora)	71, 132	Chvatěruby (okres Mělník)	76, 128
Činěves (okres Nymburk)	84, 85	Chvojen (okres Benešov)	47, 25
Čistá (okres Rakovník)	96, 131	Innsbruck (Rakousko / Tyrolsko)	137
Debř (okres Mladá Boleslav)	36	Jankov (okres Benešov)	54
Dívčí Kámen, hrad (okres Český Krumlov)	137	Janova Ves (okres Mělník)	73
Dobrovice (okres Mladá Boleslav)	25, 32, 36	Jarpice-Budenice (okres Kladno)	47
Dobrovíz (okres Praha-západ)	107, 111	Jemniště (okres Benešov)	21
Dobřeň (okres Mělník)	102, 129	Jeneč (okres Praha-západ)	90, 132
Dobříš (okres Příbram)	2, 32, 50, 93, 109, 121, 132, 134	Jenštejn (okres Praha-východ)	26, 89, 128
Dolany (okres Kladno)	57	Jetřichovice (okres Příbram)	94, 95, 121, 132
Dolní Břežany (okres Praha-západ)	32, 91, 92, 114, 116, 120	Jestřebice (okres Mělník)	102, 129
		Jevany (okres Praha-východ)	131
		Jihlava (okres Jihlava)	139
		Jílové (okres Děčín)	100

lokality (okres)	strana	lokality (okres)	strana
Jílové u Prahy (okres Praha-západ)	37	Kutná Hora (okres Kutná Hora)	2, 3, 15, 20, 21, 22, 33, 50, 68, 69, 70, 71, 101, 109, 116, 118, 123, 124, 125, 128, 130, 132, 138
Jince (okres Příbram)	111	Kutná Hora-Kaňk (okres Kutná Hora)	70, 132
Jirny (okres Mělník)	37, 47	Kutná Hora-Sedlec (okres Kutná Hora)	33, 34, 70
Kácov (okres Kutná Hora)	71	Lány (okres Kladno)	19, 58, 117
Kačice (okres Kladno)	33	Lázně Toušev (okres Praha-východ)	134
Kadaň (okres Chomutov)	50, 143	Lázovice (okres Beroun)	15, 17, 18
Kamberk (okres Benešov)	52, 131	Ledce (okres Kladno)	47, 132
Kamenice (okres Praha-východ)	37	Ledce-Šternberk (okres Kladno)	59
Kamenná (okres Příbram)	109	Lemberk (okres Jablonné v Podještědí)	138
Kamenné Mosty (okres Kutná Hora)	109, 110	Lensedly-Kaliště (okres Praha-východ)	111
Karlík (okres Praha-západ)	90	Lešany (okres Benešov)	33
Karlštejn (okres Beroun)	56	Levý Hradec (okres Praha-západ)	3, 91
Karlštejn, hrad (okres Beroun)	2, 3, 37, 38, 47, 117, 123, 134	Lhota-Točná (okres Praha-západ)	3
Katusice (okres Mladá Boleslav)	15	Libčeves (okres Louny)	131
Keblov (okres Benešov)	52, 132	Líbeznice (okres Praha-východ)	33, 120
Kladno (okres Kladno)	2, 33, 50, 57, 100, 110, 117	Liběchov (okres Mělník)	33, 47, 73, 128, 132
Klášter Hradiště nad Jizerou (okres Mladá Boleslav)	81, 128	Libice nad Cidlinou (okres Nymburk)	3, 85, 111
Klučov (okres Kolín)	131	Libiš (okres Mělník)	76
Kluk (okres Nymburk)	126	Liblice (okres Mělník)	47
Kluky (okres Mladá Boleslav)	104, 129	Libouň (okres Benešov)	54
Kmetiněves (okres Kladno)	59, 131	Lidice (okres Kladno)	2, 40, 58
Kněžves (okres Praha-západ)	33, 96, 132	Lipany (okres Kolín)	100
Kněžmost (okres Mladá Boleslav)	79, 80, 128	Litoměřice (okres Litoměřice)	22
Kokořín (okres Mělník)	74	Lišno (okres Benešov)	27, 28, 51, 108, 117, 134
Koleč (okres Kladno)	47, 57, 58, 132	Lobeč (okres Mělník)	9, 15, 109, 110, 129
Kolín (okres Kolín)	3, 13, 15, 26, 33, 38, 50, 60, 62, 63, 65, 99, 116, 118, 128, 130, 132, 134	Lochovice (okres Beroun)	33, 56, 117
Kolín-Starý Kolín (okres Kolín)	35, 65	Lošany (okres Kolín)	23
Komorní Hrádek (okres Benešov)	38, 47, 49, 51, 52	Loukov (okres Mladá Boleslav)	80, 81, 106, 111, 128, 129, 132
Kondrac (okres Benešov)	38	Louňovice pod Bláníkem (okres Benešov)	33
Konojedy (okres Praha-východ)	90, 132	Lubná (okres Rakovník)	97, 122, 129
Konopiště (okres Benešov)	38, 39	Lukov (okres Kladno)	47, 59, 132
Korno (okres Beroun)	99	Luštěnice (okres Mladá Boleslav)	40, 77, 78
Kosmonosy (okres Mladá Boleslav)	33, 39, 40, 76, 77, 119	Lysá nad Labem (okres Nymburk)	2, 19, 34, 50, 81, 82, 107, 108, 109, 119, 130
Kosova Hora (okres Příbram)	40	Lysá nad Labem-Litol (okres Nymburk)	83, 128
Kostelec nad Černými lesy (okres Praha-východ)	17, 89, 90, 109, 120, 130	Malešov (okres Kutná Hora)	119, 130, 132
Kostelec nad Labem (okres Mělník)	40, 76	Malíkovice (okres Kladno)	40
Kostelec u Křížků (okres Praha-východ)	33, 120, 131	Malín (okres Kutná Hora)	27
Kostelík (okres Rakovník)	96, 132	Mcery (okres Nymburk)	132
Kostelní Hlavno (okres Praha-východ)	49, 86, 108, 128	Medonosy (okres Mělník)	34, 119
Kostelní Lhota (okres Nymburk)	84	Měchnov (okres Benešov)	117, 132
Kostomlaty nad Labem (okres Nymburk)	84, 131	Mělnické Vtelno (okres Mělník)	72, 131
Košátky (okres Mladá Boleslav)	80, 128, 119	Mělnicko (okres Mělník)	47
Kotopeky-Tihava (okres Beroun)	26, 27, 49	Mělník (okres Mělník)	2, 7, 19, 21, 34, 40, 41, 47, 50, 72, 73, 101, 102, 110, 119, 128, 130
Kouřim (okres Kolín)	65, 100, 109, 128, 130	Mělník-Pšovka (okres Mělník)	129
Kouty (okres Benešov)	53	Mělník-Vehlovice (okres Mělník)	73, 125
Kováň (okres Mladá Boleslav)	79, 132	Městec Králové (okres Nymburk)	28, 84, 85, 86, 127, 132
Kovanice (okres Nymburk)	33	Měšice (okres Praha-východ)	13, 15, 87, 120
Kozárovice (okres Příbram)	17	Michalovice (okres Mladá Boleslav)	28, 29
Krakov (okres Rakovník)	96, 132	Michalovice, hrad (okres Mladá Boleslav)	41
Krakovec, hrad (okres Rakovník)	96, 97, 122	Milovice (okres Nymburk)	131
Kralupy nad Vltavou (okres Mělník)	2, 33, 50, 76, 101, 110, 119, 132	Miskovice-Bylany (okres Kutná Hora)	119
Králův Dvůr (okres Beroun)	33, 55, 56, 117, 131	Mladá Boleslav (okres Mladá Boleslav)	2, 17, 18, 23, 33, 41, 42, 50, 76, 104, 109, 127
Krchleby (okres Kutná Hora)	118, 132	Mlékovice (okres Benešov)	52
Krty (okres Rakovník)	40	Mnichovice (okres Praha-východ)	34, 89, 128
Krušovice (okres Rakovník)	18, 27, 96	Mnichovo Hradiště (okres Mladá Boleslav)	2, 15, 21, 42, 47, 50, 80, 106, 107, 119, 130, 131
Kří (zaniklá obec) (okres Nymburk)	125	Mníšek pod Brdy (okres Praha-západ)	42, 92
Křinec (okres Nymburk)	33	Mníšek pod Brdy-Skalka (okres Praha-západ)	34, 90
Křivoklát, hrad (okres Rakovník)	3, 21, 40, 47, 122, 134	Mšecké Žehrovice (okres Rakovník)	97
Křivoklát (okres Rakovník)	33	Mšeno (okres Mělník)	5, 9, 17, 47, 73, 74, 75
Křivoklát-Amalín (okres Rakovník)	27, 33		
Kuniček (okres Příbram)	136, 137		

lokality (okres)	strana	lokality (okres)	strana
Mšeno-Hradsko (okres Mělník)	72, 132	Poříčí nad Sázavou (okres Benešov)	52, 133
Mutějovice (okres Rakovník)	97, 131	Potěhy (okres Kutná Hora)	69, 131
Mužský (okres Mladá Boleslav)	106, 129	Potěplí-Malé Kyšice (okres Kladno)	100
Nabdín (okres Kladno)	22, 23	Praha	3, 7, 110
Načeradec (okres Benešov)	52, 132	Praha 1 – Malá Strana	43
Nalžovice (okres Příbram)	109	Praha 3, Sabinova 5	12
Nehvizdy (okres Praha-východ)	107, 108	Praskolesy (okres Beroun)	34, 56, 117, 133
Nelahozeves (okres Mělník)	76, 110	Pravonín (okres Benešov)	43, 52, 53, 131
Neratovice (okres Mělník)	2, 50, 76	Průhonice (okres Praha-západ)	49, 90, 123, 128
Neratovice-Lobkovice (okres Mělník)	40, 76, 132	Přerov nad Labem (okres Nymburk)	29, 50, 81, 107
Netvořice (okres Benešov)	52	Přerubenice (okres Rakovník)	97
Neustupov (okres Benešov)	54, 132	Přestavky (okres Benešov)	109
Neveklov (okres Benešov)	52, 131	Přibyslavice (okres Kutná Hora)	69
Nižbor (okres Beroun)	56, 132	Příčovy (okres Příbram)	34, 121, 122, 129
Norimberk (Spolková republika Německo)	139	Přistoupim (okres Kolín)	23, 118, 133
Nosálov (okres Mělník)	9, 102, 103, 129	Příbram (okres Příbram)	3, 19, 43, 50, 93, 108, 111, 121
Nová Ves (okres Mělník)	131	Příbram-Březové Hory (okres Příbram)	93, 94
Nové Dvory (okres Kutná Hora)	28, 29, 71, 111, 119, 128, 130	Psáře (okres Benešov)	52, 131
Nové Hradky (okres Kaplice)	50, 142	Pšovlky (okres Rakovník)	98, 133
Nové Strašecí (okres Rakovník)	15, 23, 122, 129	Pustovčety (okres Rakovník)	108
Nový Jáchymov (okres Beroun)	117, 132	Pyšely (okres Benešov)	52, 133
Nový Knín-Starý Knín (okres Příbram)	135	Rakovník (okres Rakovník)	2, 15, 29, 49, 50, 96, 98, 108, 122, 130, 133
Nový Knín (okres Příbram)	49, 121, 130	Ratboř (okres Kolín)	66, 67, 133
Nymburk (okres Nymburk)	3, 15, 19, 34, 50, 81, 83, 107, 111, 119, 120, 127, 130	Ratenice (okres Kolín)	65, 126, 131
Obděnice (okres Příbram)	29, 96, 132	Ratměřice (okres Benešov)	54, 117, 129
Obořiště (okres Příbram)	121, 128, 131	Rejšice (okres Mladá Boleslav)	77, 128, 133
Obříství (okres Mělník)	34, 47	Rostoklaty (okres Kolín)	62, 100, 118, 128
Odlochovice (okres Benešov)	54	Roztoky u Prahy (okres Praha-západ)	7, 19, 90
Odolena Voda (okres Praha-východ)	86, 87, 89, 128, 132	Rožďalovice (okres Nymburk)	119, 121, 133
Odolena Voda-Dolínek (okres Praha-východ)	120, 132	Rožmberk nad Vltavou (okres Český Krumlov)	109
Ohrobec (okres Praha-západ)	23	Rožmitál pod Třemšínem (okres Příbram)	15, 93, 109, 130, 131
Olbramovice (okres Benešov)	29, 54, 133	Rožmitál pod Třemšínem-Starý Rožmitál (okres Příbram)	15, 108
Oleška (okres Praha-východ)	90	Růžkovy Lhotice (okres Benešov)	53, 133
Olešná (okres Beroun)	99	Řehnice (okres Mladá Boleslav)	105, 106, 133
Olešná (okres Rakovník)	97, 98, 133	Řevnice (okres Praha-západ)	90, 133
Olomouc (okres Olomouc)	138	Řepín (okres Mělník)	43, 72, 133
Ondřejov (okres Praha-východ)	138	Řepov (okres Mladá Boleslav)	119
Opočno (okres Rychnov nad Kněžnou)	137	Říčany (okres Praha-východ)	2, 29, 50, 89, 120
Osečany (okres Příbram)	94, 121	Řitonice (okres Mladá Boleslav)	79, 131
Oskořínek (okres Nymburk)	107	Sadská (okres Nymburk)	84, 125, 128
Osov (okres Beroun)	34	Sázava (okres Benešov)	2, 22, 34, 43, 51, 117, 129, 135
Osovsko (okres Beroun)	56	Sázava-Černé Budy (okres Benešov)	29
Ostrá (okres Nymburk)	82, 83, 133	Sazená (okres Kladno)	59, 110, 111, 133
Ostředek (okres Benešov)	51	Sedlčany (okres Příbram)	2, 34, 50, 94, 108, 111
Otruby (okres Kladno)	133	Sedlec (okres Beroun)	56
Otruby-Lidice (okres Kladno)	59	Sedlec (okres Příbram)	95
Otryby (okres Kutná Hora)	119	Sedlec-Prčice (okres Příbram)	49, 94, 111, 130
Paběnice (okres Kutná Hora)	70	Semčice (okres Mladá Boleslav)	77, 78, 133
Páleč (okres Kladno)	59	Semice (okres Nymburk)	127
Panenské Břežany (okres Praha-východ)	34, 43	Skalsko (okres Mladá Boleslav)	104, 105, 119, 129
Pavlovice (okres Benešov)	43	Skramníky (okres Kolín)	62
Petkovy-Skašov (okres Mladá Boleslav)	78	Skrýje (okres Rakovník)	122, 129
Petrovice (okres Příbram)	34, 111	Skrýšov (okres Příbram)	34, 94, 95, 128
Petrovice (okres Rakovník)	97	Skůry (okres Kladno)	59, 133
Plaňany (okres Kolín)	43, 65, 68, 128	Slabce (okres Rakovník)	109
Počepice (okres Příbram)	96, 121	Slaný (okres Kladno)	2, 17, 18, 22, 23, 34, 35, 43, 44, 47, 48, 49, 50, 59, 100, 110, 118, 129, 130
Poděbrady (okres Nymburk)	3, 19, 23, 29, 43, 50, 84, 85, 86, 119, 130, 131	Slaný-Otruby-Lidický Dvůr (okres Kladno)	44
Podebrady-Kluk (okres Nymburk)	34	Slatina (okres Kladno)	58, 133
Podolanka (okres Praha-východ)	120, 131	Slatiňany (okres Chrudim)	137
Podolanka-Kostomlátky (okres Praha-východ)	108	Slivice (okres Příbram)	3
Počápy (okres Beroun)	56	Sloveč-Kamilov (okres Nymburk)	119
Porešín (okres Příbram)	108	Smečno (okres Kladno)	35, 59, 109, 118, 130
Poříčany (okres Kolín)	118	Smilkov (okres Benešov)	44

lokality (okres)	strana	lokality (okres)	strana
Solopysky (okres Kutná Hora)	70, 128	Vepřek (okres Kutná Hora)	101
Soutice (okres Benešov)	14, 15, 52, 133	Vicmanov (okres Mladá Boleslav)	107
Sovenice (okres Nymburk)	107	Vidice-Roztěž (okres Kutná Hora)	21
Srbeč (okres Rakovník)	98, 133	Vidím (okres Mělník)	35, 74, 75, 104, 110, 111, 119, 129
Stará Boleslav (okres Praha-východ)	2, 3, 35, 88, 115, 120, 122	Vilasova Lhota (okres Příbram)	137
Stará Lysá (okres Nymburk)	128	Víska (okres Mladá Boleslav)	105, 129
Stará Lysá-Čihadla (okres Nymburk)	81, 119, 128	Vitice (okres Kolín)	62, 100, 128
Starkoč (okres Kutná Hora)	133	Vlašim (okres Benešov)	2, 30, 48, 50, 52, 53, 131
Starosedlský Hrádek (okres Příbram)	108, 131	Vojkov (okres Benešov)	53
Stránka (okres Mělník)	72, 133	Volárna (okres Kolín)	127
Středokluky-Podlešín (okres Praha-západ)	44	Votice (okres Benešov)	2, 35, 46, 50, 53, 54, 117, 128
Střehom (okres Mladá Boleslav)	105, 129	Vrbčany (okres Kolín)	64, 65
Střeziměř (okres Benešov)	53	Vrbičany (okres Kladno)	48
Suchdol (okres Kutná Hora)	131	Vrbno (okres Mělník)	103, 104
Sulice-Hlubočinka (okres Praha-východ)	29, 30	Vrchotovy Janovice (okres Benešov)	53, 109
Svatý Jan (okres Příbram)	122, 129	Všebořice (okres Benešov)	30, 52, 131
Svatý Jan pod Skalou (okres Beroun)	18, 19, 55, 56, 127, 128	Všenory (okres Praha-západ)	91, 120
Svárov (okres Kladno)	58, 59, 100, 117, 131, 133	Všesulov (okres Rakovník)	35, 98, 128
Svatbín (okres Praha-východ)	90	Všetaty-Privory (okres Mělník)	76
Svojsice (okres Kolín)	65, 131	Vysoká (okres Mělník)	47, 103, 104, 133
Sýčina (okres Mladá Boleslav)	35, 77	Vysoká (okres Kutná Hora)	70, 133
Šlapánov (okres Benešov)	54	Vysoká u Příbramě (okres Příbram)	94, 133
Štěchovice (okres Praha-západ)	35, 120, 133	Vysoký Chlumec (okres Příbram)	96
Štolmíř (okres Kolín)	62, 100	Vysoký Újezd (okres Beroun)	30, 56
Švermov-Motyčín (okres Kladno)	57	Vyšehořovice (okres Praha-východ)	133
Švihov (okres Rakovník)	35	Záboří nad Labem (okres Kutná Hora)	30, 71, 128
Tachlovice (okres Praha-západ)	90	Zaječov (okres Beroun)	56
Tehov (okres Praha-východ)	90, 133	Zákolany (okres Kladno)	3, 57
Terezín (okres Litoměřice)	35	Zákupy (okres Česká Lípa)	138
Tetín (okres Beroun)	35	Zamachy (okres Mladá Boleslav)	133
Tismice (okres Kolín)	62, 100	Zamachy-Syslov (okres Mladá Boleslav)	105, 106
Tloskov (okres Benešov)	44, 48	Zápy-Ostrov (okres Praha-východ)	87
Tmaň (okres Beroun)	15, 48	Zápy-Stránka (okres Praha-východ)	87
Točnick, hrad (okres Beroun)	30, 35, 48, 117, 135	Záryby (okres Praha-východ)	15, 16, 17
Trhové Dušníky (okres Příbram)	94	Zásmuky (okres Kolín)	65, 118, 129
Trnová (okres Praha-západ)	91	Zavírka (k. ú. Obecnice), hradiště (okres Příbram)	138
Třebešice (okres Benešov)	8, 9, 44, 52, 117, 128	Závist, oppidum (Praha, okres Praha-západ)	3
Třebíz (okres Kladno)	35, 48, 100, 118, 129	Zbiroh (okres Rokycany)	22
Třebonín (okres Kutná Hora)	69	Zbyslav (okres Kutná Hora)	101, 133
Třebovle (okres Kolín)	35	Zderaz (okres Rakovník)	35
Třemšín, vrch (okres Příbram)	94	Zdiby (okres Praha-východ)	15, 87
Třtice (okres Rakovník)	98	Zdiby-Brnky (okres Praha-východ)	36
Tuchoměřice (okres Praha-západ)	91, 131, 133	Zduchovice (okres Příbram)	23
Tuklaty (okres Kolín)	62, 100, 133	Zeměchy (okres Mělník)	35, 118, 119, 133
Tupadly (okres Mělník)	73	Zibohlavy (okres Kolín)	65
Tursko (okres Praha-západ)	91, 120, 128	Zlonice (okres Kladno)	15, 16, 17, 35, 60
Týnec nad Labem (okres Kolín)	48, 65, 130	Zvěstov (okres Benešov)	30, 54, 129
Týnec nad Sázavou (okres Benešov)	35, 44, 51	Zvířetice, hrad (okres Mladá Boleslav)	79, 80
Týřov, hrad (okres Rakovník)	142	Žáky (okres Kutná Hora)	69, 131
Uhřice (okres Příbram)	94, 133	Žalov (okres Praha-západ)	91
Úmyslovice (okres Nymburk)	127	Žďár (okres Rakovník)	98, 133
Unhošť (okres Kladno)	15, 35, 58	Žebrák, hrad (okres Beroun)	46, 48
Úpice-Radeč (okres Trutnov)	138	Žebrák (okres Beroun)	15, 16, 17, 30, 49, 112, 113, 114, 117
Ústí nad Labem (okres Ústí nad Labem)	50, 110	Žabovřesky (okres Benešov)	99
Úvaly (okres Praha-východ)	44	Žehrov (okres Mladá Boleslav)	17
Valdštejnsko (okres Mladá Boleslav)	15, 17	Žehuň (okres Kolín)	129
Valečov (okres Mladá Boleslav)	80	Žerčice (okres Mladá Boleslav)	46
Velim (okres Kolín)	133	Živohošť (okres Příbram)	121
Veltrusy (okres Mělník)	21, 44, 45, 46, 48, 76, 135	Žleby (okres Kutná Hora)	21, 46
Velvary (okres Kladno)	35, 46, 48, 59, 110, 113, 115, 118, 128, 130		

zpracovala Mgr. Jana Klapetková

DIE DENKMÄLER VON MITTELBÖHMEN

2 / 2019

BEILAGE

Jahrbuch des Nationalinstitut
für Denkmalpflege – Regionale Fachstelle
für Mittelböhmen in Prag zum Jahr 2018

Vedoucí redaktor: PhDr. Vladislav Razím

Výkonná redaktorka: PhDr. Olga Klapetková

Redakční rada: Mgr. Jana Berková, PhDr. Richard Biegel, Ph.D., Miroslav Brožovský, Mgr. Hana Prixová Dvorská, Ing. arch. Milena Hauserová, CSc., JUDr. et PhDr. Pavel Kroupa, PhDr. Květa Křížová, PhDr. Zdeněk Kuchyňka, Ing. arch. Vojtěch Láska, Ing. arch. Jan Pešta, Ing. Alfréd Schubert, PhDr. Vladislav Razím, Mgr. Vladimír Rišlink, Ing. Jan Žižka

Adresa redakce: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze, Sabinova 5, 130 11 Praha 3, telefon: 274 008 283, e-mail: klapetkova@stc.npu.cz. Distribuce: e-mail: roubickova.dita@npu.cz. Registrace povolena pod č. MK ČR 6835

Vyšlo 30. 9. 2019

PAMÁTKY STŘEDNÍCH ČECH

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISŤE
STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE

Památky středních Čech 33/2/2019 – příloha (Ročenka 2018)
časopis Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze

Sabinova 373/5, 130 11 Praha 3

Tisková a grafická příprava: Jiří Sládeček

Tisk: Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

ISSN 0862-1586

ISBN 978-80-88339-00-7